

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA POSTOJNA

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT
GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

JURJEVA DOLINA

(2020 – 2029)

Štev.: 05 – 29/20

OSNUTEK

VSEBINA

KAZALO PREGLEDNIC	V
GRAFIKONI	VIII
SLIKE	VIII
KARTE	IX
PREGLEDNICE V PRILOGAH	IX
POVZETEK	X
0 UVOD	1
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	3
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	3
1.1.1 <i>Lega</i>	3
1.1.2 <i>Relief</i>	5
1.1.3 <i>Podnebne značilnosti</i>	5
1.1.4 <i>Hidrološke razmere</i>	5
1.1.5 <i>Matična podlaga in tla</i>	6
1.1.5.1 <i>Matična podlaga</i>	6
1.1.5.2 <i>Tla</i>	6
1.1.6 <i>Krajinski tipi, gozdnatost</i>	6
1.1.7 <i>Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote</i>	7
1.1.8 <i>Živalski svet</i>	10
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	13
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	13
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	14
1.5 GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI, POVEZANE Z GOZDOM	14
1.5.1 <i>Lovstvo</i>	14
1.5.2 <i>Kmetijstvo</i>	15
1.5.3 <i>Poselitev</i>	16
1.5.4 <i>Infrastruktura</i>	16
1.5.5 <i>Druge aktivnosti v prostoru</i>	16
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	16
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	16
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	17
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	18
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE GOZDOV	19
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE GOZDOV	26
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE GOZDOV	29
3 OPIS STANJA GOZDOV	31
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	31
3.2 LESNA ZALOGA	33
3.2.1 <i>Način ugotavljanja lesne zaloge</i>	35
3.2.2 <i>Način ugotavljanja tarif</i>	35
3.3 PRIRASTEK	36
3.3.1 <i>Način ugotavljanja prirastka</i>	36
3.4 RAZVOJNE FAZE OZIROMA ZGRADBE SESTOJEV	37
3.5 TIPI SESTOJEV	39
3.6 OHRANJENOST GOZDOV	40
3.7 KAKOVOST DREVJA	40
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	41
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	41
3.10 ODMRLO DREVJE	44
4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	46
4.1 KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE	46
4.2 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	50

VSEBINA

4.2.1	Sečnja	50
4.2.1.1	Posek po RGR in primerjava z načrtovanim	50
4.2.1.2	Posek po vrstah sečenj	52
4.2.1.3	Posek po skupinah drevesnih vrst	53
4.2.1.4	Posek po debelinskih razredih	55
4.2.2	Gojitvena in varstvena dela	57
4.2.3	Gradnja gozdnih prometnic	57
4.2.4	Opravljen dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	57
4.2.5	Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2009 – 2018	57
4.2.6	Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2009 – 2018	58
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	59
5.1	RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ	59
5.1.1	Površina	59
5.1.2	Lesna zaloga, prirastek	59
5.1.3	Kontrolni izračun lesne zaloge	62
5.2	PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI	63
5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	63
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	65
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	66
6.1	SPLOŠNI CILJI	66
6.2	USMERITVE	66
6.2.1	Splošne usmeritve	66
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	68
6.2.2.1	Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov	68
6.2.2.2	Usmeritve za krepitev socialnih funkcij gozdov	73
6.2.2.3	Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov	74
6.2.2.4	Usmeritve za uskladitev funkcij gozdov	75
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	75
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom	75
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	75
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti	75
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	76
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor	78
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih	79
6.3	UKREPI	80
6.3.1	Možni posek	80
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	81
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali	82
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	83
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic	83
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ	84
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE JURJEVA DOLINA	85
9	RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI	88
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNO GOJITVENIH RAZREDOV	88
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	90
9.2.1	Gozdni rezervati v ostalih gozdovih (70)	90
9.2.1.1	Stanje gozdov v RGR 70	91
9.2.1.1.1	Rastišče v RGR 70	91
9.2.1.1.2	Stanje sestojev v RGR 70	91
9.2.1.2	Analiza preteklega gospodarjenja	93
9.2.1.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 70	93
9.2.1.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 70	93
9.2.1.3.2	Drevesna sestava v RGR 70	94

VSEBINA

9.2.1.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 70	94
9.2.1.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 70	94
9.2.1.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 70	94
9.2.1.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 70	94
9.2.1.4.3	Ukrepi v RGR 70	94
9.2.2	<i>Mešani gozdovi na Omphalodo-Fagetum homogynetosum (112)</i>	95
9.2.2.1	Stanje gozdov v RGR 112	96
9.2.2.1.1	Rastišče v RGR 112	96
9.2.2.1.2	Stanje sestojev v RGR 112	96
9.2.2.2	Analiza preteklega gospodarjenja	99
9.2.2.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 112	99
9.2.2.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 112	99
9.2.2.3.2	Drevesna sestava v RGR 112	100
9.2.2.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 112	100
9.2.2.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 112	102
9.2.2.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 112	102
9.2.2.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 112	102
9.2.2.4.3	Ukrepi v RGR 112	103
9.2.3	<i>Mešani gozdovi na rastišču Ulmo-Aceretum pseudoplatani (124)</i>	104
9.2.3.1	Stanje gozdov v RGR 124	105
9.2.3.1.1	Rastišče v RGR 124	105
9.2.3.1.2	Stanje sestojev v RGR 124	105
9.2.3.2	Analiza preteklega gospodarjenja	108
9.2.3.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 124	109
9.2.3.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 124	109
9.2.3.3.2	Drevesna sestava v RGR 124	109
9.2.3.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 124	110
9.2.3.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 124	111
9.2.3.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 124	111
9.2.3.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 124	112
9.2.3.4.3	Ukrepi v RGR 124	112
9.2.4	<i>Mešani gozdovi na rastišču Omphalodo-Fagetum typicum (204)</i>	114
9.2.4.1	Stanje gozdov v RGR 204	114
9.2.4.1.1	Rastišče v RGR 204	114
9.2.4.1.2	Stanje sestojev v RGR 204	115
9.2.4.2	Analiza preteklega gospodarjenja	117
9.2.4.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 204	118
9.2.4.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 204	118
9.2.4.3.2	Drevesna sestava v RGR 204	119
9.2.4.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 204	119
9.2.4.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 204	121
9.2.4.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 204	121
9.2.4.4.2	Gozdnogojitveni cilj za raznomerne in prebiralne gozdove v ORGR 01	121
9.2.4.4.3	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 204	122
9.2.4.4.4	Ukrepi v RGR 204	122
9.2.5	<i>Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču Omphalodo-Fagetum mercurialetosum (307)</i> 124	
9.2.5.1	Stanje gozdov v RGR 307	124
9.2.5.1.1	Rastišče v RGR 307	124
9.2.5.1.2	Stanje sestojev v RGR 307	125
9.2.5.2	Analiza preteklega gospodarjenja	128
9.2.5.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 307	128
9.2.5.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 307	128
9.2.5.3.2	Drevesna sestava v RGR 307	129
9.2.5.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 307	129
9.2.5.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 307	131
9.2.5.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 307	131
9.2.5.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 307	131
9.2.5.4.3	Ukrepi v RGR 307	132

10 PROSTORSKI DEL NAČRTA..... 134

VSEBINA

10.1	STANJE IN RAZVOJ GOZDNIH POVRŠIN	134
10.2	VEČFUNKCIONALNA OBMOČJA	135
10.3	INTENZIVNOST GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	138
10.4	OBMOČJA GOZDOV S POSEBNIM NAMENOM IN VAROVALNIH GOZDOV	140
10.5	GOZDOVI ZA SANACIJO	140
10.6	OBMOČJA GOZDOV POMEMBNA ZA OHRANITEV PROSTOŽIVEČIH ŽIVALI	141
10.7	VARSTVENA IN OGROŽENA OBMOČJA PO PREDPISIH O VODAH	143
10.8	OBMOČJA GOZDOV, KJER JE DOPUSTNO KRČENJE GOZDA	144
10.9	PREGLED IN ZASNOVA GOZDNE INFRASTRUKTURE TER DRUGIH PROSTORSKIH UREDITEV V GOZDNEM PROSTORU	145
11	LITERATURA	147
12	NAČRT SO IZDELALI	148
13	PRILOGE	149

KAZALO PREGLEDNIC

Površina gozdov po lastniških kategorijah – LP	X
Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov – D – KG	X
Površina gojitvenih del – NGDL	XI
Površina funkcij gozdov – D – F	XI
Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih v GGE Jurjeva dolina	3
Preglednica 2: Gozdnatost po tipih krajin v GGE Jurjeva dolina (vir: digitalizacija)	6
Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	6
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih združb v GGE Jurjeva dolina	8
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov v GGE Jurjeva dolina	11
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah v GGE Jurjeva dolina	13
Preglednica 7/SPR: Spravilne razmere v GGE Jurjeva dolina (potencialne vrste spravila)	13
Preglednica 8/DC: Odprtost gozdov s cestami v GGE Jurjeva dolina	14
Preglednica 9/D-LD: Pregled lovišč GGE Jurjeva dolina	14
Preglednica 10/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami v GGE Jurjeva dolina	18
Preglednica 11/EPO: Ekološko pomembna območja v GGE Jurjeva dolina	20
Preglednica 12/N: Območja Natura 2000	21
Preglednica 13/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	22
Preglednica 14/KV: Kvalifikacijske vrste	23
Preglednica 15: Pregled objektov naravnih vrednot na prvi stop. poudarjenosti v GGE Jurjeva dolina	27
Preglednica 16: Pregled izjemnih dreves v GGE Jurjeva dolina	27
Preglednica 17: Pregled jam, naravnih vrednot na drugi stopnji poudarjenosti v GGE Jurjeva dolina	28
Preglednica 18/KGR: Gozdne združbe po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščno gojitvenih razredih v GGE Jurjeva dolina	31
Preglednica 19/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah	32
Preglednica 20: Absolutna lesna zaloga in tekoči prirastek po debelinskih razredih v GGE Jurjeva dolina	33
Preglednica 21/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v GGE Jurjeva dolina	33
Preglednica 22/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah v GGE Jurjeva dolina	34
Preglednica 23: Vrast v GGE Jurjeva dolina v obdobju 2010 – 2019	34
Preglednica 24/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge v GGE Jurjeva dolina	35
Preglednica 25/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih v GGE Jurjeva dolina	36
Preglednica 26/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah v GGE Jurjeva dolina	36
Preglednica 27/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev v GGE Jurjeva dolina	37
Preglednica 28/D-POM: Sestava podmladka in mladovja po drevesnih vrstah	38

VSEBINA

Preglednica 29/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev v GGE Jurjeva dolina	38
Preglednica 30/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov v GGE Jurjeva dolina.....	39
Preglednica 31/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v GGE Jurjeva dolina	40
Preglednica 32/K: Kakovost drevja v GGE Jurjeva dolina	40
Preglednica 33/PŠD: Poškodovanost drevja v GGE Jurjeva dolina	41
Preglednica 34/OM1: Objedenost gozdnega mladja v PE Snežnik po popisu 2016	41
Preglednica 35/OM2: Objedenost gozdnega mladja po skupinah drevesnih vrstah v PE Snežnik ..	42
Preglednica 36: Pregled objedenosti mladja za vse drevesne vrste za GGE Jurjeva dolina	42
Preglednica 37: Pregled objedenosti mladja po drevesnih vrstah za GGE Jurjeva dolina	43
Preglednica 38/OD: Odmrlo drevje v GGE Jurjeva dolina	44
Preglednica 39: Odmrlo in trhlo drevje v GGE Jurjeva dolina v stanje 2020 (vse v m ³ /ha)	44
Preglednica 40: Posek v GGE Jurjeva dolina v obdobju 1891 - 2019 v bruto m ³	46
Preglednica 41/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	50
Preglednica 42/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2000 do 2009 v GGE Jurjeva dolina	51
Preglednica 43/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2009 do 2018 v GGE Jurjeva dolina	52
Preglednica 44/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah v GGE Jurjeva dolina	52
Preglednica 45/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah v GGE Jurjeva dolina	53
Preglednica 46/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v GGE Jurjeva dolina.....	53
Preglednica 47: Delež skupin drevesnih vrst v poseku po RGR v GGE Jurjeva dolina	54
Preglednica 48: Posek po razširjenih debelinskih razredih po RGR v GGE Jurjeva dolina	55
Preglednica 49/PDR: Posek po debelinskih razredih.....	55
Preglednica 50/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE Jurjeva dolina	57
Preglednica 51: Spreminjanje gozdnih površin med leti 1968-2019 v GGE Jurjeva dolina.....	59
Preglednica 52/GFR1: Razvoj gozdnih fondov GGE Jurjeva dolina v obdobju 1960-2019.....	59
Preglednica 53/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 - 2029 v GGE Jurjeva dolina	60
Preglednica 54/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) v GGE Jurjeva dolina	61
Preglednica 55/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Jurjeva dolina	62
Preglednica 56/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE Jurjeva dolina in primerjava z modelnim stanjem za večnamenske gozdove	63
Preglednica 57: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoje v GGE Jurjeva dolina	64
Preglednica 58: Možni posek po sektorjih lastništva v GGE Jurjeva dolina	80
Preglednica 59: Možni posek po RGR v GGE Jurjeva dolina	80
Preglednica 60/MPVP: Možni posek po vrstah poseka (v m ³) v GGE Jurjeva dolina.....	81
Preglednica 61/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v GGE Jurjeva dolina.....	81
Preglednica 62/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	82
Preglednica 63: Potrebe po materialu za gojitvena in varstvena dela v gozdovih GGE Jurjeva dolina	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Preglednica 64: Površine predvidene za košnjo in vzdrževanje gozdnih lazov	82
Preglednica 65/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v GGE Jurjeva dolina	83
Preglednica 66/EP1: Prikaz prihodka od lesa (v €).....	85
Preglednica 65/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Jurjeva dolina.....	85
Preglednica 67: Primerjava med ekonomsko presojo v prejšnjem in tem načrtu	86
Preglednica 68: RGR v GGE Jurjeva dolina in povezava z območnimi RGR.....	88
Preglednica 69/D-KGR: Gospodarske kategorije gozdov in RGR ter njihova vegetacijska sestava v GGE Jurjeva dolina	88
Preglednica 70/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 70	91
Preglednica 71/D-LZ: Lesna zaloge in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 70.....	91
Preglednica 72/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 70.....	92
Preglednica 73/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 70	92
Preglednica 74/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 70.....	92
Preglednica 75/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 70 v obdobju 1960 – 2029	93

VSEBINA

Preglednica 76/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 – 2029.....	94
Preglednica 77/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 112	96
Preglednica 78/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 112.....	96
Preglednica 79/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 112.....	97
Preglednica 80/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 112	97
Preglednica 81/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 112.....	98
Preglednica 82/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 112	99
Preglednica 83/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 112.....	99
Preglednica 84/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 112 v obdobju 1960 – 2029	99
Preglednica 85/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 – 2029.....	100
Preglednica 86/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 112 in primerjava z modelnim stanjem.....	100
Preglednica 87: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne gozdove v RGR 112	101
Preglednica 88/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 112	103
Preglednica 89/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 112	103
Preglednica 90/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 112	104
Preglednica 91/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 124	105
Preglednica 92/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 124.....	105
Preglednica 93/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 124.....	106
Preglednica 94/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 124	107
Preglednica 95/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 124.....	107
Preglednica 96/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 124	108
Preglednica 97/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 124.....	108
Preglednica 98/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 124 v obdobju 1960 – 2029	109
Preglednica 99/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 – 2029.....	109
Preglednica 100/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 124 in primerjava z modelnim stanjem.....	110
Preglednica 101: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne gozdove v RGR 124.....	110
Preglednica 102/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 124	113
Preglednica 103/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 124	113
Preglednica 104/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 124	113
Preglednica 105/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 204	115
Preglednica 106/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 204.....	115
Preglednica 107/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 204.....	115
Preglednica 108/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 204	116
Preglednica 109/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 204.....	117
Preglednica 110/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 204	118
Preglednica 111/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 204.....	118
Preglednica 112/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 204 v obdobju 1960 – 2029	118
Preglednica 113/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 – 2029.....	119
Preglednica 114/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 204 in primerjava z modelnim stanjem.....	119
Preglednica 115: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne gozdove v RGR 204.....	120
Preglednica 116/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 204	123
Preglednica 117/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 204	123
Preglednica 118/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 204	123
Preglednica 119/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 307	124
Preglednica 120/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 307.....	125
Preglednica 121/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 307.....	125

VSEBINA

Preglednica 122/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 307	126
Preglednica 123/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 307	127
Preglednica 124/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 307	128
Preglednica 125/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 307	128
Preglednica 126/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 307 v obdobju 1960 – 2029	129
Preglednica 127/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 – 2029	129
Preglednica 128/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 307 in primerjava z modelnim stanjem	129
Preglednica 129: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 307	130
Preglednica 130/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 307	132
Preglednica 131/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 307	133
Preglednica 132/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 307	133

GRAFIKONI

Grafikon 1: Prikaz pravih razdalj za traktorski način spravila v GGE Jurjeva dolina	13
Grafikon 2: Dinamika sečenj za obdobje 1891 do 2019 za GGE Jurjeva dolina	49
Grafikon 3: Delež skupin drevesnih vrst v sečnji po RGR	54
Grafikon 4: Pregled poseka po vrstah sečnje in po letih ureditvenega obdobja	56
Grafikon 5: Gibanje lesne zaloge za GGE Jurjeva dolina od leta 1960 dalje	60
Grafikon 6: Spreminjanje razmerja med iglavci in listavci v lesni zalogi v GGE Jurjeva dolina	61
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v GGE Jurjeva dolina	63
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v GGE Jurjeva dolina	64
Grafikon 9: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 112	97
Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 112	101
Grafikon 11: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 112	101
Grafikon 12: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 124	106
Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 124	110
Grafikon 14: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 124	111
Grafikon 15: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 204	116
Grafikon 16: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 204	120
Grafikon 17: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 204	121
..... Napaka! Zaznamek ni definiran.	
Grafikon 18: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 307	126
Grafikon 19: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 307	130
Grafikon 20: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 307	130

SLIKE

Slika 1: Sestojna karta Jurjeve doline iz leta 1900 (Oskrbništvo Mašun)	1
Slika 2: Pogled proti Škodovniku	3
Slika 3: Krmišče pri Barki	12
Slika 4: Laz na Dedni gori	18
Slika 5: Pomladitveno jedro jelk po odstranitvi zaščitne ograje	43
Slika 6: Negospodarski gozd v RGR 70 (17017B)	90
Slika 7: Jelovo bukovi gozdovi v RGR 112 (odsek 17020B)	95
Slika 8: Javorjev sestoj (odsek 17027B)	104
Slika 9: Bukov sestoj v odseku 17023A	114
Slika 10: Devastiran sestoj po sanaciji vetroloma na južnem pobočju Bičke gore (17024A)	124

VSEBINA

KARTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote	4
Karta 2: Krajinski tipi.....	7
Karta 3: Pregledna karta lovišč	15
Karta 4: št. 2a - območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.....	136
Karta 5: št. 2b - območja gozdov, kjer se pričakuje, oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov	137
Karta 6: št. 3 - intenzivnost gospodarjenja z gozdom	139
Karta 7: št. 4 - območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov	140
Karta 8: št. 6a - območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.....	141
Karta 9: št. 6b - območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.....	142
Karta 10: št. 7 - varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah	143
Karta 11: št. 8 - območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda	144
Karta 12: št. 9 - pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru	145

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1

LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2

LP, LZ1, PR1, D-GZ1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PŠD, RGR, PDV, PDR, GFR2, EVP, EVGD

Obrazec E3

KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Obrazec E4

Opisi gozda po odsekih

POVZETEK

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah – LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,0	2.055,85	0,0	2.055,85
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov – D – KG

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	2.003,02	226,3	163,7	390,0	4,73	2,95	7,68	24,0	19,0	21,9	111,5
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	52,83	187,0	198,0	385,0	4,46	4,26	8,72				
Varovalni gozdovi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Skupaj vsi gozdovi	2.055,85	226,3	163,7	390,0	4,72	2,98	7,70	23,5	18,4	21,4	108,3
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	2.003,02	226,3	163,7	390,0	4,73	2,95	7,68	24,0	19,0	21,9	111,5
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	52,83	187,0	198,0	385,0	4,46	4,26	8,72				
Varovalni gozdovi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Skupaj vsi gozdovi	2.055,85	226,3	163,7	390,0	4,72	2,98	7,70	23,5	18,4	21,4	108,3
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0

POVZETEK

Površina gojitvenih del – NGDL

	Enota	Zasebni g.	Državni g.	G.lok.skup.	Skupaj
Priprava sestoja	ha		76,86		76,86
Obžetev	ha		0,94		0,94
Nega mladja	ha		25,85		25,85
Nega gošče	ha		120,46		120,46
Nega letvenjaka	ha		195,83		195,83
Nega drogovnjaka	Ha		66,53		66,53
Vzdrževanje ograje	m		34,99		34,99
Vzdrževanje travinj	ha		174,80		174,80
Spravilo sean	ha		174,80		174,80
Nar. razvoj biotopov	m ³		234		234
Ostalo varstvo	dnin		100		100

Površina funkcij gozdov – D – F

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Func. varovanja gozd. zemljišč in	26,08	1,3	1,3	243,31	11,8	11,8	1.786,32	86,9	86,9	2.055,85
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	2.074,82	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	2.074,82
Funkcija ohranjanja biotske	400,02	19,3	19,3	1.674,68	80,7	80,7	0,0	0,0	0,0	2.074,82
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.074,82	100,0	100,0	2.074,82
Zaščitna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,0
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.074,82	100,0	100,0	2.074,82
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,0
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.074,82	100,0	100,0	2.074,82
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.074,82	100,0	100,0	2.074,82
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.074,82	100,0	100,0	2.074,82
Raziskovalna funkcija	52,83	100,0	2,5							52,83
Funkcija varovanja naravnih vrednot	52,83	2,5	2,5	2.021,87	97,5	97,5				2.074,82
Funkcija varovanje kulturne dediščine	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Estetska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Lesnoproizvodna funkcija	52,83	2,5	2,5	1911,42	92,1	92,1	110,45	5,3	5,3	2.003,02
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Lovnogospodarska funkcija	2.074,82	100,0	100,0							2.074,82

Skupna površina gozdnega prostora, kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji, je 410,26 ha, na preostalih 1.664,44 ha pa so poudarjene na drugi stopnji.

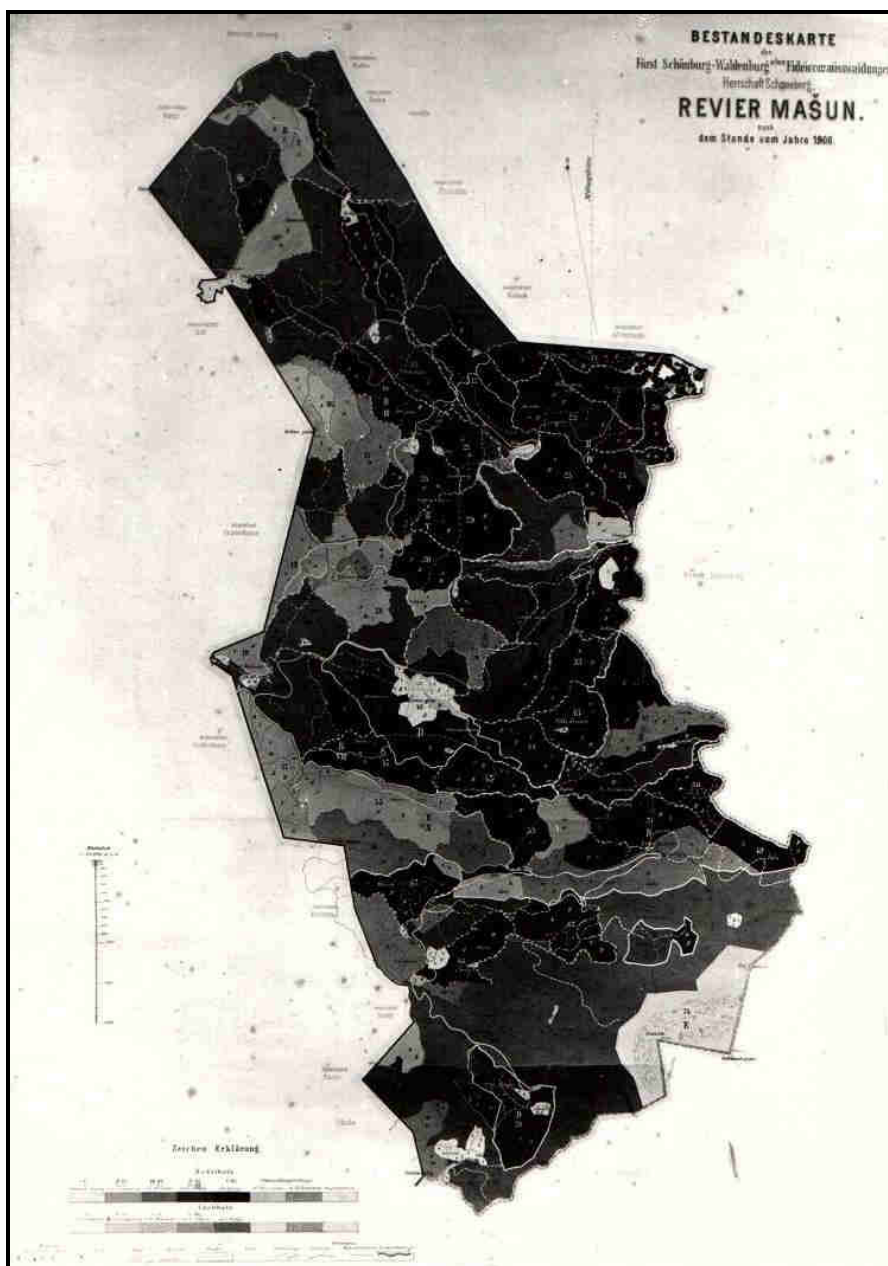
Socialne funkcije so poudarjene na prvi stopnji na 52,83 ha, na drugi pa pokrivajo 2.021,89 ha.

Proizvodne funkcije so poudarjene na prvi stopnji na 52,83 ha gozda na drugi pa 2.021,89 ha.

0 UVOD

Gozdnogospodarska enota Jurjeva dolina (dalje GGE) leži v osrednjem delu GGO Postojna, v osrčju Javorniško-Snežniškega masiva.

Pričujoči načrt je dvanajsti po vrsti, saj se je z načrtovanjem v GGE Jurjeva dolina pričelo z letom 1891, odkar se vodi evidenca o posekanem lesu po oddelkih. Od začetka urejanja je spadala gospodarska enota Jurjeva dolina skupaj z enoto Mašun v skupno oskrbništvo, imenovano Mašun. Oktobra leta 1902 je prišlo do razdelitve oskrbništva na dve gospodarski enoti in taka delitev je, razen nekaj manjših sprememb, ostala vse do danes. Zgodnji načrti GGE Jurjeva dolina so bili dokaj neenotni, nekateri zgolj kot tablice, drugi že v knjižni obliki. Šele od leta 1960, ko je bila opravljena prva polna premerba na celotni površini, so pričeli izdelovati med seboj primerljive načrte.

Slika 1: Sestojna karta Jurjeve doline iz leta 1900 (Oskrbništvo Mašun)

UVOD

Pravna podlaga za izdelavo gozdnogospodarskega načrta so Zakon o gozdovih (Ur.l.RS, št. 30/93, 67/02 in 110/07), Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdom in upravljanju z divjadjo (Ur.l.RS, št. 91/10) ter Gozdnogospodarski načrt GGO Postojna 2011-2020. Na osnovi teh zakonskih in podzakonskih aktov je bil izdelan priročnik za izdelavo GGN GGE in na tej osnovi vzorec GGN GGE. V skladu z vzorcem GGN GGE smo izdelali tudi kartni in prostorski del GGN GGE Jurjeva dolina, vendar določenih v vzorcu predpisanih kart nismo izdelali zaradi različnih tega, ker takih gozdov na območju GGE ni (karta poenostavljene izbire drevja za posek).

Dela za zadnjo revizijo načrta so bila izvedena v letu 2019. Mej odsekov, oddelkov in GGO se ni obnovilo, zaradi pomanjkanja denarja, čeprav Pravilnik to določa. V letu 2019 so bile opravljene meritve na stalnih vzorčnih ploskvah in opravljeni opisi sestojev. Slednji so bili opravljeni na DOF-ih, narejenih na podlagi ortofoto posnetkov, posnetih v letu 2017. Kabinetna dela so bila opravljena v letih 2019 in 2020. V času med 1. 3. in 31. 5. 2019 so se zbirale pobude in predlogi zainteresirane javnosti za sestavo tega GGN GGE, vendar ni bila podana nobena pobuda ali predlog. Osnutek tega GGN GGE je določil strokovni svet OE Postojna na svoji seji 20. 4. 2020.

Načrt je skladen z Naravovarstvenimi smernicami, ki jih je izdal Zavod republike Slovenije za varstvo narave, OE Ljubljana v januarju 2020.

Gozdnogospodarski načrt je skladno z Operativnim programom – programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2019-2028 potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in vrst za območja Natura 2000:

- SI500002 Snežnik- Pivka
- SI3000231 Javorniki - Snežnik,

V nadaljevanju bomo uporabljali naslednje okrajšave in sicer:

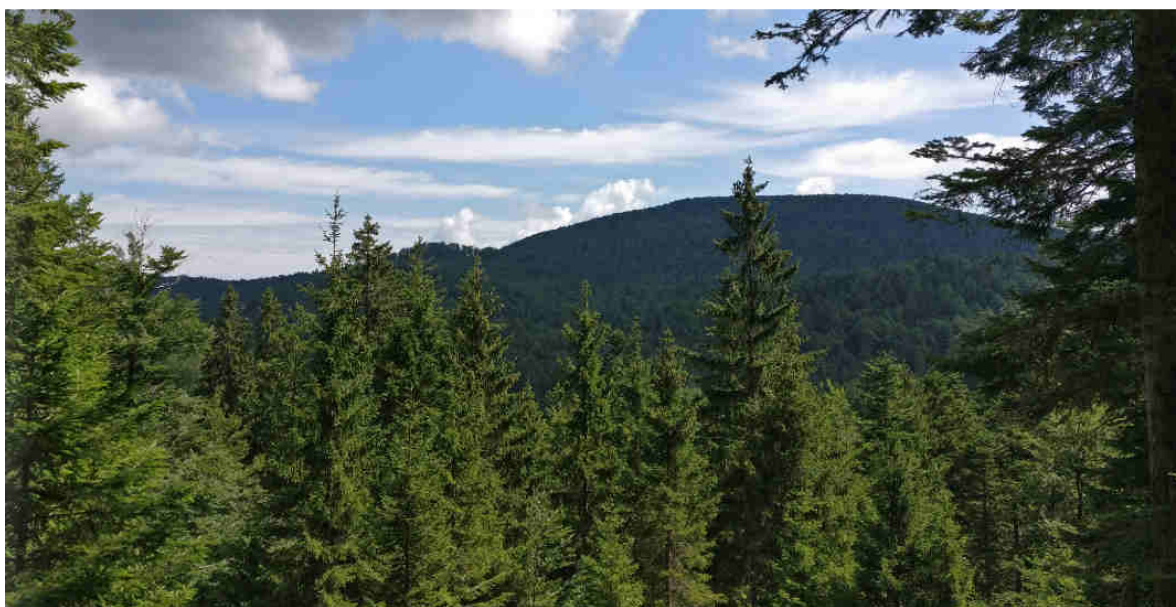
GGE	gozdnogospodarska enota
GGO	gozdnogospodarsko območje
GGN	gozdnogospodarski načrt
RGR	rastiščno gojitveni razred
Pravilnik	Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo
NV	naravna vrednota
KD	kulturna dediščina
LD	lovska družina
LPN	lovišče s posebnim namenom
LUO	lovskoupravljavsko območje
K.o.	katastrska občina
ZGS	Zavod za gozdove Republike Slovenije
CE	centralna enota
OE	območna enota
KE	krajevna enota
SiDG	Slovenski državni gozdovi - družba za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
SVP	stalne vzorčne ploskve
LZ	lesna zaloga
PSR	proizvodna sposobnost rastišč
DOF	digitalni ortofoto posnetek
DKN	digitalni katastrski načrt
N2K	Natura 2000
EPO	Ekološko pomembno območje
PVO	Posebno varstveno območje

Fotografije v načrtu so bile posnete v letu 2019. Avtor vseh fotografij je Jurij Rebec.

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Slika 2: Pogled proti Škodovniku

GGE Jurjeva dolina leži v osrednjem delu postojnskega GGO. Locirana je na prehodu iz snežniškega masiva v javorniški masiv.

GGE Jurjeva dolina leži skoraj v celoti na teritoriju občine Pivka, ki spada pod Upravno enoto Postojna. Le majhen delež enote leži v občini Ilirska Bistrica, ki spada pod Upravno enoto Ilirska Bistrica. Površina gozdov je 2.055,85 ha. Skupna površina GGE Jurjeva dolina znaša 2.074,82 ha.

GGE Jurjeva dolina meji na severnem delu z GGE Javornik, na severozahodnem z GGE Baba-Debela gora, na zahodnem delu z GGE Mikula-Dedna gora, na južnem z GGE Mašun, na jugovzhodnem delu z GGE Leskova dolina in GGE Snežnik ter na vzhodnem delu z GGE Javorje.

V GGE Jurjeva dolina so zajete naslednje katastrske občine: Jurjeva dolina, Koritnice in Bač.

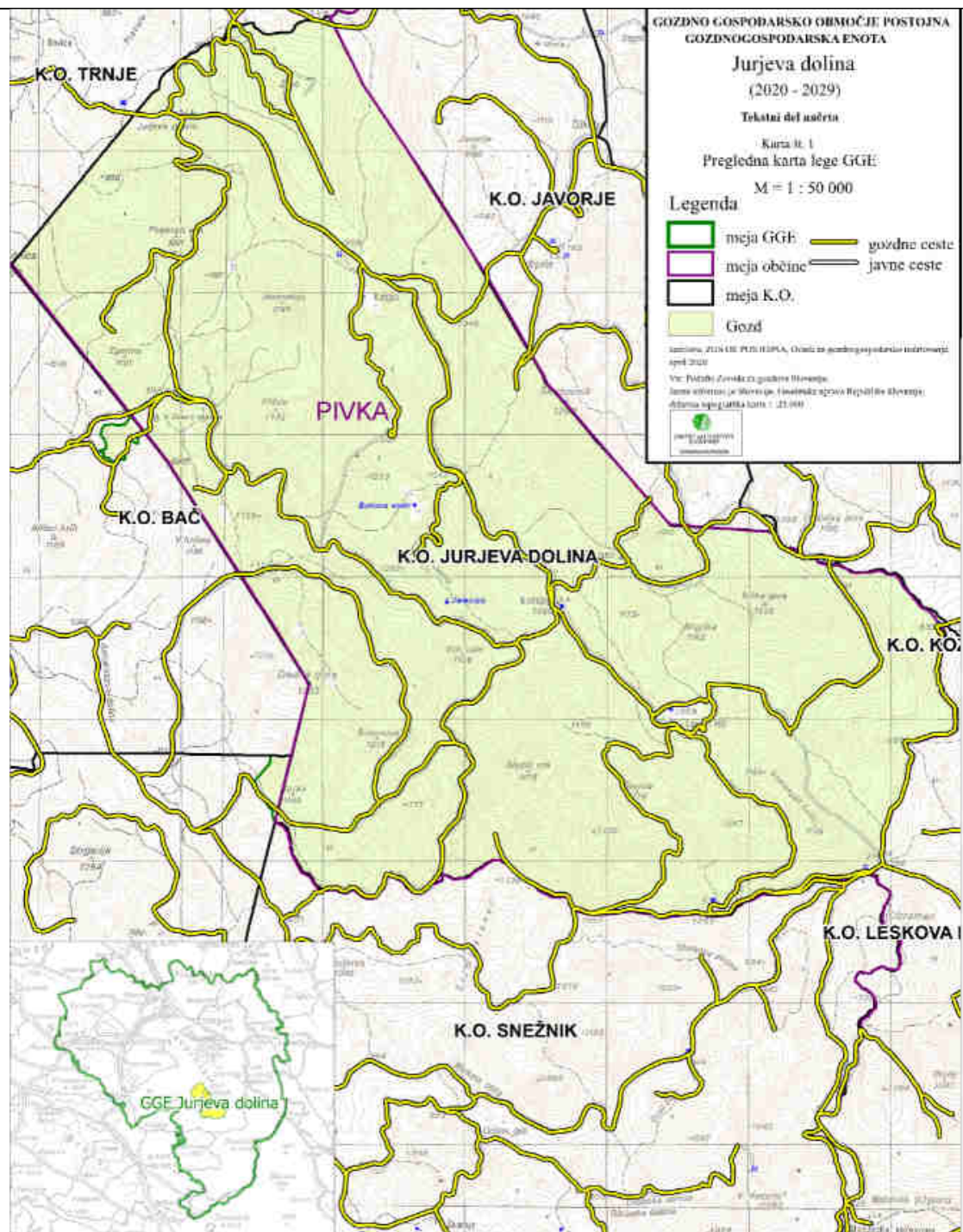
Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih v GGE Jurjeva dolina

Občina	Šifra k.o.	Ime k.o.	Površina k.o. v GGE (ha)	Površina gozdov (ha)	Opomba
Pivka	2704	Jurjeva dolina	2.057,05	2.036,70	
Ilirska Bistrica	2509	Bač	11,39	12,74	del
	2510	Koritnice	6,41	6,41	del
Skupaj			2.074,82	2.055,85	

*del-GGE ne zajame cele k.o.

SPLOŠNI OPIS GOZNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

1.1.2 Relief

Gozdovi GGE Jurjeva dolina se nahajajo severno od Velikega Snežnika. Gre za tipično visokokraško planoto, ki je v vertikalnem pogledu podobna velikem koritu z razširjenim dnom, ki poteka v prepoznavni dinarski smeri: severovzhod – jugozahod. Okoli osrednje doline se dvigujejo mnogi visoki vrhovi. Na severni strani doline so to Javorje (1.169 m), Škodovnik (1.263 m) in Bička gora (1.236 m), na južni pa Smrečnica (1.190 m), Dedna gora (1.293 m) in Vratenski hribi (1.164 m).

Najvišja točka je vrh Dedne gore na 1.293 metrih, najnižja pa v Žlebu na višini 842 m. Prisotne so vse lege, največ pa je severozahodnih in jugovzhodnih, ki so posledica dinarske smeri gubanja.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Za področje okoli masiva Snežnik je odločilnega pomena položaj med Jadranskim morjem in kontinentalnim delom srednje Evrope. Območje ima skupek zelo pestrih podnebnih razmer, saj se tu se namreč mešajo vplivi sredozemske, celinske in atlantske klime, zaradi česa tega področja ne moremo prišteti nobenemu od naštetih podnebij.

Sredozemski vpliv je čutiti na količini padavin, ki svoj maksimum dosegajo v zimskem oziroma zapoznelem spomladanskem času, minimum pa v poletnih mesecih. Za atlantsko podnebje je značilna enakomerna porazdelitev padavin skozi vse leto, medtem ko je za celinsko podnebje značilen poletni maksimum in zimski minimum. Snežniško pogorje ima nasprotno vsem tem karakteristikam svoj izrazit jesenski in nepravilni spomladanski maksimum padavin. Skupna količina letnih padavin na snežniškem pogorju je v primerjavi z ostalo Slovenijo velika in doseže tudi 3.500 mm, zlasti na južnem pobočju Velikega Snežnika. Na samem Mašunu jih pade povprečno okoli 2.000, kar velja tudi za GGE Jurjeva dolina, ki se nahaja blizu slednjega in ima posledično zelo podobne podnebne značilnosti.

Snežniško pogorje ovira pot jugozahodnim vetrovom, kjer se zračne gmote dvigujejo in prinašajo oblačno in deževno vreme. V povprečju dežuje 119 dni na leto, medtem ko sneži kar 50 dni. Za razliko od juga, ki prinaša oblake, je burja severovzhodni veter, ki pogosteje piha v zimskih mesecih, prinaša pa suho, mrzlo in lepo vreme.

Glede na zemljepisno širino masiva, na Snežnik vplivajo topli zračni tokovi, ki prihajajo iz Sredozemskega morja in Atlantskega oceana ter krojijo vremenske razmere. To se pozna predvsem na razmeroma topli zimi, hladnejšem poletju, razmeroma hladni pomladi ter topli jeseni. Na hladnejšo pomlad vpliva predvsem snežna odeja, ki pokriva tla vse do aprila, ponekod tudi dlje. Ob s snegom bogatih zimah je snežna odeja prisotna okoli 100 dni. Posledično je vegetacijska doba dokaj kratka in v povprečju traja od maja do septembra. Povprečna letna temperatura je 6°C.

1.1.4 Hidrološke razmere

Zaradi prepustne karbonatne geološke podlage na območju GGE Jurjeva dolina ni površinskih vodnih tokov, saj voda po večini pronica v podzemni svet. V enoti je le nekaj bolj ali manj stalnih studencev (Glinska voda, Bukova voda).

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1.5 Matična podlaga in tla

1.1.5.1 Matična podlaga

V večjem delu GGE prevladujejo kredni apnenci, le v sredini enote, v okolici Bukove vode, se nahaja manjši otok dolomita.

1.1.5.2 Tla

Tla so nosilec vegetacije in s tem eden najvažnejših ekoloških faktorjev. Na območju GGE Jurjeva dolina ima kombinacija lahko topljive karbonatne matične podlage in humidne klime odločilen vpliv na nastanek rjavih karbonatnih tal, ki tu prevladujejo. V GGE so zastopani naslednji tipi tal:

- Rjava gozdna tla na karbonatu
- Podzoljena rjava gozdna tla
- Rjava, humusno karbonatna skalovita tla
- Rjava, kislá, humusno karbonatna skalovita tla
- Rendzina
- Humusno karbonatna tla

Glede na relief, hidrološke razmere, matično podlago in klimatske razmere so gozdovi v GGE Jurjeva dolina izjemno malo izpostavljeni raznim rizikom (ni erozije, ni suš, ni naravnih katastrof,...).

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

V GGE Jurjeva dolina imamo samo gozdno krajino, ki obsega 2.074,82 ha. Vsa površina GGE spada v gozdni prostor.

Preglednica 2: Gozdnatost po tipih krajin v GGE Jurjeva dolina (vir: digitalizacija)

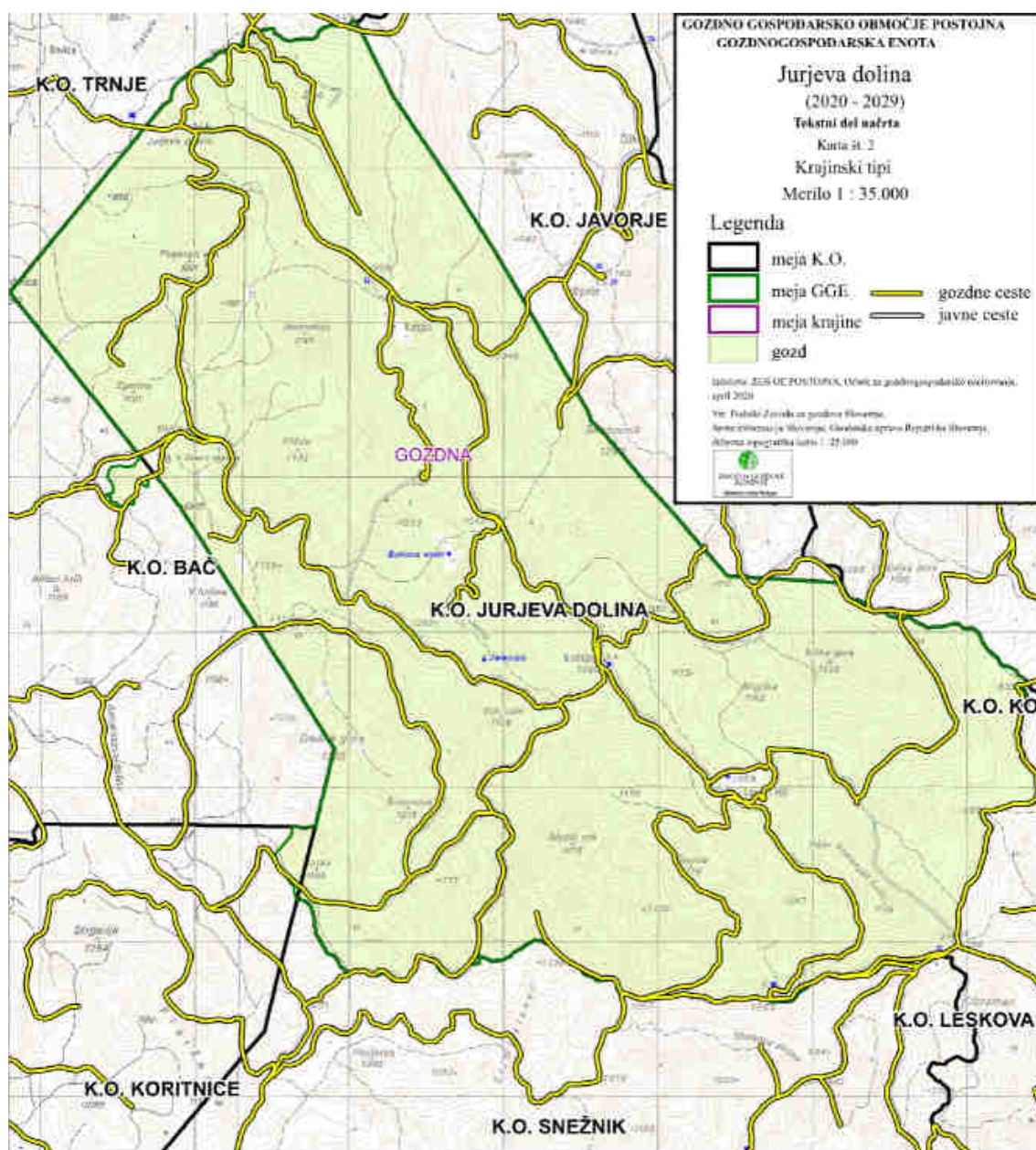
Tip krajine	Površina gozda ha	Površina skupaj ha	Gozdnatost %	Delež tipa %
Gozdnata krajina	2.055,85	2.074,82	99,1	100,0
Skupaj	2.055,85	2.074,82	99,1	100,0

Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

Površina	ha	%
GGE Jurjeva dolina	2.074,82	100,00
Gozd	2.055,85	99,1
Ostala gozdna zemljišča	0,00	0,00
daljnovodi	0,00	0,00
obore	0,00	0,00
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	18,97	0,90
senožeti in lazi v gozdu (ekstenzivna paša)	17,60	0,85
zaraščajoče površine	0,00	0,00
infrastrukturni objekti	0,00	0,00
ostale površine znotraj gozda	1,37	0,05
Skupaj gozdni prostor	2.074,82	100,00
zaraščajoče površine	0,00	0,00
drugo	0,00	0,00
Negozdni prostor	0,00	0,00

SPLOŠNI OPIS GOZNOGOSPODARSKE ENOTE

Skupna površina GGE Jurjeva dolina je 2.074,82 ha, od tega je 2.055,85 ha gozdov, tako da je gozdnatost 99,1 %. S 17,60 ha so zastopani lazi in senožeti v kompleksu gozdov, ostalih površin znotraj gozda je 1,35 ha.

Karta 2: Krajinski tipi

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Za področje GGE je bil v letu 1959 iz strani Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije izdelan Gozdno-gojitveni elaborat na osnovi gozdnih tipov za revir Jurjeva dolina.

GGE Jurjeva dolina prevladuje gozdna združba dinarskega gozda jelke in bukve, ki se nahaja na 85 % površine, najbolj pa sta med vsemi prisotni subasociaciji s spomladansko torilnico ter trpežnim golščem, ki skupaj pokrivata več kot dve tretjini površine celotne GGE. Bistveno manj je površin z

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

subasociacijama dvolistne senčnice ter gozdnega planinščka. V kraških vrtačah, jarkih in na vznožjih pobočij se nahajajo javorovja z brestom, na skalnih blokih pa so jelovja.

Povprečna proizvodna sposobnost rastišča v GGE Jurjeva dolina je ocenjena na 7,72 m³/ha/leto.

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih združb v GGE Jurjeva dolina

Šifra	Skupina rastišč / Gozdna združba / <i>Gozdni habitatni tipi Natura 2000</i>	Površina	Delež	PSR
	Rastišča logov	254,78	12	6,72
65100	Gorsko - zgornjegorsko javorovje z brestom <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	254,78	12	6,72
27	Rastišča gorskih (in visokogor.) bukovij na karbonatnih kamninah	33,24	2	5,28
68214	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico – boljše <i>Adenostillo – fagetum orvaletosum</i>	33,24	2	5,28
29	Jelova-bukovja	1.756,41	86	7,92
64112	Dinarsko jelovo bukovje obl. s spo. torilnico <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	833,09	41	8,88
64113	Dinarsko jelovo bukovje obl. s trpežnim golščem <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	574,19	28	6,62
64116	Dinarsko jelovo bukovje obl. z goz. planinščkom <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i>	189,55	9	6,90
64114	Dinarsko jelovo bukovje obl. z dvolistno senčico <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i>	159,58	8	8,88
	Rastišča jelke in smreke	11,63	1	7,05
66110	Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom <i>Neckero abietetum</i>	11,63	1	6,32
	SKUPAJ	2.055,85	100,0	7,72

PSR v m³/ha/leto je ocenjen na osnovi sedanje sestave lesne zaloge po drevesnih vrstah

1. Gorsko - zgornjegorsko javorovje z brestom

Ulmo-Aceretum pseudoplatani

Površina gozdnega tipa v GGE zavzema 254,78 ha ali 12 %. Ta gozdni tip zavzema pobočja, jarke, vrtače in žlebove, kjer so razmeroma sveža in razmeroma globoka tla, ki pa so lahko precej kamnita. Nahaja se na nadmorski višini med 850 in 1300 m. Med drevesnimi vrstami se bolj množično kot drugje pojavljajo gorski javor, gorski brest in veliki jesen. Za Jurjevo dolino je značilno, da je od drevesnih vrst trenutno daleč največ bukke (40%), več kot polovica je iglavcev. Tako stanje je posledica slabega preraščanja plemenitih listavcev iz podmladka v višje meritvene razrede, predvsem zaradi preštevilčne parkljaste rastlinojede divjadi in napačnega gospodarjenja v preteklosti. Proizvodna sposobnost rastišča je na osnovi sedanje drevesne sestave ocenjena na 6,72 m³/ha/leto.

2. Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše rastišče

Adenostillo – Fagetum orvaletosum

Površina v GGE znaša 33,24 ha oziroma 2 %. Gre za edino visokogorsko bukovje v Jurjevi dolini, ki pa je fragmentalno razvito. Nahaja se na visokih nadmorskih višinah, v tej GGE najdemo to rastišče le na Škodovniku ter na Dedni gori. Ker so to lege, ki so izpostavljene vetru, so tla dostikrat suha, poleg tega je skalovitost izjemno visoka (lahko tudi do 70 %). Med drevesnimi vrstami prevladuje bukev, izjemno veliko pa je tudi plemenitih listavcev (18 %), ti pa so slabše kakovosti od tistih, ki rastejo v vrtačah in jarkih. Proizvodna sposobnost rastišča je na osnovi sedanje drevesne sestave ocenjena na 5,33 m³/ha/leto in je najnižja v GGE Jurjeva dolina.

3. Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico

Omphalodo-Fagetum typicum

Površina v GGE znaša 833,09 ha, kar je 41 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,88 m³/ha/leto. Je klimaksna združba visokega krasa. Naseljuje najugodnejša rastišča na ravninah in blagih pobočjih. Ta gozdna združba se v dinarskem svetu nahaja v osrednjem delu svojega areala

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

in vsebuje vse floristične elemente visokega krasa. Poleg spomladanske torilnice tudi ostale zelne rastline dosegajo veliko pokrovnost in kažejo svojo veliko življenjsko silo. Tla, ki so za to rastišče najbolj značilna so globoka, dobro razvita in vlažna rjava tla. Značilno za to združbo so visoke nadmorske višine, obilica padavin in globoka zrela tla na karbonatih, ki skupaj tvorijo zelo stabilen ekološki kompleks. Gozdovi so ohranjeni, v grobem prevladuje v lesni zalogi jelka nad bukvijo, prva skoraj s polovico, slednja pa s tretjino celotne lesne zaloge. Plemenitih listavcev je malo, preostanek lesne mase predstavlja smreka. Lesne zaloge so visoke. Vse drevesne vrste se dobro pomlajujejo, najbolj pa bukev. Proizvodna sposobnost rastišč na osnovi sedanje drevesne sestave je najvišja v tej enoti.

Znotraj območja Natura 2000 uvrščamo to združbo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

4. Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golšcem

Omphalodo-Fagetum mercurialetosum

Površina v GGE znaša 574,19 ha, kar je 28 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 6,75 m³/ha/leto. Oblika jelovega bukovja s trpežnim golšcem pokriva največjo površino od vseh jelovih bukovij in hkrati tudi največjo površino od vseh rastišč, ki se pojavljajo v enoti. Gre za edafsko pogojen klimaks, kar pomeni, da je združba vezana na talne ekološke faktorje. Razširjena je na strmih pobočjih, toplih (večinoma južnih) legah, kjer je teren skalovit. Ker se tla na takem terenu ne morejo ustaliti, so rastišča obubožana, kar se kaže v majhni prisotnosti fagetalnih vrst. Zaradi ekstremnih temperatur na toplih legah in posledičnega pomanjkanja vlage je razkroj organskih snovi počasen, le-ta pa se kopiči v nerazkrojenem stadiju (horizontu). Tla, ki nastanejo na tak način so braunizirane rendzine, nerazvita rjava tla in rjava tla. Združba ni vezana na vegetacijski pas, kar ima za posledico velik višinski razpon. V ohranjenih gozdovih je v lesni zalogi prevladujoča bukev, sledi ji jelka, nekaj je tudi plemenitih listavcev. V trenutni lesni zalogi te enote skoraj polovico predstavlja jelka, bukve je za dobro četrtino, dobro petino predstavlja smreka, plemenitih listavcev je zelo malo. Najbolje se pomlajuje bukev, v pomladku tudi javor ni nobena redkost.

Znotraj območja Natura 2000 uvrščamo to združbo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

5. Dinarsko jelovo bukovje oblika z gozdnim planinščkom

Omphalodo-Fagetum homogynetosum

Površina v GGE znaša 189,55 ha, kar je 9 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 6,77 m³/ha/leto. Subasociacija pokriva majhen delež površine v enoti, najmanjšega od vseh jelovih bukovij. Zavzema nadmorske višine med 850 in 1200 m. Pojavlja se na hladnih, večinoma severnih pobočjih, kjer je skalovit, strm in gručnat teren ter visoka zračna vlažnost. Zaradi pomanjkanja toplote se tvori surovi humus, zaradi erozije pa se tla ne morejo ustaliti ter so bolj ali manj zakisana. Prevladujoča tla so plitva, nekaj je tudi srednje globokih. Rastišče je zaradi strmih in hladnih leg zelo primerno za smreko, vendar jo je tu dokaj malo. To je kar slabo, saj med vsemi drevesnimi vrstami dosega najboljšo kakovost. V lesni zalogi trenutno prevladuje jelka nad bukvijo, smreke je bistveno manj, še manj pa je plemenitih listavcev. Zgradba, ki se velikokrat razvije na tej združbi je prebiralna (tudi raznomerna). Pri sečnji velja paziti, da se ne izvaja premočne intenzitete, ker se v podmladku močno razbohoti bukev, ki pa v velikih površinah za prebiralno zgradbo ni zaželena. Pomlajevanje smreke je mestoma izjemno, medtem ko se bukev pomlajuje brez težav, tako kot na vseh ostalih rastiščih.

Znotraj območja Natura 2000 uvrščamo to združbo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

6. Dinarsko jelovo bukovje obl. z dvolistno senčico

Omphalodo-Fagetum maianthemetosum

Površina v GGE znaša 159,58 ha ali 7,8 %. Subasociacija zavzema najmanjši delež v dinarskem gozdu bukve in jelke. Pojavlja se na ravninah in v zmerno nagnjenih legah, na nadmorskih višinah med 850 in 1200 m. Tla so zrela, globoka, stabilna ter rahla in bogata, s kamnitostjo do 30 %. Zanimivo za to rastišče je, da so poleg fagetalnih elementov, prisotni tudi acidofilni elementi, največkrat kot manjše preproge borovničevja. Drevesne vrste, ki so tu prisotne, so si med seboj dokaj enakovredne. Rastišče je sicer najbolj naklonjeno jelki, ki pa trenutno ni prevladujoča drevesna vrsta. Nekoliko več kot tretjina je bukve, okoli tretjine je jelke, nekoliko manj od tretjine pa je smreke. S

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

petimi odstotki so zastopani plemeniti listavci. Dobro se pomlajujeta bukev in smreka. Proizvodna sposobnost rastišča glede na drevesne vrste je 8,83 m³/ha/leto, kar je največ v GGE Jurjeva dolina. Znotraj območja Natura 2000 uvrščamo to združbo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

7. Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom

Neckero abietetum

To rastišče zavzema najmanjši odstotek površine (1% oziroma 11,63 ha.) GGE med vsemi. Gre za edafsko pogojen paraklimaks. Združba je razvita po grebenih, strmih pobočjih ter robovih vrtač. Tla so humokarbonatna (humusni sloj leži direktno na skali), sestavljena iz tipičnega humusa, ki je pokrit z debelo plastjo acidofilnih mahov. V drevesni sestavi je jelki stalno primešana smreka. Kislja humusna odeja leži direktno na apneni podlagi, zato ima veliko moč raztapljanja. Drevje tako kljub slabšim tlem uspešno raste. Delni vzrok temu je tudi prodiranje korenin v žepe med skalne bloke, kjer so globoka izprana tla. Zgradba ki se velikokrat razvije na tej združbi je prebiralna (tudi raznomerna). Pri sečnji velja paziti, da se ne izvaja premočne intenzitete, saj pri preveč odprtem sklepu poteka degradacija izredno hitro do golih skal in je obnova gozdov zelo dolgotrajna. Velikokrat imajo ti gozdovi varovalni značaj. Proizvodna sposobnost rastišča glede na drevesne vrste je 6,32 m³/ha/leto.

1.1.8 Živalski svet

GGE Jurjeva dolina se nahaja na prehodu iz Snežniškega v Javorniški masiv. Je orografsko razgibano območje, ki vključuje večjo dolino – Jurjevo dolino ter okoliške vrhove, ki se dvigujejo severno in južno od nje do nadmorske višine 1.293 m.

Dobra ohranjenost naravnega okolja nudi večini vrst divjadi, ki je tu avtohtona, ugodne prehranske in bivalne razmere, zato tu najdemo vse najplivnejše vrste divjadi, značilne za lovsko upravljavsko območje Notranjske. Poleg tega so tu prisotne tudi skoraj vse vrste divjih živali, ki sicer sodijo med zavarovane vrste, a so na Notranjskem še vedno stalno prisotne.

Jelenjadi so področja te GGE primerno življenjsko okolje v vegetacijskem obdobju, v zimskem obdobju pa manj ugodno, primerne so le južne lege, katere jelenjadi služijo kot zimovališča. V obdobju hudih zim se jelenjad večinoma umakne v nižje predele sosednjih lovišč (LD Pivka in Tabor Zagorje). Je pomembno področje za migracijske tokove te divjadi med snežniškim in javorniškim masivom, kateri predstavlja nadaljnje migracijske poti za Nanoško-Hruški masiv in Trnovski gozd. Bivalne razmere so za jelenjad zelo primerne, zlasti zaradi velike gozdnosti, ugodne porazdeljenosti lazov, mirnih južnih leg, katere so primerne za zimovanja in poganje mladičev, ter odmaknjenosti od bližine naselij in glavnih prometnic. Zaradi pogoste in visoke snežne odeje ter ostrih pogojev v zimskem času je v tej enoti zimsko krmljenje jelenjadi pomembno. Odvzem (odstrel in izgube) jelenjadi v zadnjih 5 letih je v povprečju na leto znašal v delu lovskega revirja Jurjeva dolina 1,92 glave/100 ha skupne površine revirja, v delu lovskega revirja Bička gora 1,41 glave/100 ha skupne površine revirja in v delu lovskega revirja Javorje 1,63 glave/100 ha. Taka intenziteta je precej višja od povprečja v LUO Notranjske (0,84 glave/100 ha letno). Ocenjujemo, da je številčnost jelenjadi v zadnjih 10 letih v GGE Jurjeva dolina stabilna. Zdravstveno stanje jelenjadi je dobro.

Srnjad je v enoti stalna in v dobri kondiciji vendar pa njena številčnost konstantno upada. Življenjski pogoji so za srnjad v tej enoti manj ugodni kot v nižje ležečih predelih. Razlog je tudi v pretežno strnjenih gozdovih, ki srnjadi niso najbolj ugodni. Odvzem srnjadi je v zadnjih 5 letih je v povprečju na leto znašal v delu lovskega revirja Jurjeva dolina 0,51 glave/100 ha skupne površine revirja, v delu lovskega revirja Biča gora 0,52 glave/100 ha skupne površine revirja in v lovskem revirju Javorje 0,54 glave/100 ha, kar pomeni, da je srnjad po celi GGE sorazmerno enako zastopana, vendar precej nižje od povprečja v celotnem LUO Notranjske (1,15 glave/100 ha). Fizična kondicija srnjadi je dobra, zdravstveno stanje ni problematično.

Za obe vrsti je bila v letih 1960 do 1990 ugotovljena prevelika številčnost, ki ni bila usklajena z okoljem. Po letu 1990 pa ocenjujemo, da se je ta z močno povečanim odstrelom zmanjšala. Sledil je dvig številčnosti jelenjadi, ki pa je v zadnjih letih s povečanim odvzemom zopet na zadovoljivi ravni.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Divji prašič je v GGE Jurjeva dolina razmeroma maloštevilen. Odvzem te divjadi je bil v preteklih letih bolj simboličen in nihajoč po posameznih letih, razen v lovskem revirju Jurjeva dolina, kjer je odvzem nekako konstanten, kar potrjuje razmeroma stabilne življenjske pogoje za divjega prašiča v tem delu GGE. V lovskem revirju Jurjeva dolina je povprečni letni odvzem v zadnjih 5 letih 1,00 glave/100 ha površine revirja, v lovskem revirju Bička gora 0,47 glave/100 ha površine in v lovskem revirju Javorje 0,53 glave/100 ha površine. Življenjsko okolje v tej enoti za divjega prašiča na splošno ni najboljše, saj razen lovskih krmnih njiv ni obdelanih drugih njivskih površin. Zato tudi škode, ki jih divji prašiči sicer lahko povzročajo v kmetijstvu, tu niso prisotne.

Gams se v obravnavani enoti nahaja občasno. Področje enote gamsu služi kot migracijska pot iz Snežniškega pogorja v Javorniški masiv.

Zaradi sorazmerno visokih nadmorskih višin, strnjenih gozdov, odmaknjenosti od naselij in povezave na Javorniški masiv je bila te enota dober življenjski prostor **divjemu petelinu**. Še pred 20 leti je bilo tu evidentiranih 5 aktivnih rastišč divjega petelina, od tega sta bila dve zelo aktivni, v zadnjih letih pa ni bilo opaženega nobenega rastišča več. To sicer ne pomeni, da te vrste v revirju ni, a naravni pogoji za njen obstoj so se očitno resno poslabšali. V prihodnosti bo potrebno dati večji poudarek ukrepom, ki bodo omogočili dolgoročno ohranitev divjega petelina v tem prostoru. Da bo to uspešno se morajo ukrepi izvajati kompleksno na področju gozda in gozdarstva in tudi na področju lovstva in divjadi.

Od **male divjadi** so pogoste lisice. Po upadu številčnosti v preteklem desetletju se je populacija stabilizirala. Populacija jazbeca je maloštevilna. Stanje poljskega zajca je podobno kot v večini LUO Notranjske: slabo. Čeprav je stalno prisoten na vsem področju GGE Jurjeva dolina se odstrel ne izvaja, a si populacija številčno ne opomore. Pogostost kun belic je v tej enoti precejšnja, v zadnjem desetletju se je njihova številčnost povečalo.

Območje GGE Jurjeva dolina je primerno življenjsko okolje **velikim zverem**, saj so tu stalno prisotni medvedje, volkovi in risi. Številčnost medvedov je podobno kot drugod v LUO Notranjske napram prejšnjim desetletjem močno povečana, podobno tudi pogostost volkov. Čeprav načelno za obe vrsti velja, da je območje enote premajhno za stalno življenjsko okolje posameznih osebkov, vseeno lahko rečemo, da so našteje zveri na območju enote stalne. Prisotnost volkov se odraža predvsem v vplivu na izgube parkljaste divjadi, katerih število se stalno povečuje. Risi so stalno prisotni, a maloštevilni. Celotno območje GGE Jurjeva dolina zavzema Ekološko pomembno območje Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri.

Preglednica 5/D-SH: Stanje populacij divjadi v GGE Jurjeva dolina

Vrsta/ skupina	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ocena habitata	Nujni ukrepi
jelenjad	<ul style="list-style-type: none"> - zadostna površina travišč - večji delež pomladitvenih površin v gozdovih - migracijski prehodi - zadostno število vodnih kalov - zadostna površina grmišč 	stabilna	- GGE Jurjeva dolina je primeren habitat za jelenjad	<ul style="list-style-type: none"> - redna košnja na obstoječih lazih - izvajati zimsko sečnjo jelke - spodbujati pomlajevanje - zagotoviti primerne površine grmišč (in jih vzdrževati) - na območju migracijski prehodov ohraniti primerno strukturo gozdov - na ustreznih lokacijah v zimskih razmerah izvajati zimsko krmljenje - izvajati in realizirati načrt odvzema
srnjad	<ul style="list-style-type: none"> - raznolika gozdnata krajina - zadostna količina grmovnega sloja - ustrezna dolžina gozdnega roba - zadostna površina travišč 	nestabilna	- GGE Jurjeva dolina je manj primeren habitat za srnjad	<ul style="list-style-type: none"> - redna košnja na obstoječih lazih - v višjih predelih pospeševati grmovnice in zeliščni sloj - pospeševati plodonosno drevje - izvajati in realizirati načrt odvzema - zagotoviti primerne površine grmišč (in jih vzdrževati)

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

divji prašič	<ul style="list-style-type: none"> - prisotnost plodonosnega drevja v gozdovih - prisotnost površinskih voda - površine v zaraščanju ali bogate s podrastjo 	nihajoča	<ul style="list-style-type: none"> - premajhen delež ostalih plodonosnih vrst razen bukve 	<ul style="list-style-type: none"> - pospeševati grmovnice in zeliščni sloj - pospeševati plodonosno drevje - redna košnja na obstoječih lazih in obdelava krmnih njiv - vzdrževati kaluže in ostale vodne vire - izvajati in realizirati načrt odvzema
velike zveri	<ul style="list-style-type: none"> -večje površine strjenih gozdov -orografska pestrost reliefa -migracijski prehodi -zadostna gostota populacij plenskih vrst 	<ul style="list-style-type: none"> ris – v upadanju volk – stabilna (v porastu) medved – stabilna (v porastu) 	<ul style="list-style-type: none"> - izoliranost populacije risa 	<ul style="list-style-type: none"> - ohranjati primerno strukturo gozdov - zagotavljati zadostno gostoto populacij plenske baze -zalagati krmišča in mrhovišča

Poleg omenjenih zavarovanih in lovnih vrst živali živi v GGE Jurjeva dolina še množica drugih živalskih vrst, ki so del naravnega gozdnega ekosistema. Njihova prisotnost je nujna za ohranjanje dinamičnega ravnovesja v naravi. Z upoštevanjem načela sonaravnega gospodarjenja z gozdovi je tudi v prihodnje zagotovljeno ustrezno življenjsko okolje za prosto živeče vrste živali.

Slika 3: Krmišče pri Barki

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.2 Površina in lastništvo gozdov

V GGE Jurjeva dolina je 2.055,85 ha gozdov in vsi so v državni lasti.

Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah v GGE Jurjeva dolina

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	2.055,85	0,00	2.055,85
Delež (%)	0,00	100,00	0,00	100,00

Skupna površina gozdov se je od zadnjega ureditvenega obdobja povečala za 0,99 ha, ki pa je posledica odstopanj zaradi različne opredelitve rabe tal.

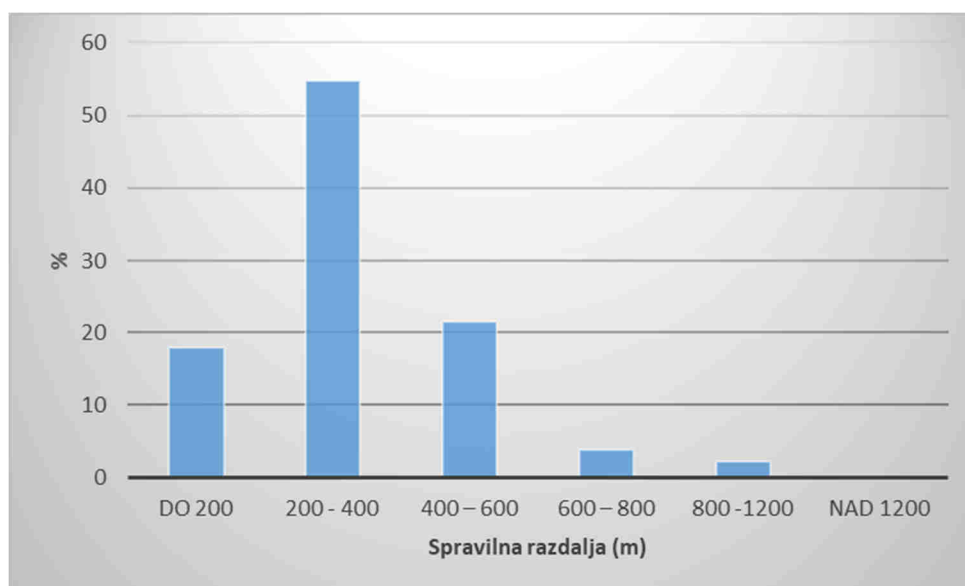
1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Preglednica 7/SPR: Spravilne razmere v GGE Jurjeva dolina (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja (m) - v %					
	ha	%	Do 200	200–400	400–600	600–800	800–1200	Nad 1200
S traktorjem	2.003,02	100,00	18,3	54,3	21,4	3,8	2,2	0,0
Skupaj	2.003,02	100,00	18,3	54,3	21,4	3,8	2,2	0,0

Odprtost gozdov z gozdnimi vlakami je v večnamenskih gozdovih GGE Jurjeva dolina 100 % (2.003,02 ha), spravilne razdalje so v večini enote zelo ugodne (krajše od 400 m). Povprečna spravilna razdalja je v GGE Jurjeva dolina 337 m. Glede na reliefne razmere pa je na celi površini možno traktorsko spravilo.

Grafikon 1: Prikaz spravilnih razdalj za traktorski način spravila v GGE Jurjeva dolina

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 8/DC: Odprtost gozdov s cestami v GGE Jurjeva dolina

Vrsta ceste	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	43,95	0,00	43,95	21,19
Javne ceste	0,00		0,00	0,00
Skupaj	43,95		43,95	21,19

Produktivnih gozdnih je v GGE Jurjeva dolina 43,95 km, kar znese 21,19 m/ha. Gostota cest je dovolj velika, tako da je odprtost s cestami optimalna. Javnih in povezovalnih cest v GGE Jurjeva dolina ni.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

V GGE Jurjeva dolina ni nobenega naselja, kjer bi prebivali ljudje. Od šestih zgradb, ki so še ostale je ena lovsko kočica, pet pa se jih uporablja kot počitniške hiše.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

1.5.1 Lovstvo

Preglednica 9/D-LD: Pregled lovišč GGE Jurjeva dolina

Šifra lovišča	Ime lovišča	Površina lovišča v GGE	Površina gozda (v ha)	Opomba
0423 (036)	LPN Jelen Snežnik	2.074,82	2.055,85	-del
	Skupaj	2.074,82	2.055,85	

Cela GGE spada v okvir Lovišča s posebnim namenom Jelen Snežnik, ki gospodari z divjadjo. Delavci tega lovišča poleg odstrela divjadi skrbijo tudi za vzdrževanje lazov, kaluž ter ostalih lovskih objektov na območju Jurjeve doline. LPN Jelen Snežnik spada v Notranjsko lovsko upravljavsko območje.

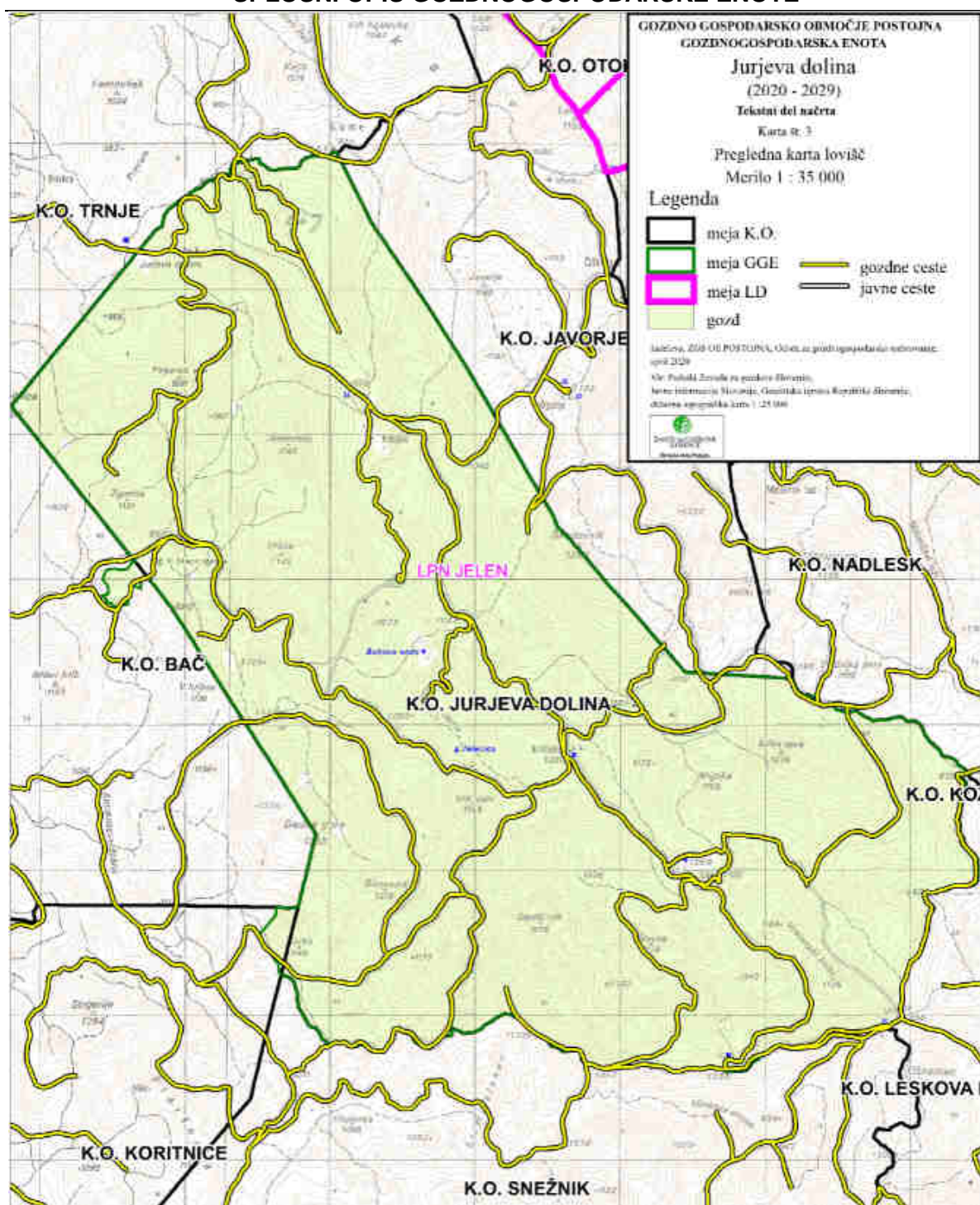
V GGE Jurjeva dolina se nahajajo trije lovski revirji: Jurjeva dolina, Bička gora ter Javorje.

Največji delež (47 %) površine zavzema lovski revir Jurjeva dolina, 34 % površine pripada revirju Bička gora in 19 % ima na območju GGE lovski revir Javorje.

Glavnina odstrela divjadi v GGE Jurjeva dolina se izvaja v lovskih revirjih Jurjeva dolina in Bička gora.

Z divjadjo se gospodari z lovsko upravljavskimi načrti za posamezno lovišče, ki so usklajeni z načrtovanim odstrelom po višini in strukturi z načrtom lovsko upravljavskega območja, saj se le tako omogoča postopno ureditev stanja gozd – divjad oziroma znižanje staleža divjadi na tak nivo, da bodo škode po rastlinojedi divjadi znosne.

SPLOŠNI OPIS GOZNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

V GGE Jurjeva dolina ni nobenih kmetijskih površin, zato se ne izvaja nobenih aktivnosti v zvezi s kmetijstvom.

1.5.3 Poselitev

GGE Jurjeva dolina ni poseljena.

1.5.4 Infrastruktura

V GGE Jurjeva dolina poleg gozdnih cest in gozdnih vlak ni nobenih drugih infrastrukturnih objektov.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru

V GGE Jurjeva dolina ni drugih aktivnosti v prostoru.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Glede požarne ogroženosti gozdove delimo v štiri stopnje:

- gozdovi z zelo veliko požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **stalna**,
- gozdovi z veliko požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **občasna**,
- gozdovi s srednjo požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **minimalna**,
- gozdovi z majhno požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer nevarnosti požarov praktično **ni**.

Za razvrstitev gozdov v stopnje požarne ogroženosti je bil za potrebe sestave protipožarnih načrtov narejen poseben računalniški program (enotno na ravni Slovenije), ki je upošteval stanje gozdov v odsekih in sicer drevesno sestavo gozdov, razvojne faze gozdov in starost gozdov, matično podlago in vrsto tal, ekspozicijo in nadmorsko višino, nagib terena, ter srednjo letno temperaturo in srednjo količino padavin iz najbližje meteorološke postaje. Vsi ti parametri so se točkovali in na osnovi skupnega števila točk so bili odseki razvrščeni v posamezno kategorijo požarne ogroženosti in sicer:

- v 1. stopnjo (gozdovi z zelo veliko požarno ogroženostjo) gozdovi z več kot 501 točko,
- v 2. stopnjo (gozdovi z veliko požarno ogroženostjo) gozdovi s 441 – 500 točk,
- v 3. stopnjo (gozdovi s srednjo požarno ogroženostjo) gozdovi s 381 – 440 točk in
- v 4. stopnjo (gozdovi z majhno požarno ogroženostjo) gozdovi z manj kot 381 točkami.

Gozdovi v GGE Jurjeva dolina spadajo v četrto stopnjo, kamor sodijo gozdovi z majhno požarno ogroženostjo. Velik vpliv pri tem imata naravna sestava drevesnih vrst in dokaj visoka nadmorska višina.

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Meja GGE ostaja bolj ali manj enaka že od 03.10.1902, ko je tedanji lastnik snežniških gozdov princ Herman von Schönburg - Waldenburg, razdelil staro Oskrbništvo Mašun na dva dela.

V GGE je osemindvajset oddelkov, ki so razdeljeni na skupno 148 odsekov. Povprečna velikost oddelka je 74,1 ha, odseka pa 14,0 ha. Gospodarska enota Jurjeva dolina je hkrati tudi revir Jurjeva dolina.

V zadnjem ureditvenem obdobju do sprememb na področju ureditvenih enot in rastiščnogojitvenih razredov ni prišlo.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

V GGE Jurjeva dolina izvaja javno gozdarsko službo Zavod za gozdove Slovenije (nadalje ZGS), OE Postojna. GGE Jurjeva dolina je vključena v Krajevno enoto (nadalje KE) Knežak, Knežak 202a, 6253 Knežak, telefon: (05) 704 00 10. GGE Jurjeva dolina je revir, ki ga v celoti pokriva en revirni gozdar – Ervin Porta.

Pri opravljanju svojih nalog delavci KE Knežak sodelujejo z občinskimi upravnimi organi, izobraževalnimi in raziskovalnimi organizacijami, drugimi zavodi, skupnostmi in združenji.

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Slika 4: Laz na Dedni gori

Ovrednotenje poudarjenosti funkcij gozdov in njih kartni prikaz, sta izdelana na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS št. 91/10) ter Zakona o gozdovih – ZOG (ur. l. RS št. 30/93 z vsemi kasnejšimi spremembami).

Funkcije gozdov delimo na ekološke, socialne in proizvodne, njihovo poudarjenost pa vrednotimo v treh stopnjah.

- 1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom
- 2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom
- 3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom

Vrednotenje funkcij gozdov je izdelano za celoten gozdni prostor, torej za gozdove in površine izven gozda, ki so ekološko oziroma funkcionalno povezane z gozdom (ZOG, 3. člen).

Površina gozdnega prostora je enaka površini funkcijskih enot in znaša 2.074,82 ha.

Preglednica 10/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami v GGE Jurjeva dolina

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Func. varovanja gozd.	26,08	1,3	1,3	243,31	11,8	11,8	1.786,32	86,9	86,9	2.055,85
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	2.074,82	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	2.074,82
Funkcija ohranjanja	400,02	19,3	19,3	1.674,68	80,7	80,7	0,0	0,0	0,0	2.074,82
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.074,82	100,0	100,0	2.074,82
Zaščitna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,0
Higiensko-zdravstvena	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.074,82	100,0	100,0	2.074,82
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,0
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.074,82	100,0	100,0	2.074,82
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.074,82	100,0	100,0	2.074,82
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	2.074,82	100,0	100,0	2.074,82
Raziskovalna funkcija	52,83	100,0	2,5							52,83
Funkcija varovanja	52,83	2,5	2,5	2.021,87	97,5	97,5				2.074,82
Funkcija varovanje	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Estetska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Lesnoproizvodna	52,83	2,5	2,5	1911,42	92,1	92,1	110,45	5,3	5,3	2.003,02
Funkcija pridobivanja	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Lovnogospodarska	2.074,82	100,0	100,0							2.074,82

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Pregled poudarjenosti funkcij po površinah kaže, da je na prvi stopnji poudarjenosti v največjem obsegu poudarjena lovno-gospodarska funkcija in to kar na celotni površini gozdnega prostora.

Od ekoloških funkcij je na prvi stopnji poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (dalje biotopska) na 19,3 %, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (dalje varovalna) na 1,3 %, medtem ko klimatske na prvi stopnji ni. Na drugi stopnji je čez cel preostali gozdni prostor poudarjena hidrološka funkcija, biotopska pa je poudarjena na 80,7 % površini gozdnega prostora. Sledi ji varovalna funkcija, katera je poudarjena 11,8 %. Klimatska kot tudi varovalna funkcija prevladujeta predvsem na tretji stopnji.

Socialne funkcije so poudarjene na prvi in drugi stopnji točkovno na jamah, kočah in izjemnih drevesih. Linijski objekti so prisotni na različnih rekreacijskih poteh. Na preostalem gozdnem prostoru so prisotne na tretji stopnji. V GGE Jurjeva dolina ni zaščitne, obrambne in raziskovalne funkcije.

Od proizvodnih funkcij imamo poleg lesnoproizvodne prisotni še dve funkciji: funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin (točkovno na čebelnjakih) ter lovno-gospodarsko funkcijo (na lazih, grmiščih in krmiščih).

Skupna površina gozdnega prostora, kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji, je 410,26 ha, na preostalih 1.664,44 ha pa so poudarjene na drugi stopnji.

Socialne funkcije so poudarjene na prvi stopnji na 52,83 ha, na drugi pa pokrivajo 2.021,87 ha.

Proizvodne funkcije so poudarjene na prvi stopnji na 52,83 ha gozda na drugi pa 2.021,87 ha.

Natančnejša območja prekrivanja so razvidna v preglednici F2, ki se nahaja v prilogah.

2.1 Ekološke funkcije gozdov

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo rastišča in njihovo okolico pred posledicami vseh vrst erozijskih procesov, zlasti zagotavljajo (ohranjajo) odpornosti tal na erozijske pojave, ki jih povzročajo mraz, sneg, voda in veter;
- preprečujejo razvoj (pojavljanje) zemeljskih in snežnih plazov, podorov in usadov;
- preprečujejo poglobljanja pobočnih jarkov;
- preprečujejo premeščanja naplavin;
- zadržujejo drobn plovni material;
- ohranjajo rodovitnost gozdnih tal.

Poudarjeno varovalno funkcijo imajo zlasti gozdovi na gornji gozdni meji, na erozijskih, plazljivih ali plazovitih območjih, določenih v skladu s predpisi o vodah na zelo strmih pobočjih, sušnih legah, plitvih skalovitih ali kamnitih tleh.

Prve stopnje poudarjenosti varovanja gozdnih zemljišč in sestojev v GGE Jurjeva dolina ni.

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom 15-25° in pobočja, kjer obstaja nevarnost degradacije zaradi občutljivih ekoloških razmer.

Tretje stopnje poudarjenosti ne določamo.

Hidrološko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- mehansko in biološko čistijo vode, ki odtečejo ali pronicajo z gozdnih površin, ter uravnavajo vodni režim z zadrževanjem hitrega odtekanja padavinske vode (dežja) s površja (po pobočju in v globino), počasnejšim taljenjem snega, ohranjanjem vode v gozdnih tleh in rastlinah in zakasnenim pronicanjem vode iz gozdnih tal v sušnih obdobjih.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Poudarjeno hidrološko funkcijo imajo zlasti gozdovi v poplavnih, vodovarstvenih in potencialnih vodovarstvenih območjih, določenih v skladu s predpisi o vodah.

Prvo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije imajo gozdovi, ki se nahajajo ob vhodih v kraške jame in brezna ter gozdovi ob kalužah (določene točkovno zato ni površine gozda).

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo vsi ostali gozdovi, saj se vsi nahajajo na karbonatnih kamninah (so torej v območju pričakovanih naravnih vrednot), s svojo prisotnostjo pa prispevajo k enakomernejšemu odtoku vode.

Tretje stopnje poudarjenosti ne določamo.

Funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti opravljajo gozdovi, ki:

- zagotavljajo življenjski prostor rastlinskim in živalskim življenjskim združbam, zlasti tistim vrstam, katerih življenjski cikel je pomembno povezan z gozdom, ohranjajo biotsko raznovrstnost in zagotavljajo naravno ravnovesje.

Poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti imajo zlasti gozdovi s habitati redkih ali ogroženih rastlinskih ali živalskih vrst, s habitati, pomembnimi za obstoj in ohranitev populacij divjadi, s habitati in habitatnimi tipi, ki se po predpisih o ohranjanju narave ohranjajo v ugodnem stanju, ter gozdovi, ki imajo status posebnega varstvenega območja, potencialnega posebnega ohranitvenega območja ali ekološko pomembnega območja.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti imajo lazi v gozdnem prostoru, ki nudijo bolj pestro prehransko sestavo za prosto živeče živali v gozdu, ekocelice, kjer ni predvidenega gospodarjenja, kaluže, pa tudi kraške jame in brezna kot manjšinski ekosistemi. Prvo stopnjo poudarjenosti imajo tudi območja, kjer občasno ali stalno prebiva divji petelin.

Druga stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti prekriva ves preostali gozdni prostor, saj celotno območje GGE Jurjeva dolina zavzemata EPO Snežnik-Pivka in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Prav tako celotno območje GGE pokriva območje Natura 2000, ki je posebno varstveno območje. Natura 2000 pokriva dva velika kompleksa: Javorniki-Snežnik in Snežnik-Pivka. Za obstoj in ohranitev prostoživečih živali so velikega pomena tudi zimovališča in krmišča.

Tretje stopnje poudarjenosti v GGE Jurjeva dolina ni, ker sta povsod poudarjeni prva in druga stopnja.

Preglednica 11/EPO: Ekološko pomembna območja v GGE Jurjeva dolina

Koda	Ime	Opis	Status	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
51200	Snežnik – Pivka	Območje sestavljata visoki kraški planoti Javorniki in Snežnik, ki sta sklenjeno poraščeni z dinarsko bukovo-jelovimi gozdovi in predstavljata eno največjih sklenjenih gozdnih območij pri nas, ki se navezuje še na sosednja gozdna območja, Kočevsko in Gorski Kotar. Je del dinarskega sistema in hkrati blizu Alpam, kar pogojuje njegovo zanimivost s fitogeografskega stališča. V območje spada tudi zahodni del Pivškega podolja, kjer se zaradi posebnih geoloških in geomorfoloških razmer pojavljajo presihajoča jezera. Ohranjeni gozdovi, travišča in drugi habitati so življenjski prostor številnih redkih in ogroženih vrst (ptic, metuljev, hroščev, dvoživk, netopirjev, rastlin).	EPO	Usmeritve za ekološko pomembno območje so podane v poglavju 5.2 - območja Natura 2000.
80000	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri rjavega medveda, volka in risa obsega Trnovski gozd, Nanos, Hrušico, Javornike, Snežnik in Kočevsko, ki tvorijo največje sklenjeno območje gozda pri nas.	EPO	

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Ekološko pomembna območja in Natura 2000

Ekološko pomembno območje (EPO) je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti. Celotna GGE Jurjeva dolina je znotraj ekološko pomembnih območij Snežnik-Pivka (51200) in Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri (80000). Prav tako celotno območje GGE pokrivata dve posebni varstveni območji, oziroma območji Natura 2000 (SI 3000231 Javorniki-Snežnik, SI 500002 Snežnik-Pivka). Pri EPO gre za območje dinarskih bukovo-jelovih gozdov ter osrednji življenjski prostor velikih zveri in drugih ogroženih živalskih vrst. Z upoštevanjem ukrepov varstva naravnih vrednot je pomembno ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatov ogroženih vrst. GGE Jurjeva dolina leži v celoti na območju Natura 2000 in pokriva 2.055,85 ha tukajšnjih gozdov (100 % gozdne površine). Od habitatnih tipov so tu prisotni Ilirski bukovi gozdovi (ki so razširjeni na večjem delu enote), javorovi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih ter jame, ki niso odprte za javnost (ki se nahajajo večinoma na južnem delu GGE Jurjeva dolina).

Preglednica 12/N: Območja Natura 2000

Koda	Ime	Status	Vrste/Habitatni tipi vezani na gozdni prostor GGE Jurjeva dolina
SI3000231	Javorniki - Snežnik	SAC/POO	<p>Zveri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navadni ris (<i>Lynx lynx</i>) - volk (<i>Canis lupus</i>*) - rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*) <p>Netopiriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širokouhi/mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) <p>Hrošči:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>), - alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>*), - strigoš – hrastov kozliček (<i>Cerambyx cerdo</i>) <p>Dvoživke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) <p>Habitatni tipi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, - (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)) - Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih
SI5000002	Snežnik - Pivka	SPA/POV	<ul style="list-style-type: none"> - gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) - koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) - kozača (<i>Strix uralensis</i>) - pivka (<i>Picus canus</i>) - triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>), - mali skovik (<i>Otus scops</i>) - črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) - sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) - divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) - belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>)

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 13/KHT: Habitatni tipi

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Opis habitatnega tipa	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
(8310) Jame, ki niso odprte za javnost	Habitatni tip je prikazan za celotni območji Natura 2000 znotraj GGE Jurjeva dolina, ker na vsem območju obstaja možnost odkritja novih jam za katere je potrebno upoštevati usmeritve za geomorfološke podzemne naravne vrednote.	To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice. V Sloveniji jih najdemo v dinarskem svetu.	44.039	2074,7	Ugodno - splošna ocena stanja HT na območju je odlična (SDF, 2016)
(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))	V obravnavani GGE je večina bukovih sestojev prisotnih v različnih oblikah na rastiščih jelke in bukve znotraj prevladujočih gozdnih združb dinarskega gozda jelke in bukve (Omphalodo-Fagetum typicum in Omphalodo-Fagetum mercurialetosum), ki se nahajata na 85 % površine. Uvrstitev v habitatni tip je odvisna od ustreznosti gozdne združbe ter ohranjenosti vrstne sestave.	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najbolj ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji. V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, stelarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in oteženo pomlajevanje zaradi objedanja.	26.289	1642,8	Ugodno - splošna ocena stanja HT na območju je odlična (SDF, 2016)
Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih	Javorovja in javorovja z brestom se pojavljajo na majhnih površinah v kraških vrtačah, jarkih in na vznožjih pobočij. Po dostopnih podatkih so prisotni na več lokacijah (Dedna gora, Bička gora, Šintovnik, Hrbce) – podatke je potrebno preveriti !	Razširjenost od submotanskega pasu (400m) do visokogorskega pasu (1200m). Pojavljajo se mozaično znotraj bukovih združb znotraj jelovih in gorskih bukovij na vlažnih pobočjih, in tudi v skalnatih jarkih in v vrtačah. Uspevajo pretežno na karbonatni podlagi.	1.335	104,2	Splošna ocena stanja HT na območju je dobra (SDF, 2016)

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 14/KV: Kvalifikacijske vrste

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
volk (<i>Canis lupus</i>)	Pretežno ves gozdni prostor znotraj območja Natura 2000. Njegovo centralno območje so veliki gozdni masivi dinarskih jelovo-bukovih gozdov in je razširjen v gozdovih na celotnem območju.	Podnevi se zadržujejo v skrivališčih v gosti podrasti ali na nepristopnih krajih. Prehranjuje se zlasti s srnjadjo, jelenjadjo in divjimi svinjami. Ujame predvsem živali, ki so v slabi telesni kondiciji, zato je pomemben selektor. Je zelo prilagodljiv, omejuje ga le človekova dejavnost (velika gostota naselij in prometnic). Za preživetje vrste je pomembna povezanost populacij s koridorji.	41825	2072,2	Splošna ocena stanja populacije je dobra (SDF, 2016)
rijavi medved (<i>Ursus arctos</i>)	Pretežno ves gozdni prostor znotraj območja Natura 2000. Tipičen habitat medveda so strnjeni gozdovi Visokega krasa.	Pri nas živi v bukovo-jelovih gozdovih dinarskega visokega krasa. Zaradi velikosti telesa in pretežno rastlinske prehrane, ki ni energetske bogata, mora medved pojesti veliko količino hrane, kar pomeni, da potrebuje veliko časa, da jo najde. Pri tem prehodi velike razdalje ter se seli. Zimo prespi, vendar to ni pravo zimsko spanje. Brlog, ki ne sme biti izpostavljen motnjam, je ključnega pomena za izbiro življenjskega prostora. To še posebej velja za samice, ki pozimi v njih kotijo mladiče. Pomembni so tudi mladi stadiji gozda, kjer uspevajo plodnosne vrste. Na izbiro življenjski prostora močno vpliva človek.	42102	2072,2	Splošna ocena stanja populacije je odlična (SDF, 2016)
navadni ris (<i>Lynx lynx</i>)	Pretežno ves gozdni prostor znotraj območja Natura 2000. Tipičen habitat risa so strnjeni gozdovi Visokega krasa.	Gozd, v katerem živi, je lahko prekinjen s kmetijskimi površinami. Za preživetje so ključni zadostna količina plena ter strpnost s strani ljudi. Na območjih, kjer je delež manjših parkljarjev majhen, je njegov glavni tekmelec volk. Za njegovo ohranitev je nujna vzpostavitev povezave med izoliranimi populacijami v Evropi.	41411	2072,2	Stanje je neugodno (ris velja za najbolj ogroženega sesalca na območju Dinaridov. Kos in sod. (2012) menijo, da je na območju Slovenije leta 2010 živelo le še okoli 15 odraslih živali). Edino območje, kjer je v zadnjih letih še zabeležena redna reprodukcija, je območje Javornikov in Snežnika (Kos in sod., 2012). Splošna ocena stanja je še vedno neugodna.
širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000.	Prebivalec gozdnatih območij. Zimska zatočišča: pogosto jame z nizkimi temperaturami do 5°C in visoko zračno vlago. Poletna zatočišča: drevesne dupline, stavbe, jame, ki jih dnevno menja. Območje dejavnosti: do 10 km od zatočišča. Prehranjevalni habitat: zreli listopadi gozd, gozdni rob. Glavni vzrok ogroženosti je zatiranje žuželk v kmetijstvu in gozdarstvu, izguba zatočišč (dupline), pa tudi raba zaščitnih sredstev za les na podstrešjih.	39869	2072,2	Splošna ocena stanja populacije je dobra (SDF, 2016)
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	Celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000. Je splošno razširjena vrsta. V sklenjenih gozdovih Trnovskega gozda, Hrušice in Javornikov. Sklenjenost gozdov na tem območju je v evropskem merilu nadpovprečna, kar je verjetno tudi razlog za pogostnost te vrste na območju.	Prehranjuje se z lesom različnih drevesnih vrst. Odrasle privablja vonj ranjenih ali posekanih dreves predvsem buke in jelke, v katerega samice tudi odlagajo jajčeca. Razvoj poteka tri do štiri leta, ličinke se prehranjujejo pod lubjem in se zabubijo globlje v lesu. Posebnost vrste je relativno dolga življenjska doba odraslih osebkov (2 leti). Hroščki so nekrilati, zaradi česar je omejena njihova mobilnost, kljub temu pa lahko posamezen osebek prehodi velike razdalje. Odrasli osebkovi so aktivni od maja do julija in jih najdemo večinoma na cestah ter ob posekanih deblih jelke ali buke. Ličinka se razvija predvsem v svežih štorih jelke in buke.	28182	1871,4	Splošna ocena stanja populacije je dobra (SDF, 2016)
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	Vodni biotopi znotraj Natura 2000 območja.	Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo bujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	44039	2074,7	Ni dovolj podatkov za oceno stanja. Predvidevamo, da je stanje ugodno.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	V Sloveniji je splošno razširjena, isto velja za obravnavano GGE in celoten gozdni masiv Snežnika in Javornikov.	Živi v mešanih bukovo-jelovih in iglastih gozdovih, kjer si za gnezdenje teše dupla z ovalnim vhomom. Gnezdi od IV do VI meseca. Za gnezdenje potrebuje bukova debela oziroma debela listavcev, ki jih uporablja več let. Pomembna so predvsem drevesa, ki imajo ravno deblo in imajo na višini 4-10 metrov malo stranskih vej ter so na tej višini debela vsaj 35 cm. Par potrebuje za uspešno gnezdenje kar 300-400 ha gozda. Med prehranjevanjem na starih drevesih (zlasti iglavcih) za seboj pušča velike luknje, v katerih išče lesne mravlje. Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi mravljami ter lesnimi hrošči. Je stalnica in v Sloveniji pogosta gnezdilka.	51043	2054	Velikost populacije 50 do 80 parov (SDF, 2016). Ocenjujemo, da je stanje ugodno.
koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>)	Odrasli sestoji iglavcev ter odrasli jelovo-bukovi sestoji nad 800 m nadmorske višine z velikim številom dupel in gozdnimi jasami. Celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000.	Naseljuje pretežno iglaste, lahko tudi mešane gozdove v višjih legah (nad 800 m). Za gnezdenje potrebuje luknje, ki jih je v preteklem letu stesala črna žolna. V špranjah in drevesnih rogovilah dela zalogo hrane. Lovi tako v gozdu kot na bolj odprtih predelih (jase, poseke, gozdni robovi). V Sloveniji velja za redko gnezdilko gorskega in dinarskega sveta. Samci so stalnice, samice in mladiči pa klateži.	35147	2074,7	Velikost populacije 40 do 70 parov (SDF, 2016). Ocenjujemo, da je stanje ugodno.
kozača (<i>Strix uralensis</i>)	Ustrezajo ji iglasti in mešani strukturirani gozdovi s suhimi drevesi in velikimi dupli. Celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000.	Kozača naseljuje v Sloveniji večinoma jelovo-bukove gozdove (Omphalodo-Fagetum), ki so tudi glavna gozdna rastlinska združba dinarskega sveta v Sloveniji. Potrebuje gozd debeljaka in pomlajenca z dovolj velikim številom velikih dupel in poldupel. Tolerira prebiralno sečnjo in ekstenzivno gospodarjenje z gozdom – pobiranje določenega deleža odmrlih vej, omejeno izločanje sušic ter vzdrževanje določenega števila posek in presvetlitev (neposeljenih in manjših od 2 ha). Izogiba se naseljenim območjem.	38211	2074,7	Velikost populacije 140 do 200 parov (SDF, 2016). Ocenjujemo, da je stanje ugodno.
pivka (<i>Picus canus</i>)	Redki in svetli gozdovi do 1300 metrov nadmorske višine Celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000.	Naseljuje mešane in listnati gozdovi, rečne loke in drevesne mejice. Duplo si izteše sama, najpogosteje v listavce (javor, bukev, hrast, lipa, vrba). Hrani se z mravljami in drugimi žuželkami, ki jih lovi na tleh in na drevju, kjer izza ljubja pobira tudi njihove ličinke in bube. Je manj specializirana na mravlje kot zelena žolna. Je stalnica, v Sloveniji velja za pogosto vrsto. V nižinskih predelih jo ogroža zlasti uničevanje rečnih lok in drevesnih mejic.	44614	2074,7	Velikost populacije 30 do 50 parov (SDF, 2016). Ocenjujemo, da je stanje ugodno.
mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>)	Iglast in jelovo-bukov gozd na višjih nadmorskih višinah s presvetlitvami in gozdnimi jasami. Celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000.	Prebiva v iglastih in mešanih gozdovih s številnimi presvetlitvami, jasami in posekami, praviloma v višjih legah. Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z dupli in gozdnimi jasami ali posekami v območju 2 do 10 km ² . Gnezdo si naredi v duplu, ki ga je prejšnje leto iztesal veliki detel. Je stalnica, samec celo leto brani teritorij.	38211	2074,7	Velikost populacije 40 do 50 parov (SDF, 2016). Ocenjujemo, da je stanje ugodno.
divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>)	Ustrezajo mu zreli iglasti in mešani sestoji z dovolj plodonosnimi rastlinami. Po dostopnih podatkih so ugodni habitati na območju Dedne gore, Vratenskega hriba ter območje med Smrečnico in Pogorelim vrhom – podatke je potrebno preveriti !	Divji petelin je naša največja koconoga kura. Gnezdo zgradijo na tleh v gostem kritju, pogosto ob debelu drevesa. Divji petelini so stalnice, ki v Sloveniji gnezditveno uspešno potrebuje zreli iglasti in mešanih gozdovih gorskega sveta, prepredenih s posekami in jasami, na katerih je veliko plodonosnih rastlin. Potrebujejo tudi vodni vir in predel, kjer nabirajo kamenčke za prebavo (gastrolite). Prehranjujejo se skoraj izključno z rastlinami, pozimi so to iglice in poganjki, ki jih nabirajo na drevju, v času brez snežne odeje pa se hranijo na tleh z listi, poganjki, plodovi (borovnice, brusnice, mahovnice, barjanske kopsižnice). Ogroža ga vznemirjanje s strani človeka (tudi časovno in prostorsko neprilagojena sečnja).	1914	346,5	Ni podatka o stalni prisotnosti, populacija je na meji območja razširjenosti in je v upadu. Ocenjujemo, da je vrsta ogrožena.
gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>)	Raznomen in prebiralen gozd s prehodnimi deli gozda ter skupinami lesk in iglavcev. Celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000.	Je tipična vrsta razčlenjenih gozdov z množico presvetlitev in veliko raznolikostjo drevesnih vrst, v kombinaciji s starejšimi sestoji nujno zahteva tudi pionirske stadije gozda ter jase ali poseke. Tak habitat gozdnemu jerebu omogoča pestro prehrano in večjo možnost prilagajanja na spremembe. Običajno naseljuje mešani gozd; v prevladujočem iglastem sestoji mora biti prisoten vsaj manjši delež listavcev. Glavni razlogi za upad populacije gozdnega jereba: pomankanje gostega grmovnega sloja (do 2 m višine) iglavcev, listavcev ali visokih steblik; pomankanje zeliščnega sloja (borovnica, malinovje) na katerega ima z objedanjem velik vpliv parkljasta divjad; manjša dolžina gozdnega roba in primerljivo manjši delež površin v zaraščanju.	35523	2074,7	Velikost populacije 30 do 60 parov (SDF, 2016). Ocenjujemo, da je stanje ugodno.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
triprsti detel (<i>Picoidea tridactylus</i>)	Mešani in iglasti sestoji praviloma nad 800 m nadmorske višine z višjim deležem odmrlega in odmirajočega lesa.	Prebiva v zrelih iglastih, najpogosteje smrekovih gozdovih z velikim deležem odmrlega drevja. Najvišje gostote triprstega detla so zabeležene v naravnih, zrelih sestojih (starejši debeljaki, 1. faza pomlajencev), kjer je delež smreke večji od 60%. V gospodarskih gozdovih se pojavlja razpršeno. Najpomembnejša območja so gozdni rezervati in negospodarjeni sestoji. Ogrožajo ga predvsem pomanjkanje odmrlega drevja (v višjih debelinskih razredih) ter intenzivno gospodarjenje v še pred kratkim zaprtih sestojih.	17802	1232,3	Velikost populacije 30 do 40 parov (SDF, 2016). Ocenjujemo, da je stanje ugodno.
belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	Za belohrbtega detla so primerni predvsem rezervati (oz negospodarjeni sestoji) kjer je velik delež bukve in so v terminalni razvojni fazi (velik delež mrtvega lesa listavcev večjih dimenzij). V obravnavani GGE so ugodni habitati tam kjer je gospodarjenje manj intenzivno (okolica rezervatov Dedna gora in Bička gora ter severovzhodni del enote). Podatke je potrebno preveriti !	Je najredkejša vrsta detla in največji med našimi detli (cca 24-26 cm). Je stalnica, gnezdi od IV do VII, mladiči so gnezdomci. Dobimo ga povečini v bukovo – jelovih gozdovih v starejših razvojnih fazah z velikim deležem odmrlega drevja. Najbolj pogost je v gozdnih rezervatih dinarskega območja, Alp in Gorjancev. Hrani se z žuželkami drevesnih debel (larve drevesnih hroščev). Teritorij je velik od 50-150 ha (odvisno od ustreznosti habitata). Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z visokim deležem odmrlih in starih debelih dreves listavcev, predvsem bukve. Hrani se pretežno z žuželkami drevesnih debel (larve drevesnih hroščev), ki jih nabira tudi na ležečih deblih.	9446	480, 2	Glede na številčnost (40-50 parov) je območje IBA Snežnik najpomembnejše območje za belohrbtega detla v Sloveniji (Denac, K., 2012). Ocenjujemo, da je stanje dobro, priporočljivi pa so ukrepi za zagotavljanje ugodnejšega stanja.

Klimatsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- manjšajo hitrosti in spreminjanje smeri vetrov;
- vplivajo na temperaturo in vlažnost zraka ter na razmerje med plini v ozračju (proizvodnja kisika, skladiščenje ogljika v lesu in tleh).

Poudarjeno klimatsko funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, ki varujejo naselja, rekreacijske in turistične objekte, prometnice ter kmetijske kulture pred škodljivimi učinki vetra in mraza; gozdovi, ki se nahajajo na območjih stalnih ali pogostih močnih vetrov, ki povzročajo kalamitete (vetrolomi); gozdovi, kjer stalna prisotnost vetrov povzroča deformirano rast gozdnega drevja ipd.

Prve stopnje kot tudi druge stopnje poudarjenosti klimatske funkcije v GGE Jurjeva dolina ni.

Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vsi gozdovi, saj ugodno vplivajo na klimo širšega območja.

2.2 Socialne funkcije gozdov

Rekreacijsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- omogočajo aktivnosti, ki telesno ali duševno sproščajo in krepijo, vključno z nabiranjem gozdnih plodov za lastne potrebe.

Poudarjeno rekreacijsko funkcijo imajo gozdovi z ustreznimi naravnimi danostmi, dostopnostjo in dosegljivostjo ter rekreacijsko infrastrukturo (poti, objekti).

Prvo stopnjo poudarjenosti rekreacijske funkcije v GGE Jurjeva dolina ima Evropska pešpot E6.

Druge stopnje poudarjenosti v GGE Jurjeva dolina ni.

Tretje stopnje poudarjenosti ne določamo.

Turistično funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- zadovoljujejo potrebe obiskovalcev, ki zaradi oddiha ali razvedrila, povezanega z gozdom, začasno spremenijo svoj kraj bivanja.

Poudarjeno turistično funkcijo opravljajo gozdovi v okolici turističnih krajev, v katerih se nahajajo turistični objekti, turistične točke in znamenitosti, ki se pojavljajo kot motiv v turistično propagandne namene, ali po katerih se odvija turistično vodenje.

Prvo stopnjo poudarjenosti turistične funkcije v GGE Jurjeva dolina ima Evropska pešpot E6.

Druge stopnje poudarjenosti v GGE Jurjeva dolina ni.

Tretje stopnje poudarjenosti ne določamo.

Raziskovalno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- omogočajo načrtno zbiranje, opazovanje in ugotavljanje dejstev o gozdovih, njihovem izkoriščanju in rabi.

Raziskovalno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, v katerih so postavljene raziskovalne ploskve, raziskovalni objekti, razne merilne naprave, ipd. s katerimi v okviru raziskovalnih projektov ali programov upravljajo raziskovalne institucije.

Prvo stopnjo poudarjenosti raziskovalne funkcije v GGE Jurjeva dolina imamo v gozdnih rezervatih Bička gora in Dedna gora.

Na drugi in tretji stopnji je ne določamo, ker v drugih gozdovih ta funkcija ni izražena.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Funkcijo varovanja naravnih vrednot opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo redke, dragocene, znamenite ali druge naravne pojave.

Poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot opravljajo gozdovi ali njihovi deli, ki imajo po predpisih o ohranjanju narave status naravne vrednote, območja pričakovanih naravnih vrednot ter zavarovana območja.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot v GGE Jurjeva dolina imamo v gozdnih rezervatih Bička gora in Dedna gora.

Preglednica 15: Pregled objektov naravnih vrednot na prvi stopnji poudarjenosti v GGE Jurjeva dolina

Objekt zavarovanega območja	Status	Lokacija (k.o., ods.)	Evid.št
Gozdni rezervat Dedna gora	NVLP	k.o. Jurjeva dolina, ods. 15f, 17b	1318
Gozdni rezervat Bička gora	NVLP	k.o. Jurjeva dolina, ods. 22c	1319

Varstveni režim na območju ZO: Veljajo varstveni režimi, navedeni v Odloku o razglasitvi dreves in drevoredov za naravne znamenitosti (Uradni list RS, št. 2/92).

Funkcija je na prvi stopnji prisotna na izjemnih drevesih.

Preglednica 16: Pregled izjemnih dreves v GGE Jurjeva dolina

Ev. šte.	Ime	Dr. vrsta	Lokacija
210	Lipa pod Pogorelim vrhom	Lipa	k.o. Jurjeva dolina, ods. 03c
294	Bodika pri Kobjaku	Bodika	k.o. Jurjeva dolina, ods. 11a
295	Drobnica pri Kobjaku	Drobnica	k.o. Jurjeva dolina, ods. 01d
296	Cer pri Cesti v Žleb	Cer	k.o. Jurjeva dolina, ods. 02b
297	Brest pri križišču pri kasarnah Obramec	Brest	k.o. Jurjeva dolina, ods. 26h
299	Jelka	Jelka	k.o. Jurjeva dolina, ods. 22a
300	Jelka	Jelka	k.o. Jurjeva dolina, ods. 03a
377	Mokovec na Obramcu	Mokovec	k.o. Jurjeva dolina, ods. 26f

Iz evidence Izjemnih dreves ZGS, OE Postojna

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi v okolici številnih jam in brezen ter na ostalih objektih naravne vrednote (drevesnih in geoloških).

Jame v Sloveniji imajo status naravne vrednote državnega pomena. Vse jame na območju GGE Jurjeva dolina imajo tretjo stopnjo režima vstopa (razen Mrzle jame pri Ložu), kar pomeni, da so to odprte jame s prostim dostopom. Prevladujejo brezna, vodoravnih jam je bolj malo. V nadaljevanju sledi pregled teh objektov.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 17: Pregled jam, naravnih vrednot na drugi stopnji poudarjenosti v GGE Jurjeva dolina

Evid.št	Objekt naravne vrednote	Status	Zvrst	Lokacija
2637	Mašun-Jurjev dol (nahajališče fosilov)	NVLP	geol	k.o. Jurjeva dolina, ods. 18a
2267	Jelke v Kobjaku	NVLP	drev	k.o. Jurjeva dolina, ods. 03c
2420	Bukev na Bičkih lazih	NVLP	drev	k.o. Jurjeva dolina, ods. 25a
2395	Jelka v Jesenovcu	NVLP	drev	k.o. Jurjeva dolina, ods. 09d
44271	Barka	NVDP	geomorfp	k.o. Jurjeva dolina, ods. 17b
44272	Brezno 1 pri Barki	NVDP	geomorfp	k.o. Jurjeva dolina, ods. 17b
44273	Brezno 2 pri Barki	NVDP	geomorfp	k.o. Jurjeva dolina, ods. 17b
44274	Brezno 3 pri Barki	NVDP	geomorfp	k.o. Jurjeva dolina, ods. 17b
44267	Brezno 1 v oddelku 13/b RJD	NVDP	geomorfp	k.o. Jurjeva dolina, ods. 13b
44268	Brezno 2 v oddelku 13/b RJD	NVDP	geomorfp	k.o. Jurjeva dolina, ods. 13b
44269	Brezno 3 v oddelku 13/b RJD	NVDP	geomorfp	k.o. Jurjeva dolina, ods. 13b
44270	Brezno 4 v oddelku 13/b RJD	NVDP	geomorfp	k.o. Jurjeva dolina, ods. 13b
44275	Brezno 5 v oddelku 20/e RJD	NVDP	geomorfp	k.o. Jurjeva dolina, ods. 20c
44293	Brezno v oddelku 18/b RJD	NVDP	geomorfp	k.o. Jurjeva dolina, ods. 18c
44217	Brezno v žlebu v Jurjevi dolini	NVDP	geomorfp	k.o. Jurjeva dolina, ods. 03a
43641	Pri jami	NVDP	geomorfp	k.o. Jurjeva dolina, ods. 12c

*NVDP-naravna vrednota državnega pomena
geomorfp-geomorfološka podzemeljska naravna vrednota
NVDP-naravna vrednota državnega pomena
NVLP-naravna vrednota lokalnega pomena
geol-geološka naravna vrednota
drev-drevesna naravna vrednota*

Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, ki je pristojen za področje občine Loška dolina, v kateri leži GGE Jurjeva dolina, je izdelal Naravovarstvene smernice za GGN GGE Jurjeva dolina. Iz njih so povzeti podatki o naravnih vrednotah in zavarovanih območjih v GGE Jurjeva dolina. Gospodarjenje z gozdovi na območju objektov naravnih vrednot in zavarovanih območjih je treba prilagoditi varstvenim režimom.

Zavod RS za varstvo narave pa v skladu z Zakonom o ohranjanju narave razširja področje varstva narave, glede na do tedaj veljavni Zakon o naravni in kulturni dediščini. Tako se ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti nanašajo na celotno naravo in preko varstva habitatnih tipov, ekološko pomembnih in posebnih varstvenih območij ter varstva rastlinskih in živalskih vrst, posegajo praktično na vsa področja dejavnosti človeka. Pojem naravne vrednote je v celoti prekril pojem naravne dediščine in naravne znamenitosti (162.člen ZON). Med objekte in območja naravne vrednote so vključeni deli narave, ki so po merilih vrednotenja spoznani za naravno vrednoto. Varstvene usmeritve in varstveni režimi so konkretizirani glede na vpliv rabe gozdov na naravne vrednote.

Tretje stopnje poudarjenosti funkcije varstva naravnih vrednot ne določamo.

Estetsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- omogočajo doživljanja skladnosti likovnih in funkcionalnih prvin v krajini.

Poudarjeno estetsko funkcijo opravljajo predvsem gozdovi v izjemnih krajinah in območjih nacionalne prepoznavnosti po predpisih o urejanju prostora ter območjih kulturne krajine po predpisih o varstvu kulturne dediščine, v območjih krajinske pestrosti po predpisih o ohranjanju narave ter gozdov, namenjeni zakrivanju degradacijskih procesov ali drugih vizualno motečih elementov v krajini.

Prva stopnja estetske funkcije je poudarjena na evropski pešpoti E6.

Druge stopnje poudarjenosti estetske funkcije v GGE Jurjeva dolina ni.

Tretje stopnje poudarjenosti estetske funkcije ne določamo.

2.3 Proizvodne funkcije gozdov

Lesnoproizvodno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- proizvajajo nadzemno lesno maso, ki jo je možno gospodarsko izkoriščati.

Poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo opravljajo gozdovi z nadpovprečno rastnostjo na rastiščih z nadpovprečno proizvodno zmogljivostjo.

Lesnoproizvodno funkcijo ne določamo v gozdnih rezervatih (ničelna stopnja) (gozdni rezervat Bička gora, gozdni rezervat Dedna gora), saj se v njih ne izvaja gospodarjenja. Prav tako imajo ničelno stopnjo drevesne naravne vrednote, saj je edini način, da jih ohranimo ta, da jih ne posekamo.

Lesnoproizvodno funkcijo prve stopnje ima 2.017,89 ha gozdov v GGE Jurjeva dolina, saj je v vseh teh gozdovih možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

Druga stopnja lesnoproizvodne funkcije je ob jamah in brezni in na pešpoti E6.

Tretja stopnja je poudarjena v ekocelicah.

Funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin opravljajo gozdovi, ki:

- izkoriščajo nelesne materialne koristi iz gozda, z izjemo divjadi in rekreativne rabe gozdov, ki se lahko pojavijo na trgu.

Poudarjeno funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin opravljajo zlasti gozdovi, ki se gojijo zaradi plodov, gozdni semenski objekti, gozdovi, kjer se intenzivno odvija steljarjenje, čebelja paša, pridobivanje smole in drevesnih sokov, pridobivanje okrasnega drevja, izkoriščanje sečnih ostankov ipd. če so ti proizvodi predmet prodaje ali nadaljnje dodelave in niso namenjeni le lastni uporabi.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin imajo v GGE Jurjeva dolina stojišča čebelnjakov za čebeljo pašo, ter stacionarni čebelnjaki, ki so ovrednoteni točkovno.

Druge in tretje stopnje poudarjenosti te funkcije ne določamo.

Lovnogospodarsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- gospodarijo s populacijami prostoživečih živalskih vrst, ki jih je po predpisih o lovu in divjadi dovoljeno loviti.

Poudarjeno lovnogospodarsko funkcijo imajo zlasti gozdovi oziroma gozdni prostor v lovnogojitvenih oborah, gozdovi z visoko gostoto populacij velikih rastlinojedov, oziroma gozdovi, v katerih prehranska kapaciteta okolja omogoča višjo številčnost divjadi.

Prvo stopnjo poudarjenosti lovnogospodarske funkcije imajo redno vzdrževane gozdne jase v območju strnjenih gozdov. Na nekaterih lazih so prisotne krmne njive, silosi, preže, kozolci in krmišča, ki dodatno večajo prehransko sposobnost določenega območja, ponekod pa so ti lovski objekti tudi v gozdu. Lovnogospodarska funkcija je poudarjena tudi na območju kaluž in grmišč.

Druge in tretje stopnje poudarjenosti te funkcije ne določamo.

V območju strnjenih gozdov prevladuje lesnoproizvodna funkcija na prvi stopnji, saj imajo gozdovi tu visoko proizvodno sposobnost. Območja, pomembna za živalski svet, imajo poudarjeno biotopsko funkcijo. Predvsem gre tu za košene laze, območja divjega petelina, ekocelice, jame in kaluže. Ves strnjen gozdni kompleks ima zaradi Ekološko pomembnih območij in območja Natura 2000, biotopsko funkcijo poudarjeno na drugi stopnji, zaradi karbonatne matične kamnine in območja pričakovanih naravnih vrednot pa je hidrološka funkcija povsod na drugi stopnji poudarjenosti.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Socialne funkcije so prisotne na pešpoti E6, v obeh gozdnih rezervatih, ter na območju naravnih vrednot. Od naravnih vrednot prevladujejo jame in brezna. Objektov kulturne dediščine na območju GGE Jurjeva dolina ni.

Dejansko v GGE Jurjeva dolina ne prihaja do konflikta med okoljsko obremenjujočimi socialnimi funkcijami (turistična, rekreativna, obrambna) in ekološkimi funkcijami, ker teh socialnih funkcij tu ni, prihaja pa do konflikta med lesnoproizvodno funkcijo gozdov in biotopsko funkcijo predvsem pa med lovnogospodarsko funkcijo gozdov in biotopsko funkcijo gozdov in sicer zaradi zagotavljanja ugodnega stanja habitatnih vrst (mišljene so gozdne kure) in habitatnih tipov (javorovi gozdovi v grapah).

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Preglednica 18/KGR: Gozdne združbe po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščno gojitvenih razredih v GGE Jurjeva dolina

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)
112- Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i>	64112- <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (13,3 %)	42,22	
	64113- <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (14,0 %)	44,69	
	64114- <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i> (31,0 %)	98,56	
	64116- <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> (31,9 %)	101,45	
	66100- <i>Neckero-Abietetum</i> (0,2 %)	0,77	
	65100- <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i> (9,6 %)	30,6	
Skupaj RGR 112		318,29	15,48
124-Mešani gozdovi na rastišču <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	68214- <i>Ranunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum</i> (11,8 %)	24,18	
	64112- <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (7,5 %)	15,41	
	64113- <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (8,4 %)	17,22	
	64114- <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i> (0,5 %)	1,03	
	64116- <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> (8,9 %)	18,11	
	66100- <i>Neckero-Abietetum</i> (0,3 %)	0,53	
65100- <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i> (62,6 %)	128,13		
Skupaj RGR 124		204,61	9,96
204-Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	64112- <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (66,9 %)	681,93	
	64113- <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (17,2 %)	175,69	
	64114- <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i> (4,6 %)	46,42	
	64116- <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> (4,1 %)	42,19	
	65100- <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i> (7,1 %)	72,68	
Skupaj RGR 204		1.018,91	49,57
307-Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	68214- <i>Ranunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum</i> (1,5 %)	7,04	
	64112- <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (18,9 %)	87,33	
	64113- <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (67,8 %)	312,75	
	64114- <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i> (2,0 %)	9,42	
	64116- <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> (6,0 %)	27,75	
	65100- <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i> (3,7 %)	16,92	
Skupaj RGR 307		461,21	22,42
Skupaj večnamenski gozdovi	68214- <i>Rannunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum</i> (1,6 %)	31,34	
	64112- <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (41,3 %)	826,68	
	64113- <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (27,5 %)	550,43	
	64114- <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i> (7,8 %)	155,29	
	64116- <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> (9,5 %)	189,49	
	68214- <i>Neckero-Abietetum</i> (0,1 %)	1,33	
65100- <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i> (12,4 %)	248,46		
Skupaj večnamenski gozdovi		2.003,02	97,43

OPIS STANJA GOZDOV

Kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	Delež (v GGE)
GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni		52,83	2,57
70-Gozdni rezervati v ostalih gozdovih	68214-Rannunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum (3,9 %)	2,04	
	64112-Omphalodo-Fagetum typicum (11,4 %)	6,44	
	64113-Omphalodo-Fagetum mercurialetosum (45,1 %)	23,81	
Skupaj GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni	64114-Omphalodo-Fagetum maianthemetosum (7,9 %)	4,17	
	68214-Neckero-Abietetum (19,6 %)	10,33	
	65100-Ulmo-Aceretum pseudoplatani (12,2 %)	6,04	
Skupaj RGR 70 – Skupaj GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni		52,83	2,57
Vsi gozdovi v GGE Jurjeva dolina	68214-Rannunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum (1,6 %)	33,28	
	64112-Omphalodo-Fagetum typicum (41,0 %)	832,97	
	64113-Omphalodo-Fagetum mercurialetosum (27,9 %)	574,12	
	64114-Omphalodo-Fagetum maianthemetosum (7,8 %)	159,59	
	64116-Omphalodo-Fagetum homogynetosum (9,2 %)	189,49	
	68214-Neckero-Abietetum (0,6 %)	11,63	
	65100-Ulmo-Aceretum pseudoplatani (12,4 %)	254,77	
Skupaj vsi gozdovi v GGE Jurjeva dolina		2.055,85	100,00

V preglednici so prikazane gozdne združbe, ki se nahajajo v posameznih RGR in kategorijah gozdov. V skladu z navodili so gozdne združbe predstavljene s slovenskimi imeni in novimi šiframi. Spremembe so nastale z novim območnim načrtom, ki je v veljavi od leta 2011.

Preglednica 19/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	0,00	2.003,02	0,00	2.003,02
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0,00	52,83	0,00	52,83
Skupaj	0,00	2.055,85	0,00	2.055,85

3.2 Lesna zaloga

Lesna zaloga GGE Jurjeva dolina znaša slabih 802 tisoč kubičnih metrov, oziroma 390,0 m³/ha, od tega je iglavcev (58 %) več kot listavcev (42 %). Tekoči prirastek je 7,7 m³/ha in je razporejen bolj v prid iglavcem (61 %) napram listavcem (39 %). Lesna zaloga se je v grobem v desetih letih znižala za 45.869 m³ (5,5 %), od tega se je pri iglavcih znižala za 8,5 %, pri listavcih pa je razlika relativno majhna (0,8 %). Pri prirastku je prišlo do večjih sprememb. Glede na prejšnje obdobje je nižji za 11,6 %, manj se je znižal pri iglavcih (6,6 %), več pri listavcih (18,4 %).

Preglednica 20: Absolutna lesna zaloga in tekoči prirastek po debelinskih razredih v GGE Jurjeva dolina

Deb. razred	Lesna zaloga (m ³)			Tekoči letni prirastek (m ³)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
10 – 19 cm	20.788	20.555	41.343	1.190,98	825,88	2.016,86
20 – 29 cm	34.334	60.295	94.629	1.391,61	1.574,52	2.966,13
30 – 39 cm	50.685	85.404	136.090	1.514,69	1.649,25	3.163,94
40 – 49 cm	68.140	91.129	159.270	1.549,30	1.341,08	2.890,38
nad 50 cm	291.073	79.213	370.287	4.056,10	741,86	4.797,96
Skupaj	465.020	336.598	801.618	9.702,68	6.132,59	15.835,27
m³/ha	226,3	163,7	390,0	4,7	3,0	7,7

Rastiščni potencial je v GGE Jurjeva dolina glede na optimalno lesno zalogo izkoriščen 105 %, glede na proizvodno sposobnost rastišč in tekoči prirastek pa 106 %.

V lesni zalogi sta enakovredno zastopani jelka (36,68 %) in bukev s 36,43 %, sledi smreka z 21,23 %, plemenitih listavcev pa je skupno v višini 5,53 % (prevladuje gorski javor, manj je gorskega bresta in lip, še manj pa velikega jesena). Ostalih iglavcev (macesen in duglazija) je relativno malo (<0.5 %).

Razporeditev drevesnih vrst po debelinskih razredih kaže, da so listavci razporejeni mnogo bolje od iglavcev, saj imajo slednji največ lesne mase zgoščene v drevju debelejšem od 50 cm. Se posebej slabo je to pri jelki, ki ima v petem debelinskem razredu največ lesne mase (69 %) med vsemi drevesnimi vrstami.

Preglednica 21/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v GGE Jurjeva dolina

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,6	11,3	16,1	14,7	51,4	21,2	82,8
Jelka	3,2	5,1	7,8	14,7	69,2	36,7	143,0
Bor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
Ostali iglavci	15,9	26,1	36,2	1,4	20,3	0,00	0,00
Bukev	6,1	18,2	25,5	26,9	23,3	36,4	142,1
Hrast	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
Pl. listavci	5,9	15,9	24,7	28,5	25	5,53	21,6
Dr. trdi listavci	10	16,6	26,3	25,8	21,3	0,01	0,00
Mehki listavci	7,8	23,2	25,4	23,3	20,4	0,01	0,1
Iglavci	4,5	7,38	10,9	14,6	62,6	58,0	226,2
Listavci	6,1	17,9	25,4	27,1	23,5	42,0	163,7
Skupaj	5,2	11,8	16,9	19,8	46,2	100,0	390,0

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 22/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah v GGE Jurjeva dolina

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozd	Državni gozd	G. lok. skupn.
Iglavci	m ³	465.020	0,0	465.020	0,0
	m ³ /ha	226,3	0,0	226,3	0,0
Listavci	m ³	336.598	0,0	336.598	0,0
	m ³ /ha	163,7	0,0	163,7	0,0
Skupaj	m³	801.618	0,0	801.618	0,0
	m³/ha	390,0	0,0	390,0	0,0

Povprečna lesna zaloga v državnih gozdovih, ki so hkrati tudi vsi gozdovi GGE Jurjeva dolina, je 390 m³/ha. 58 % je iglavcev, 42 % pa listavcev.

Preglednica 23: Vrast v GGE Jurjeva dolina v obdobju 2010 – 2019

Drevesna vrsta	Število dreves		Količina lesa		Sedanja LZ (delež v %)
	Dreves/ha	%	m ³ /ha	%	
Smreka	20,9	45,1	1,71	62,7	21,5
Jelka	2,4	5,2	0,09	3,3	36,7
Bukev	22,7	48,8	0,91	33,2	36,2
Pl.list	0,4	0,9	0,02	0,8	5,5
Sa/ha	46,4	100	2,73	100	100
Sa GGE	92.968	-	5.462	-	-

Meritve SVP so pokazale, da je v zadnjem desetletju v gospodarskih gozdovih v GGE Jurjeva dolina meritveni prag preraslo 92.968 dreves oziroma 46,4 dreves/ha, kar predstavlja vrast 5.462 m³ lesa (0,7 % sedanje lesne zaloge), oziroma 2,73 m³/ha. V istem obdobju je bilo posekano 92,7 dreves/ha (43,6 dreves/ha iglavcev in 49,1 dreves/ha listavcev). Iz navedenih podatkov je razvidno, da s takim obsegom vrasti dolgoročno trajnost gozdov in tudi z njo povezana trajnost funkcij gozdov v GGE Jurjeva dolina ni zagotovljena. Minimalni pogoj za zagotovitev trajnosti gozdov je, da je vrast dreves dolgoročno vsaj za 20 - 30 % večja kot je posek dreves, ker moramo k poseku prišteti tudi naravno mortaliteto dreves, ki po odmrtnju ostanejo v gozdu.

Mnogo bolj kot sama količina vrasti je problematična struktura vrasti po drevesnih vrstah. V gornji preglednici navajamo strukturo lesne zaloge po drevesnih vrstah po številu dreves in po lesni zalogi in primerjava le-te s sedanjo drevesno sestavo lesne zaloge v GGE Jurjeva dolina. Predvidevamo, da bo drevesna sestava te vrasti, ko bodo ta vrasla drevesa prerasla v odrasle sestoje, kar se bo zgodilo čez 50 – 70 let, nekje med sedanjo strukturo po deležu v številu dreves in sedanjo strukturo po deležu v lesni zalogi. Na ta delež lahko do določene mere vpliva tudi bodoča nega teh sestojev s pospeševanjem določene drevesne vrste na račun druge drevesne vrste. Vendar kakorkoli obrnemo, to kar nakazuje drevesna sestava vrasti kaže na to, da bodo čez 50 – 70 let v GGE Jurjeva dolina prevladovali spremenjeni do močno spremenjeni sestoji, saj se bo delež smreke povečal za okrog 3 krat, delež jelke se bo znižal za okrog 10 krat, delež pl. listavcev se bo znižal za okrog 7 krat, medtem ko bo delež bukve ostal na približno enaki višini. Praktično vse drevje, ki je v zadnjem obdobju preraslo meritveni prag, razen manjšega deleža smreke, izvira iz naravne obnove. Taka drevesna sestava vrasti v GGE Jurjeva dolina, kot smo ji priča sedaj, je samo posledica »umnega« upravljanja z divjadjo na tem območju v zadnjih desetletjih, ki je v tem času, razen krajših obdobj, imelo za cilj vse kaj drugega kot pa zagotavljanje usklajene številčnosti divjadi z okoljem. Noben načrt za gospodarjenje z gozdom v GGE Jurjeva dolina ni predvideval take drevesne sestave pri obnovi gozda kot jo izkazuje vrast, pa jo tudi v prihodnje ne bo, ker je povsem nedopustno, da se popolnoma naravna drevesna sestava spreminja v nenaravno sestavo. Tako spremenjeni gozdovi pa bodo v prihodnosti izjemno mehansko in biološko nestabilni in podvrženi raznim ujmam.

OPIS STANJA GOZDOV

3.2.1 Način ugotavljanja lesne zaloge

Lesno zalogo smo na celotni površini večnamenskih gozdov ugotavljali z metodo stalnih vzorčnih ploskev (SVP). Stalne vzorčne ploskve (SVP) so postavljene v mreži 250 krat 200 metrov (daljša razdalja je v smeri vzhod – zahod), torej pride ena točka na 5 ha, v RGR 112 in 124, v RGR 204 in 307 pa v mreži 500 krat 200 metrov (daljša razdalja je v smeri vzhod – zahod), torej pride ena točka na 10 ha. SVP so na terenu označene trajno s količki. Na ploskvi se izmeri v prsni višini v notranjem krogu s horizontalnim polmerom 7,98 m (na površini 2 arov) vse drevje nad meritvenim pragom. V zunanem krogu, ki ima horizontalni polmer 12,61 m (in površino 5 arov) pa le tisto nad 30 cm prsnega premera. Radij obeh ploskev znotraj SVP se z naklonom terena korigira tako, da je horizontalna projekcija kroga SVP vedno 0,05 ha. Lesna zaloga se izračuna na osnovi izmerjenih dreves na ploskvi in tarif odseka, v katerem je ploskev.

Osnova za izračun lesne zaloge po RGR so podatki, pridobljeni na SVP. Razporeditev lesne zaloge na odseke v okviru RGR je popravljena z lesno zalogo sestojev, ki je bila pridobljena po okularni metodi hitre izmere temeljnice po Bitterlichu.

Preglednica 24/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge v GGE Jurjeva dolina

Stratum	Gospodarski razred	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)	Število vzorčnih ploskev	±E (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE					
01	70	52,83	-	0	0,0
02	112	318,29	406,7	66	11,1
03	124	204,61	300,8	43	14,3
04	204	1.018,91	426,5	97	9,0
05	307	461,21	335,6	49	15,1
	Skupaj	2.055,85	383,0	255	5,9

V GGE sta bila merjena lesna zaloga in prirastek na 255 stalnih vzorčnih ploskvah. Gre za ponovljeno meritev na vseh teh ploskvah, kar pa je 179 ploskev manj kot v preteklem obdobju. To je posledica varčevanja v katerega smo primorani zaradi pomanjkanja sredstev za pomožna dela pri meritvah SVP. Redčilo se je gostoto SVP v RGR 204 in RGR 307. Vzorčna napaka za celotno GGE znaša 5,9 % (Pred desetletjem je ta znašala 1,9 %), kar je posledica zmanjšanja števila SVP pri zadnji meritvi. Omenjena vzorčna napaka je izračunana kot napaka stratificiranega vzorčenja pri čemer je stratum razvojna faza oz. zgradba gozda znotraj RGR. Vzorčna napaka je odvisna od velikost RGR in homogenosti stratuma, zato je le-ta večja v manjših RGR, saj je tam manj ploskev in so stratumi manj homogeni.

Na SVP so bili pridobljeni naslednji podatki o drevesni sestavi: Bukev (51 %), smreka (25 %), jelka (19 %), gorski javor (5 %) in vrste, ki so prisotne z manj kot odstotkom: lipa, mokovec, gorski brest in jerebika. Minoritetne, posamično prisotne drevesne vrste tu niso zajete, ker niso bile prisotne na nobeni od SVP. Tako je bilo na SVP evidentiranih skupaj 8 drevesnih vrst.

3.2.2 Način ugotavljanja tarif

Pri tej obnovi GGN GGE tarif nismo spreminjali.

3.3 Prirastek

Preglednica 25/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih v GGE Jurjeva dolina

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,58	0,68	0,74	0,75	1,97	4,72	61,3
Listavci	0,40	0,77	0,80	0,65	0,36	2,98	38,7
Skupaj	0,98	1,45	1,54	1,40	2,33	7,70	100,0

Tekoči letni prirastek za GGE Jurjeva dolina je 7,70 m³/ha. Večji delež prirastka predstavlja prirastek iglavcev (61,3 %), manjši delež pa listavcev (38,7 %), relativno pa prav tako bolj priraščajo iglavci (2,09 % od LZ), kot listavci (1,82 % od LZ).

Pri iglavcih je absolutni prirastek največji v petem debelinskem razredu (1,97 m³/ha), medtem ko je pri listavcih v drugem in tretjem (0,77 in 0,80 m³/ha) in je v splošnem bolj enakomerno razporejen kot pri iglavcih.

Preglednica 26/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah v GGE Jurjeva dolina

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozd.	Državni gozd.	Gozd. lok. skup.
Iglavci	m ³	9.703	0	9.703	0
	m ³ /ha	4,72	0,00	4,72	0,00
Listavci	m ³	6.133	0	6.133	0
	m ³ /ha	2,98	0,00	2,98	0,00
Skupaj	m³	15.835	0	15.835	0
	m³/ha	7,70	0,00	7,70	0,00

Med RGR je absolutni prirastek največji v RGR 204 in znaša 8,57 m³/ha, najmanjši je v RGR 124, kjer je 6,04 m³/ha.

3.3.1 Način ugotavljanja prirastka

V GGE Jurjeva dolina so se že tretjič izvajale meritve lesne zaloge in prirastka na SVP. Prirastek smo ugotovili s pomočjo ponovljene meritve na stalnih vzorčnih ploskvah in sicer tako, da smo po skupinah drevesnih vrst znotraj RGR ugotavljali najprej količinski prirastek za vsa drevesa, ki so bila korektno izmerjena pri obeh meritvah. Nato smo tem drevesom ugotovili % prirastka po Presslerju in z regresijsko analizo izračunali prirastni niz na podlagi premera dreves pri prejšnji meritvi. S temi prirastnimi nizi smo potem na podlagi drevesne in debelinske strukture gozdov ugotovljene pri drugi meritvi (2019) izračunali tekoči prirastek za obdobje 2020-2029. Pri izračunu tekočega prirastka med dvema meritvama smo uporabili tarife iz leta 2020.

Prirastni nizi so v Prilogi I.

3.4 Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Sestoje smo uvrstili v razvojne faze oziroma zgradbe sestojev glede na Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Meje sestojev smo določili pri terenskih opisih, kjer smo tudi določili razvojno fazo oziroma zgradbo sestoja. Pri terenskem delu nam je osnovo predstavljal digitalni ortofoto načrt v merilu 1:5.000 (posnetki iz leta 2017). Nanj smo izrisali meje sestojev, ter jih kasneje v kabinetu digitalizirali. Na podlagi tega smo dobili podatke o razvojnih fazah in zgradbi sestojev. Meje sestojev smo zaključili na meji odseka.

Podatke o lesni zalogi in srednjem premeru razvojnih faz smo pridobili na stalnih vzorčnih ploskvah. Posamezni vzorčni ploskvi smo pripisali tisto razvojno fazo oziroma zgradbo, ki jo ima sestoj, na katerem se nahaja vzorčna ploskev.

Preglednica 27/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev v GGE Jurjeva dolina

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m ³ /ha	± E %	Srednji premer cm
	ha	%	Površina		Zasnova						
			ha	%	1	2	3	4			
Mladovje	74,25	3,61							0	0,0	0,0
Drogovnjak	285,32	13,88	8,51	3,0	87,2	10,3	2,5	0,0	360,0	15,4	22
Debeljak	800,39	38,93	48,13	6,0	85,0	11,1	3,9	0,0	515,6	6,9	29
Sestoj v obnovi	688,95	33,51	478,81	69,5	96,8	2,5	0,7	0,0	279,6	10,0	29
Dvoslojni sestoj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	191,04	9,29	53,82	28,2	99,0	0,0	1,0	0,0	454,7	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gn)	15,90	0,77	4,77	30,0	100,0	0,0	0,0	0,0	424,7	0,0	0,0
Panjevec	0,0	0,0							0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0,0	0,0							0,0	0,0	0,0
Pionirski g. z grmišči	0,0	0,0							0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.055,85	100,0	593,04	28,9					390,0		

V GGE Jurjeva dolina prevladujejo debeljaki, kateri zavzamejo skoraj 39 % gozdov. Podmladek je v njih prisoten na 6 % površine in je pretežno odlične in dobre zasnove. Lesna zaloga je 516 m³/ha, srednji premer pa 29 cm. V debeljakih prevladuje tesen sklep (54 %) sledi mu normalen sklep (40 %). Glede na pretekli načrt se je obseg debeljakov povečal za 45 ha (za 8%), lesna zaloga se je znižala za 43 m³/ha (za 8 %), znatno se je povečal obseg debeljakov z normalnim sklepom in zmanjšal obseg debeljakov s tesnim sklepom. Iz navedenega izhaja, da se je obseg debeljakov povečal zaradi vrasti drogovnjakov v debeljake in da se je v debeljakih izvajala ustrezna nega debeljakov.

Dobro tretjino površine GGE pokrivajo sestoji v obnovi. Podmladek v sestojih v obnovi pokriva slabih 70 % površine. Prevladuje odlična zasnova podmladka. Lesna zaloga znaša 280 m³/ha. Glede na pretekli načrt se je obseg sestojev v obnovi znižal za 59 ha (8 %), lesna zaloga se je znižala za 36 m³/ha (11 %), obseg pomladka za se povečal za 5 % vse površine sestojev v obnovi. Vsi navedeni trendi nakazujejo pozitivne trende razvoja sestojev v obnovi in s tem pravilno izvedene ukrepe v sestojih v obnovi razen tega, da zmanjšanje sestojev v obnovi ni vodilo v povečanje mladovij ampak predvsem raznomernih gozdov.

Drogovnjakov je v GGE 13 %. Lesna zaloga v drogovnjakih je 360 m³/ha, prevladuje tesen sklep sestojev (59 %), sledi normalen sklep sestojev (34 %). Glede na pretekli načrt se je površina drogovnjakov zmanjšala za 72 ha (20 %), lesna zaloga se je znižala za 13 m³/ha (3 %), znatno se je znižal obseg sestojev s tesnim sklepom in povečal obseg drogovnjakov z normalnim sklepom. Vsi navedeni trendi nakazujejo pozitivne trende razvoja drogovnjakov in tudi pravilno izvedene ukrepe v drogovnjakih razen tega, da vrast v mladovij v drogovnjake ni sledila dinamiki vrasti drogovnjakov v debeljake.

OPIS STANJA GOZDOV

Raznomernih sestojev je 10 %. V njih je 30 % podmladka z lesno zalogo 452 m³/ha. Glede na pretekli načrt se je površina raznomernih gozdov povečala za 81 ha (64 %). Lesna zaloga se je v njih povečala za minimalno 10 m³/ha (2 %), prav tako se je minimalno povečal delež podmladka. Tudi drende razvoja raznomernih gozdov lahko ocenimo za pozitivne in tudi izvedene ukrepe v njih za ustrezne

Mladovja pokrivajo slabe 4 % površine GGE. V mladovjih prevladuje bogata zasnova (70 %), 72 % je odlično negovanih in 65 % jih ima tesen sklep. Glede na pretekli GGN GGE se je površina mladovij povečala minimalno (za 5 ha), vendar se je v tem obdobju znatno izboljšala zasnova mladovij in zmanjšal delež tesnega sklepa v mladovjih, se pa je na žalost zmanjšal delež odlično negovanih mladovij. Razvojni trendi v mladovju so dejansko pozitivni razen nezadostnega povečanja površine mladovij, ki je posledica neizvajanja predpisanih končnih posekov, kar je rezultat povečanega obsega sečenj zaradi sanacije kalamitet.

Pri opisih sestojev smo v GGE Jurjeva dolina izločili tudi 3,97 ha potencialnih ekocelic, kjer bi bilo smiselno, da se gozd prepusti naravnemu razvoju.

V GGE Jurjeva dolina nimamo dvoslojnih sestojev, panjevcev, grmičavih gozdov in pionirskih gozdov z grmišči.

Preglednica 28/D-POM: Sestava podmladka in mladovja po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	151,23	27,80	0,00	367,93	45,58	0,01	1,49
%	25,46	4,68	0,00	61,94	7,67	0,00	0,25

V podmladku močno prevladuje bukev (62 %), bistveno manj je smreke (25,46 %). Manjši delež imajo plemeniti listavci (slabih 8 %), manj kot 5 % je ostalih drevesnih vrst: jelka 4,68 %, mehki listavci 0,25 % iNajvečja težava je v majhnem odstotku jelke v podmladku in mladovju, ki ga je bistveno premalo glede na rastišča v tej GGE.

Preglednica 29/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev v GGE Jurjeva dolina

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	74,25	3,61	69,7	29,4	0,7	0,2	72,1	26,7	1,2	0,0	65,3	24,5	3,1	7,1
Drogovnjak	285,32	13,88	58,9	27,0	14,1	0,0	96,1	2,4	1,5	0,0	59,4	34,4	5,6	0,6
Debeljak	800,39	38,93					99,3	0,7	0,0	0,0	54,2	40,4	4,1	1,3
Sestoj v obnovi	688,95	33,51					97,7	2,3	0,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (p-š)	191,04	9,29					99,4	0,6	0,0	0,0				
Raznomerni (s-g)	15,90	0,77					38,2	61,8	0,0	0,0				
Panjevec	0,00													
Grmičav gozd	0,00													
Pionirski g. z grm.	0,00													
Skupaj	2.055,85	100,0												

Zasnova sestojev se določa za mlade razvojne faze, torej mladovja in drogovnjake. Poznamo štiri stopnje zasnove: bogata (1), dobra (2), pomanjkljiva (3) in slaba (4). Pri mladju in gošči se ocenjuje površinski delež ustrezne sestave in kakovosti, pri letvenjakih in drogovnjakih pa delež nosilcev funkcij. V GGE Jurjeva dolina je zasnova v mladovju po večini bogata (69 %) in dobra (29 %), medtem ko sta v drogovnjakih prevladujoči zasnovi bogata (59 %) in dobra (27 %).

Negovanost se določa v vseh razvojnih fazah in tudi v raznomernih sestojih. Z negovanostjo določamo ali sestoj omogoča doseganje rastišču in zasnovi sestoja primerne cilje. Poznamo negovane sestoje (1), pomanjkljivo negovane (2), nenegovane (3) in nenegovane ogrožene sestoje

OPIS STANJA GOZDOV

(4). Slednjih v GGE Jurjeva dolina ni. Vse razvojne faze in zgradbe so večinoma ustrezno negovane, pomanjkljivo negovanih razvojnih faz je zelo malo, nenegovanih razvojnih faz ni.

Sklep se določa glede na gnečo krošenj v sestojih. Lahko je tesen (1), normalen (2), rahel (3) in vrzelast do pretrgan (4). V mladovjih je sklep večinoma tesen (65 %) in normalen (24 %), v drogovnjakih tesen (59 %), normalen (35 %) in rahel (6 %), v debeljakih pa prevladujeta tesen (54 %) in normalen (40 %) sklep. Povsod se pojavlja tudi vrzelast do pretrgan sklep. To je posledica vetroloma v letu 2017 in 2018, ki je krošnje kar precej zrahljal, ponekod pa sestoje tudi čisto uničil (sklep 4).

3.5 Tipi sestojev

Sestoje smo izločili glede na razvojno fazo oziroma zgradbo sestoja in pripadajoče značilnosti, vrsto poseka, lesno zalogo, drevesno sestavo, ukrepe in usmeritve.

V GGE Jurjeva dolina je bilo na ta način izločenih 720 sestojev. Šifre sestojev so sestavljene iz črke in trimestrne številke, kjer črka predstavlja gospodarski razred, številka pa zaporedno številko sestoja in tem gospodarskem razredu. Povprečna površina sestoja je 2,86 ha.

Vsakem sestoju smo določili razvojno fazo oziroma zgradbo sestoja, sklep, površino in zasnovo pomladka ter negovanost. Ocenili smo lesno zalogo in drevesno sestavo, tako odraslega sestoja kot tudi podmladka. Na osnovi ugotovljenega stanja smo določili obseg možnega poseka in gojitvena dela. Podatki o sestojih so zbrani na obrazcih Opis sestoja.

Sestoje smo združili v sestojne tipe. Osnova za združevanje v tipe gozdov je bila drevesna sestava in razvojna faza oziroma zgradba sestoja.

Preglednica 30/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov v GGE Jurjeva dolina

Tip	Površina (ha)	%
Bukovi gozdovi	285,09	13,9
Drugi pretežno listnati gozdovi	258,93	12,6
Gozdovi bukve in jelke	460,27	22,3
Gozdovi bukve in smreke	53,92	2,6
Jelovi gozdovi	211,52	10,3
Smrekovi gozdovi	211,22	10,3
Drugi pretežno iglasti gozdovi	260,84	12,7
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	314,06	15,3
Skupaj	2.055,85	100,0

V GGE Jurjeva dolina je največ gozdov bukve in jelke ter drugih gozdov iglavcev in listavcev. Nekoliko manj je drugih pretežno listnatih gozdov ter drugih pretežno iglastih gozdov. Ostali tipi gozdov so po deležih podobno razporejeni (okoli 10 %).

Pregledna karta sestojnih tipov je v Prilogi načrta.

3.6 Ohranjenost gozdov

Ohranjenost gozdov se določi z ozirom na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdne združbe tuje ali so redko prisotne. Ločimo ohranjene (do 30 %), spremenjene (31-70 %), močno spremenjene (71-90 %) in izmenjane gozdove (nad 90 %). Ohranjenost se določa na ravni stanja drevesne sestave na ravni odseka.

Preglednica 31/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v GGE Jurjeva dolina

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd	1.625,06	81,1	276,77	13,8	86,00	4,3	15,19	0,8	2.003,02	97,4
GPN(brez ukrepov)	52,83	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	52,83	2,6
Skupaj	1.677,89	81,6	276,77	13,5	86,00	4,2	15,19	0,7	2.055,85	100,0

V GGE Jurjeva dolina prevladujejo ohranjeni gozdovi, saj pokrivajo 81 % površine, preostali so spremenjeni (13 %) in močno spremenjeni (4 %). Izmenjanih gozdov je relativno malo (pod 1 %).

3.7 Kakovost drevja

Podatki o kakovosti drevja so bili pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost je bila ugotovljena na drevju, debelejšem od 30 cm.

Preglednica 32/K: Kakovost drevja v GGE Jurjeva dolina

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	398	5,0	47,7	43,7	3,3	0,3
Jelka	449	7,8	59,5	32,5	0,2	0,0
Bor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Bukev	766	8,5	45,6	39,9	5,2	0,8
Pl. listavci	153	13,1	45,7	35,3	5,2	0,7
Dr. trdi listavci	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Mehki listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	847	6,5	53,9	37,8	1,7	0,1
Skupaj listavci	920	9,2	45,6	39,2	5,2	0,8
Skupaj	1.767	7,9	49,6	38,5	3,5	0,5

V GGE Jurjeva dolina prevladuje prav dobra kakovost drevja, saj je kot taka opredeljena skoraj polovica vseh dreves. Sledi ji dobra kakovost, ki jo je za krepko tretjino, zadovoljive kakovosti je relativno malo (pod 5 %). Najmanj je slabe kakovosti drevja.

Iglavci imajo več drevja prav dobre kakovosti (napram dobri), enako velja za listavce, hkrati pa imajo tudi več drevja odlične kakovosti (plemeniti listavci, tudi bukev).

Po drevesnih vrstah imajo plemeniti listavci največji obseg najboljše, to je odlične kakovosti (13 %), po drugi stani pa je pri jelki v povprečju ocena posameznega drevesa najvišja (59 % dreves prav dobre kakovosti).

Kakovost drevja se je ocenjevala na 847 drevesih iglavcev in 920 drevesih listavcev.

3.8 Poškodovanost drevja

Podatki o poškodovanosti drevja so bili prav tako pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. V GGE Jurjeva dolina je bila to celotna površina gozda, torej 2.055,85 ha.

Preglednica 33/PŠD: Poškodovanost drevja v GGE Jurjeva dolina

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	5,9
Veje	0,8
Osutost krošnje	0,3
Skupaj	7,0

Delež poškodovanih dreves v GGE Jurjeva dolina je 7,0 %, kar je nekaj manj kot pred desetletjem (10,9 %). Največ je poškodb debela in koreničnika. Te poškodbe nastanejo pri gospodarjenju z gozdom, predvsem pri sečnji in spravilu lesa iz gozda. Glede na prejšnje desetletje se je ta delež znižal, kar pomeni, da se je poškodovano drevje prvenstveno posekalo. Poškodb vej je malo (1,2 %), te so posledica delovanja naravnih dejavnikov (veter, sneg, žled, strela). Sledijo poškodbe debela in koreničnika (2,3 %). Te poškodbe nastanejo pri gospodarjenju z gozdom, predvsem pri sečnji in spravilu lesa iz gozda. Najmanj je osutih krošenj (0,3 %). Te nastanejo zaradi sušenja dreves (še posebej jelke).

3.9 Objedenost gozdnega mladja

Objedenost gozdnega mladja, ki ga povzroči rastlinojeda parkljasta divjad, spremljamo od leta 2010 dalje na novih kontrolnih ploskvah, velikosti 2 krat 10 metrov (do takrat se jih je merilo na ploskvah velikosti 5 krat 5 metrov). Od leta 2018 dalje se jih ne prikazuje več na ravni GGE, temveč le za celotno popisno enoto (oziroma na del, ki se nahaja znotraj GGO Postojna). V primeru GGE Jurjeva dolina je to popisna enota (PE) Snežnik. Objedenost gozdnega mladja za PE Snežnik je prikazana po podatkih podrobnega popisa leta 2016. Podatki za PE Snežnik so zajeti iz 52 ploskev.

Preglednica 34/OM1: Objedenost gozdnega mladja v PE Snežnik po popisu 2016

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
0. < 15 cm	39.794	
1. do 15 cm	27.845	38
2. 30- 60 cm	17.786	44
3. 60- 100 cm	8.317	33
4. 100 – 150 cm	3.982	25
Skupaj 1 - 4	57.929	38
Skupaj 2 - 4	30.085	38

Objedenost gozdnega mladja v PE Snežnik je 38 % in je dokaj enaka ne glede na višinski razred. Objedenost iglavcev je 10 %, listavcev pa 39 %. Objedenost pri iglavcih je višja pri jelki (35 %) kot pri smreki (2 %). Objedenost pri listavcih je znatno višja, glede na drevesno vrsto je najnižja pri smreki (3 %), najvišja pa se pojavlja pri gorskem brestu (tudi do 90 %).

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 35/OM2: Objedenost gozdnega mladja po skupinah drevesnih vrstah v PE Snežnik

Drevesna vrsta	% DV v mladju	Višinski razred mladja				Objedenost (%)
		16-30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	3	42	49	7	3	3
Jelka	8	66	29		6	35
Bukev	10	20	25	32	23	23
Hrast	3	100				6
Plemeniti listavci	42	79	20	1		69
Drugi trdi listavci	33	45	37	15	3	34
Mehki listavci	2	65	28	6		65
Skupaj	100	48	31	14	7	38

Objedenost mladja se izraža v deležu mladja višine od 16 do 150 cm.

V gozdnem mladju PE Snežnik je v višini od 0 do 150 cm največ plemenitih listavcev, manj je drugih trdih listavcev ter bukve. Skupaj tvorijo 85 %. Do višine 15 cm 42 % mladja predstavljajo plemeniti listavci, z dobro tretino jim sledijo drugi trdi listavci, smreka in jelka tvorita desetino vsega podmladka. Višje kot je mladje, manj pestra je drevesna sestava, tako je v mladju višjem od 100 cm skoraj polovica bukve, desetina smreke, jelke ni (že nad 60 cm), plemenitih listavcev pa je le še 1 %. Obseg trdih listavcev se od najnižjega do najvišjega razreda podvoji.

Zakovitosti po drevesnih vrstah so si zelo podobne. V nizkem mladju je bolj pestro, višje kot je, več je bukve. Za drevesne vrste, ki so prisotne z izjemno nizkim deležem v mladju (do 10 %), ni možno ugotoviti pravih zakonitosti.

Med vsemi drevesnimi vrstami je najmanj objedena smreka, najbolj pa jelka, ostale drevesne vrste so vmes. Za postojnsko območje je stanje objedenosti sledeče: smreka 4 %, bukev 14 %, drugi trdi listavci 16 %, plemeniti listavci 20 %, mehki listavci 31 % in jelka 42 %.

Bolj kot sama stopnja objedenosti mladja, kaže negativen vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na procese pomlajevanja drevesna sestava mladovja po višinskih kategorijah. V najnižji kategoriji (do 15 cm) predstavlja pomladek jelke 8 % oziroma okoli 3.000 mladik jelke/ha. Ta delež je zelo ugoden in je povsem v skladu s pomladitvenimi cilji za gozdove v GGE Jurjeva dolina. To nakazuje, da je pomladitveni potencial teh gozdov še vedno bogat. V višjih razredih mladja delež jelke (in tudi drugih, za objedanje priljubljenih drevesnih vrst) skokovito pada. Tako pade delež jelke v mladju višine nad 15 cm na en odstotek, nad 30 cm se drži na enem odstotku, nad 60 cm pa je več ni. Pomlajevanje vseh vrst je dokaj uspešno, vendar je zaradi še vedno preštevilčne divjadi preraščanje v goščo oteženo, oziroma pri jelki popolnoma onemogočeno.

Naslednja preglednica prikazuje kakšna je bila objedenost v obdobju od leta 2000 dalje. Sama objedenost velikokrat ni najbolj merodajen podatek za prikaz stanja mladja. Nižja objedenost je velikokrat bolj posledica odsotnosti mladja v višjih razredih mladja (ni preraščanja), kot dejanskega ugodnega stanja.

V kolikor ne bo ukrepanja na tem področju, nas v prihodnosti čakajo skoraj čisti bukovi sestoji na vseh rastiščih. Višja skupna objedenost listavcev napram iglavcem je prav tako posledica odsotnosti iglavcev in ne toliko dejanske manjše objedenosti.

Preglednica 36: Pregled objedenosti mladja za vse drevesne vrste za GGE Jurjeva dolina

Razred mladja	Objedenost (%) 1996			Objedenost (%) 2004			Objedenost (%) 2016		
	igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk
R0: do 15 cm	13	24	23	0	5	3			
R1: 15 – 30 cm	33	23	23	0	31	18	13	39	38
R2: 30 – 60 cm	0	49	47	0	19	19	13	45	44
R3-4: 61 – 150 cm	0	0	0	0	13	13	0	29	29
Skupaj 2-4	25	29	28	0	21	18	10	39	38

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 37: Pregled objedenosti mladja po drevesnih vrstah za GGE Jurjeva dolina

Drevesna vrsta	Objedenost (%) 1996	Objedenost (%) 2004	Objedenost (%) 2016
Smreka	50	0	3
Jelka	0	-	35
Bukev	25	19	23
Gorski javor	50	100	70
Gorski brest	100	0	88
Jerebika	100	50	66

Iz gornje preglednice je jasno razvidno, da zaradi prešteviline rastlinojede divjadi (objedanja mladja) v zadnjih 20 – 30 letih, je drevesna sestava mladja, ki je uspelo prerasti meritveni prag povsem spremenjena in ni v skladu s pomladitvenimi cilji. Glede na to kakšna stopnja objedanja mladja je bila ugotovljena pri popisu objedanja 2016 lahko ugotovimo, da je rastlinojeda parkljasta divjad na območju GGE Jurjeva dolina še vedno preštevilna in neusklajena z zmožnostmi okolja ter odločilno negativno vpliva (zavira) naravno obnovo gozda.

V letu 2010 se je spremenila metodologija popisa objedenosti, prav tako se je spremenil tudi prikaz podatkov. Pomembnejše spremembe so:

- Objedenost se do 15 cm višine ne prikazuje več.
- Najvišji razred je razdeljen na dva razreda.
- Ni več prikaza po drevesnih vrstah, temveč samo po skupinah drevesnih vrst.
- Ostale tehnične spremembe so prikazane v spodnji preglednici:

Prej		Zdaj	
1. razred mladja	do 15 cm	(R0)	<15 cm
2. razred mladja	16-30 cm	R1	15-30 cm
3. razred mladja	31-60 cm	R2	30-60 cm
4. razred mladja	61-150 cm	R3	60-100 cm
		R4	100-150 cm
Skupaj 1 – 4		(Skupaj 0 – 4)	
Skupaj 2 – 4		Skupaj 1 – 4	

Oznake v oklepajih niso uradne, uporabljamo jih samo zaradi lažjega prikaza podatkov.

Zaradi omenjenih sprememb so tudi preglednice nekoliko spremenjene in prilagojene novemu popisu objedenosti.

Slika 5: Pomladitveno jedro jelk po odstranitvi zaščitne ograje

3.10 Odmrlo drevje

V prikaz so zajeti vsi gozdovi, kjer smo lesno zalogo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah, to je celotna površina GGE Jurjeva dolina, kar je 2.055,85 ha.

Preglednica 38/OD: Odmrlo drevje v GGE Jurjeva dolina

Drevesna vrsta	Odmrlo drevje (koda 2)				Trhlo drevje (koda 9)			
	Število dreves		Količina lesa		Število dreves		Količina lesa	
	Dreves/ha	%	m ³ /ha	%	Dreves/ha	%	m ³ /ha	%
Smreka	6,0	57,7	0,88	36,1	1,8	41,3	0,13	8,4
Jelka	1,8	16,9	0,93	37,5	1,2	28,4	0,68	43,8
Bukev	2,2	20,2	0,40	16,5	1,1	25,7	0,67	43,3
Pl.list	0,6	5,2	0,24	9,9	0,2	4,6	0,07	4,5
Sa/ha	10,6	100	2,45	100	4,3	100	1,55	100
Sa GGE	21.307	-	4.905	-	8.698	-	3.105	-

Odmrlo drevje, ki se na SVP evidentira s kodo 2, je drevje, ki je med dvema meritvama SVP odmrlo in je v času ponovljene meritve prisotno na SVP. Odmrlo drevje ni več del lesne zaloge gozdov in se ga prestavi v evidenco odmrlega in trhlega drevja. Trhlo drevje ali tudi odpisano drevje, ki se na SVP evidentira s kodo 9, je drevje, ki je bilo pri predhodni meritvi na SVP evidentirano kod odmrlo drevje in je pri ponovljeni meritvi prisotno na SVP, se izloči iz seznama drevja na SVP in se ga prenese v posebno evidenco odmrlega in trhlega drevja.

Iz gornje preglednice je razvidno, da je v zadnjem desetletju v GGE Jurjeva dolina odmrlo 21.307 dreves oziroma 10,6 dreves/ha, kar predstavlja 4.905 m³ lesa (0,6 % sedanje lesne zaloge), oziroma 2,45 m³/ha.

V zadnjem desetletju je v GGE Jurjeva dolina bilo med trhlo drevje (koda 9) preneseno 8.698 dreves oziroma 4,3 dreves/ha, kar predstavlja 3.105 m³ lesa (0,4 % sedanje lesne zaloge), oziroma 1,55 m³/ha.

Navedeni podatki o odmrlem in trhljem drevju so pomembni saj posredno pojasnjujejo koliko časa odmrlo drevje v gozdu razpada. V GGE Jurjeva dolina je po zadnjem popisu SVP vsega odmrlega in trhlega drevja skupaj 5,51 m³/ha oziroma skupaj 11.037 m³ (1,4 % sedanje lesne zaloge). Debelinska struktura tega odmrlega in trhlega drevja je sledeča:

Preglednica 39: Odmrlo in trhlo drevje v GGE Jurjeva dolina v stanje 2020 (vse v m³/ha)

	10-29 cm	30-49 cm	50 cm in več	Skupaj	Odmrlo d. (koda 2)	Trhlo d. (koda 9)	Razlika
Iglavci	2,74	1,09	0	3,83	1,81	0,81	1,21
Listavci	0,72	0,68	0,28	1,68	0,64	0,74	0,30
Skupaj	3,46	1,77	0,28	5,51	2,45	1,55	1,51
Delež (%)	63	32	5	100	45	28	27

Iz gornje preglednice je razvidno, da med odmrlim in trhljim drevjem prevladujejo iglavci in na splošno tanjše drevje, debelega drevja je malo in še to so izključno listavci. Debelega drevja iglavcev med odmrlim in trhljim drevjem ni zaradi vestnega in natančnega dela revirnega gozdarja, ki je poskrbel, da je bilo odmrlo debelo drevje iglavcev ob sanacijsko-varstvenih sečnjah pravočasno posekano. Glede na nastanek odmrlega oz. trhlega drevja je razvidno, da ga 45 % izvira iz zadnjega ureditvenega obdobja (starost 1 – 10 let), 28 % iz predhodnega ureditvenega obdobja (starost od 11 - 20 let) in 27 % trhlega drevja je starejšega od 20 let (je odmrlo pred več kot 20 leti). Iz navedenega sledi, da odmrlo in trhlo drevje opravlja svojo »funkcijo« v gozdu v povprečju pri iglavcih okrog 30 let, pri listavcih pa 20 let.

OPIS STANJA GOZDOV

Na SVP je bilo izmerjenih 5,51 m³/ha odmrlega drevja. V gozdovih, kjer so bile opravljene te meritve, je lesna zaloga 390 m³/ha. To pomeni, da odmrlo drevje predstavlja 1,4 % lesne zaloge, kar je manj kot zahteva Pravilnik o varstvu gozdov (3 %). Če pa tej vrednosti prištejemo 9,5 m³/ha odmrlega drevja v nadzemnih delih panjev, ki predstavlja še dodatne 2,4 % sedanje lesne zaloge, vidimo, da je v GGE Jurjeva dolina v povprečju na hektar 14 m³ odmrle lesne mase, ki predstavlja 3,5 % lesne zaloge. Odmrle lesne mase je glede na pravilnik o varstvu gozdov premalo, zato bo potrebno prepustiti naravi dodatne količine lesne mase.

Kvalifikacijske vrste, ki se nahajajo v GGE Jurjeva dolina in potrebujejo odmrlo lesno maso (stoječo, ležečo ali v obliki sečnih ostankov) so sledeče: mali sesalci (širokouhi netopir), žuželke (bukov in alpski kozliček, ter ptice). Potrebe teh vrst so različne, nekatere potrebujejo stoječe drevje za svoja bivališča, drugim prestavlja lesna masa, oziroma v njej živeče živali, vir hrane, spet tretjim mesto za reprodukcijo.

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1 Kratak opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v GGE

Preglednica 40: Posek v GGE Jurjeva dolina v obdobju 1891 - 2019 v bruto m³

Leto	Igl.	List.	Skupaj	Leto	Igl.	List.	Skupaj
1891	2.022	13.532	15.554	1922	803	7.256	8.059
1892	2.205	5.564	7.769	1923	16.521	3.002	19.523
1893	1.831	3.289	5.120	1924	18.913	177	19.090
1894	714	4.254	4.968	1925	8.483	2.322	10.805
1895	1.541	5.876	7.417	1926	11.819	197	12.016
1896	1.054	7.976	9.030	1927	3.049	6.009	9.058
1897	882	5.042	5.924	1928	5.557	16.638	22.195
1898	3.090	4.979	8.069	1929	6.554	10.553	17.107
1899	4.958	3.962	8.920	1930	7.568	12.299	19.867
1900	5.233	5.597	10.830	1931	3.792	12.171	15.963
1901	3.496	4.942	8.438	1932	4.322	18.862	23.184
1902	2.639	3.368	6.007	1933	4.185	12.625	16.810
1903	3.596	2.270	5.866	1934	3.219	2.663	5.882
1904	5.070	4.131	9.201	1935	12.437	1.032	13.469
1905	3.987	4.071	8.058	1936	9.821	1.652	11.473
1906	2.670	5.313	7.983	1937	24.578	1.351	25.929
1907	4.349	4.007	8.356	1938	12.920	766	13.686
1908	2.367	5.420	7.787	1939	11.911	1.171	13.082
1909	6.015	4.982	10.997	1940	10.706	1.691	12.397
1910	146	364	510	1941	11.161	3.107	14.268
1911	4.327	1.707	6.034	1942	6.842	2.988	9.830
1912	4.318	3.337	7.655	1943	9.177	1.234	10.411
1913	6.196	2.391	8.587	1944	0	0	0
1914	4.128	1.522	5.650	1945	2.914	247	3.161
1915	147	486	633	1946	24.918	783	25.701
1916	225	1.529	1.754	1947	14.200	1.714	15.914
1917	181	1.585	1.766	1948	17.333	1.250	18.583
1918	265	1.603	1.868	1949	18.365	3.612	21.977
1919	7.389	1.186	8.575	1950	9.244	808	10.052
1920	19.431	2.298	21.729	1951	7.345	1.522	8.867
1921	21.165	459	21.624	1952	5.062	1.110	6.172

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Leto	Igl.	List.	Skupaj	Leto	Igl.	List.	Skupaj	Leto	Igl.	List.	Skupaj
1953	8.733	3.068	11.801	1977	15.892	5.185	21.077	Σ1891-1999	844.412	398.815	1.243.227
1954	4.943	4.979	9.922	1978	12.421	4.010	16.431	2000	7.699	3.526	11.225
1955	2.593	3.017	5.610	1979	12.322	4.492	16.814	2001	8.926	2.949	11.875
1956	4.109	1.946	6.055	1980	13.189	3.265	16.454	2002	5.852	5.108	10.960
1957	4.438	262	4.700	1981	9.867	2.254	12.121	2003	6.997	3.541	10.538
1958	7.783	2.824	10.607	1982	7.999	2.246	10.245	2004	6.734	2.756	9.490
1959	6.319	4.411	10.730	1983	11.465	3.579	15.044	2005	5.894	4.482	10.376
1960	6.144	3.375	9.519	1984	10.552	1.666	12.218	2006	5.234	4.969	10.203
1961	10.046	2.940	12.986	1985	10.995	1.537	12.532	2007	5.817	5.293	11.110
1962	4.770	3.545	8.315	1986	10.444	3.020	13.464	2008	3.592	2.887	6.479
1963	4.635	4.360	8.995	1987	10.316	1.622	11.938	2009	6.561	6.688	13.249
1964	6.726	5.669	12.395	1988	10.423	2.134	12.557	ΣΣ 2000-2009	63.306	42.199	105.505
1965	4.062	3.046	7.108	1989	11.243	1.506	12.749	2010	7.996	4.077	12.073
1966	1.893	6.047	7.940	ΣΣ 1980-1989	106.493	22.829	129.322	2011	15.517	7.126	22.643
1967	10.943	3.810	14.753	1990	8.115	945	9.060	2012	13.477	7.072	20.548
1968	9.185	1.940	11.125	1991	9.489	2.275	11.764	2013	8.025	5.932	13.957
1969	11.454	4.764	16.218	1992	6.901	1.075	7.976	2014	4.674	2.559	7.223
1970	9.208	4.167	13.375	1993	10.431	2.828	13.259	2015	13.591	7.256	20.847
1971	11.809	5.858	17.667	1994	9.774	3.239	13.013	2016	1.251	2	1.253
1972	14.565	5.461	20.026	1995	7.785	2.980	10.765	2017	12.257	6.053	18.310
1973	10.168	1.627	11.795	1996	7.219	3.313	10.532	2018	35.190	2.466	37.656
1974	14.749	4.125	18.874	1997	5.632	3.397	9.029	2019	23.081	13.442	36.523
1975	16.893	4.484	21.377	1998	4.986	2.391	7.377	ΣΣ 2010-2019	135.059	55.984	191.033
1976	5.567	4.994	10.561	1999	5.861	1.283	7.144	ΣΣ 1991-2019	274.558	121.909	396.457
				ΣΣ 1990-1999	76.193	23.726	99.919				

Mejniki v gospodarjenju z gozdovi v GGE Jurjeva dolina:

- Stoletja nazaj so bili gozdovi Snežniško-Javorniškega masiva last različnih snežniških veleposestnikov z sedežem na gradu Snežnik v Loški dolini:
  - Leta 1337 je omenjen prvi lastnik tega posestva.
  - Okoli 1400 je bila graščina prodana vitezom Lambergom.
  - Leta 1669 je kupil graščino Ivan Vajkart Turjaški.
  - Leta 1707 je njegov lastnik Franc Ferdinand Turjaški graščino prodal grofu Juriju Lichtenbergu. Last te družine je ostalo posestvo skoraj 150 let.
  - Leta 1850 je kupil posestvo dr. Karis iz Dunaja.
  - Leta 1853 je posestvo kupil nemški knez Oton Schönburg – Waldenburg. Posest je 29. aprila 1859 postala fidelkomis, s čimer je bila zagotovljena njena nedeljivost in stabilnost.
  - Leta 1859, ko odpravijo servitutne pravice, snežniški gospodje zaokrožijo svojo posest na višjih legah, predele, ki so bližje vasem pa dajo kmetom v trajno last. Kmetom je bilo v bližini naselij dano okoli 12.000 ha pašnikov in gozdov, graščini pa je ostala strnjena gozdna površina v velikosti 16.519 ha (poleg gozdov Jurjeve doline, imajo veleposestniki v lasti še sedanje revirje Mašun, Leskova dolina, Snežnik, Gomance in Okroglina).
  - Leta 1948 postanejo vsi ti gozdovi splošno ljudsko premoženje.
- Dolgo časa gozdovi niso imeli nobene vrednosti, saj so se v njih odvijali paša, lov, nabiranje kresilne gobe in bukovega žira ter oglarjenje.
- Gospodarjenje v teh gozdovih se je pričelo nekako 150 let nazaj (z južno železnico), prevladoval pa je prebiralni način gospodarjenja-v smislu iztrebljanja manj kvalitetne bukve na račun močno zaželenih in cenjenih iglavcev. Z oglarjenjem je bilo tudi mnogo lažje spravljati surovino iz gozda, saj je oglje lažje od lesa.
- Paša je bila na sedanjem območju GGE prepovedana z letom 1889, saj se je izkazala kot resna ovira pri uvajanju gospodarjenja z gozdom.
- Še pred tem so lastniki snežniških gozdov skušali ovrednotiti bukov les, ki ga je bilo tu v velikanskih zalogah. Leta 1873 so v ta namen zgradili v Leskovi dolini tovarno za predelavo bukovine v oglje, katran in lesni špirit. Zaradi neuspešne proizvodnje in upada cene lesnega špirta se je tovarna dokončno zaprla leta 1888.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

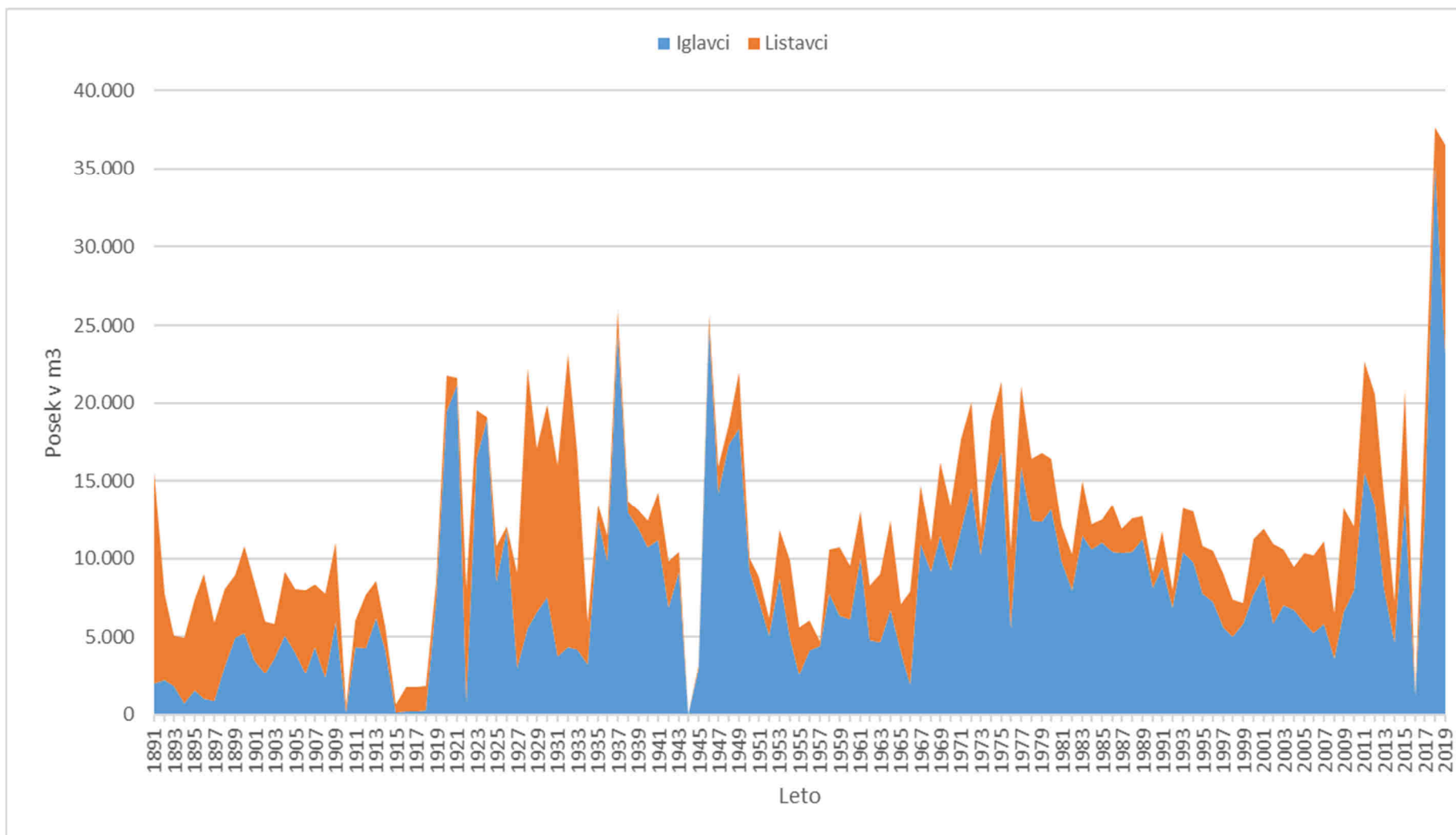
- Do odprave služnostnih pravic je bilo v snežniških gozdovih le malo gozdnih cest, saj jih lastniki niso gradili zaradi bojazni po velikem apetitu kmetov, ki bi si lahko lastili pravice do izkoriščanja gozdov. Z gradnjo se je pričelo leta 1872 (Snežnik – Leskova dolina – Gomance). Do leta 1900 so bile glavne ceste zgrajene, med italijansko okupacijo pa je vojska zgradila precej manjših cest, med njimi tudi cesto Sladka voda – Vratca – Jurjeva dolina – Vrh Korena – Palčje – Parje, ki je bila za gospodarjenje z gozdovi Jurjeve doline velikega pomena.
- Z urejanjem snežniških gozdov se je pričelo leta 1890 in sicer na območju Snežnika in Leskove doline ter Mašuna in Jurjeve doline. Leta 1899 pa se pričelo urejanje tudi na Gomancih in Okroglini.
- Prvi načrt za območje sedanje GGE sega v leto 1891, prva revizija pa v leto 1901. Ureditvena dela je vodil znani gozdarski strokovnjak Bretschneider. Lesno zalogo se je ocenilo na podlagi primerjalnih ploskev, prirastek pa je bil določen na podlagi donosnih tablic. Etat se je računal po obrazcu avstrijske kameralne takse. Gozdove so skušali usmeriti v enodobne gozdove z oplodno sečnjo.
- Leta 1906 so bila izdelana nova popolnejša navodila za urejanje gozdov. Ta navodila so posnemala način urejanja gozdov, ki ga je Hufnagel že vpeljal na Kočevskem.
- Po novih navodilih se je izdelal načrt v letu 1912. To je bil tretji načrt za to območje. Izdelan je bil v obliki knjige. Pojavile se so prve karte v merilu 1:12.500, ki so bile plod geodetskega dela. Prirastek se je ugotovil z neposrednimi merjenji, pojavili so se obratovalni razredi, predhodniki gospodarskih oziroma rastiščnogojitveni razredov. Odseki so se bonitirali na podlagi izmerjenih višin in prirastka. Na podlagi prirastka se je določil tudi etat.
- Četrty načrt GGE Jurjeva dolina je bil izdelan 1924, na podoben način kot predhodni načrt.
- Peti načrt enote izhaja iz leta 1935 in je bil izdelan kot kartotečni ureditveni načrt.
- Do naslednjega načrta je minilo kar 24 let. Z urejanjem se je pričelo v letu 1958, šesti načrt pa je bil izdelan leta 1960. Zanj značilna je bila polna premerba in sodoben način izdelave, po katerem se bolj ali manj še vedno izdelujejo današnji načrti.
- Po dokaj podobnem principu so si sledili načrti v letih 1970, 1980, 1990, 2000 in 2010.

Dinamika sečenj je predstavljena v naslednjem grafikonu za vse gozdove v GGE Jurjeva dolina. Prikazani so podatki od leta 1891 dalje. Pred prvo sv. vojno beležimo relativno nizke jakosti sečenj. Po koncu prve svetovne vojne opazimo povečan obseg sečenj, ki se nadaljujejo do sredine 50ih let. V obdobju 1965-1980 sledi povečana intenziteta sečenj, katera pa se postopoma umiri do preloma tisočletja. GGE Jurjeva dolina v žledolomu 2014 ni bila bistveno prizadeta, je pa toliko hujše posledice za seboj pustil vetrolom v letu 2017, kar je razvidno v spodnjem grafikonu.

Od leta 1891, odkar imamo zanesljive podatke, se je v GGE Jurjeva dolina posekalo več kot 1,5 milijona kubičnih metrov lesa (1.539.765 m³). Razmerje med iglavci in listavci je veliko bolj v prid prvim (67 % proti 33 %).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Grafikon 2: Dinamika sečenj za obdobje 1891 do 2019 za GGE Jurjeva dolina

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Sečnja

V preteklem desetletju je bila realizacija sečnje prva 4 leta približno v obsegu 90% od načrtovanega najvišjega možnega poseka. Februarja 2014 se je zgodil žledolom, ki sicer GGE Jurjeva dolina posebej ni prizadel, vendar se je sečnjo prestavilo na naslednja leta. Posledično se je obseg sečnje zmanjšal v letu 2014 in 2016, sekalo se je zgolj sanitarno. Konec leta 2017 je enoto prizadel vetrolom in posledično je bil obseg sečenj v letu 2018 zopet povišan, prav tako je sledilo v letu 2019. Skupno je bilo v letu 2018 in 2019 posekano kar 74 tisoč kubičnih metrov lesa, kar predstavlja približno 4 letne etate. Realizacija poseka glede na načrt je bila skupno 102 %, pri iglavcih nekoliko višja od načrtovanega poseka (113 %), pri listavcih pa nekoliko nižja (84 %). Primerjava s podatki iz stalnih vzorčnih ploskev pokaže večja odstopanja. Pri iglavcih je realizacija še višja (113 %), pri listavcih nekoliko nižja (100 %), skupno pa kaže 109 %. Kljub temu, je ta razlika ob 5 % tveganju relativno v mejah zaupanja.

Stalne vzorčne ploskve so pokazale, da je bilo posekanega 9,90 m³/ha z odklonom zaupanja ± 1,55 m³/ha. Intervalna ocena poseka po SVP znaša od 8,35 m³/ha do 11,45 m³/ha. Uradna evidenca poseka znaša 9,4 m³/ha, kar je znotraj intervala zaupanja, torej je evidenca poseka vodena korektno in natančno.

Preglednica 41/P-GGE: Realizacija sečnje v preteklem ureditvenem obdobju

Ureditveno obdobje 2010-2019	Načrtovana sečnja	Realizacija sečnje po tekočih evidencah		Realizacija sečnje po podatkih iz SVP	
	m ³	m ³	%	m ³	%
Iglavci	119.874	135.059	113,0	136.236	113,6
Listavci	67.033	55.985	84,0	67.440	100,6
Skupaj	186.907	191.044	102,0	203.677	109,0
m³/ha/leto	9,30	9,40	102,0	9,90	109,0

4.2.1.1 Posek po RGR in primerjava z načrtovanim

V naslednji preglednici je prikazana realizacija poseka za GGE Jurjeva dolina za dve obdobji nazaj, torej za posek v času od 2000 do 2009. Dve ureditveni obdobji nazaj so imeli rastiščnogojitveni razredi drugačno poimenovanje in oštevilčenje kot ga imajo sedaj. V spodnji preglednici so RGR predstavljeni tako, da ustrezajo današnjemu poimenovanju, ki je predstavljeno v preglednici na drugi strani.

Kot je videti, je bila realizacija poseka v letu 2000-2009 v celoti opravljena (100,8 %). Pri listavcih je bila realizacija nekoliko višja (104 %), pri listavcih pa 96 %. Posekalo se je okoli 105.000 kubičnih metrov lesa.

Seveda, v nižjo razčlemba kot se spuščamo, večja so odstopanja. Tako je bila na nivoju RGR najvišja realizacija v RGR 124, kjer je obseg poseka pri iglavcih skoraj 200 % glede na načrt. Drugod višjih odstopanj od načrtovanega poseka ni bilo.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 42/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2000 do 2009
v GGE Jurjeva dolina

RGR		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega poseka
		m ³	m ³	%	%
2000-2009					
RGR 70 Gozdni rezervati v ostalih gozdovih	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
RGR 112 Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i>	Iglavci	9.051	9.168	1,01	8,7
	Listavci	5.391	4.790	0,89	4,5
	Skupaj	14.442	13.958	0,97	13,2
RGR 124 Mešani gozdovi na rastišču <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	Iglavci	2.072	4.059	195,9	3,8
	Listavci	7.231	7.359	101,8	7,0
	Skupaj	9.303	11.418	122,7	10,8
RGR 204 Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	Iglavci	35.001	34.996	1,00	33,2
	Listavci	22.124	20.847	0,94	19,8
	Skupaj	57.125	55.813	0,98	52,9
RGR 307 Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	Iglavci	14.598	15.113	103,5	14,3
	Listavci	9.227	9.203	99,7	8,7
	Skupaj	23.825	24.316	102,1	23,0
Skupaj 2000-2009	Iglavci	60.722	63.306	104,3	60,5
	Listavci	43.973	42.199	96	40,3
	Skupaj	104.695	105.535	100,8	100,8

Zaradi večje preglednosti smo v tabeli uporabili sedanje poimenovanje rastišč.

V naslednji preglednici je prikazana realizacija poseka v zadnjem ureditvenem obdobju. Ta je le za nekaj več kot 4.000 m³ višja od načrtovane. Realiziran posek je tako v skupnem za 2 % višji od načrtovanega, pri iglavcih je zaradi vetroloma presežen za 13 %, pri listavcih pa je zaznati primanjkljaj v višini 16 % oziroma 15 tisočih kubičnih metrov lesa.

Realizacija načrtovanega poseka po RGR je v povprečju zadovoljiva, saj je bila v RGR 124 in 204 nekoliko pod načrtovanim posekom, v RGR 307 pa precej nad načrtovanim, kar je v povprečju za celotno GGE ravno prav (102 %).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 43/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2010 do 2019 v GGE Jurjeva dolina

RGR		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega poseka
		m ³	m ³	%	%
2010 – 2019					
RGR 70 Gozdni rezervati v ostalih gozdovih	Iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0
	Listavci	0,0	0,0	0,0	0,0
	Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0
RGR 112 Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i>	Iglavci	21.256	23.498	1,11	12,3
	Listavci	9.600	9.540	0,99	5,0
	Skupaj	30.856	33.039	1,07	17,3
RGR 124 Mešani gozdovi na rastišču <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	Iglavci	6.100	6.117	1,00	3,2
	Listavci	8.799	6.994	0,79	3,7
	Skupaj	14.899	13.110	0,88	6,9
RGR 204 Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	Iglavci	67.402	66.973	0,99	35,1
	Listavci	31.767	25.175	0,79	13,2
	Skupaj	99.169	92.148	0,93	48,2
RGR 307 Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	Iglavci	25.116	38.471	1,53	20,1
	Listavci	16.867	14.276	0,85	7,5
	Skupaj	41.983	52.747	1,26	27,6
Skupaj 2009-2018	Iglavci	119.874	135.059	1,13	70,7
	Listavci	67.033	55.985	0,84	29,3
	Skupaj	186.907	191.044	1,02	1,00

Povprečno posekano drevo v GGE Jurjeva dolina ima 1 m³ (iglavcev 1,5 m³, listavcev 0,6 m³).

Preglednica 44/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah v GGE Jurjeva dolina

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lok. skupnosti		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	0	0	0	119.874	67.033	186.907	0	0	0
Izveden - m ³	0	0	0	135.059	55.985	191.044	0	0	0
Realizacija - %	0	0	0	1,13	0,84	1,02	0	0	0
Povp. drevo - m ³	0,0	0,0	0,0	1,05	0,60	1,00	0,0	0,0	0,0

4.2.1.2 Posek po vrstah sečenj

Med vrstami sečnje prevladuje pomladitvena sečnja (39 %), za tem je velik delež sanitarnega poseka (35 %), dobro petino je tudi poseka oslabelega drevja (22 %), kar je posledica sanacije žledoloma in vetroloma. Med rednimi sečnjami je največ pomladitvene sečnje, najmanj pa je redčenj (2 %). Prebiralnih sečenj v evidencah ni, ker so bile vključene v preostale šifre posekov. Za manj kot odstotek je bilo še poseka za infrastrukturo. Posekov na panj, krčitev, nedovoljenega poseka in ostalega ni bilo. Tu je potrebno poudariti, da je med varstveno-sanacijske sečnje vključeno tudi t.i. neizkoriščeno drevje, ki je ostalo v gozdu zaradi neizvedene sanacije žledoloma in tam propadlo (šifra sečnje 306N) ali je bilo namerno prepuščeno naravnemu razpadu (šifra sečnje 317N).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 45/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah v GGE Jurjeva dolina

	Vrste poseka											% od LZ	% od PR
	Negovalni posek			Posek za umet. obnovo; na panj	Posek oslab. drevja	Sani-tarni posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedo-voljeni posek	Ostalo (izven gozda)			
	Redčenja	Pomladitve	Prebiralni										
DRŽAVNI GOZDOVI													
Iglavci	m ³	1.284	41.037	0	0	37.066	55.179	493	0	0	0	26,6	130
	%	1,0	30,4	0	0	27,4	40,9	0,4	0	0	0		
Listavci	m ³	3.641	34.364	0	0	6.064	11.784	132	0	0	0	16,5	74,5
	%	6,5	61,4	0	0	10,8	21,0	0,23	0	0	0		
Skupaj	m ³	4.925	75.401	0	0	43.130	66.964	625	0	0	0	22,5	1,07
	%	2,6	39,5	0	0	22,6	35,0	0,3	0	0	0		

4.2.1.3 Posek po skupinah drevesnih vrst

V skupni sečnji prevladujejo iglavci (70 %) pred listavci. Z največjim deležem v poseku je zastopana jelka (52 %), nekoliko manj je bukev (26 %), še nekoliko manj pa smreke (19 %). Ostalih drevesnih vrst je manj: Plemeniti listavci (3 %), preostalih drevesnih vrst pa je manj kot odstotek. Pri skoraj vseh drevesnih vrstah je odstotek sečnje od lesne zaloge posamezne drevesne vrste visok, oziroma dovolj visok za gozdnogojitveno usmerjanje sestojev in potrebno nego gozdov. Od pomembnejših drevesnih vrst, je najvišji posek od lesne zaloge pri jelki (34 %), nižji je pri smreki (21 %) in bukvi (17 %), še nekoliko nižji pri plemenitih listavcih (13 %). Največji posek od celotne lesne zaloge predstavljata jelka z 12 %, sledita bukev (6 %) in smreka (5 %).

Preglednica 46/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v GGE Jurjeva dolina

Drevesna vrsta	Posek v m ³	% od poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	35.936	18,8	21,1	4,48
Jelka	99.113	51,9	33,7	12,36
Bori	0	0,0	0,0	0,00
Macesen	11	0,0	2,8	0,00
Bukev	50.005	26,2	17,1	6,24
Hrast	0	0,0	0,0	0,00
Plemeniti listavci	5.957	3,1	13,4	0,74
Drugi trdi listavci	8	0,0	11,0	0,00
Mehki listavci	15	0,0	12,5	0,00
SKUPAJ iglavci	135.059	70,7	29,1	16,85
SKUPAJ listavci	55.985	29,3	16,6	6,98
Skupaj	191.044	100,0	100,0	23,83

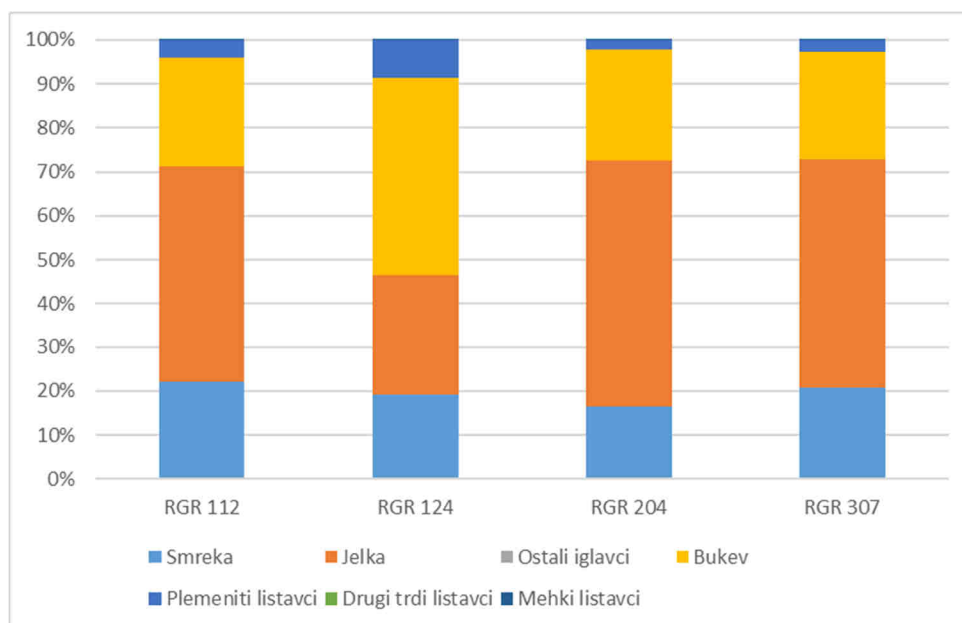
ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 47: Delež skupin drevesnih vrst v poseku po RGR v GGE Jurjeva dolina

Drevesna vrsta	Enota	RGR 112	RGR 124	RGR 204	RGR 307
Smreka	m ³	7.291	2.515	15.154	10.976
	%	22,1	19,2	16,4	20,8
Jelka	m ³	16.207	3.601	51.809	27.495
	%	49,1	27,5	56,2	52,1
Ostali iglavci	m ³	0,0	0,0	11	0,0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	m ³	8.238	5.879	23.077	12.812
	%	24,9	44,8	25,0	24,3
Hrast	m ³	0,0	0,0	0,0	0,0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0
Plemeniti listavci	m ³	1.300	1.115	2.085	1.457
	%	3,9	8,5	2,3	2,8
Drugi trdi listavci	m ³	1	0,0	1	6
	%	0,0	0,0	0,0	0,0
Mehki listavci	m ³	1	0	12	1
	%	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	m ³	23.498	6.117	66.973	38.471
	%	71,1	46,7	72,7	72,9
Listavci	m ³	9.540	6.994	25.174	14.276
	%	28,9	53,3	27,3	27,1
Skupaj	m³	33.039	13.110	92.147	52.747
	%	100,0	100,0	100,0	100,0

V GGE Jurjeva dolina imamo en RGR, ki je malo bolj listnat (RGR 124), saj je v njem z 45 % v poseku prisotna bukev in dodatno še skoraj z desetino javor in ostali plemeniti listavci. V RGR 112, 204 in 307 jelka predstavlja dobro polovico celotnega poseka, v vseh naštetih RGR bukev predstavlja približno četrtnino celotnega poseka, preostalo delež poseka pa je v smreki z okoli 20 % in plemenitih listavcih.

Grafikon 3: Delež skupin drevesnih vrst v sečnji po RGR

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.2.1.4 Posek po debelinskih razredih

Preglednica 48: Posek po razširjenih debelinskih razredih po RGR v GGE Jurjeva dolina

Rastiščno gojitveni razredi		Razširjeni debelinski razredi (v % od LZ)			Skupaj	
		A	B	C	%	m ³ /ha
112	Iglavci	13	20	32	71	73,9
	Listavci	20	14	48	29	30,0
	Skupaj	18	17	33	100	103,9
124	Iglavci	17	31	27	47	29,9
	Listavci	27	12	24	53	34,2
	Skupaj	17	15	26	100	64,0
204	Iglavci	21	18	27	73	65,8
	Listavci	22	11	16	27	24,7
	Skupaj	21	14	25	100	90,5
307	Iglavci	18	36	39	73	83,5
	Listavci	21	15	27	27	31,0
	Skupaj	20	23	37	100	114,5
Skupaj	Iglavci	19	22	30	71	65,7
	Listavci	21	12	22	29	27,2
	Skupaj	20	16	28	100	93,0

Analiza je bila narejena po razširjenih debelinskih razredih (A – 10-29 cm; B – 30-49 cm; C – nad 50 cm).

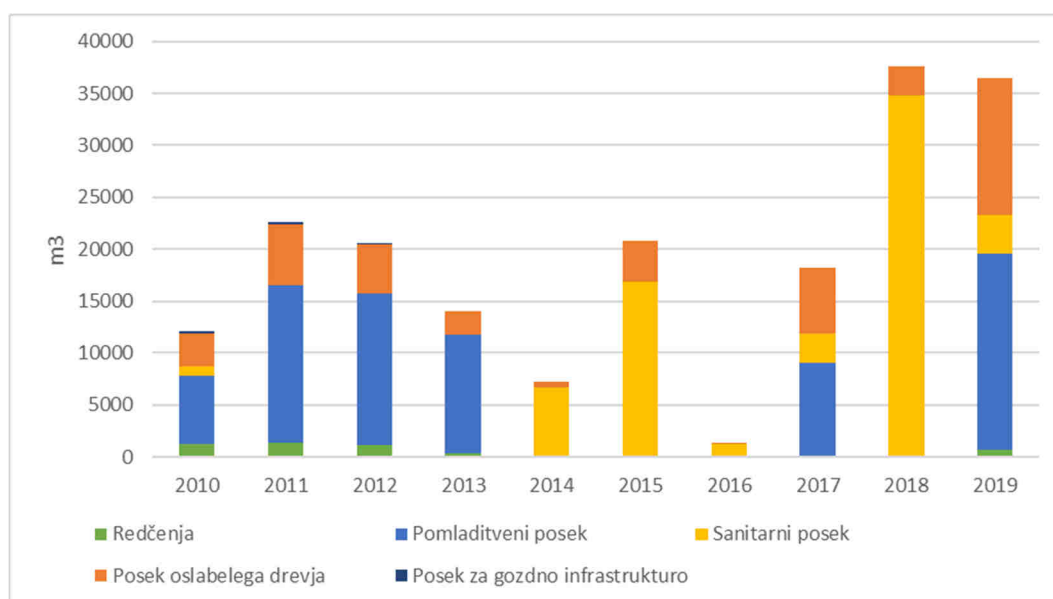
V poseku prevladujejo iglavci z 71 %, kar je za 11 % več kot pred desetimi letih, razen v RGR 124, kjer pa rahlo prevladujejo listavci. Povprečno je bilo v GGE Jurjeva dolina posekanih 93,0 m³/ha, kar je skoraj dvakrat toliko kot v prejšnjem obdobju. PO RGR je bila največja intenziteta sečnje v RGR 307 (114,5 m³/ha), najmanj pa v RGR 124 (64,0 m³/ha). Analiza po razširjenih debelinskih razredih kaže, da v tem obdobju ni bilo izrazito več poseka v najdebelejšem razredu, ampak je ta bolj enakomerno razporejen. Razloge je iskati v večjem obsegu poškodb bodisi po žledolomu in vetrolomu tako v mlajših in tanjših sestojih kot tudi starejših sestojev.

Preglednica 49/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	31	14	20	23	30	71	65,7
Listavci	26	18	11	13	22	29	27,5
Skupaj	28	17	14	18	28	100	93,0

Iz zgornje preglednice je zopet razvidno, da je delež poseka po debelinskih razredih dokaj enakomerno razporejen. Najvišji odstotek predstavljajo najdebelejša drevesa, kar je delno posledica pomladitvenih sečenj, večinoma pa izhaja iz sanitarnih sečenj in poseka oslabelega drevja. Glede na skupno lesno zalogo je posekana slaba tretina lesne zaloge iglavcev in ena šestina lesne zaloge listavcev, skupno nekaj manj kot četrtnina vse lesne mase.

Grafikon 4: Pregled poseka po vrstah sečnje in po letih ureditvenega obdobja

Od vseh vrst sečenj je največ pomladitvenega poseka (39 %), zelo veliko je tudi sanitarnega (35 %) in poseka oslabelega drevja (22,6 %), oboje pa je posledica sanacije žledoloma in vetroloma. Če analiziramo podatke prvih petih let, torej za obdobje pred žledolomom, vidimo da je močno prednjačila pomladitvena sečnja (69 %), sledili je posek oslabelega drevja (23 %), ostalo so bila redčenja (povprečje prvih 4 let je bilo 6 %)

Če pogledamo graf, ki prikazuje vrste sečenj v zadnjem ureditvenem obdobju, izstopa leto 2014, kjer predstavlja sanitarna sečnja 91 % vsega poseka, vendar je bilo v tistem letu višina poseka nizka (7.233 kubičnih metrov). V letu 2015 je obseg sanitarnega poseka skokovito narasel in je predstavljal kar 80 % vse sečnje. V naslednjem letu se količina posekanega lesa zelo zmanjša na samo 1.233 m³. Razlog temu je ustavljena redna sečnja ter posvečanje samo sanitarnemu odkazilu. Leta 2017 pa se pojavljajajo tudi že oblike redne sečnje. Konec leta 2017 pa enoto prizadene še vetrolom, zaradi katerega se v letu 2018 zopet poveča sanitarni in hkrati skupni posek, zmanjša pa obseg negovalnih sečenj. V zadnjem letu veljavnosti načrta pa se zopet pojavi pomladitvena sečnja (51 %), sanitarnega poseka je bilo 36 %. Skupaj se je v letu 2018 in 2019 posekalo kar 74.000 m³ lesa, kar predstavlja skoraj 39 % 10 - letnega možnega poseka.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Preglednica 50/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE Jurjeva dolina

Vrsta del	enota	Skupaj		
		Načrt	Izvedba	Indeks
Priprava sestoja	ha	83,36	64,7	77,6
Priprava tal	ha	0,1	0,0	0,0
Obžetev	ha	0,7	0,7	100,0
Nega mladja	ha	83,1	67,03	80,7
Nega gošče	ha	264,51	202,05	76,4
Nega letvenjaka	ha	175,24	132,02	75,3
Nega drogovnjaka	ha	82,26	58,24	70,8
Varstvo pred žuželkami	dni	0,0	38,64	-
Zaščita s premazom	ha	0,7	1,4	200,0
Zaščita z ograjo	m	1.500,00	860,00	57,3
Vzdrževanje travinj	ha	17,16	172,16	933,4
Vzdrževanje vodnih pasišč v gozdu	dni	0,0	47,5	-
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	0,0	2	-
Ostala varstvena dela	dni	0,0	58	-

V GGE Jurjeva dolina je bila izvedba načrtovanih gozdnogojitvenih del relativno dobro realizirana, saj je bilo po večini vse realizirano v visokem odstotku (nad 75 %). Realizirala so se tudi nekatera dela, ki niso bila v planu.

Pri vzdrževanju travinj je prikazana le površina košenih površin. V tej preglednici nismo dodatno prikazali odvoza sena, ki pa predstavlja enako površino kot košnja.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

V preteklem ureditvenem obdobju ni bilo zgrajenih novih gozdnih cest niti vlak. Prav tako ni bilo izvedenih rekonstrukcij gozdnih cest in vlak. Vzpostavitev prevoznosti se od leta 2012 ne beleži več, je pa bila v letih 2010 ter 2011 vzpostavljena prevoznost na 12.034 m vlak.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitevi funkcij gozdov

V GGE Jurjeva dolina so bile opravljene naslednje aktivnosti za krepitev funkcij gozdov: Za zagotavljanje lovnogospodarske in biotopske funkcije je bilo v desetih letih pokošenih skupno 170,16 ha lazov v gozdnem prostoru.

- Vzdrževanje gozdnega roba ni bilo posebej evidentirano je pa bilo opravljeno na vseh lazih v GGE.
- Z opisi sestojev je bilo izločenih 9 ekocelic, v katerih ni ukrepanja. To spada pod ukrep za krepitev biotopske funkcije.
- Za vzdrževanje vodnih površin se je porabilo 48 dni.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2009 – 2018

V tem obdobju ni bilo v GGE Jurjeva dolina posegov v gozd in gozdni prostor, ki bi imeli za posledico dejansko krčitev gozda. Posek, ki se je izvedel zaradi prometnic, je bil vzdrževalnega značaja, saj so odstranjena drevesa motila funkcionalnost objektov, pri tem pa ni šlo za osnovanje novih površin s spremenjeno namembnostjo.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2009 – 2018

Generalni cilji pri gospodarjenju z gozdovi v preteklem obdobju so bili:

- Doseči lesno zalogo in prirastek tako, da bi dosegli ciljno lesno zalogo 401 m³/ha v 20 letih, ter s tem tudi izboljšali izkoriščanje rastiščnega potenciala.
- Izboljšati negovanost sestojev v mlajših razvojnih fazah.
- Težiti k naravni drevesni sestavi gozdov na teh rastiščih.
- Izboljšati oziroma približati se optimalnemu razmerju razvojnih faz oz. zgradb sestojev.
- V raznomernih sestojih na ustreznih rastiščih ukrepati v smislu prebiralne nege gozda ter ohranjati delež raznomernih gozdov.
- Zagotoviti usklajen odnos med rastlinojedo divjadjo in gozdom.
- Ohranjati ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območju Natura 2000.

Ocena doseganja ciljev:

- Lesna zaloga se je v zadnjem desetletju zmanjšala za 12,4 m³/ha, kar je upad za 5,6 % glede na prejšnje stanje. Prirastek pa je padel za 1,01 m³/ha in je zdaj za 8,2 % nižji kot pred desetimi leti. Sedanja lesna zaloga predstavlja 97 % ciljne lesne zaloge iz leta 2009. Izkoriščenost rastiščnega potenciala se je glede na proizvodno sposobnost rastišča in tekoči prirastek zmanjšala iz 113 % na 106 %. To je predvsem posledica nižjega prirastka v tem obdobju zaradi vetroloma v letu 2017. Izkoriščenost glede na dejansko stanje razvojnih faz, optimalno lesno zalogo in dejansko lesno zalogo pa se je zmanjšala iz 111 % na 105 %.
- Negovanost sestojev v mlajših razvojnih fazah je bila opravljena dobro, kar se kaže v visokem deležu negovanosti po razvojnih fazah.
- Naravno drevesno sestavo na teh rastiščih se je ohranjalo, saj ni bilo izvedenih kakšnih večjih saditev s smreko ali tujerodnimi drevesnimi vrstami. Sadnja se ni izvajala na velikih površinah, vendar zgolj v manjših jedrih in za večanje pestrosti, tako da tudi v prihodnje ni pričakovati bistveno drugačne podobe. Sestava drevesnih vrst je ostala glede na prejšnje stanje dokaj nespremenjena.
- Ohranjenost gozdov se ni bistveno spremenila. Smrekove kulture, ki so bile osnovane v preteklem času, bodo s časom in postopnim uvajanjem v čim bolj naravno obnovo tudi dosegle bolj naravno sestavo drevesnih vrst. Sestoji v bolj oddaljenih predelih imajo naravno sestavo že sedaj.
- Poseka v obliki prebiralne sečnje v GGE Jurjeva dolina v tem obdobju ni bilo, saj se ni pravilno zabeležilo vrste sečnje v odkazilne manuale, temveč se je posek v raznomernih gozdovih beležilo kot redčenja in pomladitvene sečnje. Dejansko pa se je na terenu pravilno izvajala prebiralna sečnja. Obseg raznomernih gozdov se je v zadnjem obdobju povečal zaradi natančnejšega opisa sestojev. V prihodnosti pa lahko pričakujemo, da bo omenjena oblika gozdov počasi izginjala (se spreminja v debeljake in sestoje v obnovi), ker se po naravni poti ne pojavljajo gradniki teh sestojev, kar so predvsem mlade jelke. Največ, kar lahko in tudi izvajamo, je to, da jelove kapnike ohranjamo in vključujemo v nove sestoje.
- Usklajen odnos med rastlinojedo divjadjo in gozdom še vedno ni vzpostavljen, stanje pa se že vsaj tri desetletja po malem slabša. Na to kaže pestrost drevesnih vrst v mladju po višinskih razredih, ki je z vsakim razredom slabša (se konča s prevladujočo bukvijo pri višini nad enim metrom) in pa tudi vrast preko meritvenega praga, ki je zelo borna (le bukev in smreka ter ostali trdi listavci).

Cilji so bili v preteklem desetletju dokaj primerno postavljeni. Gospodarjenje z gozdovi v preteklem obdobju v GGE Jurjeva dolina je bilo dobro, kot to dokazuje primerjava podatkov o stanju gozdov med leti 2010 in 2020 v poglavju 3.4. Do leta 2013 je bilo razmerje med vrstami sečenj kar zadovoljivo, nekoliko premalo je bilo redčenj, preveč pa pomladitvenega poseka, vendar v mejah, ki so omogočale doseganje postavljenih ciljev. V začetku leta 2014 pa je območje GGE Jurjeva dolina prizadel žledolom, kateremu se je v letu pridružil še vetrolom v letu 2017 in ravnotežje se je porušilo.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Podatki za GGE Jurjeva dolina so zbrani iz načrtov, ki so nastali po letu 1960.

Preglednica 51: Spreminjanje gozdnih površin med leti 1968-2019 v GGE Jurjeva dolina

Obdobje	Državni gozdovi	Skupaj v ha
1960-1969	2.025,67	2.025,67
1970-1979	2.025,67	2.025,67
1980-1989	2.056,57	2.056,57
1990-1999	2.054,85	2.054,85
2000-2009	2.050,89	2.050,89
2010-2019	2.054,86	2.054,86
2020-2029	2.055,85	2.055,85

Površina gozdov GGE Jurjeva dolina se ni dosti spreminjala v letih od nastanka. Spremembe v površini gre iskati predvsem v različnih načinih izmere in zajemanja podatkov (v obdobju od 1960 do 1980 so bile iz gozda izločene gozdne ceste, nakladališča, ipd, ki so predstavljali cca. 25 ha površine). V tem načrtu so se površine gozdov in tudi druge površine znotraj GGE Jurjeva dolina ugotovljale s pomočjo digitalizacije sestojev in gozdnega roba (na meji gozda z lazi) na osnovi natančnejših posnetkov DOF v merilu 1 : 5.000. Razlika v štirih hektarjih površine gozda od predzadnjega ureditvenega obdobja je nastala zaradi uskladitve mej po digitalnem katastru, razlika v zadnjem ureditvenem obdobju pa je posledica uskladitve rabe tal.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek

Preglednica 52/GFR1: Razvoj gozdnih fondov GGE Jurjeva dolina v obdobju 1960-2019

Obdobje	Pov. ha	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
		Igl.	list.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skup.
1960-1969	2.026	222	83	305	6,13	2,52	8,65	3,45	1,95	5,40
1970-1979	2.026	245	85	330	5,65	2,72	8,37	6,11	2,18	8,29
1980-1989	2.057	200	79	279	4,13	2,71	6,84	5,20	1,11	6,31
1990-1999	2.055	193	111	304	2,21	3,12	5,33	3,54	1,04	4,57
2000-2009	2.051	203	127	330	2,59	3,65	6,24	2,96	2,19	5,15
2010-2019	2.055	247	165	412	5,05	3,66	8,71	5,83	3,26	9,10
2020-2029	2.056	226	163	390	4,72	2,98	7,70	5,32	3,02	8,34

*v obdobju 2020-2029 je naveden možni posek

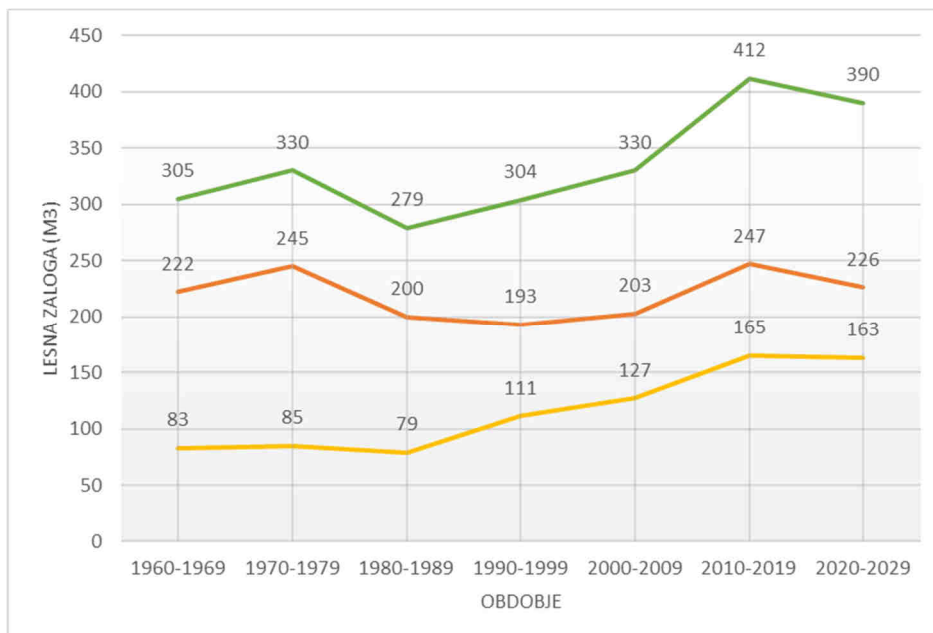
Med leti 1960 in 2000 lesna zaloga niha okoli 300 m³/ha in po letu 2000 se povečuje. V prejšnjem ureditvenem obdobju (2010-2019) se je močno povečala, predvsem zaradi povišanja tarif, ki so pri iglavcih narasle za 11,0 %, pri listavcih za 17,0 %, oziroma skupno za 13,3 %. Razliko do nove lesne zaloge predstavlja akumulacija. V zadnjem ureditvenem obdobju pa je zaradi ujme v letu 2017 lesna in zmanjšanja prirastka upadla iz 412 na 390 m³/ha.

Letni prirastek je med obdobji nekoliko nihal, pri iglavcih se je sprva zmanjševal v zadnjem obdobju pa močno povečal, pri listavcih pa je konstantno povečeval. V grobem ima tendenco naraščanja, saj je trenutno visoke vrednosti in znaša 7,7 m³/ha/leto, vendar je manjši kot prejšnje ureditveno obdobje.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Realizacija poseka tudi niha, vendar nekako v zadnjih obdobjih kaže zopet trend rasti. Načrtovan posek za to obdobje je manjši od preteklega realiziranega in znaša 9,10 m³/ha/leto.

Grafikon 5: Gibanje lesne zaloge za GGE Jurjeva dolina od leta 1960 dalje

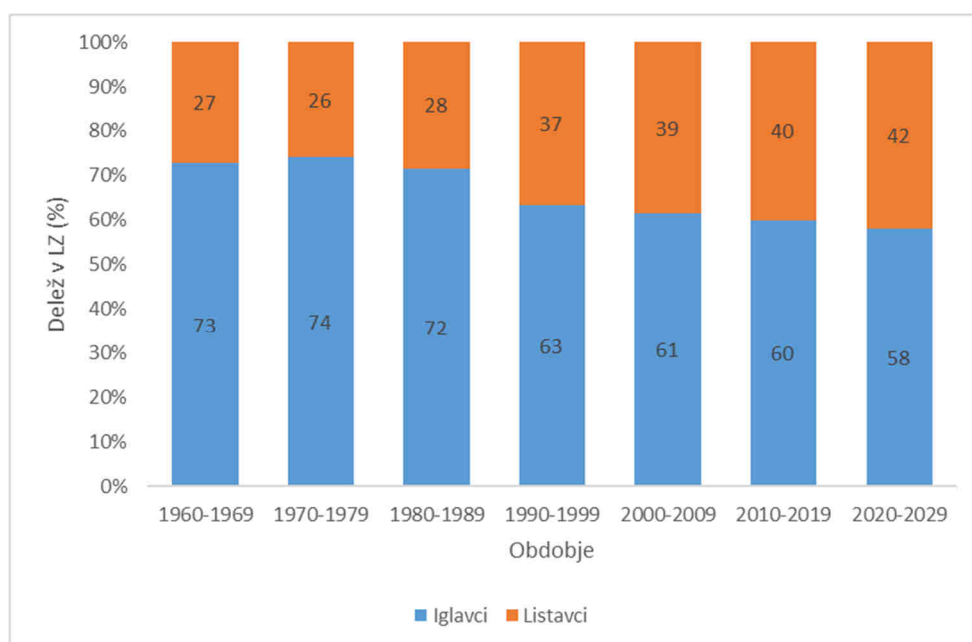

Preglednica 53/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 - 2029 v GGE Jurjeva dolina

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Pl. list	O.tr. list	Igl.	List.	Skupaj
1960-1969	5,8	67,0	0,0	20,7	5,3	1,2	72,8	27,2	100,0
1970-1979	6,8	67,3	0,0	20,8	4,9	0,2	74,1	25,9	100,0
1980-1989	7,6	64,0	0,0	22,8	5,5	0,1	71,6	28,4	100,0
1990-1999	12,4	50,9	0,0	30,0	6,5	0,2	63,3	36,7	100,0
2000-2009	18,5	42,8	0,1	32,3	6,3	0,0	61,4	38,6	100,0
2010-2019	20,0	40,0	0,0	34,1	5,9	0,0	60,0	40,0	100,0
2020-2029	21,2	36,7	0,0	36,4	5,5	0,0	58,0	42,0	100,0

Od leta 1960 dalje konstantno pada delež jelke v lesni zalogi (se je skoraj prepolovil), na ta račun pa rastejo deleži vseh ostalih drevesnih vrst – bukve, smreke in plemenitih listavcev.

Grafikon 6: Spreminjanje razmerja med iglavci in listavci v lesni zalogi v GGE Jurjeva dolina

V šestdesetletnem obdobju se delež iglavcev vseskozi niža. Tak trend gre pričakovati tudi v prihodnje, saj se smrekove kulture starajo in vedno bolj pridobivajo na lesni masi, medtem ko jelka izgublja boj z bukvijo, ki je trenutno mnogo bolj konkurenčna. Delež plemenitih listavcev je v lesni zalogi konstanten in predstavlja okoli 5 %.

Preglednica 54/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) v GGE Jurjeva dolina

	Lesna zaloga (%)						Prirastek (%)						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	120,0	75,0	128,9	81,2	90,2	91,5	120,8	78,2	151,0	90,4	82,4	93,3	91,2
Listavci	70,0	94,7	100,3	104,4	105,8	99,2	65,6	83,7	85,1	85,5	85,7	81,4	92,5
Skupaj	90,0	86,4	109,3	93,0	93,1	94,5	89,9	81,0	107,7	88,1	82,9	88,3	91,7

Indeksi razvoja kažejo, da se je v preteklem desetletju lesna zaloga zmanjšala (5,6 %), pri listavcih za nekoliko manj (0,8 %), pri iglavcih pa nekoliko več (8,5 %). Pri iglavcih se je povečal delež drevja v prvem in tretjem debelinskem razredu, delež drevja v drugem, četrtem in petem razredu pa se je zmanjšal. Pri listavcih pa beležimo večji delež drevja od tretjega do petega debelinskega razreda. Po debelinskih razredih se je lesna zaloga najbolj znižala pri najtanjšem drevju.

Prirastek je glede na prejšnje obdobje nižji za 11,7 %, pri iglavcih za 6,7 %, medtem ko pri listavcih za kar 18,6 %. Pri iglavcih beležimo največji porast pri najtanjšem in srednje debelim drevjem, pri listavcih pa opazimo padec prirastka v vseh debelinskih razredih.

Najvišji možni posek je napram prejšnjemu poseku manjši za 9 %.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1.3 Kontrolni izračun lesne zaloge

Dejanska izmerjena lesna zaloga v letu 2019 za vse gozdove skupaj znaša 801.618m³ in je za 4,1 % nižja od pričakovane lesne zaloge izračunane na osnovi lesne zaloge v letu 2009, prirastka 2009-2018, evidentirane sečnje v obdobju 2009-2018, količine odmrlega drevja v obdobju 2009-2018 in ugotovljene količine vrasti v obdobju 2009-2018. V izračunu lesne zaloge 2019 so upoštevane enake tarife kot v prejšnjem ureditvenem obdobju.

Preglednica 55/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Jurjeva dolina (vsi gozdovi skupaj)

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	508.197	339.281	847.478
Vrast	3.601	1.861	5.462
Prirastek (iz preteklega obdobja)	103.897	75.149	179.046
Sečnje po evidenci	135.059	55.985	191.044
Propadlo drevje	3.625	1.281	4.905
Pričakovana zaloga	477.035	358.445	835.480
Dejanska zaloga	465.020	336.598	801.618
% (dejanska LZ/pričakovana LZ)	97,5	93,8	95,9
Razlika (v % na pričakovano LZ)	- 2,5	- 6,2	- 4,1

Kontrolni izračun kaže, da je pričakovana lesna zaloga za 4,1 % višja od dejanske (pri iglavcih je višja za 2,5 %, pri listavcih pa za 6,2 %). V kontrolnem izračunu smo upoštevali tudi vrast (3.601 m³ iglavcev in 1.861 m³ listavcev, skupno torej 5.462 m³ lesa) in odmrlo drevje (3.625 m³ iglavcev, 1.281 m³ listavcev, skupno torej 4.905 m³ lesa). Ker količine vrasti in odmrlega drevja za gozdne rezervate ne vemo, smo naredili kontrolni izračun samo za večnamenske gozdove v GGE Jurjeva dolina.

Preglednica 55/D-KON - dodatna: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Jurjeva dolina samo večnamenski gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	492.499	330.335	822.834
Vrast	3.601	1.861	5.462
Prirastek (iz preteklega obdobja)	101.903	73.875	175.778
Sečnje po evidenci	135.059	55.985	191.044
Propadlo drevje	3.625	1.281	4.905
Pričakovana zaloga	459.319	348.625	807.944
Ugotovljena zaloga	454.686	326.492	781.178
% (dejanska LZ/pričakovana LZ)	97,5	93,8	95,9
Razlika (v % na pričakovano LZ)	- 1,0	- 6,3	- 3,3

Kontrolni izračun, kjer smo upoštevali samo stanje v večnamenskih gozdovih, da boljše rezultate saj dejanska lesna zaloga zaostaja za pričakovano za 3,3 % (pri iglavcih – 1,0 % in listavcih – 6,3 %).

Že v prejšnjih poglavjih smo navedli, da se je tekoči prirastek v tem desetletju znatno znižal pri iglavcih za 0,36 m³/ha in listavcih za 0,74 m³/ha (upoštevani samo večnamenski gozdovi). Vzrok za tako znižanje prirastka, vsaj pri listavcih, so nedvomno poškodbe krošnje zaradi žledoloma pa tudi staranje sestojev. Če upoštevamo pri kontrolnem izračunu ta zmanjšan prirastek, to je prirastek, ki se je dejansko realiziral v preteklem desetletju, se pričakovana lesna zaloga skupaj zniža za 202.000 m³ (pri iglavcih za 7.200 m³ in listavcih za 14.800 m³). Potem pričakovana zaloga skupaj znaša 785.900 m³, oziroma samo za 0,6 % zaostaja za dejansko lesno zalogo. To dokazuje, da je bila evidenca opravljenih sečnje v GGE Jurjeva dolina izvedena zelo natančno in vestno.

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

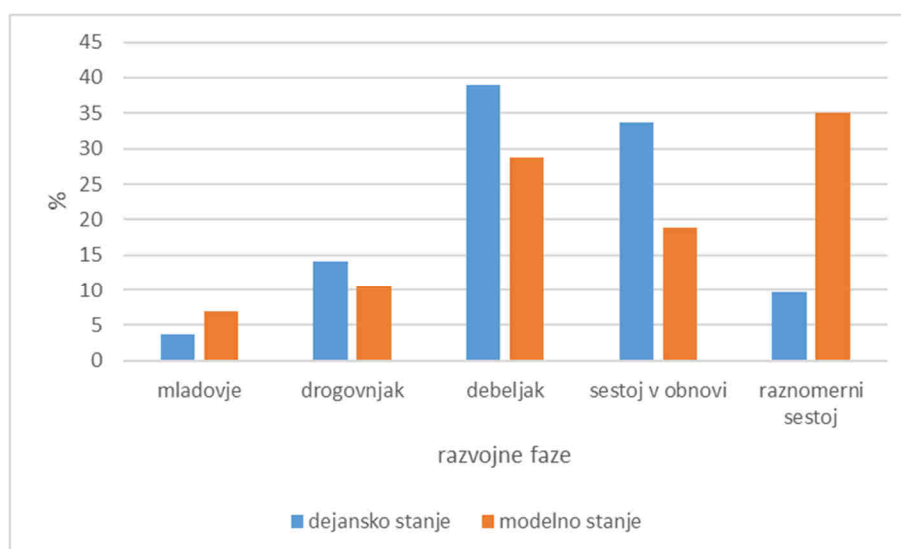
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Od vseh 2.055,85 ha gozdov v GGE Jurjeva dolina je 206,94 ha ali 10,06 % raznomernih sestojev, ostali sestoji so razvrščeni po razvojnih fazah.

Preglednica 56/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE Jurjeva dolina in primerjava z modelnim stanjem za večnamenske gozdove

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	74,25	3,7	3,7	15	7,0	140,04	-3,3
Drogovnjak	279,62	14,0	14,0	22	10,4	208,86	3,5
Debeljak	781,08	39,0	39,0	62	28,8	576,93	10,2
Sestoj v obnovi	673,01	33,6	33,6	40	18,8	376,13	14,8
Raznomerni	195,06	9,7	9,7	-	35,0	701,06	-25,3
Skupaj	2003,02	100,0		139	100,0	2003,02	0,0

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v GGE Jurjeva dolina

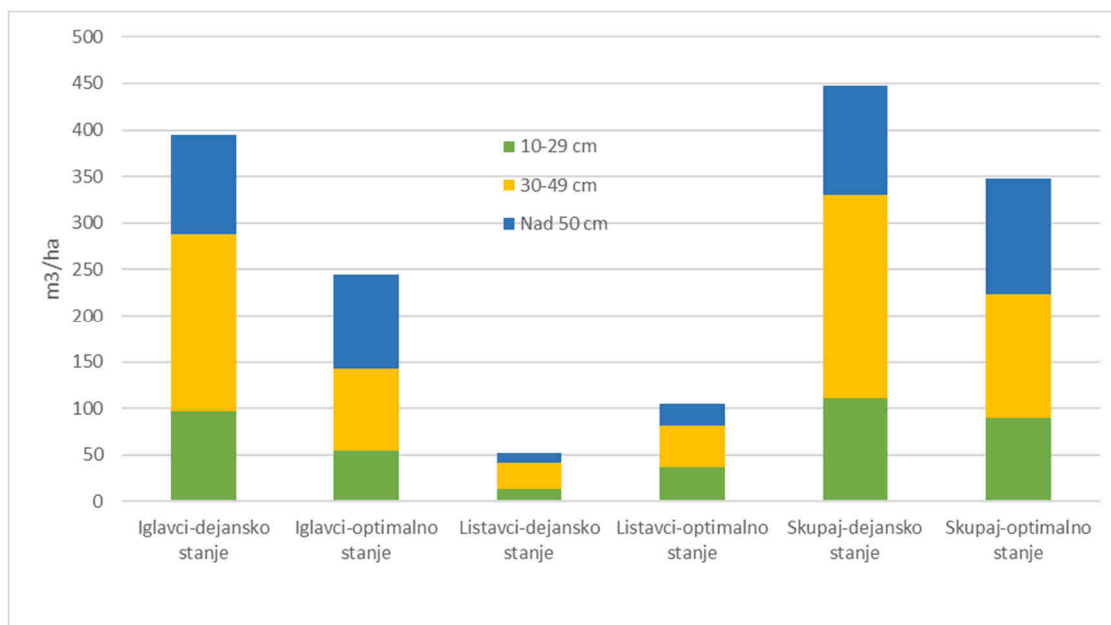
V gozdovih GGE Jurjeva dolina površina sestojev po razvojnih fazah odstopa od modelnega stanja. Manjše odstopanje je pri mladovjih in drogovnjakih, raznomernih sestojev pa je bistveno premalo. Odstopanja so opazna tudi pri debeljaki in sestojih v obnovi, katerih je preveč.

V GGE Jurjeva dolina nimamo nobenega RGR, kjer bi morali biti vsi gozdovi raznomerne zgradbe.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture raznomernih gozdov GGE Jurjeva dolina kaže, da je dejanska lesna zaloga višja od optimalne, prevelik delež je srednje debelega drevja, medtem ko najtanjšega in najdebelejšega primanjkuje. Podobno velja za iglavce, pri listavcih pa je dejanska lesna zaloga napram optimalni prenizka, odstopanja po debelinskih razredih so pa enaka.

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v GGE Jurjeva dolina

Preglednica 57: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoje v GGE Jurjeva dolina

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m³/ha				Listavci m³/ha				Skupaj m³/ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%
10-29 cm	97	24,5	54	22,0	14	26,9	37	35,1	111	24,8	90	26,0
30-49 cm	191	48,4	89	36,4	28	53,3	45	43,0	219	48,9	134	38,4
Nad 50 cm	107	27,1	101	41,6	10	19,9	23	21,9	118	26,3	124	35,7
Skupaj	395	100	244	100	52	100	105	100	447	100	348	100

Ta primerjava je narejena za gozdove v GGE Jurjeva dolina, ki imajo raznomočno zgradbo in kjer v ciljnim stanju to zgradbo tudi predvidevamo. Nahajajo se v RGR 112, RGR 124, RGR 204 in RGR 307 na površini 195,62 ha ali 9,5 % površine gozdov te GGE. Prav tako v teh RGR predvidevamo raznomerne sestoje tudi v modelnem stanju. Ker v raznomernih sestojih ni razvojnih faz, se trajnost gozdov preverja preko debelinske strukture lesne zaloge.

Modelno in s tem povezano ciljno debelinsko strukturo lesne zaloge za raznomerne gozdove smo določili na osnovi ciljne debelinske strukture lesne zaloge po območnih RGR iz GGN GGO Postojna 2011-2020, v katere se vključujejo gozdovi v RGR v GGE Jurjeva dolina, ki so opredeljeni kot raznomerni, in se jim trajnost preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Za nivo GGE pa smo kot model vzeli povprečje modelnih stanj debelinske strukture lesne zaloge po RGR.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Z vidika presojanja trajnosti funkcij gozdov v GGE Jurjeva dolina je zaradi konflikta med lesnoproizvodno funkcijo gozdov in biotopsko funkcijo, predvsem pa med lovnogospodarsko funkcijo gozdov in biotopsko funkcijo gozdov in sicer zaradi zagotavljanja ugodnega stanja habitatnih vrst (mišljene so gozdne kure) in habitatnih tipov (javorovi gozdovi v grapah), na delu površine gozdov delno ogrožena trajnost lesnoproizvodne funkcije gozdov. Na drugi strani pa je ogrožena trajnost lovnogospodarske funkcije gozdov na celotni površini GGE Jurjeva dolina in tudi trajnost dela biotopske funkcije gozdov (gozdne kure in javorovi gozdovi).

Za razrešitev konfliktov in zagotovitev trajnosti lesnoproizvodne in biotopske funkcije je potrebno dosledno upoštevati in tudi izvajati smernice in ukrepe, ki so predvideni za zagotavljanje biotopske funkcije in se tičejo gozda, gospodarjenja z gozdom in izvajanja gozdnogospodarskih del v gozdovih.

Za razrešitev konfliktov in zagotovitev trajnosti lovnogospodarske in biotopske funkcije pa je okvir tega GGN GGE preozek, ker dosledno upoštevanje smernic za zagotavljanje biotopske funkcije in se dotikajo divjadi in lovstva pomeni trajno opustitev lovnogospodarske funkcije na celem območju GGE Jurjeva dolina. Poleg tega pa so smernice, ki se nanašajo na divjad in lovsko dejavnost predmet lovskoupravljaljskih načrtov in ne gozdnogospodarskih načrtov in jih v poglavju, ki govori o smernicah in ukrepih potrebnih za zagotavljanje biotopske funkcije navajamo kot informacijo.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

Ob upoštevanju večnamenske vloge gozdov v GGE Jurjeva dolina, stopnje poudarjenosti posameznih funkcij gozdov, splošnih gospodarskih razmer in posestne strukture teh gozdov, je gozdnogospodarski cilj sledeč:

- zagotoviti trajno pridobivanje lesa po količini in kvaliteti kot ga omogoča plodnost rastišč (proizvodni cilj),
- preko zagotavljanja dohodka od lesa in dela v gozdu zagotoviti socialno varnost delavcem v gozdu in s tem ohraniti poselitev nižje ležečega prostora (socialni cilj),
- ohranitev in izboljšanje delovanja ekoloških in socialnih funkcij gozdov ter ohranitev sonaravnega ravnovesja ter sonaravnega razvoja gozdov (večnamenskost gozda kot ekološki cilj).

Splošni cilji so:

- Znižati lesno zalogo, ter doseči ciljno lesno zalogo. Ciljna lesna zaloga v GGE Jurjeva dolina je 372 m³/ha, ki naj bi bila dosežena v ciljnem obdobju 20 let.
- Z ukrepi nege še izboljševati negovanost v mlajših razvojnih fazah.
- Ohranjati naravno drevesno sestavo oz. rastiščem ustrezno razmerje drevesnih vrst.
- Izboljšati oziroma približati se optimalnemu razmerju razvojnih faz oz. zgradb sestojev.
- Ohranjati delež gozdov z raznomerno zgradbo.
- Krepiti delovanje vseh funkcij gozdov, še posebej pa krepiti izjemno poudarjene in ovrednotene funkcije gozdov.
- Zagotavljati usklajen odnos med rastlinojedo divjadjo in gozdom.
- Uporabljati okolju prijazne tehnologije in strojne opreme, ter ustrezne načine izvajanja gozdnih del.
- Ohranjati ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območju Natura 2000.
- Preprečevati poslabšanje ekološkega in kemijskega stanja voda oziroma ohranjati dobro stanje voda.
- Ohranjati vire pitne vode.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Splošne usmeritve za doseg prejšnjih ciljev so naslednje:

- Ohranjati dobro izkoriščenost rastiščnega potenciala.
- Pri obnovi gozdov izkoristiti naravni podmladek in nego matičnega sestoja.
- V obnovo uvajati prvenstveno slabše sestoje, kjer prevladuje nevitarno in nekvalitetno drevje. Obnova mora biti malopovršinska in postopna.
- Za zagotovitev možne obnove s plemenitimi listavci, je treba tam, kjer se obilno pojavi ustrezen podmladek, izvesti končni posek, ki obsega površino vsaj dveh višin drevja v odraslem sestoju.
- Obnova s sadnjo naj bo le v izjemnih primerih, tam kjer naravna obnova ni možna, ali kjer želimo izboljšati obstoječe stanje. Sadi naj se rastišču primerne drevesne vrste (bukev, smreka, jelka, plemeniti listavci).
- Ohraniti naravno drevesno sestavo gozdov, oziroma jo izboljšati v spremenjenih gozdovih.
- Izboljšati negovanost sestojev (z dovolj močnimi izbiralnimi redčenji), zlasti drogovnjakov, ter s tem povečati njihovo mehansko in biološko stabilnost.
- Izboljšati razmerje razvojnih faz. Primerjava med modelnim in dejanskim stanjem kaže, da v GGE Jurjeva dolina primanjkuje predvsem mladovja in drogovnjakov, preveč pa je sestojev v obnovi, nekoliko tudi drogovnjakov in raznomernih sestojev. Temu primerno je treba v sestojih v obnovi zaključevati z obnovo ter s tem povečati količino mladih sestojev.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Kjer so rastišča in zgradba sestojev primerna, ohraniti in oblikovati raznomerne sestoje. Ob previsoki lesni zalogi, je struktura znotraj debelinskih razredov neustrezna, saj je preveč srednje debelega drevja.
- Ohranjati vitalne jelke vseh debelin ter z nego pospeševati vključevanje jelovih kapnikov v odrasel sestoj.
- V drogovnjakih, predvsem pa v debeljkih in sestojih v obnovi, kjer je debelinska in drevesna struktura zelo pestra in kjer je iz stališča rastišča to smotrno, je treba s premenilnimi redčenji oblikovati raznomerne sestoje.
- Pri redni sečnji jelke upoštevati vitalnost, kvaliteto in debelino dreves tako, da se prvenstveno odstranjuje nevitarna drevesa pred vitalnimi, nekvalitetna pred kvalitetnimi in debelejša pred tanjšimi. Kvalitetno drevo odrasle jelke je tisto, ki ima vsaj 8 m čistega debela brez vej.
- Redno izvajati sanitarne sečnje pri iglavcih. V primeru pojava smrekove lubadarke ukrepati takoj, drugače sanitarno sečnjo iglavcev (jelke) v najbolj izpostavljenih sestojih izvajati vsake dve leti, drugod pa vsake tri do štiri leta.
- Uskladiti razmerje med živalsko in rastlinsko komponento gozda.
- Posegi v populacije rastlinojede parkljaste divjadi morajo biti v takem obsegu, da se zagotovi njihova naravna spolna in starostna struktura, ki naj bo taka, da zagotavlja ohranitev populacij in hkrati omogoča naravno obnovo gozda.
- Kjer je divjadi preveč in je posledično obnova nemogoča, postaviti ograjo in s tem zaščititi mladje pred objedanjem. Poškodbe po polhu v smrekovih letvenjakih spopolnjevati z bukvijo in plemenitimi listavci ali prepustiti naravni obnovi, v kolikor je poškodovana površina dovolj velika, postaviti manjšo ograjo, vanjo pa posaditi jelko.
- Za nemoteno bivanje prosto živečih živali je treba zagotoviti mirne predele, oziroma zimovališča, laze pa redno vzdrževati za zagotavljanje večjih prehranskih možnosti.
- Zaradi ohranjanja biotske pestrosti ptic duplarjev dosledno puščati v sestoju vse odmrlo drevje, katerega les nima več tehnične uporabne vrednosti in ne predstavlja več potencialne nevarnosti za razvoj podlubnikov.
- Za zagotavljanje večnamenske vloge gozda upoštevati usmeritve, ki so navedene v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.
- Pri ekoloških funkcijah upoštevati karbonatno podlago (hidrološka funkcija) in posebno varstveno območje Natura 2000 (funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti) ter Ekološko pomembno območje Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri.
- Za ekocelice (to so sestoji, v katerih se v zadnjih nekaj desetletjih zaradi ekstremnih terenskih, rastiščnih, sestojnih ali spravilnih razmer ni izvajalo sečnje in tudi v prihodnje ni pričakovati, da se bo v njih posegalo), se ne predvidi ukrepov.
- Na vodovarstvenih območjih upoštevati veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov.
- Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je treba v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami pridobiti vodno soglasje.
- V skladu z veljavnimi predpisi s področja upravljanja z vodami je na:
- erozijskih območjih prepovedano:
  - ogoljevanje površin,
  - krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
  - odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov razen na že urejenih deponijah in skladiščih za les ob sedanjih gozdnih prometnicah,
  - vlačnja lesa razen po obstoječih gozdnih vlakah;
- plazljivih območjih prepovedano krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, kar povzroča pospeševanje plazenja zemljišč;
- plazovitem območju prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov iz ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča;

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Krepitev funkcij gozdov se bo izvajala skupaj z izvedbo načrtovanih gozdnogojitvenih del, zato ukrepov v glavnem ne navajamo ločeno. Pravilna in dosledna izvedba načrtovanih gozdnogojitvenih del in del za krepitev lovnogospodarske funkcije zagotavlja tudi optimalno stanje gozda za opravljanje vseh ostalih funkcij gozdov.

6.2.2.1 Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Ohranjeni gozdovi najboljše opravljajo funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, zato je za varovanje tal najprimernejša stalna zastrtost z gozdno vegetacijo. S tem je zadrževanje prsti pred odnašanjem po pobočju optimalno zagotovljeno. Prisotnost vegetacije omogoča tudi vpijanje in zadrževanje vode v tleh.

- V gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije naj se izvajajo gozdnogospodarski ukrepi z manjšo intenzivnostjo, zgradba gozda naj bo raznomerna ali prebiralna.
- V gozdovih, kjer je varovalna funkcija poudarjena na drugi stopnji, naj bo gospodarjenje z gozdovi malopovršinsko in z nizkimi intenziteti.

Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije

Gozdna vegetacija opravlja hidrološko funkcijo s tem, ko večja zadrževalno sposobnost tal za vodo, izravnava in blaži odtok vode ob padavinskih maksimumih, izboljšuje kakovost in čistost podtalnice. Režim gospodarjenja je za hidrološko funkcijo podoben kot za varovalno funkcijo, ukrepi naj bodo malopovršinski, drevesna zgradba sestojev primerna rastišču, obnova gozda pa naj poteka čim bolj po naravni poti.

- Za plazljivo območje se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano: zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč, poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode, izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča, krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.
- Ob vodnih virih naj se pušča obvodno rastje, ki najbolje opravlja hidrološko funkcijo.
- V neposredni okolici podzemnih vhodov in vodnih virov naj bo visok delež starega drevja, prepuščenega naravnemu razvoju.
- Spravilo gozdnih sortimentov ne sme potekati preko kaluž, sečni ostanki pa morajo biti ob zaključku sečnje odstranjeni iz vseh strug, jarkov, kalov, kaluž in vodnih virov.
- V skladu s pravilnikom o varstvu gozdov (Ur. l. RS 114/09) je treba zagotoviti ustrezen odmik solnic od kaluž na razdaljo najmanj 50 metrov.
- Kraške izvire je treba redno čistiti in vzdrževati.
- Gozdne prometnice je treba posebej skrbno načrtovati na območjih s prvo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije, kar pomeni, da se v bližini jam, brezen, kaluž in izvirov na razdalji vsaj 50 metrov ne gradi novih gozdnih prometnic.
- Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda. Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Posegi na vodno in priobalno zemljišče v skladu s 37. členom Zakona o vodah niso dovoljeni, razen v zakonu naštetih izjem.
- Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu z Zakonom o vodah, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

- Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrozili stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogoči obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.
- Na območju gozdov s poudarjeno hidrološko funkcije prve stopnje je treba upoštevati omejitve in pogoje iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. L. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 1. in 2. vodovarstvene cone in vodovarstvene režime iz veljavnega predpisa, ki ureja razglašeno vodovarstveno območje na občinskem ali državnem nivoju od uveljavitve tega predpisa dalje.
- Na območju gozdov s poudarjeno 2. stopnjo hidrološke funkcije pa omejitve in pogoje je treba upoštevati omejitve in pogoje iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. L. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 3. vodovarstvene cone in vodovarstvene režime iz veljavnega predpisa, ki ureja razglašeno vodovarstveno območje na občinskem ali državnem nivoju od uveljavitve tega predpisa dalje.
- Treba je sodelovati z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska, plazljiva, plazovita, poplavna območja, vodovarstvena območja). Pred posegom (gradnjo) na teh zemljiščih je potrebno pridobiti vodno soglasje v skladu z ZV-1.

Smernice za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti

S funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti krepimo naravno pestrost v gozdnem prostoru. Poleg vrst, ki prevladujejo, je treba posebno pozornost nameniti manjšinskim drevesnim vrstam, življenjskim prostorom in prostoživečim živalim.

- Za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in pestrosti življenja vseh živalskih vrst je treba vzdrževati manjšinske ekosisteme v gozdnem prostoru (lazi, kaluže, ekocelice, kraški izviri).
- Laze je treba kositi in z ustreznim posekom, vsaj enkrat v ureditvenem obdobju, vzdrževati njihov gozdni rob. Vlačenju lesa po lazih se je treba izogibati, prepovedano je puščanje sečnih ostankov na lazih.
- Pri odkazilu v okolici kaluž (radij 50 m) je treba v okviru možnosti upoštevati želje lovcev. Pri sami sečnji pa je treba zahtevati tak gozdni red, ki ne bo oslabil funkcije kaluže (prepovedano zametavanje s sečnimi ostanki, vlačenje lesa čez kalužo ...).
- Ekocelice so sestoji, v katerih ne načrtujemo gozdnogospodarskih ukrepov. Na podlagi gozdnogojitvenega načrta se lahko za ureditveno obdobje tega GGN izločijo dodatne ekocelice. Za ekocelice naj se izbere poškodovano, bolno drevje, drevje z dupli, sušice ali katero drugo z vidika izkoriščanja lesa nezanimivo drevje.
- V okolici naravnega zatočišča (radij kroga manjšega od 300 m) naj se v času poleganja mladičev (od decembra do aprila) ne izvaja sečnje. V razdalji vsaj 200 m od naravnega zatočišča naj se ne gradi vlak.
- Za splošno krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti naj se v gozdu pušča večje število plodonosnih in minoritetnih drevesnih vrst in debelejše odmrlo drevje, ki ni nevarno za gradacijo škodljivih žuželk. Vzdržuje naj se tudi plodonosne grmovne vrste na gozdnem robu.

Splošne usmeritve za načrtovanje in izvajanje dejavnosti v Natura 2000 območjih (za gozdove) – v čim večji možni meri naj se:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov in habitatnih rastlinskih in živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča posebno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja;
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno nasemenitev ali druge oblike razmnoževanja.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovane iz gornjih dveh odstavkov, se izvedejo vsi možni tehnični ukrepi tako, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Na Natura območja se ne vnaša tujerodnih živalskih in rastlinskih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti v posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000) je treba za kvalificirane živalske vrste (sesalci: navadni ris, volk, rjavi medved, širokouhi/mulasti netopir; žuželke: alpski kozliček, bukov kozliček, ptice: koconogi čuk, gozdni jereb, triprsti detel, pivka/siva žolna, kozača/uralska sova, divji petelin) in jame, ki niso odprte za javnost ter Ilirski bukovi gozdovi v čim večji meri upoštevati sledeče usmeritve:

- Ohranja naj se rastišču primerna drevesna sestava gozdnih združb, v spremenjenih ali izmenjenih sestojih pa naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primerne drevesne sestave.
- Spodbuja naj se naravno pomlajevanje, s sadnjo naj se kvečjemu vzpostavlja naravno sestavo gozdnih združb.
- Vzdržuje naj se najmanj 30 % delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C).
- Ohranja naj se 3 % od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera.
- Jelko naj se skladno z rastiščnimi razmerami v čim večji možni meri pospešuje z gojitvenimi deli.
- Na primernih rastiščih naj se z gozdnogojitvenimi deli pospešuje gorski javor in s tem omogoča ohranitev kvalifikacijskega habitata Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih.
- Ohranjajo in vzdržujejo naj se travnate površine (lazi, jase) znotraj gozdnega prostora. Preko njih naj se ne gradi novih gozdnih prometnic. (Ukrep: 611 – vzdrževanje pasišč v gozdu).
- Ohranja naj se vrstno pester in strukturiran gozdni rob.
- Obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih in rastišču neprimernih vrst.
- Spodbuja naj se naravno pomlajevanje, s sadnjo naj se kvečjemu vzpostavlja naravno sestavo gozdnih združb.
- Ohranja naj se drevesa z dupli in poldupli, predvsem debelejša bukve (habitatna drevesa: 1-2 drevesi debelejši od 30 cm/ha).
- Zaradi preštevilčne divjadi je oteženo pomlajevanje ključne drevesne vrste – jelke. Z gozdno-gospodarskimi in lovskoupravljaljskimi ukrepi naj se zagotovi izboljšanje pomlajevanje jelke.

Zgoraj naštetih varstvenih usmeritev veljajo tudi za ekološko pomembna območja (EPO Kočevsko, EPO Notranjski trikotnik, EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri).

Podrobne usmeritve za ekocelice, odmrlo lesno maso, habitatno drevje:

- Ohranja naj se 3 % od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera. Zaradi zagotavljanja odmrle lesne mase naj se v tem ureditvenem obdobju v GGE Jurjeva dolina prepusti naravnemu razpadu v gozdu vsaj 2 drevesi/ha debelejši od 30 cm pri čemer se za te namene prvenstveno določa drevesa z dupli in poldupli.
- Znotraj GGE Jurjeva dolina sta dva gozdna rezervata s površino 53 ha. S tem načrtom je bilo znotraj večnamenskih gozdov v GGE izločenih 3,97 ha ekocelic.

Podrobne usmeritve za netopirje:

- V gozdu in gozdnem robu naj se ohranja majhne vodne in močvirne biotope kot so mlake, luže in kaluže (predlagan ukrep: 612 – vzdrževanje vodnih virov v gozdu). V njihovo neposredno bližino naj se ne postavlja solnic. Obstoječe solnice naj se odstrani.
- Pri sečnji naj se drevesa usmerjeno podira stran od vodnih teles.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Pri spravilu lesa naj se v vodna telesa ne posega, vanje naj se ne odlaga sečnih ostankov.
- Vodnih kotanj, ki so ponekod prisotne ob vlakah, naj se ne zasipava.

Podrobne usmeritve za jame:

- Ob vhodih v jame ter v neposredni oklici jamskih vhodov (ena drevesna višina, 30 m) naj se ohranja raznomerna struktura gozdov.
- Na površini nad znanimi jamskimi prostori naj se ne gradi gozdnih prometnic. Če je to potrebno, naj se jih načrtuje v sodelovanju z ZRSVN.
- Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj.
- V kolikor se ugotovi povečan obisk jame oziroma nabiranje jamskih živali, naj se obvesti ZRSVN.

Podrobne usmeritve za medveda, volka in risa:

- Z gozdom in krajino naj se upravlja v skladu s strategijami in akcijskimi načrti, ki obravnavajo velike zveri.
- V razdalji najmanj 200 m od aktivnih medvedjih brlogov, se v obdobju 15. 12. do 30. 4. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.
- V razdalji najmanj 300 m od kraja, kjer so poleženi mladiči volka, se v obdobju 1. 4. do 31. 5. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.
- V razdalji najmanj 100 m od kraja, kjer so poleženi mladiči risa, se v obdobju 1. 6. do 31. 8. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.

Podrobne usmeritve za bukovega in alpskega kozlička:

- Bukov les posekan med 15. 5. do 15. 8. naj se odpelje iz gozda čimprej.

Posebne smernice za kozačo:

- Pri gospodarjenju z gozdovi naj bodo proizvodne dobe daljše od 120 let.
- V kolikor se med izvajanjem gozdarskih del med 1. februarjem in 30. junijem na znanih gnezdiščih kozače opazi, da so aktivna, naj se s prekinitvijo gozdnih del v radiju 300 metrov okoli takšnega gnezda (razdalja se prilagodi terenu) zagotavlja mir.
- Gozdarska dela naj se v največji možni meri koncentrirajo, tako da so vedno prisotna obširna mirna območja.
- V primeru poznavanja lokacije gnezda, naj se območje z lokacijo vnese v gozdnogojitveni načrt, usmeritve pa se upoštevajo v načrtovalni oz. gojitveni enoti, kjer je gnezdo locirano.

Posebne smernice za triprstega detla:

- Na primernih rastiščih naj se ohranja sestoje z večjim deležem iglavcev.
- V notranji coni triprstega detla naj se ohranja vse iglavce z dupli.
- V notranji coni naj se pušča kot habitatno drevje predvsem iglavce. Prav tako naj bo v mrtvi lesni masi večji delež iglavcev.

Posebne smernice za gozdnega jereba:

- V polmeru 400 metrov (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih stanišč gozdnega jereba naj se oblikujejo mirne cone, v katerih naj se vsaj v času od 1. aprila do 30. julija ne izvaja sečne in spravila lesa ter gradnje cest. V primeru poznavanja lokacije gnezda, naj se območje z lokacijo vnese v gozdnogojitveni načrt, omejitve iz usmeritve pa se upoštevajo v načrtovalni oz. gojitveni enoti, kjer je gnezdo locirano.
- V primeru nameščanja novih pregrad (žice, trakovi, mreže), naj bodo te lahko opazne (npr. označitev s svetlim trakom na razdalji 10 m) in razen za namene pomlajevanja za živali prehodne.
- Ohranjajo naj se mravljišča in drevesa z mravljišči.
- Ohranja naj se plodonosno drevje in grmovje (malina, robida, jerebika, mokovec, črni bezeg, leska, breza, jelša) na robovih bolj ali manj presvetljenih mest.

Posebne smernice za divjega petelina:

- Smo povzeli po naravovarstvenih smernicah ZRSVN OE Nova Gorica. Dodatne smo te smernice dopolnili s smernicami povzetih po strokovnem mnenju Gozdarskega inštituta, ki je po naročilu MKGP naredil revizijo osnutka GGN GGE Jurjeva dolina (2010-2019) in med drugim v mnenju zahteval dopolnitev smernic (in ukrepov) za vzdrževanje ugodnega stanja za divjega petelina. Smernice in ukrepi se nanašajo samo na gozd in gospodarjenje z gozdom, kar je predmet tega

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

GGN. Na območju GGE Jurjeva dolina so po podatkih ZRSVN znana 3 rastišča divjega petelina in 2 potencialni rastišči, vendar je bilo v letu 2007 potrjeno samo 1 aktivno rastišče divjega petelina (Vratenski hrib), kjer so bili evidentirani trije petelini (14. april 2007). V zadnjih letih je za celotno območje SPA Snežnik-Pivka zelo malo podatkov o divjem petelinu. Po podatkih ZGS, OE Postojna (delavnica 25. november 2009) na območju GGE Jurjeva dolina v letu 2009 divji petelin ni bil opažen.

- V radiu 700 m od centra znanih rastišč naj se zagotovi mir v prvi polovici leta (med 1. 1. in 30. 6. V tem času naj se tu ne izvaja gozdnogospodarskih del in ne gradi gozdnih prometnic. V primeru odkritja gnezdišča divjega petelina izven teh območij je potrebno odkrito gnezdišče zavarovati, takoj naj se ustavijo vsa dela v radiju 250 m od gnezda za čas trajanja gnezdenja do konca junija.
- V radiu 1500 m od centra znanih rastišč divjega petelina naj se zagotavlja vsaj 60 % odraslih sestojev (debeljaki, raznomerni gozdovi) z vsaj 50 % deležem iglavcev. Obnovo v teh gozdovih naj se izvaja zelo postopno in tako, da je zagotovljen fizična povezanost med odraslimi sestoji znotraj tega območja.
- V radiu 1500 m od centra znanih rastišč divjega petelina naj se zagotavlja vsaj 3 % – 5 % površine gozdnih jas tako, da se na površini do 0,3 ha poseka vse drevje in površino prepusti naravnemu razvoju zato, da se tu razvije zeliščni in grmovni sloj (maline, jagode borovnice). Na teh jasah naj se pospešuje razvoj plodonosnega zeliščnega in grmovnega sloja in kasneje zelo postopno obnovo z iglavci. Sestoji primerni za oblikovanje teh jas so tisti sestoji, ki še niso ali so zelo malo pomlajeni, leže na pobočjih in grebenih in imajo že dobro razvit zeliščni sloj borovnice. Pri oblikovanju jase je potrebno odstraniti vsa drevesa in ves podmladek listavcev. Zaželeno je, da je jasa podolgovate oblike v smeri pobočja s širino 1 – 2 drevesne višine.
- V radiu 1500 m od centra znanih rastišč divjega petelina se pri vseh delih v gozdovih pospešujejo iglavci. Pri tem je tudi pomembno, da se ohranja ugodna prehodnost terena zato naj se pri vseh sečnjah na tem območju izvaja popoln gozdni red. Prehodnost terena se zagotavlja tudi s prostorskim načrtovanjem obnove gozda in v drogovnjakih in debeljakih podmladek ni zaželen. S tega stališča na tem območju niso zaželeni raznomerni in prebiralni gozdovi ampak enodobni (enomerni) gozdovi.
- Na območjih rastišč divjega petelina (radi 1.500 m) naj se puščajo podrtice (idealno stanje je 5 podrtic/ha debelejših od 20 cm) in naj se ohranjajo mravljišča (idealno stanje je 3 mravljišča/ha).
- Na lazih naj se v daljšem časovnem obdobju (v sklopu pomlajevanja) oblikuje postopen gozdni rob s plodonosnimi grmovnimi in zeliščnimi vrstami. Delno naj se ohrani oster prehod laza v gozd.
- Dela v gozdovih in gradnja prometnic, kjer se izvaja ukrepe za divjega petelina naj se izvaja izven obdobja med 1. januarjem in 30. junijem. Na področju naj se z zapiranjem gozdnih cest oblikuje mirne cone.
- Ukrepe, ki so namenjeni ohranjanju divjega petelina naj se natančno definirajo na nivoju odsekov z gozdnogojitvenimi načrti, v obrazcu E4 (opisi sestojev) pa se navede kateri odseki spadajo v osrednje ali robno območje rastišč divjega petelina.
- Laze na rastišču in 1 500 m pasu ob rastiščih divjega petelina naj se ne gnoji z umetnim gnojilom.
- Vse ograje v gozdu na širšem območju rastišč divjega petelina morajo biti vidno označene, da se prepreči morebitno zaletavanje ptic v ograjo.

Smernice Gozdarskega inštituta za divjega petelina, ki se nanašajo na divjad in lovstvo:

- Gostota rastlinojede divjadi je v območju previsoka, na območju rastišč divjega petelina prisotnosti divjih prašičev nebi smelo biti,
- Nad 800 m nadmorske višine naj nebi bilo krmišč za divjad, le-teh tudi naj nebi bilo v pasu z radiem do 3.000 m okoli znanih rastišč divjega petelina,
- Na teh območjih (radi do 3.000 m okoli znanih rastišč divjega petelina) je tudi potrebno zmanjšati gostoto naravnih plenilcev gozdnih kur (lisica, kune, jazbec, ujede).

Posebne smernice za belohrbtega detla:

- Vsa stara, suha in poškodovana drevesa listavcev, ki nimajo velike ekonomske vrednosti naj se pušča v sestoji. Predvsem so pomembna drevesa v razširjenem debelinskem razredu B in C. Takšnih dreves naj se ne podira, ampak naj se jih označi na terenu ter prepusti naravnem razkroju (habitatna drevesa). V primeru več takih dreves naj se izoblikuje

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

---

ekocelice. V večji meri naj se habitatna drevesa pušča v oddelkih, ki mejijo na gozdne rezervate.

- Na območju naj se pušča vsa drevesa z dupli. Predvsem so pomembna debelejša drevesa. Povprečno naj se na celotnem območju zaradi ekoloških zahtev belohrbtega detla zagotovi vsaj 1 drevo z duplom/10 ha.
- Zagotavlja naj se 3 % mrtve lesne mase.
- Sečni ostanki naj v čim večji možni meri ostanejo v gozdu za naravni razpad.

Smernice za vzdrževanje klimatske funkcije

Smernice, ki veljajo za klimatsko funkcijo se skladajo s smernicami za ostale tri ekološke funkcije gozda.

6.2.2.2 Usmeritve za krepitev socialnih funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje higiensko-zdravstvene funkcije

Vsi gozdovi opravljajo s svojo prisotnostjo higiensko-zdravstveno funkcijo. Najboljše jo opravljajo, če so v čim bolj naravnem stanju.

Smernice za vzdrževanje rekreacijske, turistične, poučne in estetske funkcije

Območje s poudarjeno rekreacijsko, turistično in estetsko funkcijo se nahaja okoli evropske pešpoti E6. Tako kot za mnogo drugih funkcij tudi za te tri velja, da jih gozdovi opravljajo najbolje, če so le-ti naravni in ohranjeni ter imajo razgibano strukturo, saj so le taki privlačni za obiskovalce.

Rekreacija za gozd pomeni obremenitev. Zaradi tega je potrebno v takih gozdovih preudarno gospodariti. Delo v gozdu (v smislu delovišč) je potrebno označiti ter ga opraviti čim prej. Bolj množičen obisk mora biti pravilno usmerjen, naravo je potrebno varovati, ob morebitnih večjih skupinah obiskovalcev pa je potrebno zagotoviti tudi parkirna mesta v zadostnem obsegu.

Smernice za vzdrževanje raziskovalne funkcije

Da bi okrepili raziskovalno vlogo gozdov je treba izdelati nabor vsebin, ki bi lahko bile predmet strokovnih, diplomskih in drugih raziskovalnih del.

- Treba je nadaljevati s stalnim spremljanjem razvoja sestojev v obstoječih rezervatih.
- Prav tako je treba sodelovati z raziskovalci iz Biotehniške fakultete in Gozdarskega inštituta Slovenije.

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja naravnih vrednot

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave navaja sledeče usmeritve za varstvo navedenih vrednot:

NV jame

Upošteva naj se varstveni režim v jami, naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam. Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame, naj se upošteva naslednje usmeritve:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.

Na območju pričakovanih naravnih vrednot (območje karbonatnih kamnin) se je treba v primeru najdbe mineralov, fosilov in jam, brezen in površinskih naravnih vrednot ravnati po 74. členu ZON, ki pravi, da vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

Smernice za izjemna drevesa

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz. površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritrjuje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

6.2.2.3 Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje lesno proizvodne funkcije

Za krepitev lesno proizvodne funkcije gozdov je treba dosledno izvršiti načrtovane ukrepe in smernice iz tega načrta.

Smernice za vzdrževanje funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Spodbuja naj se ugodno stanje medonosnih drevesnih vrst, predvsem gorskega javorja in jelke.

Smernice za vzdrževanje lovnogospodarske funkcije

Za krepitev te funkcije je treba sodelovanje z lovskimi organizacijami pri izdelavi lovskogojitvenih načrtov. Uskladiti je treba odnos med živalmi in gozdom, da je zadovoljena prehranska kapaciteta okolja in omogočeno nemoteno pomlajevanje. Slednjega se preverja s popisom objedenosti mladja. Prehransko kapaciteto se zagotovi s košnjo lazov in pasišč, ohranjanjem gozdnega roba in plodonosnih drevesnih vrst ter vzdrževanjem grmišč, tako da so poganjki grmov nizko ležeči in mladi ter s tem lahko dostopni rastlinojedim živalim.

Konkretne smernice glede na vrsto objekta so naslednje:

- Lazi: obvezno vzdrževanje s košnjo; vsakih 4-6 let postopno sproščanje gozdnega roba; prepoved vlačjenja preko lazov; prepoved puščanja sečnih ostankov na lazih.
- Kaluže: prepoved zametavanja s sečnimi ostanki in drugim materialom; izogibanje pri gradnji gozdnih komunikacij.
- Krmne njive: zagotavljanje ustreznih svetlobnih razmer; prepoved vlačjenja preko objekta; prepoved puščanja sečnih ostankov na njivah.
- Zimovališča: izogibanje gozdnim delom med januarjem in marcem; ne pospeševati premene grmišč; sečnjo jelke načrtovati v pozni jeseni.
- Medvedji brlogi: sečnja v oddelku naj se ne izvaja med začetkom decembra in koncem aprila; gradnja gozdne infrastrukture naj se ne izvaja bližje kot 100 m od brloga; pred načrtovanjem del posvet z vodjem odseka za gozdne živali in lovstvo.
- Krmišča, AK (avtomatska krmišča), seniki, silosi: ohranjanje začetnega stanja, preprečevanje zaraščanja v neposredni okolici krmišča.
- Preže: zagotavljanje ustreznega vidnega polja.
- Grmišče: redno vzdrževanje.
- Rukališče: izogibanje gozdnim delom med sredino septembra in začetkom oktobra.

6.2.2.4 Usmeritve za uskladitev funkcij gozdov

V velikem delu GGE Jurjeva dolina je vsaj na drugi stopnji poudarjenih več funkcij, kar v nekaterih primerih lahko pomeni večjo ali manjšo stopnjo konfliktnosti interesov oziroma usmeritev. Do tega lahko v največ primerih prihaja v gozdovih, kjer so hkrati na prvi stopnji poudarjene dve ali celo vse tri skupine funkcij.

V izogib konfliktom zaradi različnih interesov uporabnikov prostora je treba funkcije gozdov usklajevati tako, da se upošteva oziroma usmerja časovno in prostorsko razporeditev posameznih dejavnosti. V znatni meri je to nakazano še v usmeritvah za posamezne funkcije, na primer, da se gozdnogospodarska dela izvaja v času, ko je v gozdovih manj obiskovalcev oziroma, da se obiskovalce usmerja v gozdove, ki so manj občutljivi glede motenj za prosto živeče živali.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali je smiselno upoštevati usmeritve, ki so navedene v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov, natančneje v 6.2.2.1 Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov (podpoglavje Smernice za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti) ter v poglavju 6.2.2.3 Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov (podpoglavje Smernice za vzdrževanje lovnogospodarske funkcije), kjer so navedene natančne usmeritve. Prav tako je v poglavju 2.1 Ekološke funkcije v preglednici 17 naveden opis habitatnega tipa (ali vrste), kjer so opisane ekološke zahteve za vsako vrsto posebej.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

V gozdovih s posebnim namenom ni dovoljeno izvajati kakršnihkoli del, ker so to gozdni rezervati (Dedna gora in Bička gora). Varovalnih gozdov v GGE Jurjeva dolina ni.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Za GGE Jurjeva dolina je na nivoju KE Knežak izdelan Načrt varstva gozdov pred požari. Gozdov z zelo veliko, veliko in srednjo požarno ogroženostjo ni, saj je v vseh gozdovih opredeljena majhna požarna ogroženost. Glavne usmeritve so predvsem:

- usmerjanje vrstne sestave in strukture z ukrepi nege in obnove za povečevanja odpornosti gozdov na požare,
- izobraževanje javnosti o nevarnosti požarov,
- izvajanje preventivnih ukrepov,
- opremljanje gozdov z opozorilnimi tablami,
- sodelovanje s pristojnimi službami, ipd.

V gozdu je prepovedano kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja podlubnikov. Za obdobje, ko je za neko območje razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost, je v naravnem okolju prepovedano kuriti ali uporabljati odprt ogenj ter puščati ali odmetavati goreče ali druge predmete in snovi, ki lahko zanetijo požar.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE Jurjeva dolina ni semenskih sestojev, zato niso potrebne posebne smernice iz tega področja.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Tehnologija dela mora biti prilagojena rastiščnim razmeram. Strojna mehanizacija za delo v gozdu mora biti takšna, da ne pusti trajnih posledic na gozdnih tleh in gozdnem rastju.

Najbolj pogosto uporabljeno sredstvo pri sečnji bo motorna žaga, saj prevladujejo v GGE Jurjeva dolina taki tereni, za katere je sečnja z motorno žago najbolj primerna. Predvidena je izdelava mnogokratnikov. Izvedba strojne sečnje je možna, trenutno pa ni nikjer načrtovana.

Tako kot pri sečnji, se tudi pri spravilu način dela najbrž ne bo prav dosti spremenil, zato se bo pri spravilu še naprej večinoma uporabljal traktor. Priporočljivo je uporabljati gozdarske traktorje kolesnike. Tudi za spravilo je priporočljiva metoda večkratnikov. Pri izjemno dolgih razdaljah vlačjenja (spravilna razdalja nad 600 m) naj se vlačenje zamenja z izvozom lesa s traktorskimi polprikolicami. Posebno pozornost je treba nameniti občutljivim tlom, kjer naj spravilo poteka le v suhem vremenu ali pa v zimskem času, ko zemlja zmrzne. Spravilo s težkimi stroji ni nikjer načrtovano, vendar je taka izvedba možna.

Zaradi ohranjanja plodnosti rastišč in varovalne funkcije gozdov naj bo iznos lesne biomase omejen. Še posebej je pomembno, da po sečnji v gozdu ostajajo vsi sečni ostanki – panji in veje v gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije in pri redčenjih. Panjev ni dovoljeno ruvati v nobenem primeru. Iznos sečnih ostankov je mogoče izvajati samo v sestojih, kjer varovalna funkcija ni poudarjena na 1. stopnji in pri končnih posekih ali sanacijah ujm, ko sečni ostanki lahko predstavljajo gojitveni in varstveni problem. Iste smernice za iznos sečnih ostankov veljajo tudi za strojno sečnjo.

Strojna sečnja in spravilo ni načrtovana je pa možna. Priporočljivo je, da se strojna sečnja opravlja tam, kjer so prvenstveno ustrezni talni in sestojni pogoji ob naslednjih omejitvah in pogojih:

- Strojno sečnjo in izvoz lesa z zgibno polprikolico je možno izvesti samo v sestojih, kjer je nosilnost tal dovolj visoka in ne prihaja do pretirane poškodbe tal (suha ali zmrznjena tla) in ne prihaja do pretiranih poškodb na stoječem drevju zato je bolj priporočljivo obdobje izven vegetacije.
- Strojno sečnjo se prvenstveno izvaja v čistih sestojih iglavcev, oziroma tudi v sestojih listavcev, vendar pri listavcih le v sestojih do razvojne faze drogovnjaka (kjer napade pri sečnji les slabše kvalitete).
- Kjer stroj lahko sam opravi vse faze sečnje in izdelave sortimentov (podiranje, klešččenje in krojenje) se strojna sečnja lahko opravi v vseh sestojih, ne glede na delež in prostorski red pomlajenih površin v teh sestojih.
- Kjer je potreben kombiniran način dela (sečnjo opravi sekač, klešččenje in krojenje pa stroj), se strojna sečnja lahko opravlja le v nepomlajenih sestojih, oziroma v malo pomlajenih sestojih s strogim prostorskim redom (krošnja posekanega drevesa obvezno pade iz mladja na nepomlajeno površino).
- Veje pri strojni sečnji je treba zlagati na nepomlajene površine, na pomlajenih površinah pa obvezno na sečne in spravilne poti.
- Vsa drevesa listavcev z najkvalitetnejšimi sortimenti (A) je treba krojiti na klasičen način (ne s strojem).
- Zaradi manjših poškodb na stoječem drevju, naj se, zaradi izvoza lesa iz delovišča s forwarderjem ali podobnim strojem, sortimenti krojijo na 4 m.
- V sestojih, ki so primerni za strojno sečnjo in kjer (če) se bo le-ta izvajala, je predhodno treba dograditi ali adaptirati sistem spravilnih poti, da bodo prilagojene tej tehnologiji.
- Pri izdelavi sekancev mora v gozdu ostati najmanj 20 % biomase sečnih ostankov, v kar je vključen tudi koreninski sistem.

Vzdrževanje gozdnih prometnic mora biti redno in takoj po večjih nalivih. Prevoz po gozdnih cestah naj se, če je le mogoče, ne vrši na razmočenih cestiščih. Na ceste naj se napelje le primerno droben material, ki se ga ustrezno utrdi in zravna z grederjem. Cevne prepuste je treba redno čistiti.

V GGE Jurjeva dolina ni predelov v katerih je prepovedana izgradnja gozdnih vlak zaradi prevelike občutljivosti gozdnega ekosistema. Gozdne vlake naj se načrtuje z gozdnogojitvenimi načrti. Potreben je nadzor nad kakovostjo izvedenih del. Pri novogradnjah in rekonstrukcijah je priporočljiva večja uporaba bagra in udarnega kladiva (čelni odkop) in manjša uporaba eksplozivnih sredstev.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Pri načrtovanju gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je treba v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37 členu. Pri načrtovanju poteka trase je treba predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Na takih območjih so posegi dovoljeni le v kolikor bodo zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se prepreči negativne vplive na stanje površinskih in podzemnih voda.

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del mora investitor oz. izvajalec del pridobiti ustrezne načrte in elaborate skladno z zakonodajo s področja upravljanja z vodami (ZV-1; Uradni list RS, št.25/09).

V kolikor trasa gozdne prometnice posega na poplavno območje je treba upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje. Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je treba:

- v kolikor trasa posega na erozijsko ali plazljivo območje, izdelati elaborat iz katerega bo razvidna obstoječa stabilnost ter erozijska ogroženost s predvidenimi preventivnimi ukrepi;
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
- obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer, ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
- zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh);
- morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih muld;
- gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino;
- pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic (Ur. l. RS, št. 4/09) - gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37 členu;
- načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve (Uradni list RS, št. 89/08), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov;
- na delih kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov;

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
- za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16);
- za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je treba izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov;
- pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta;
- investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno-pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov;
- odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Pri presoji posegov v gozdove je treba upoštevati stopnjo poudarjenosti funkcij gozdov in krajinski tip gozda, kjer se poseg v prostor namerava izvršiti. Upoštevati moramo naslednje:

- Vsi posegi v gozd in gozdni prostor se morajo izvesti tako, da se pogoji za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi po izvedenem posegu ne poslabšajo.
- Novo zgrajeni objekti morajo od novo nastalega gozdnega roba biti odmaknjeni najmanj eno drevesno višino (cca 25 m), na pobočjih ustrezno več, objekti zgrajeni v nivoju terena pa morajo biti odmaknjeni od gozdnega roba vsaj 2 m.
- V večnamenskih gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških ali socialnih funkcij, se posegi v gozd dovolijo le v izjemnih primerih, ko so nujni in zanje ni druge možnosti.
- V gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami se posegi dovolijo v primerih, ko gre za objekte, ki dopolnjujejo načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.
- Gradnja čebelnjakov in lop v gozdu in gozdnem prostoru ni dovoljena. Te pomožne objekte naj se gradi v kmetijski krajini na negozdnem zemljišču, v neposredni bližini ureditvenega območja naselja.
- Vsak novozgrajen objekt (stavba) mora biti od gozdnega roba odmaknjen vsaj eno drevesno višino (cca. 25 metrov).

Poseg v gozd in gozdni prostor mora biti usklajen z veljavno urbanistično dokumentacijo, z veljavnim gozdnogospodarskim načrtom, z zakonskimi in podzakonskimi akti in predpisi s področja gozdarstva ter drugih področij, ki zadevajo splošne in posamezne vidike prostorske problematike.

Po vsakem posegu v gozd in gozdni prostor je treba vzpostaviti v okoliških gozdovih tako stanje, da bo omogočeno nemoteno gospodarjenje s temi gozdovi.

V nenaseljeni gozdnati krajini strnjenih gozdov na področju Racne gore naj se ne izvajajo posegi zaradi infrastrukture, urbanizacije, turizma in kmetijstva, ki bi kakorkoli razvrednotili prvobitnost kompleksa strnjenih gozdov. Povsem nesprejemljivi so posegi, ki bi imeli za posledico krčitve gozdov v tem prostoru. V tem območju naj se izvajajo le posegi v gozdove, ki so povezani z gozdarstvom (gradnja gozdnih cest in vlak) in posegi, ki izboljšujejo biotsko pestrost gozdnega prostora (vzdrževanje in oblikovanje lazov v gozdu in vodnih površin).

Pri posegih v prostor je treba upoštevati usmeritve in ukrepe, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/2016).

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Načrtovanje novih posegov oziroma objektov na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS št. 98/08), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih

Pri presoji posegov v gozdove je potrebno upoštevati stopnjo poudarjenosti funkcij gozdov in krajinski tip gozda, kjer se poseg v prostor namerava izvršiti. Upoštevati moramo naslednje:

- Vsi posegi v gozd in gozdni prostor se morajo izvesti tako, da se pogoji za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi po izvedenem posegu ne poslabšajo.
- Objekti, ki ne služijo ter niso namenjeni gospodarjenju z gozdom in že obstajajo na terenu, se lahko gradijo (v smislu nadomestne gradnje) ali obnavljajo, le v sedanjih dimenzijah. Novogradnja objektov, ki ne služijo gospodarjenju z gozdom ni dopustna.
- V večnamenskih gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških ali socialnih funkcij, se posegi v gozd dovolijo le v izjemnih primerih, ko so nujni in zanje ni druge možnosti.

Poseg v gozd in gozdni prostor mora biti usklajen z veljavno urbanistično dokumentacijo, z veljavnim gozdnogospodarskim načrtom, z zakonskimi in podzakonskimi akti in predpisi s področja gozdarstva ter drugih področij, ki zadevajo splošne in posamezne vidike prostorske problematike.

Po vsakem posegu v gozd in gozdni prostor je potrebno vzpostaviti v okoliških gozdovih tako stanje, da bo omogočeno nemoteno gospodarjenje s temi gozdovi.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Na osnovi stanja sestojev, razvojnih trendov in postavljenih gozdnogojitvenih ciljev, je za gospodarjenje z gozdovi v GGE Jurjeva dolina postavljena naslednja zgornja višina poseka:

Preglednica 58: Možni posek po sektorjih lastništva v GGE Jurjeva dolina

	Državni gozdovi		Zasebni gozdovi		G. lok. skupnosti		Skupaj GGE		
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³ /ha
Iglavci	109.396	63,8	0	0,0	0	0,0	109.396	63,8	53,2
Listavci	62.026	36,2	0	0,0	0	0,0	62.026	36,2	30,2
Skupaj	171.422	100,0	0	0,0	0	0,0	171.422	100,0	83,4

Najvišji načrtovani možni posek v GGE Jurjeva dolina za obdobje 2020-2029 je 171.422 m³, oziroma 83,4 m³/ha. 63,8 % možnega poseka predstavljajo iglavci, 36,2 % pa listavci.

Načrtovani možni posek predstavlja 21,4 % lesne zaloge, oziroma 108,3 % prirastka. Glede na drevesno sestavo, je možni posek večji pri iglavcih kot pri listavcih. Delež poseka glede na lesno zalogo je največji v RGR 204, (25 % LZ), glede na prirastek pa prav tako v RGR 204 (122 % PR). Najnižji glede na lesno zalogo je v RGR 307 (18 % LZ), glede na prirastek pa v RGR 124 (94 % PR).

Preglednica 59: Možni posek po RGR v GGE Jurjeva dolina

RGR	10 letni možni posek			Delež možnega poseka					
				% od lesne zaloge			% od prirastka		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
112	15.887	9.444	25.331	19,8	19,2	19,6	101,8	101,3	101,6
124	5.606	6.017	11.623	26,1	14,7	18,6	97,9	90,6	94,0
204	73.989	32.689	106.678	26,2	21,4	24,5	124,0	118,2	122,2
307	13.914	13.876	27.790	19,6	16,7	18,0	101,8	89,8	95,4
	109.396	62.026	171.422	23,5	18,4	21,4	112,7	101,1	108,3

Po vrstah poseka je predvideno največ pomladitvenih sečenj (polovica), manj kot polovico predstavljajo redčenja, sanitarne sečnje in poseka oslabelega drevja je zelo malo, za odstotek. Pri iglavcih je pomladitvene sečnje in redčenj malenkost manj, nekaj več pa je prebiralnega poseka. Pri listavcih je seveda ravno obratno, več je pomladitvene sečnje in redčenj, manj pa prebiralnega poseka. V desetih letih se predvideva posek 21,4 % lesne zaloge, oziroma 108,3 % prirastka. Razmerje med iglavci in listavci je v prid prvim (63,8 %).

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Preglednica 60/MPVP: Možni posek po vrstah poseka (v m³) v GGE Jurjeva dolina

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
		Redčenja	Pomladitev	Prebiralno						
Iglavci	m ³	49.083	47.624	11.751			894	109.396	23,5	112,7
	%	45,0	44,0	11,0			1,0			
Listavci	m ³	22.609	28.141	837			439	62.026	18,4	101,1
	%	36,0	61,0	1,0			1,0			
Skupaj	m³	71.692	85.765	12.588			1.333	171.422	21,4	108,3
	%	42,0	50,0	7,0			1,0	100,0		

V gozdovih ne predvidevamo poseka na panj in poseka za umetno obnovo.

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Tako možni posek kot tudi potrebe po gozdnogojitvenih in varstvenih delih, so načrtovane tako, da bi lahko dosegli postavljene gozdnogojitvene cilje.

Za doseg postavljenih ciljev načrtujemo sledeča gozdnogojitvena dela:

Preglednica 61/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v GGE Jurjeva dolina

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	76,86	76,86	2	154
Obžetev	ha	0,94	0,94	2	2
Nega mladja	ha	25,85	25,85	3	78
Nega gošče	ha	120,46	120,46	4	482
Nega letvenjaka	ha	195,83	195,83	4	783
Nega drogovnjaka	ha	66,53	66,53	2	133
Nega preb. gozda	ha	34,99	34,99	4	140
Vzdrževanje travinj	ha	17,40	174,80	1	175
Spravilo sena	ha	17,40	174,80	1	175
Nar. razvoj biotopov	m ³		234	/	0
Ostalo varstvo	dnin		100	/	100

Za vsa navedena gojitvena in varstvena dela ter dela na vzdrževanju habitatov predvidevamo porabo 2.221 dnin, največ za dela za nego letvenjakov (36,9 %) in nego gošč (22,7 %), nekaj manj za nego prebiralnega gozda (6,6 %), najmanj pa za obžetve.

Pomlajevanje v GGE Jurjeva dolina ni problematično, zato predvidevamo, da se bodo večinoma gozdovi obnavljali po naravni poti. Sadnja ni predvidena. Bukev se po naravni poti zelo dobro pomlajuje, zato ne predvidevamo sadnje le-te. Ograjo bo potrebno v prihodnjem desetletju vzdrževati, skupno trikrat. Varstvo pred žuželkami smo opredelili kot ostalo varstvo in mu namenili 100 dnin.

V nego habitatov prosto živečih živali smo vključili vzdrževanje travinj, ki jih tu ni malo. Kaluže in kraške izvire, ki so na tem območju redki, bi bilo treba očistiti in jih v prihodnje ohraniti v takem stanju. Za večanje biotske pestrosti, smo na območju ekocelic pustili naravni razvoj biotopov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Preglednica 62/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

	Enota	Zasebni g.	Državni g.	G.lok.skup.	Skupaj
Priprava sestoja	ha		76,86		76,86
Obžetev	ha		0,94		0,94
Nega mladja	ha		25,85		25,85
Nega gošče	ha		120,46		120,46
Nega letvenjaka	ha		195,83		195,83
Nega drogovnjaka	ha		66,53		66,53
Nega preb. gozda	ha		34,99		34,99
Vzdrževanje travinj	m ³		174,80		174,80
Spravilo sena	m		174,80		174,80
Nar. razvoj biotopov			234		0
Ostalo varstvo			100		100

Za izvedbo gojitvenih in varstvenih del v tem ureditvenem obdobju v GGE Jurjeva dolina ne predvidemo potrošnje materialov.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali

Okvirni obseg del za izboljšane življenjskih razmer prosto živečih živali je naveden že v prejšnjem poglavju. Tukaj prikazujemo natančne podatke za predvideno vzdrževanje gozdnih lazov.

Preglednica 64: Površine predvidene za košnjo in vzdrževanje gozdnih lazov

Katastrska občina	Odseki	Krajevno ime	Površina (ha)
Jurjeva dolina	01A	'Ob meji z Javornikom'	0,02
Jurjeva dolina	01D		0,20
Jurjeva dolina	02C	Pri Šibi	0,90
Jurjeva dolina	02D		0,03
Jurjeva dolina	03A	Jurjeva dolina	0,04
Jurjeva dolina	04A	Jurjeva dolina	2,36
Jurjeva dolina	04C	Mejakova njiva	0,21
Jurjeva dolina	04D		0,19
Jurjeva dolina	06A		0,08
Jurjeva dolina	05B	Jakatov laz	0,16
Jurjeva dolina	05C		0,15
Jurjeva dolina	05C	Pogoreli vrh	0,36
Jurjeva dolina	05D		0,11
Jurjeva dolina	05E		0,00
Jurjeva dolina	05F		0,08
Bač	07B	Stare ogence	0,08
Jurjeva dolina	07B		1,19
Jurjeva dolina	07C	Jelenov laz	0,79
Jurjeva dolina	07D	'Pri Starih ogencah'	0,32
Jurjeva dolina	07F	Premčkov laz	0,18
Jurjeva dolina	03A	Kobjak	0,04
Jurjeva dolina	09A		0,02
Jurjeva dolina	10A		3,36
Jurjeva dolina	09F	Bukova voda	0,25
Jurjeva dolina	10D		2,17
Jurjeva dolina	15A	Drugi laz	0,04
Jurjeva dolina	15D		0,88

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Katastrska občina	Odseki	Krajevno ime	Površina (ha)
Jurjeva dolina	15C	Prvi laz	0,74
Jurjeva dolina	15E		0,16
Jurjeva dolina	21F	Laz pri hiši	2,32
Jurjeva dolina	26E	'Vratca'	0,18

Za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali predvidevamo v GGE Jurjeva dolina košnjo 18 lazov, ki so ponekod sestavljeni iz manjših ločenih enot in imajo skupno površino 17,61 ha. Košnja je predvidena enkrat letno, tako da se bo v desetih letih pokosilo 176,10 ha travnatih površin, za kar je predvidenih 175 dnin.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Večina ukrepov za izboljšanje delovanja ekoloških funkcij, predvsem varovalne funkcije gozda je že integralno vgrajena v predvidena gozdnogojitvena dela in dela za vzdrževanje habitatov prosto živečih divjih živali. Posebej načrtujemo le nekaj del za vzdrževanje ostalih funkcij gozdov.

Preglednica 65/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v GGE Jurjeva dolina

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Enota	Obseg
Rekreacijska, turistična in estetska funkcija	Vzdrževanje poti in markacij E6	dnin	2
Rekreacijska, turistična in estetska funkcija	Vzdrževanje kolesarskih poti	dnin	2
Skupaj			4

Vzdrževanja travinj so predvidena že z načrtovanimi gojitvenimi in varstvenimi deli v prejšnjem poglavju in jih zato tu ne navajamo še enkrat.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Prednostnih območij za gradnjo gozdnih prometnic v GGE Jurjeva dolina ni.

Prav tako ni prednostnih območij za gradnjo gozdnih traktorskih vlak.

Ni niti prednostnih območij za gradnjo protipožarnih presek, ker ni povečanja požarne varnosti gozdov.

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Celotni prostor GGE Jurjeva dolina spada v gozdni prostor zato rej usmeritev za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij ni.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE JURJEVA DOLINA

V GGE Jurjeva dolina je v večini RGR možno pridobivati les. Smoter načrtnega gospodarjenja z gozdom je zagotovitev usklajenosti med stroški, povezanimi z gospodarjenjem in prodajno vrednostjo posekanega lesa. Pri izračunu prihodka smo možni posek pretvorili v neto količine in glede na možen posek ta pri iglavcih znaša 93.000 m³ neto (faktor neto/bruto 0,85) in listavcih 54.600 m³ neto (faktor neto/bruto 0,88). Tako skupna neto količina lesa možnega poseka znaša 147.600 m³ neto.

Preglednica 66/EP1: Prikaz prihodka od lesa (v €)

	Skupaj GGE	
	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	9.260.000	62,74
Strošek poseka in spravila	2.755.000	18,67
Razlika	6.505.000	44,07

Ekonomski izračun je narejen za vse gozdove skupaj, saj so v tej GGE samo državi gozdovi. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka ter glede na pričakovane sortimente, ki jih bomo pridobili s sečnjo v GGE Jurjeva dolina. Povprečna vrednost gozdnih lesnih sortimentov je podana glede na trenutno stanje (marec 2019) pri odkupu lesa na trgu na kamionski cesti (KC): smreka 71 €/m³, jelka 57 €/m³, bukev 63 €/m³ in pl. listavci 73 €/m³. Pri oblikovanju povprečne prodajne cene na KC v GGE smo upoštevali pričakovano sestavo sečnje po drevesnih vrstah glede na povprečno posekano drevo v preteklem obdobju (iglavci 1,5 m³ neto drevo, listavci 0,6 m³ neto drevo).

Stroški gospodarjenja z gozdom zajemajo stroške: sečnje in spravila lesa, krepitev funkcij gozdov, gojenja in varstva gozdov, po sledečih postavkah: ročna gojitvena dela 140 €/Ndan, sečnja in gojitvena dela z motorno žago dnina 160 €/Ndan, spravilo lesa in košnja travnikov traktor 270 €/Ndan. Vzdrževanja gozdnih cest smo ovrednotili tako, da smo upoštevali obseg sredstev, ki bodo zbrana iz pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest v tem desetletju (2.003 ha, povprečen KD = 25 €/ha, pristojbina 20 % od KD, za stroške vzdrževanja gozdnih vlak smo predvideli 20 % sredstev za vzdrževanje gozdnih cest) in dejanski obseg sredstev, porabljenih pri vzdrževanju gozdnih cest v preteklem obdobju v GGE Jurjeva dolina. Novogradnje gozdnih prometnic in protipožarnih objektov niso zajete v ekonomsko presojo.

Preglednica 65/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Jurjeva dolina

	Skupaj (EUR)	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na kamionski cesti)	9.260.000	62,74	100,0
Stroški sečnje in spravila	2.755.000	18,67	29,8
Stroški gojenja in varstva gozdov ter krepitev funkcij	387.000	2,62	4,2
gojenje in varstvo gozdov	284.000	1,92	3,1
krepitev funkcij gozdov	103.000	0,70	1,1
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic	164.000	1,11	1,7
vzdrževanje gozdnih cest	137.000	0,93	1,4
vzdrževanje vlak	27.000	0,18	0,3
Stroški skupaj	3.306.000	22,40	35,7
Dohodek (prihodek – stroški)	5.954.000	40,34	64,3
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo gozdov	0	0	-
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih cest	64.000	0,43	0,7
Skupaj predvidene spodbude	64.000	0,43	0,7
Stroški-spodbude	3.242.000	21,97	35,0
Dohodek (prihodek – stroški)+spodbude	6.018.000	40,77	65,0

EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Za stroške sečnje smo upoštevali povprečno posekano drevo 1,5 m³ neto iglavci in 0,6 m³ neto listavci, niz 1, dodatki + 20 % za popoln gozdni red pri iglavcih. Za spravilo smo upoštevali srednje ugodne razmere za zbiranje lesa in 15 m razdaljo zbiranja, ter povprečno pravilno razdaljo 350 m navzdol + 20 % dodatkov za vlačenje zaradi proti vzponov. K predvidenim spodbudam spadajo material za gojenje in varstvo gozdov in delež sredstev, ki jih financirata država in Evropska skupnost za gojenje in varstvo gozdov. Spodbude za vzdrževanje gozdnih cest je razlika med porabljenimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest in s pristojbinami zbranimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest.

Vrednost lesa na kamionski cesti v vseh gozdovih skupaj znaša 62,74 EUR/neto m³. Ta vrednost je relativno visoka predvsem zaradi kvalitetnih iglavcev (smreke) in tudi listavcev (bukev in pl. listavci).

Stroški predstavljajo 35,0 % cene lesa na kamionski cesti. Dohodek skupaj s spodbudami znaša dve tretjini (65,0 %) vrednosti lesa na kamionski cesti, kar je 40,77 EUR/neto m³.

Ekonomsko presojo iz preteklega načrta smo primerjali z ekonomsko presojo v tem načrtu in to tako, da smo zneske iz ekonomske presoje iz preteklega načrta (datum izdelave 11. 08. 2010), revalorizirali na stanje 17. 3. 2020. Rezultati primerjave so navedeni v spodnji preglednici.

Preglednica 67: Primerjava med ekonomsko presojo v prejšnjem in tem načrtu

	Stanje 11.8.2010 (€)	Revalorizacija 17.3.2020 (€)	Stanje 17.3.2020 (€)
Prihodek (vrednost lesa na kamionski cesti)	8.834.894	9.806.732	9.260.000
Stroški sečnje in spravila	3.097.286	3.437.987	2.755.000
Stroški gojenja in varstva gozdov ter krepitev funkcij	487.202	540.794	387.000
gojenje in varstvo gozdov	487.202	540.794	284.000
krepitev ostalih funkcij gozdov	0	0	103.000
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic	138.962	154.248	164.000
vzdrževanje gozdnih cest	126.329	140.225	137.000
vzdrževanje vlak	12.633	14.023	27.000
Stroški skupaj	3.723.450	4.133.029	3.306.000
Dohodek (prihodek – stroški)	5.111.444	5.673.703	5.954.000
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo gozdov	0	0	0
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih cest	51.460	57.121	64.000
Skupaj predvidene spodbude	51.460	57.121	64.000
Stroški - spodbude	3.671.990	4.075.908	3.242.000
Dohodek (prihodek – stroški)+spodbude	5.162.904	5.730.824	6.018.000

Iz zgornje preglednice je razvidno, da je gospodarski učinek gospodarjenja z gozdovi v GGE Jurjeva dolina v tem obdobju malenkost boljši kot v preteklem obdobju in to kljub dejstvu, da so prihodki realno nižji (za 5,6 %) kot v preteklem obdobju. Na znižanje dohodka je predvsem vplivalo znižanje možnega poseka (za 8,3 %). Vendar kljub temu je dohodek za 5,0 % večji kot je revaloriziran dohodek iz preteklega obdobja. Na tak rezultat je predvsem vplivalo realno znižanje stroškov sečnje in spravila lesa, ki je rezultat upoštevanja dejansko posekanega neto drevesa. Stroški sečnje so bili v preteklem obdobju precenjeni zaradi podcenjenega povprečnega neto posekanega drevesa. Nadalje so se znatno znižali načrtovani stroški gojenja in varstva gozdov ter stroški krepitve ostalih funkcij gozdov. Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic pa so se malenkost povečali.

V tem ekonomskem izračunu je upoštevana predvidena vzpodbuda za ukrep 653 (Naravni razvoj biotopov) v vrednosti 44,07 €/m³, kar predstavlja povprečno vrednost lesa na panju. Predpisan ukrep 653 je znotraj ekocelic predviden v višini 20 % od LZ (201 m³ neto lesa), kar predstavlja znesek 8.858 €. Ta les je predviden za naravni razpad v gozdu. Vendar glede na predpisano minimalno količino lesa, ki je namenjen naravnemu razpadu po Pravilniku o varstvu gozdov (3 % od lesne zaloge), bi morali tako vsako desetletje v gospodarskih gozdovih prepustiti 1,5 % lesne zaloge gozdov naravnemu razkroju, ob dejstvu, da tako odmrlo drevo opravlja svojo funkcijo 20 let. Da bi zadostili tem predpisom bi morali v GGE Jurjeva dolina v tem desetletju v gospodarskih gozdovih prepustiti naravnemu razpadu okrog 11.700 m³ lesa (10.100 m³ neto), kar predstavlja 6,8 % v tem desetletju

EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

---

predvidenega možnega poseka. V izločenih ekocelicah je naravnemu razpadu v tem desetletju predvideno cca. 200 m³ lesa neto, torej bi morali v tem desetletju naravnemu razpadu dodatno nameniti še cca. 9.900 m³ lesa neto. Vrednost tega lesa na panju, po zgoraj prikazani ekonomski oceni, bi znašala okrog 436.000 €, kar predstavlja 7,2 % vsega dohodka od lesa. To je znesek, ki je za polovico višji od predvidenih stroškov za gojenje in varstvo gozdov v GGE Jurjeva dolina, oziroma je 2,7 krat višji kot znaša predvideni strošek vzdrževanje gozdnih prometnic v GGE Jurjeva dolina v tem desetletju.

9 RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščno gojitvenih razredov

Za GGE Jurjeva dolina obstajajo RGR že od ureditvenega obdobja 1970-1979. V tem obdobju jih je bilo šest. V naslednjem obdobju se je njihovo število povzdignilo na devet, potem se je zmanjšalo na sedem, pa v novem ureditvenem obdobju zopet povzdignilo na osem. V prejšnjem ureditvenem obdobju (2010-2019) smo njihovo število zopet zmanjšali, saj smo nekatere manjše in manj izrazite RGR priključil večjim. Tako se je RGR 109 priključil RGR 112, RGR 104 in RGR 404 pa sta se priključila RGR 204. Trenutno imamo tako pet RGR.

Preglednica 68: RGR v GGE Jurjeva dolina in povezava z območnimi RGR

Šifra RGR GGO	Šifra RGR GGE	Ime RGR	Površina (ha)	Delež (%)
19	70	Gozdni rezervati v ostalih gozdovih	52,83	2,57
03	112	Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> (apnenec)	318,29	15,48
01	124	Mešani gozdovi na rastišču <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatanii</i>	204,61	9,96
01	204	Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	1.018,91	49,57
02	307	Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	461,21	22,42

Povprečna proizvodna sposobnost rastišč (PSR) je v GGE Jurjeva dolina 7,72 m³/ha.

Povprečno proizvodno sposobnost rastišč (PSR), smo izračunali na osnovi stanja gozdnih združb na nivoju GGE, ker imamo le na tem nivoju podatke o dejanskem razmerju skupin drevesnih vrst za posamezno rastišče. Podatke o PSR po skupinah drevesnih vrst, smo dobili iz računalniške baze ZGS, kjer je PSR navedena po skupinah drevesnih vrst in po skupinah rastišč.

Preglednica 69/D-KGR: Gospodarske kategorije gozdov in RGR ter njihova vegetacijska sestava v GGE Jurjeva dolina

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)
112- Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i>	64112- <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (13,3 %)	42,22	
	64113- <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (14,0 %)	44,69	
	64114- <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i> (31,0 %)	98,56	
	64116- <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> (31,9 %)	101,45	
	66110- <i>Neckero-Abietetum</i> (0,2 %)	0,77	
	65100- <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i> (9,6 %)	30,6	
Skupaj RGR 112		318,29	15,48
124-Mešani gozdovi na rastišču <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	68214- <i>Ranunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum</i> (11,8 %)	24,18	
	64112- <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (7,5 %)	15,41	
	64113- <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (8,4 %)	17,22	
	64114- <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i> (0,5 %)	1,03	
	64116- <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> (8,9 %)	18,11	
	66110- <i>Neckero-Abietetum</i> (0,3 %)	0,53	
	65100- <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i> (62,6 %)	128,13	
Skupaj RGR 124		204,61	9,96

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)
204-Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	64112- <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (66,9 %)	681,93	
	64113- <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (17,2 %)	175,69	
	64114- <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i> (4,6 %)	46,42	
	64116- <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> (4,1 %)	42,19	
	65100- <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i> (7,1 %)	72,68	
Skupaj RGR 204		1.018,91	49,57
307-Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	68214- <i>Ranunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum</i> (1,5 %)	7,04	
	64112- <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (18,9 %)	87,33	
	64113- <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (67,8 %)	312,75	
	64114- <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i> (2,0 %)	9,42	
	64116- <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> (6,0 %)	27,75	
65100- <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i> (3,7 %)	16,92		
Skupaj RGR 307		461,21	22,42
Skupaj večnamenski gozdovi	68214- <i>Ranunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum</i> (1,6 %)	31,34	
	64112- <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (41,3 %)	826,68	
	64113- <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (27,7 %)	550,43	
	64114- <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i> (7,8 %)	155,29	
	64116- <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> (9,5 %)	189,49	
	66110- <i>Neckero-Abietetum</i> (0,1 %)	1,33	
	65100- <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i> (12,4 %)	248,46	
Skupaj večnamenski gozdovi		2.003,02	97,43
GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni		52,83	2,57
70-Gozdni rezervati v ostalih gozdovih	68214- <i>Ranunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum</i> (3,9 %)	2,04	
	64112- <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (11,4 %)	6,44	
	64113- <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (45,1 %)	23,81	
	64114- <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i> (7,9 %)	4,17	
	66110- <i>Neckero-Abietetum</i> (19,6 %)	10,33	
65100- <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i> (12,2 %)	6,04		
Skupaj RGR 70 – Skupaj GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni		52,83	2,57
Vsi gozdovi v GGE Jurjeva dolina	68214- <i>Ranunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum</i> (1,6 %)	33,28	
	64112- <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> (41,0 %)	832,97	
	64113- <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (27,9 %)	574,12	
	64114- <i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i> (7,8 %)	159,59	
	64116- <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> (9,2 %)	189,49	
	66110- <i>Neckero-Abietetum</i> (0,6 %)	11,63	
	65100- <i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i> (12,4 %)	254,77	
Skupaj vsi gozdovi v GGE Jurjeva dolina		2.055,85	100,00

GGE Jurjeva dolina večji del pokriva območje Natura 2000: Notranjski trikotnik (SI 3000232) in Kočevsko (SI 3000263). V enoti je prisoten gozdni habitatni tip HT (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)), ki ga uvrščamo v vse RGR, saj se v vseh pojavljajo dinarska jelova ali podgorska bukovja.

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Gozdni rezervati v ostalih gozdovih (70)

Na pobudo gozdarskega oddelka Biotehniške fakultete v Ljubljani, oziroma njenega Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo, je DS TOZD Knežak 21. februarja 1979 sprejel sklep, da se gozdni odseki 15f, 17b, 22c in 22d (slednja zdaj kot skupni odsek 22c) trajno izločijo iz gospodarjenja in predlagajo za razglasitev kot gozdni rezervati. Na omenjeni predlog je svoje soglasje dala tudi območna SIS za gozdarstvo. SO Postojna je na seji zбора združenega dela in zбора KS 30. julija 1979 sprejela sklep, da se navedeni gozdovi razglase za gozdove s posebnim namenom. Gozdni rezervati so namenjeni gozdnogospodarskim raziskavam in zanje velja poseben režim vzdrževanja.

Rastiščnogojitveni razred 70 – Gozdni rezervati v ostalih gozdovih zavzemajo površino 52,83 ha, kar je 2,57 % površine celotne GGE Jurjeva dolina.

V RGR 70 imamo dva gozdna rezervata – Bička gora in Dedna gora. Na območju rezervata Bička gora ni drugih funkcijskih enot razen teh, ki jih določa rezervat, medtem ko je na območju rezervata Dedna gora prisotnih nekaj jam in tudi območje divjega petelina. Seveda je na celotnem območju RGR 70 karbonatna matična kamnina, prisotna pa sta tudi območje Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri

Slika 6: Negospodarski gozd v RGR 70 (17017B)

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.1.1 Stanje gozdov v RGR 70

9.2.1.1.1 Rastišče v RGR 70

Prevladujoča gozdna združba v RGR 70 je jelovo bukovje, ki je v treh subasociacijah – najboljšežnejša subasociacija je s trpežnim golščem (45,1 %), sledi ji s spomladansko torilnico (11,4 %), njej pa z dvolistno senčnico (7,9 %). Kar petino površine pokriva gozdna združba jelovje z zaveščklom, ki prevladuje v odseku 17b. Na osmini površine je javorovje z brestom, najmanj pa je bukovja s platanolistno zlatico. Proizvodna sposobnost rastišča je 6,99 m³/ha. Izkoriščenosti rastiščnega potenciala nismo računali, glede na to, da v tem RGR ne izkoriščamo lesne mase.

Preglednica 70/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 70

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
68214	<i>Rannunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum</i>	2,04	3,9	5,28
64112	<i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	6,44	11,4	8,88
64113	<i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	23,81	45,1	6,62
64114	<i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i>	4,17	7,9	8,88
66110	<i>Neckero-Abietetum</i>	10,33	19,6	6,70
65100	<i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	6,04	12,2	6,72
Skupaj		52,83	100,0	7,04

9.2.1.1.2 Stanje sestojev v RGR 70

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, nekaj malega je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga v RGR 70 znaša 384 m³/ha in je razporejena rahlo v prid listavcem. Letni prirastek znaša 8,72 m³/ha in je razporejen skoraj enakomerno med iglavce in listavce. Razmerje po debelinskih razredih kaže, da imajo iglavci večjo lesno zalogo v višjih razredih, predvsem v četrtem in petem debelinskem razredu.

Preglednica 71/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 70

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5	11	18	29	36	187	48	4,46	51
Listavci	15	21	19	18	27	198	52	4,26	49
Skupaj	10	16	19	23	32	384	100	8,72	100

Razmerje drevesnih vrst

V lesni zalogi prevladuje bukev (43,5 %), jelke je 36 %, medtem ko je drugih drevesnih vrst bistveno manj: smreka 12,5 % in plemeniti listavci 8 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 72/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 70

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	48	139	167	31
	%	12,5	36,0	43,5	8,0
Ciljno stanje	m ³ /ha	48	139	167	31
	%	12,5	36,0	43,5	8,0

Pri ciljnem stanju načrtujemo ohranitev sedanjega razmerja drevesnih vrst.

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi v RGR 70 so ohranjeni.

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

V RGR 70 prevladujejo debeljaki (36,6 %) in sestoji v obnovi (30,2 %), veliko je tudi raznomernih sestojev (22,5 %), malo je drogovnjakov (10,8 %). Podmladek se pojavlja na 14,35 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, manj pa povsod drugod, več v raznomernih, manj v drogovnjakih. Povprečna lesna zaloga znaša 390 m³/ha, lesna zaloga pa je najvišja v debeljakih (427 m³/ha) in raznomernih sestojih (520 m³/ha), potem je vedno nižja od sestojev v obnovi (286 m³/ha) do drogovnjakov (232 m³/ha) in mladovij.

Preglednica 73/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 70

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m ³ /ha
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	0,00	0							0
Drogovnjak	5,70	10,8	0,04	1	100				232
Debeljak	19,31	36,6	0,76	4	100				427
Sestoj v obnovi	15,94	30,2	11,16	78	100				286
RAZNOMERNO	11,88	22,5	2,39	17	100				520
	52,83	100,0	14,35	100					384,4

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V sestavi podmladka močno prevladuje bukev (61 %), nekaj več je še smreke (26 %), manj pa plemenitih listavcev (12 %). Jelke je v pomladku samo 6 %, mehkih listavcev pa je zanemarljivo.

Preglednica 74/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 70

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	5,70	45,3	54,7	0,0	0,0	0,0	55,3	44,7	0,0	42,8	12,5	44,7	0,0
Debeljak	19,31					77,5	22,5	0,0	0,0	61,4	38,6	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	15,94					0,0	100,0	0,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (ps-šp)	11,88					100,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (sk-gnz)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00												
Grmičav gozd	0,00												
Pionirski gozd z grmišči	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0								
Skupaj	52,83												

Opomba: Šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 70 imamo največ debeljakov (36,6 %), kateri so v treh četrtinah odlično negovani in imajo tesen (61,4 %) ali normalen sklep (38,6 %).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Sestoji v obnovi pokrivajo tretjino površine, vsi so pomanjkljivo negovani.

Drogovnjaki pokrivajo 10,8 % površine, njihova zasnova je 45,3 % bogata ali dobra (54,7 %). Negovanost je dobro polovico pomanjkljivo negovana, manj kot polovico pa je nenegovanih sestojev, sklep pa je v 61,4 % pretesen.

Na 22,5 % površine so prisotni raznomerni sestoji, ki so vsi dobro negovani.

Mladovja v tem RGR ni.

Kakovost drevja

Največ drevja je prav dobre kakovosti (56 %), sledi ji prav dobra kakovost (44 %). Med vsemi drevesnimi vrstami najboljšo kakovost dosegajo drevesa bukve, kjer so dve tretini drevja prav dobre kakovosti. Žal je vzorec vseh dreves zelo majhen (9 dreves).

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost dreves v RGR 70 je relativno nizka, saj je poškodovanih dreves 12,5 %. Največ je poškodb debla in koreničnika (3,9 %).

9.2.1.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Opravljenih ni bilo nič gojitvenih del, niti sečnje, saj tega v gozdnih rezervatih ne izvajamo (niti načrtujemo).

9.2.1.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 70

9.2.1.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 70

Površina RGR 70 se je v obdobju 1960-2010 spremenila zaradi drugačnih načinov zajemanja podatkov, sicer je ves čas nespremenjena.

Lesna zaloga se ves čas rahlo povečuje, je pa v zadnjem ureditvenem obdobju padla zaradi vetroloma v letu 2017, kateri je prevrnil veliko smreke in jelke, kar je imelo na vpliv lesne zaloge iglancev. Tako imajo listavci prvič po 60 letnem obdobju višjo lesno zalogo kot iglavci. Visok skok v predzadnjem obdobju je v veliki meri posledica sprememb tarif (cca. 16 m³/ha), še bolj pa posledica akumulacije lesne mase. Letni prirastek je vseskozi visok, vendar ne kaže nobene izrazite zakonitosti rasti ali padca. Poseka od leta 1979 dalje praktično ni. Podatkov za obdobje 1990-1999 za ta RGR niso računali.

Preglednica 75/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 70 v obdobju 1960 – 2020

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1960-1969	52,40	224,4	102,8	327,2	5,10	2,81	7,91	-	-	-
1970-1979	52,40	253,8	112,2	366,0	5,84	2,73	8,57	6,89	4,01	10,90
1980-1989	52,84	243,6	107,8	351,4	3,72	3,09	6,81	0,08	0,00	0,08
1990-1999	52,64	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2000-2009	52,79	245,3	137,2	382,5	3,19	4,71	7,90	0,00	0,00	0,00
2010-2019	52,83	297,2	154,2	451,4	3,92	2,42	6,34	0,00	0,00	0,00
2020-2029	52,83	187,0	198,0	384,0	4,46	4,26	8,72	0,00	0,00	0,00

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.1.3.2 *Drevesna sestava v RGR 70*

Preglednica 76/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 – 2020

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr. tr. list
1960-1969	10,5	58,1	25,3	5,6	0,5
1970-1979	9,8	59,5	25,3	5,3	0,1
1980-1989	1,1	68,2	26,1	4,6	0,1
1990-1999	-	-	-	-	-
2000-2009	16,8	47,3	31,1	4,8	0,0
2010-2019	21,8	44,0	29,9	4,3	0,0
2020-2029	12,5	36,0	43,5	8,0	0,0

V času od leta 1960 naprej upada delež jelke. Konstantno se večja delež bukve v lesni zalogi, medtem ko je plemenitih listavcev vedno okoli pet odstotkov razen v zadnjem ureditvenem obdobju, kjer so le-ti narasli na 8 odstotkov.

9.2.1.3.3 *Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 70*

Za RGR 70 nismo izdelovali modelnega in ciljnega stanja, ker prepuščamo te gozdove naravnem razvoju.

9.2.1.4 *Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 70*

9.2.1.4.1 *Gozdnogojitveni cilji v RGR 70*

Gozdni rezervati imajo za cilj le preučevanje gozda.

9.2.1.4.2 *Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 70*

Brez ukrepanja na celotnem območju RGR 70.

9.2.1.4.3 *Ukrepi v RGR 70*

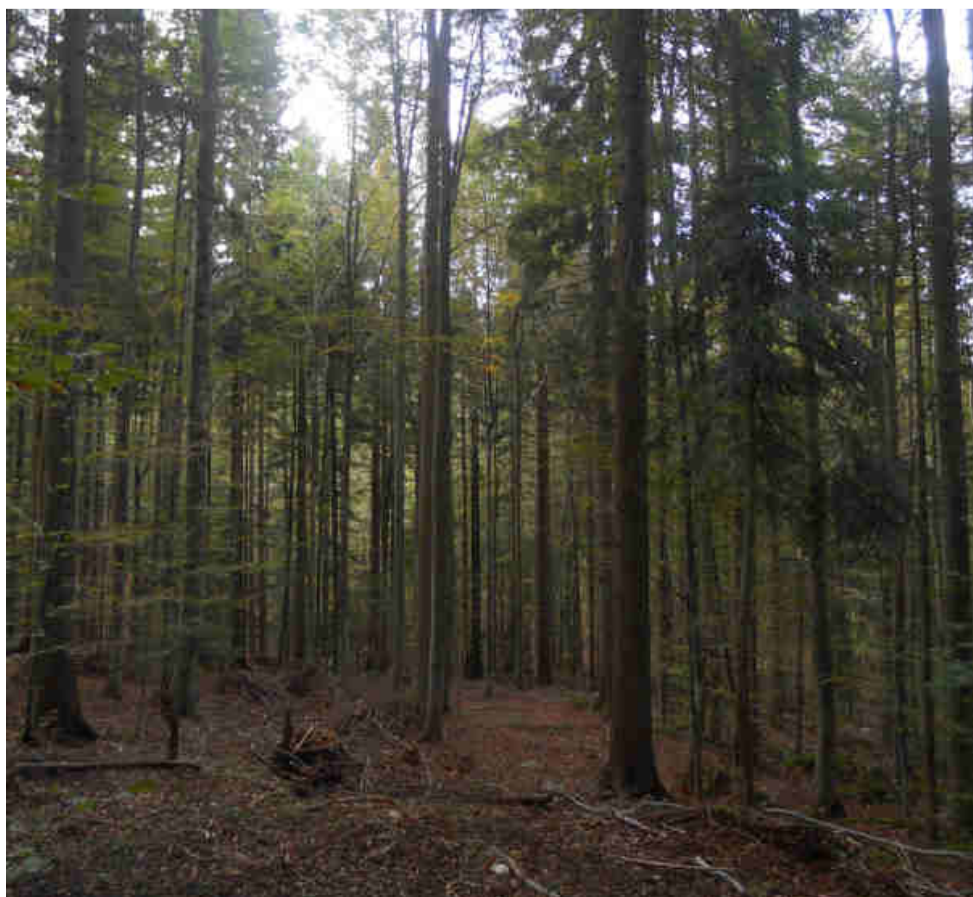
Ni ukrepov.

9.2.2 Mešani gozdovi na *Omphalodo-Fagetum homogynetosum* (112)

Površina RGR 112 je 318,29 ha in predstavlja 15,48 % GGE Jurjeva dolina. Gre za prostorsko razbito enoto, ki se pojavlja na hladnih, večinoma severnih pobočjih in tudi v hladnih vrtačah, kjer je visoka skalovitost, teren pa je strm in gruščnat.

V prejšnjem ureditvenem obdobju smo prejšnjem RGR 112 priključili rastiščno in v smislu drevesne sestave podoben RGR 109 (Mešani gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum maianthemetosum*).

Vsi gozdovi v tem RGR so opredeljeni kot večnamenski gozdovi. Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je poudarjena tam, kjer je potrebno varovati gozdna tla pred erozijo. Prisotnih je nekaj lazov, kjer je funkcija ohranjanja biotske pestrosti poudarjena na prvi stopnji (prav tako tudi lovnogospodarska). Na območjih divjega petelina je prav tako biotopska funkcija poudarjena na prvi stopnji, na območju Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri pa je ta funkcija poudarjena na drugi stopnji. Isto velja za edino nahajališče fosilov v tej GGE imenovano Jurjev dol. Hidrološka funkcija je povsod poudarjena na drugi stopnji, saj je celotno območje na karbonatnih kamninah. Nekaj je tudi jam in brezen, ki imajo hidrološko funkcijo (in tudi funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti) poudarjeno na prvi stopnji, dodatno poudarjeno pa tudi funkcijo varovanja naravnih vrednot na drugi stopnji. Podobno so opredeljene tudi kaluže, ki imajo na prvi stopnji poudarjeni hidrološko in biotopsko funkcijo. Ob prometnicah so postavljeni mnogi čebelnjaki, kjer je poudarjena funkcija pridobivanja drugih nelesnih dobrin.

Slika 7: Jelovo bukovi gozdovi v RGR 112 (odsek 17020B)

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.2.1 Stanje gozdov v RGR 112

9.2.2.1.1 Rastišče v RGR 112

Preglednica 77/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 112

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
64112	<i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	42,22	13,3	8,88
64113	<i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	44,69	14,0	6,62
64114	<i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i>	98,56	31,0	8,88
64116	<i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i>	101,45	31,9	6,90
66100	<i>Neckero-Abietetum</i>	0,77	0,2	6,70
65100	<i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	30,6	9,6	6,72
	Skupaj RGR 112	318,29	100,0	7,72

V RGR 112 prevladuje gozdna združba jelovo bukovje, ki je v štirih subasociacijah – najboljšejejša subasociacija je z gozdnim planinščkom (32 %), podobno obsežna je z dvolistno senčnico (31 %), sledita pa še s trpežnim golščem (14 %) in s spomladansko torilnico (13 %). Na desetini površine je javorovje z brestom, čisto malo pa je tudi jelovja z zaveščkom. Proizvodna sposobnost rastišča v RGR 112 je 7,70 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 101,3 %, glede na PSR pa 100 %.

9.2.2.1.2 Stanje sestojev v RGR 112

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, nekaj malega je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 78/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 112

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	3	6	13	19	59	252	62	4,90	63
Listavci	8	22	32	30	8	154	38	2,93	37
Skupaj	5	12	20	23	40	406	100	7,83	100

Lesna zaloga v RGR 112 je 406 m³/ha, prevladujejo iglavci (62,1 %). Letni prirastek znaša 7,83 m³/ha in je razporejen v prid iglavcem. Razmerje po debelinskih razredih kaže na to, da so iglavci v povprečju debelejši od listavcev, skupna razporeditev pa izkazuje višek v petem debelinskem razredu.

Razmerje drevesnih vrst

V lesni zalogi so dokaj enakomerno zastopani smreka (35,2 %) in bukev (33,4 %), nekoliko manj je jelke (26,9 %). V manjšem obsegu so prisotni še plemeniti listavci (4,6 %).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

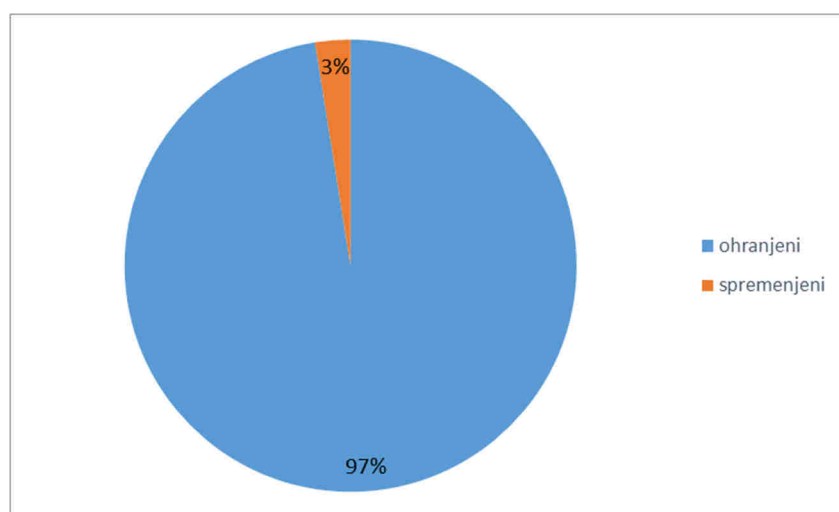
Preglednica 79/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 112

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	143	109	135	19
	%	35,2	26,9	33,4	4,6
Ciljno stanje	m ³ /ha	145,2	105	136	19
	%	36,0	26	33,5	4,5

Pri ciljnem stanju načrtujemo ohranitev sedanjega razmerja drevesnih vrst.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 9: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 112

V tem RGR prevladujejo ohranjeni gozdovi (97 %), malo pa je tudi spremenjenih (3 %). Močno spremenjenih in izmenjanih gozdov ni. Spremenjeni so tisti gozdovi, ki se nahajajo na boljših rastiščih tega RGR in so bili v preteklosti posajeni večinoma s smreko.

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 80/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 112

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek				Lesna zaloga m ³ /ha		
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2		3	4
Mladovje	5,01	1,6							
Drogovnjak	45,59	14,3	0,71	2	100				
Debeljak	123,26	38,7	7,25	6	92	8			
Sestoj v obnovi	79,02	24,8	54,56	69	97	3			
Raznomerno (ps-šp)	59,33	18,6	17,63	30	97		3		
Raznomerno (sk-gn)	6,08	1,9	1,82	30	100				
Skupaj	318,29	100,0	16,39	100,0				406	

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V RGR 112 prevladujejo debeljaki, saj pokrivajo skoraj 40 % površine. Sledijo sestoji v obnovi na četrtini površine, njim pa drogovnjaki, ki jih je za dobro šestino. Raznomernih sestojev ni malo, saj pokrivajo dobrih 20 %, najmanj je mladovja (dobra 2 %). Po površini je največ podmladka v sestojih v obnovi (na 69 % površine). Zasnova je v vseh razvojnih fazah bogata, le v nekaj odstotkih je zgolj

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

dobra. Lesna zaloga RGR je 406 m³/ha. Najvišja je v debeljkih (517 m³/ha), podobno visoka tudi v raznomernih sestojih (454 m³/ha), nekoliko nižja je v sestojih v obnovi (237 m³/ha), v drogovnjakih pa je lesna zaloga najnižja (211 m³/ha).

V sestavi podmladka prevladujeta bukev (48 %) in smreka (37 %). Zavidljiva je desetina plemenitih listavcev in tudi 5 % jelke ni slabih.

Preglednica 81/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 112

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)				
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
Mladovje	5,01	1,6	84,0	16,0	0,0	0,0	88,2	11,8	0,0	0,0	72,3	16,0	0,0	11,7	
Drogovnjak	45,59	14,3	96,3	3,7	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	80,8	19,2	0,0	0,0	
Debeljak	123,26	38,7					100,0	0,0	0,0	0,0	60,1	35,4	4,5	0,0	
Sestoj v obnovi	79,02	24,8					100,0	0,0	0,0	0,0					
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0					
Raznomerni (p-š)	59,33	18,6					100,0	0,0	0,0	0,0					
Raznomerni (s-g)	6,08	1,9					100,0	0,0	0,0	0,0					
Panjevec	0,00	0,0					0	0	0	0					
Grmičav gozd	0,00	0,0					0	0	0	0					
Pionirski g. z grm.	0,00	0,0					0	0	0	0					
Skupaj	318,29	100,0													

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 112 prevladujejo debeljaki, ki jih je 38,7 %. Vsi so vsi pravilno negovani. Sklep je večinoma tesen (60,1 %), na manjši površini pa normalen (35,4 %).

Dobra četrtina (24,8 %) je sestojev v obnovi, ki so v celoti ustrezno negovani.

Drogovnjakov je 14,3 % in so večinoma odlične (96,3 %) zasnove. Vsi drogovnjaki so pravilno negovani, v njih pa prevladuje tesen sklep (80,8 %).

Raznomernih sestojev je 20,5 % in vsi so ustrezno negovani.

Mladovje je prisotno na dobrih dveh odstotkih, kjer je zasnova večinoma bogata (84,0 %), negovanost popolnoma ustrezna, sklep pa po večini pretesen, delno tudi normalen in vrzelast.

Kakovost drevja

Največ drevja je prav dobre kakovosti (52 %), sledi ji dobra kakovost (37 %), njej pa odlična 9 %. Med vsemi drevesnimi vrstami najboljšo kakovost dosegajo plemeniti listavci, kateri imajo 16 % dreves odlične kakovosti. Plemenitim listavcem sledi jelka, pri kateri je 9 % dreves odlične kakovosti ter 55 % dreves prav dobre kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanega drevja v RGR 112 je 4,7 %. Največ je poškodb debela in koreničnika (3,6 %), sledi jim poškodbe vej (0,9 %), osutost pa 0,2 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.2.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 82/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 112

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	10,71	7,68	71,7
Nega mladja	ha	10,28	9,31	90,6
Nega gošče	ha	34,85	31,11	89,3
Nega letvenjaka	ha	20,91	14,98	71,6
Nega drogovnjaka	ha	12,05	9,18	76,2
Vzdrževanje travinj	ha	11,90	10,71	90,0
Varstvo pred žuželkami	dni		1,29	
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,00	4,50	0,0

Gojitvena dela so bila izvedena zelo dobro. Realizacija je bila najvišja pri negi mladja (90 %) in negi gošč (89 %), manjša realizacija je bila pri pripravi sestoja in negi letvenjakov ter drogovnjakov (okoli 70 %).

Posek je bil v preteklem obdobju v RGR 112 realiziran v večjem obsegu kot je bil načrtovan. Pri iglavcih je bil presežen za 11 %, pri listavcih pa je bil ta skoraj dosežen dosežen (99 %). Skupno je bila realizacija poseka za 7 % višja od načrtovane vrednosti. Ta je posledica žledoloma in vetroloma.

Preglednica 83/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 112

	Načrtovano	Posekano	% realizacije
Iglavci	21.256	23.498	111
Listavci	9.600	9.540	99
Skupaj	30,856	33.039	107

9.2.2.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 112

9.2.2.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 112

Preglednica 84/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 112 v obdobju 1960 – 2029

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1960-1969	309,81	202,4	72,6	275,0	5,94	2,38	8,32	-	-	-
1970-1979	309,81	219,4	73,3	292,7	5,51	2,69	8,20	5,16	1,76	6,92
1980-1989	313,96	177,4	68,8	246,2	4,07	2,52	6,59	4,60	1,02	5,62
1990-1999	313,96	206,3	102,3	308,6	2,70	2,56	5,26	3,69	0,93	4,62
2000-2009	313,85	229,5	114,6	344,1	3,06	2,28	5,34	2,88	1,72	4,60
2010-2019	318,04	274,7	154,6	429,3	5,22	3,48	8,70	7,38	2,99	10,30
2020-2029	318,29	252,2	154,4	406,7	4,90	2,93	7,83	4,99	2,97	7,96

Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina tega RGR se je od leta 1960 povečala za dobrih 9 ha. V prejšnjih obdobjih se je spreminjal način zajemanja podatkov. V obdobju (2000-2009) smo približno polovico površine pridobili zaradi priključitve odseka 7e odseku 7c ter priključitve odseka 28i odseku 28h, in to v obsegu 2,37 ha, drugo polovico pa smo pridobili na račun usklajevanja mej po digitalnem katastrskem načrtu. Lesna zaloga skozi obdobja relativno narašča in je trenutno 406 m³/ha. Tarife so se v prejšnjem ureditvenem obdobju zvišale pri iglavcih za 6,3 %, pri listavcih pa kar za 16,5 %, oziroma skupno 9,8 %. Porast lesne zaloge zaradi tarif tako znaša 34 m³/ha, ostalo predstavlja akumulacija. Prav tako se je v

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

prejšnjih obdobjih razen v zadnjem povečal letni prirastek, nekoliko več pri iglavcih kot pri listavcih in zdaj znaša 7,83 m³/ha.

Realizacija poseka se vseskozi nekoliko zmanjšuje. Za to ureditveno obdobje načrtujemo posek v obsegu 7,96 m³/ha, kar je približno 1,7 m³/ha manj kot realizacija v prejšnjem obdobju.

9.2.2.3.2 Drevesna sestava v RGR 112

Preglednica 85/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) med 1960 – 2020

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr.tr.list
1960-1969	10,7	62,7	19,9	5,7	1,0
1970-1979	13,0	61,9	20,1	4,9	0,1
1980-1989	15,9	56,1	22,4	5,5	0,1
1990-1999	23,3	43,6	27,0	6,1	0,0
2000-2009	33,2	33,6	27,6	5,6	0,0
2010-2019	31,6	32,4	31,0	5,0	0,0
2020-2029	35,2	26,8	33,4	4,6	0,0

V lesni zalogi se najbolj intenzivno povečuje delež smreke in v zadnjem obdobju tudi bukeve. Vrednost jelke vztrajno pada, delež plemenitih listavcev pa bolj ali manj ostaja podoben (okoli 5 %).

9.2.2.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 112

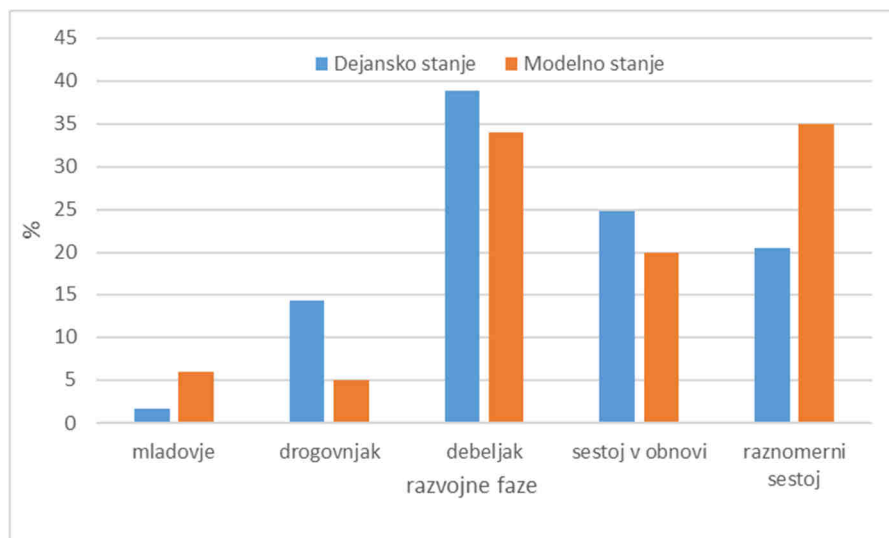
Glede na modelno stanje je v RGR 112 preveč drogovnjakov in sestojev v obnovi, po drugi strani pa primanjkuje mladovij in raznomernih gozdov. Za približanje dejanskega stanja modelnemu moramo starejšim drogovnjakom z ustrezno nego pomagati, da čim prej dosežejo fazo debeljakov, v sestojih v obnovi pa zaključiti z obnovo, tam kjer je to možno in na ta način pridobiti mlajše razvojne faze, ki nam jih primanjkuje. Raznomerne gozdove ohranjamo, kjer so že prisotni.

Preglednica 86/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 112 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	5,01	1,6	1,6	13	6,0	19,10	-4,4
Drogovnjak	45,59	14,3	14,3	11	5,0	15,91	+9,3
Debeljak	123,26	38,8	38,8	76	34,0	108,22	+4,8
Sestoj v obnovi	79,02	24,8	24,8	45	20,0	63,66	+4,8
Raznomerni	65,41	20,5	20,5		35,0	111,40	-14,5
Skupaj	318,29	100,0		145	100,0	318,29	0,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 112

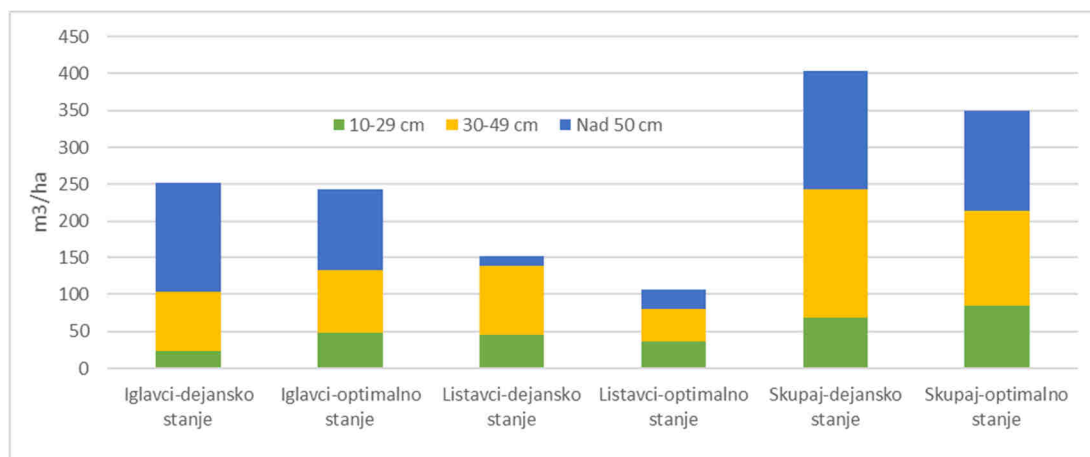

Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture za raznomerne sestoje v RGR 112 kaže, da je dejanska lesna zaloga višja od optimalne, kar velja tako za iglavce kot tudi listavce. Pri iglavcih imamo premalo najtanjšega drevja, približno zadovoljive količine srednje debelega drevja ter preveč najdebelejšega drevja. Pri listavcih pa sestava kaže na zadovoljivo količino najtanjšega drevja, preveč je srednje debelega drevja ter premalo listavcev v najdebelejšem razredu.

Preglednica 87: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne gozdove v RGR 112

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	23	9	48	20	45	30	36	34	68	17	84	24
30-49 cm	81	32	85	35	94	62	45	42	175	43	130	37
Nad 50 cm	148	59	111	45	12	8	25	24	160	40	136	39
Skupaj	252	100	244	100	151	100	106	100	403	100	350	100

Grafikon 11: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 112

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.2.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 112

9.2.2.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 112

Skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi: Jelka (35 %) in smreke (35 %) s posamično do šopasto primesjo bukve (25 %) in plemenitih listavcev (5 %). Ciljna lesna zaloga 390 m³/ha, končna lesna zaloga 650 m³/ha. Ciljni sortiment: smreka A2/B (F/ŽI), jelka B (ŽI), listavci A2/B (L/ŽI).

Obdobje, v katerem nameravamo doseči ciljno stanje, je 20 let.

Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb:

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni sestoji	Skupaj
%	6	5	34	20	35	100
m ³ /ha	100	250	510	380	350	350

Posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi: Jelka (40 %), bukve (25 %), smreke (30 %) in plemenitih listavcev (5 %). Optimalna lesna zaloga 351 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 85 cm, listavci 65 cm, Ciljno obdobje 20 let. Ciljni sortiment: iglavci B (ŽI), listavci A1/A2 (F/L).

Ciljno razmerje razširjenih debelinskih razredov za raznomerne gozdove

RDR		A	B	C	Skupaj
Iglavci	m ³ /ha	48	85	111	244
	%	20	35	45	100
Listavci	m ³ /ha	36	45	25	106
	%	34	42	24	100
Skupaj	m ³ /ha	84	130	136	350
	%	24	37	39	100

9.2.2.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 112

Usmeritve so sledeče:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje. V prebiralnih gozdovih in raznomernih gozdovih, kjer želimo ohraniti prebiralno ali raznomoerno zgradbo, prebiralno gospodarjenje.
- Pomladitvena doba je 30 let, proizvodna doba pa 145 let.
- Obhodnjica je 10 let.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova, pomladitveni cilj je: smreka maksimalno 40 %, jelka minimalno 30 %, bukev 25 % in pl. listavci 5 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih pa: smreka 25 %, jelka minimalno 45 %, bukev maksimalno 25 %, pl. listavci 5 %.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapeleljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo smreke ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce v mladovjih, kjer prevladuje bukev pa tudi smreko.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom (55 % drogovnjakov) močno izbiralno redčenje z intenziteto 25 – 30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom (40 % drogovnjakov) zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15 – 20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- Pričeti z obnovo v debeljakih (20 % debeljakov), ki so presegli končno zalogo in tudi debeljakih, ki ciljne zaloge niso dosegli je pa v obeh primerih povprečni premer nosilcev sestoja presegel premer 55 cm pri iglavcih in 40 cm pri listavcih, intenziteta sečnje 30 % od LZ.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep (55 % debeljakov) šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10 – 15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

- V sestojih v obnovi z bogato zasnovno in je podmladek presegel 1 m višine (40 % pomlajencev) končni posek (intenziteta 100 % od LZ), v sestojih v obnovi dobro zasnovno (40 % pomlajencev) pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovno (20 % pomlajencev) zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja (15 % teh gozdov) intenziteta sečnje 30 - 35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture (50 % teh gozdov) intenziteta sečnje 20 - 25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge (35 % teh gozdov) intenziteta sečnje 10 – 15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev, večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mlajše pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- V debeljakih, kjer v lesni zalogi prevladujejo iglavci (jelka) debelinska struktura pa je ugodna, tako da je dovolj iglavcev v RDR A in so le-ti vitalni, ter je tudi ugodna možnost obnove z iglavci (jelko), s premenilnimi redčenji oblikovati raznomerno zgradbo.
- Pri izbiri dreves za sečnjo pri jelki posebno pozornost posvečati vitalnosti, debelini in kvaliteti, in sicer prednost pri sečnji imajo nevitale jelke pred vitalnimi, debelejšje pred tanjšimi in nekalitetne pred kvalitetnimi.

9.2.2.4.3 Ukrepi v RGR 112

Preglednica 88/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 112

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	62,0	38,0	100,0
-ciljno (%)	62,0	38,0	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	252,3	154,4	406,7
-ciljna (m ³ /ha)	250,2	153,3	403,5
Letni prirastek (m ³ /ha)	4,90	2,93	7,83
Možni posek (m ³)	49,9	29,6	79,5
Možni posek (m ³ /ha/leto)	4,99	2,97	7,96
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	19,8	19,2	19,6
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	101,9	101,3	101,6
Izravnalna doba (let)	20		

S predvideno možno sečnjo 25.331 m³, intenziteto 19,6 % na lesno zalogo in intenziteto 101,6 % na prirastek, je možno doseči zastavljen gozdnogojitveni cilj.

Preglednica 89/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 112

		Vrste poseka					Posek skupaj	% od LZ	% od PR	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo				Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja
		Redčenja	Pomladitev	Prebiralno						
Iglavci	m ³	6.578	5.425	3.800			84	15.887	19,8	101,8
	%	41	34	24			1			
Listavci	m ³	4.169	4.959	248			68	9.444	19,2	101,3
	%	44	53	3			1			
Skupaj	m³	10.747	10.384	4.408			152	25.331	19,6	101,6

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

	%	42	41	15			1		
--	---	----	----	----	--	--	---	--	--

Možni posek v RGR 112 znaša 25.311 m³. Iglavci predstavljajo 62 % vse sečnje. Po vrstah sečnje med iglavci in listavci opazimo, da je največja razlika pri pomladitvenih sečnjah, katere je za skoraj 20 % več pri listavcih kot pri iglavcih. V skupni količini poseka pa so redčenja in pomladitvene sečnje po deležih približno enakovredne.

Preglednica 90/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 112

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	12,05	12,05
Nega mladja	ha	4,87	4,87
Nega gošče	ha	16,07	16,07
Nega letvenjaka	ha	22,66	22,66
Nega drogovnjaka	ha	8,31	8,31
Vzdrževanje travinj	ha	1,11	11,10
Vzdrž. vodnih virov	kos		

9.2.3 Mešani gozdovi na rastišču *Ulmo-Aceretum pseudoplatani* (124)

RGR 124 je velik 204,61 ha, zavzema 9,96 % površine in je najmanjši RGR te GGE. Gre za prostorsko razbito enoto, ki se pojavlja v jarkih, grapah in na pobočnih gruščih.

Slika 8: Javorjev sestoj (odsek 17027B)

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Ta RGR je nastal z ureditvijo leta 2000, ko se je pokazalo, da imajo aceretalna rastišča specifične lastnosti, ki potrebujejo drugačen način gospodarjenja, od načina, ki se je uporabljal do takrat.

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je poudarjena tam, kjer je potrebno varovati gozdna tla pred erozijo. Takih površin je v tem RGR izjemno malo. Na lazih sta na prvi stopnji poudarjeni lovska funkcija ter funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. Na območjih divjega petelina in v ekocelicah je prav tako biotopska funkcija poudarjena na prvi stopnji, na območju Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri pa je ta funkcija poudarjena na drugi stopnji. Hidrološka je zaradi karbonatne matične podlage na celotni površini RGR 124 na drugi stopnji poudarjenosti. Izjema so kaluže in jama, ker je na teh mestih hidrološka funkcija poudarjena na prvi stopnji, v kombinaciji biotopske funkcije, prav tako na prvi stopnji. Jama je naravna vrednota, zato ima poudarjeno tudi to funkcijo in sicer na drugi stopnji.

9.2.3.1 Stanje gozdov v RGR 124

9.2.3.1.1 Rastišče v RGR 124

Preglednica 91/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 124

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
68214	<i>Ranunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum</i>	24,18	11,8	5,28
64112	<i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	15,41	7,5	8,88
64113	<i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	17,22	8,4	6,62
64114	<i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i>	1,03	0,5	8,88
64114	<i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i>	18,11	8,9	6,90
66110	<i>66110-Neckero-Abietetum</i>	0,53	0,3	6,70
65100	<i>65100-Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	128,13	62,6	6,72
Skupaj		204,61	100,0	6,73

V RGR 124 močno prevladuje gozdna združba javorovje z brestom, ki pokriva kar 62,6 % površine. Naslednja najbolj pogosta združba je bukovje s platanolistno zlatico (11,8 %), z manj kot desetino pa se vrstijo različne subasociacije jelovih bukovij: z gozdnim planinščkom (8,9 %), s trpežnim golšcem (8,4 %), s spomladansko torilnico (7,5 %) in z dvolistno senčnico (pol odstotka). Pol hektarja pokriva tudi jelovje z zaveščkom. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 6,73 m³/ha, kar je najmanj v celi GGE Jurjeva dolina. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 86,6 %, glede na PSR pa 87 %.

9.2.3.1.2 Stanje sestojev v RGR 124

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, nekaj je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 92/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 124

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,6	14,6	6,8	12,8	60,2	104,9	34,4	2,80	46,3
Listavci	6,5	14,0	21,5	29,4	28,6	199,8	65,6	3,25	53,7

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Skupaj	6,2	14,2	16,5	23,7	39,4	304,7	100,0	6,05	100,0
---------------	------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------	--------------	-------------	--------------

To je edini RGR te GGE, ki ima več listavcev kot iglavcev v lesni zalogi in prirastku. Razmerje v lesni zalogi je ravno obratno kot velja za celo enoto in sicer je skoraj dve tretjini listavcev napram tretjini iglavcev. V prirastku je nekoliko manj listavcev – le 53,7 %. Lesna zaloga je najnižja v GGE Jurjeva dolina in znaša 304,7 m³/ha, prav tako letni prirastek (6,05 m³/ha), če ne upoštevamo gozdnih rezervatov, kjer je še nekoliko nižji. Razmerje po debelinskih razredih kaže, da je pri iglavcih približno dve tretjini vse lesne mase debelejše od 50 cm, medtem ko je pri listavcih nekoliko bolj razporejena, saj je bistveno več srednje debelega drevja, pa tudi najtanjšega je napram iglavcem več.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 93/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 124

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	46,6	58,3	158,2	41,6
	%	15,3	19,1	52,0	13,6
Ciljno stanje	m ³ /ha	47,6	56,0	158,4	43
	%	15,6	18,4	51,9	14,1

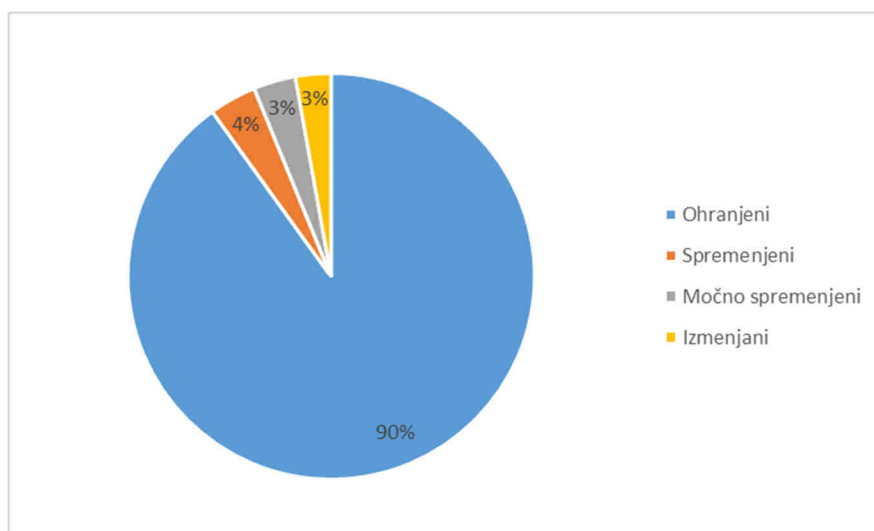
V lesni zalogi prevladuje bukev, saj predstavlja polovico vse lesne zaloge. Sledi ji jelka (19,3 %), njej pa smreka (15,3 %) in plemeniti listavci (13,6 %), ki jih je v primerjavi z ostalimi RGR ali GGE največ v lesni zalogi v primerjavi z ostalimi skupinami drevesnih vrst.

Pri ciljnem stanju načrtujemo ohranitev sedanjega razmerja drevesnih vrst.

Ohranjenost gozdov

V RGR 124 prevladujejo ohranjeni gozdovi, saj je takih kar 90 %. Imamo pa tudi manj ohranjene, saj je 4 % gozdov spremenjenih, 3 % močno spremenjenih in 3 % izmenjanih. V preteklosti je bilo v žlebovih, kjer so tla bogata, na velikih površinah osnovano pomlajevanje s sadnjo iglavcev.

Grafikon 12: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 124

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 94/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 124

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m ³ /ha
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	5,14	2,5							
Drogovnjak	26,74	13,1	0,31	1	100				309
Debeljak	52,16	25,5	3,97	8	95		5		411
Sestoj v obnovi	111,20	54,3	80,07	72	98		2		266
Raznomerno (ps-šp)	9,37	4,6	3,29	35	100				335
Skupaj	204,61	100,0	87,64	100					305

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V RGR 124 prevladujejo sestoji v obnovi, saj jih je kar 54,3 %. Na četrtini površine so prisotni debeljaki, na dobri sedmini pa drogovnjaki. Zelo malo je raznomernih sestojev (3,97 %), še manj pa mladovij. Podmladek se pojavlja na 87,64 ha površine, kar je 43 % površine tega RGR. Največ ga je v sestojih v obnovi (80,1 %). Prevladuje odlična zasnova podmladka. Lesna zaloga je 305 m³/ha, najvišja je v debeljakih (411 m³/ha), potem pa je vedno nižja od raznomernih sestojev (335 m³/ha) in mladovij.

V sestavi podmladka prevladuje bukev (69 %), bistveno manj je smreke (22 %), še manj pa plemenitih (4 %). Zaskrblijujoče je dejstvo, da je jelke, graditeljice teh gozdov, v pomladku RGR 124 samo 5 %.

Preglednica 95/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 124

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	5,14	2,5	80,2	19,8	0,0	0,0	88,9	0,0	11,1	0,0	88,9	0,0	0,0	11,1
Drogovnjak	26,74	13,1	81,5	18,5	0,0	0,0	98,5	1,5	0,0	0,0	74,3	23,5	2,2	0,0
Debeljak	52,16	25,5					100,0	0,0	0,0	0,0	43,6	56,4	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	111,20	54,3					100,0	0,0	0,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (p-š)	9,37	4,6					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (s-g)	0,00	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Grmičav gozd	0,00	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Pionirski g. z grm.	0,00	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	204,61	100,0												

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 124 je največ sestojev v obnovi (54,3 %). Vsi so ustrezno negovani.

Sledijo raznomerni sestoji (4,6 %), ki so vsi ustrezno negovani.

Debeljakov je slabih 26 % in so vsi ustrezno negovani. V njih prevladuje normalen sklep (56,4 %), veliko je tudi tesnega (43,6 %).

Drogovnjaki pokrivajo 13,1 % površine. Zasnova je večinoma bogata (81,5 %), preostalo je dobra. Sestoji so v skoraj vsi ustrezno negovani. Največ je tesnega sklepa (74,3 %), preostalo je normalen (23,5 %) in rahel (2,2%).

Mladovje pokriva malo manj kot 3 % površine. Zasnova je večinoma bogata (80,2 %), nekaj je tudi dobre (19,8 %). Mladovja so pravilno (88,9 %) negovana, preostalo je nenegovano. Prevladuje tesen sklep (88,9 %), sledi vrzelast do pretrgan (11,1 %).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Kakovost drevja

Večina drevja je dobre kakovosti (45 %), sledi ji prav dobra kakovost (41 %). Odlične kakovosti je skoraj 10 %, dosegajo jo pa iglavci. Največ odlične kakovosti dosegajo plemeniti listavci, ki imajo 13 % drevja v omenjenem kakovostnem razredu, pri jelki pa je kar 55 % dreves v prav dobrem razredu. Bukev ima za razliko od jelke podoben delež visoko kakovostnega drevja (11 %) kot plemeniti listavci.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih dreves je v RGR 124 5,1 %. Velika večina je poškodb debela in koreničnika (4,2 %), kar je posledica spravila lesa. Manj je poškodb vej (0,5 %) ter najmanj osutosti (0,4 %).

9.2.3.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Gojitvena dela so v povprečju izvedena zelo dobro, saj so po večini dela opravljena preko 80 %. Najmanjša realizacija je bila pri sadnji (33 %), sledila je nega drogovnjakov (50 %), nato pa priprava sestojev s 70 %. Realizacija gojitvenih del je bila visoka, skoraj v celoti je bila opravljena nega gošč (99 %), manj je bilo obžetev (92 %), še manj pa nege mladja in nege letvenjakov (okoli 80 %).

Preglednica 96/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 124

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	13,10	9,28	70,8
Sadnja	ha	0,10	0,00	0,0
Obžetev	ha	2,10	0,70	33,3
Nega mladja	ha	14,65	13,50	92,2
Nega gošče	ha	40,57	34,04	83,9
Nega letvenjaka	ha	22,28	22,07	99,1
Nega drogovnjaka	ha	7,39	5,80	78,5
Zaščita s premazom	ha	2,80	1,40	50,0
Zaščita z ograjo	ha	1.500,00	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	18,70	17,58	94,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,00	6,00	-

Preglednica 97/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 124

	Načrtovano	Posekano	% realizacije
Iglavci	6.100	6.117	100
Listavci	8.799	6.944	79
Skupaj	14.899	13.110	88

Posek je bil v preteklem obdobju v RGR 124 88% realiziran, več pri iglavcih (100 %), manj pri listavcih (79 %). To je posledica sanacije ujm.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.3.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 124

9.2.3.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 124

Preglednica 98/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 124 v obdobju 1960 – 2020

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1960-1969	200,77	137,8	149,3	287,1	3,51	4,07	7,58	-	-	-
1970-1979	200,77	124,5	142,6	267,1	2,68	3,84	6,52	2,87	4,03	6,90
1980-1989	203,99	101,7	132,4	234,1	2,33	4,01	6,34	3,15	1,20	4,35
1990-1999	203,26	112,6	183,4	296,0	1,30	4,20	5,50	1,77	2,04	3,81
2000-2009	203,05	97,7	161,4	259,1	1,32	4,79	6,11	1,02	3,56	4,58
2010-2019	204,74	115,5	208,6	324,1	2,69	4,08	6,77	2,99	3,41	6,40
2020-2029	204,61	104,9	199,8	304,7	2,80	3,25	6,04	2,74	2,94	5,68

Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 124 se je od leta 1960 povečala za slabe 4 ha. V prejšnjih obdobjih se je spreminjal način zajemanja podatkov. V obdobju (2010-2019) smo približno polovico površine pridobili zaradi priključitve odseka 16c odseku 16d, in to v obsegu 0,88 ha, drugo polovico pa smo pridobili na račun usklajevanja mej po digitalnem katastrskem načrtu. Lesna zaloga je nekaj časa padala, nato naraščala vse do zadnjega obdobja, kjer je dosegla najvišjo vrednost do sedaj (324 m³/ha). In ima K temu so več kot pol prispevale nove tarife, ki so se pri iglavcih povečale za 8,0 %, pri listavcih pa kar za 16,8 %, oziroma skupno 13,5 %. Podobno zakonitost rasti kažeta tudi letni prirastek, ki sedaj znaša 6,77 m³/ha in realizacija del. Načrtovani najvišji možni posek je za skoraj 60 % višji od izvedenega poseka v prejšnjem obdobju.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v obsegu 5,68 m³/ha.

9.2.3.3.2 Drevesna sestava v RGR 124

Preglednica 99/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 – 2020

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list	Dr. tr. list
1960-1969	4,6	43,5	37,3	12,7	1,9
1970-1979	6,3	40,3	40,2	13,0	0,2
1980-1989	6,4	37,1	42,5	13,9	0,1
1990-1999	10,0	28,0	47,0	15,0	0,0
2000-2009	13,9	23,8	49,0	13,3	0,0
2010-2019	15,2	20,5	50,3	14,0	0,0
2020-2029	15,3	19,1	52,0	13,6	0,0

V lesni zalogi počasi jelko zamenjujeta smreka in bukev, ki ju je vsakič nekoliko več. odstotek plemenitih listavcev v lesni zalogi je relativno konstanten.

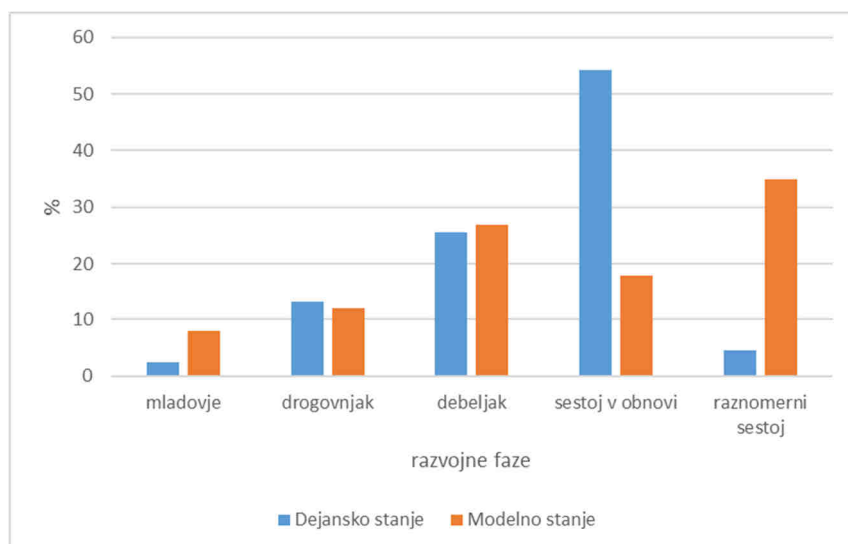
RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.3.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 124

Preglednica 100/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 124 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	5,14	2,5	2,5	17	8,0	16,37	-5,5
Drogovnjak	26,74	13,1	13,1	25	12,0	24,55	1,1
Debeljak	52,16	25,5	25,5	56	27,0	55,24	-1,5
Sestoj v obnovi	111,20	54,3	54,3	37	18,0	36,83	36,3
Raznomerni	9,37	4,6	4,6		35,0	71,61	-30,4
Skupaj	204,61	100,0		135	100,0	204,61	0,0

Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 124

Glede na modelno stanje je v RGR 124 mnogo preveč sestojev v obnovi (ki so posledica ujm), primanjkuje pa mladovij in raznomernih sestojev. Pri drogovnjakih ni večjega odstopanja. Za približanje dejanskega stanja modelnemu je treba pri sestojih v obnovi čim prej zaključiti z obnovo, da pridobimo mlajše razvojne faze, ki jih primanjkuje. Starejšim drogovnjakom moramo z ustrežno nego pomagati, da čim prej dosežejo fazo debeljakov, ki jih prav tako primanjkuje. Debeljakov ne uvajamo v obnovo, če ni nujno potrebno.

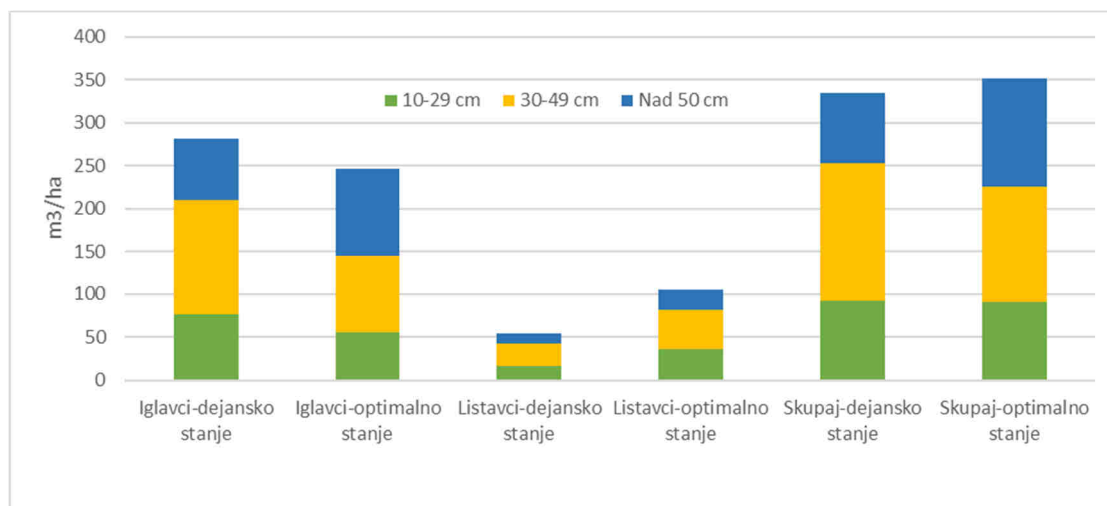
Preglednica 101: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne gozdove v RGR 124

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	76	27	55	22	16	30	36	34	92	27	91	26
30-49 cm	134	48	90	37	27	50	45	43	161	48	135	38
Nad 50 cm	71	25	101	41	11	20	24	23	82	24	125	36
Skupaj	281	100	246	100	54	100	105	100	335	100	351	100

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture za raznomerne sestoje v RGR 124 kaže, da je dejanska lesna zaloga manjša od optimalne, prevelik delež je srednje debelega drevja, najdebelejšega primanjkuje. Podobno velja za iglavce, pri listavcih pa je dejanska lesna zaloga napram optimalni močno prenizka, primanjkuje tanjšega drevja, v srednjem razredu pa je drevja preveč.

Grafikon 14: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 124

9.2.3.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 124

9.2.3.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 124

Skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi: jelke (30 %), bukve (35 %) in smreke (30 %) s posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev (5 %). Ciljna lesna zaloga 342 m³/ha, končna lesna zaloga 630 m³/ha, Ciljni sortiment: iglavci ŽI, listavci F/L.

Obdobje, v katerem nameravamo doseči ciljno stanje, je 20 let.

Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb:

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerne sestoje	Skupaj
%	8	12	27	18	35	100
m³/ha	100	220	450	350	351	342

Posamezno do skupinsko raznomerne do prebiralni gozdovi: jelke (40 %), bukve (25 %), smreke (30 %) in plemenitih listavcev (5 %). Optimalna lesna zaloga 351 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 85 cm, listavci 65 cm. Ciljni sortiment: iglavci B (ŽI), listavci A1/A2 (F/L).

Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih:

		10-29 cm	30-49 cm	nad 50 cm	Skupaj
Iglavci	%	55	90	101	246
	m³/ha	22	37	41	100
Listavci	%	36	45	24	105
	m³/ha	34	43	23	100
Skupaj	%	91	135	125	351
	m³/ha	26	38	36	100

9.2.3.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 124

Usmeritve so sledeče:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje. V prebiralnih gozdovih in raznomernih gozdovih, kjer želimo ohraniti prebiralno ali raznomerno zgradbo, prebiralno gospodarjenje.
- Pomladitvena doba 25 let, proizvodna doba 135 let.
- Obhodnjica 10 let.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova, pomladitveni cilj je: smreka maks. 30 %, jelka minimalno 20 %, bukev 40 % in pl. listavci minimalno 10 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih pa: smreka 30 %, jelka minimalno 40 %, bukev maksimalno 20 %, pl. listavci 10 %.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo smreke ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce v mladovjih, kjer prevladuje bukev pa tudi smreko. Na najboljših rastiščih se nega gošče in nega letvenjaka izvede dvakrat v desetletju.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom (60 % drogovnjakov) močno izbiralno redčenje z intenziteto 25 – 30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom (40 % drogovnjakov) zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15 – 20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- Pričeti z obnovo v debeljakah (30 % debeljakov), ki so preseгли končno zalogo in tudi debeljakah, ki ciljne zaloge niso dosegli je pa v obeh primerih povprečni premer nosilcev sestoja presegel premer 55 cm pri iglavcih in 45 cm pri listavcih. Intenziteta sečnje 30 % od LZ.
- V debeljakah, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep (50 % debeljakov) šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10 – 15 % od LZ), v ostalih debeljakah brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je podmladek presegel 1 m višine (20 % pomlajencev) končni posek (intenziteta 100 % od LZ), v sestojih v obnovi dobro zasnovo (40 % pomlajencev) pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo (40 % pomlajencev) zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja (25 % teh gozdov) intenziteta sečnje 30 - 35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture (35 % teh gozdov) intenziteta sečnje 20 - 25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge (40 % teh gozdov) intenziteta sečnje 10 – 15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- V debeljakah, kjer v lesni zalogi prevladujejo iglavci (jelka) debelinska struktura pa je ugodna, tako da je dovolj iglavcev v RDR A in so le-ti vitalni, ter je tudi ugodna možnost obnove z iglavci (jelko), s premenilnimi redčenji oblikovati raznomerno zgradbo.
- Pri izbiri dreves za sečnjo pri jelki posebno pozornost posvečati vitalnosti, debelini in kvaliteti, in sicer prednost pri sečnji imajo nevitalne jelke pred vitalnimi, debelejšje pred tanjšimi in nekvalitetne pred kvalitetnimi.

9.2.3.4.3 Ukrepi v RGR 124

S predvideno možno sečnjo 11.623 m³, intenziteto 18,6 % na lesno zalogo in intenziteto 94 % na prirastek, je možno doseči zastavljen gozdnogojitveni cilj.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 102/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 124

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	34,4	65,6	100,0
-ciljno (%)	34,0	66,0	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	104,9	199,8	304,7
-ciljna (m ³ /ha)	106,2	206,2	312,4
Letni prirastek (m ³ /ha)	2,80	3,25	6,05
Možni posek (m ³)	27,4	29,4	56,8
Možni posek (m ³ /ha/leto)	2,74	2,94	5,68
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	26,1	14,7	18,6
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	97,9	90,6	94,0
Izravnalna doba (let)	20		

Možni posek v RGR 124 znaša 11.623 m³. Listavcev je v poseku malenkost več kot iglavcev. Za iglavce in listavce ter tudi skupno je predvidene največ pomladitvene sečnje (okoli 80 %), prebiralne sečnje je 5 %, preostalo je predvideno za redčenja. Pri listavcih je predvideno več redčenj (18 %) kot pri iglavcih (12 %)

Preglednica 103/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 124

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
		Redčenja	Pomladitev	Prebiralno						
Iglavci	m ³	691	4.612	286			17	5.606	26,1	97,9
	%	12	82	5						
Listavci	m ³	1.069	4.882	20			46	6.017	14,7	90,6
	%	18	81				1			
Skupaj	m³	1.760	9.494	306			63	11.623	18,6	94,0
	%	15	82	3			1			

Preglednica 104/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 124

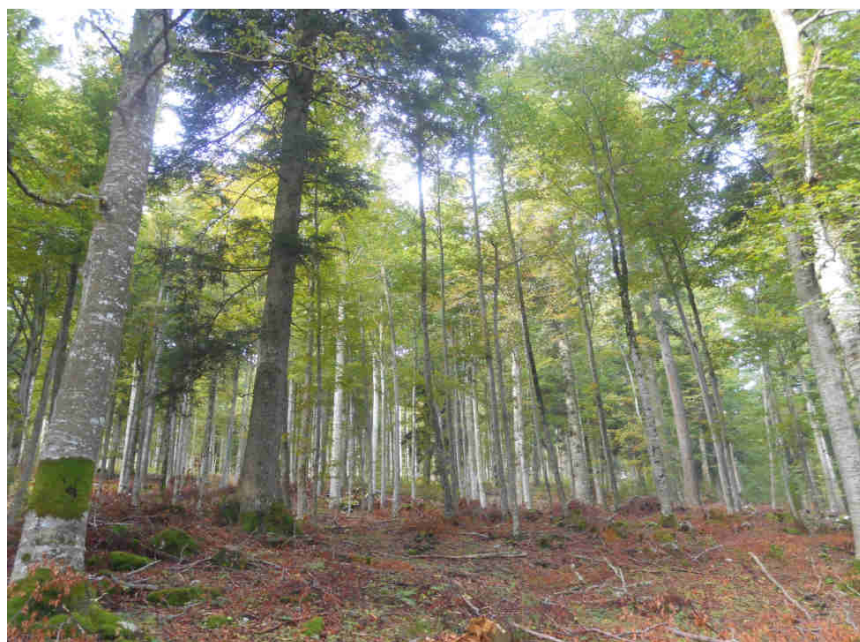
Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	8,42	8,42
Nega mladja	ha	8,69	8,69
Nega gošče	ha	19,24	19,25
Nega letvenjaka	ha	33,69	33,69
Nega drogovnjaka	ha	8,29	8,29
Nega v preb.gozdu	ha	1,87	1,87
Vzdrževanje travinj	ha	1,91	19,10
Spravilo sena	ha	1,91	19,10
Vzdrž. vodnih virov	kos	0,74	0,74
Naravni raz. biotop	m ³		

9.2.4 Mešani gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum typicum* (204)

RGR 204 je velik 1.018,91 ha in zavzema polovico površine GGE Jurjeva dolina ter je s tem največji RGR te enote. Pokriva večino severnega dela, kjer je najlepši teren – blaga pobočja in manjše ravnice.

V ureditvenem obdobju (2010-2019) smo prejšnjem RGR 204 priključili rastiščno in v smislu drevesne sestave podobna RGR 104 (Jelovi gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum typicum*) in RGR 404 (Smrekovi gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum typicum*).

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Višje in bolj strme lege tega RGR, ki jih ni dosti, imajo funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev poudarjeno na drugi stopnji. Na lazih, ki jih je v tem RGR največ, sta na prvi stopnji poudarjeni lovska funkcija ter funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, slednja je na prvi stopnji poudarjena tudi na območju kaluž (skupaj s hidrološko), ekocelic in območjih divjega petelina, povsod drugod pa je druge stopnje zaradi zimovališč, območja Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Hidrološka je zaradi karbonatne matične podlage na celotni površini RGR 204 na drugi stopnji poudarjenosti, razen v okolici jam, kjer je na prvi. Tam je tudi funkcija varovanja naravnih vrednot poudarjena na drugi stopnji. Ta ista funkcija pa je poudarjena še na dveh drevesnih naravnih vrednotah, ki se nahajata v tem RGR. Okoli pešpoti E6 so na prvi stopnji poudarjene rekreacijska, turistična in estetska funkcija. Ob prometnicah so postavljeni mnogi čebelnjaki, kjer je poudarjena funkcija pridobivanja drugih nelesnih dobrin.

Slika 9: Bukov sestoj v odseku 17023A

9.2.4.1 Stanje gozdov v RGR 204

9.2.4.1.1 Rastišče v RGR 204

V RGR 204 je skoraj na celotni površini gozdna združba jelovo bukovje in sicer v štirih različnih subasociacijah, na 66,9 % s spomladansko torilnico, na 17,2 % s trpežnim golščem, na 4,6 % z dvolistno senčnico, na 4,1 % pa z gozdnim planinščkom. Prisotna je tudi gozdna združba javorovje z brestom in sicer na 7,1 % površine. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,21 m³/ha, kar je največ v tej GGE. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 108 %, glede na PSR pa 107 %, kar je prav tako največ v GGE.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 105/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 204

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
64112	<i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	681,93	66,9	8,88
64113	<i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	175,69	17,2	6,62
64114	<i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i>	46,42	4,6	8,88
64114	<i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i>	42,19	4,1	6,90
65100	<i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	72,68	7,1	6,72
Skupaj		1.018,91	100,0	8,24

9.2.4.1.2 Stanje sestojev v RGR 204

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni gozdovi, razvrščeni po razvojnih fazah, nekaj je tudi raznomernih sestojev jelke in bukve s primesjo smreke in plemenitih listavcev.

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga v RGR 204 je 427 m³/ha, iglavcev je za slabi dve tretjini lesne zaloge (64,9 %). Letni prirastek znaša 8,57 m³/ha in je podobno razporejen kot lesna zaloga, torej iglavci 68,3 %, listavci 31,7 %. Razmerje po debelinskih razredih kaže, da je skupno največ lesne zaloge v petem debelinskem razredu, pri iglavcih je to še bolj izrazito, saj je koncentracija lesne zaloge v petem razredu, kjer je drevje debelejšje od 50 cm (64,9 %), medtem ko je pri listavcih razporeditev bolj optimalna.

Preglednica 106/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 204

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4,9	7,4	11,3	12,3	64,1	277,1	64,9	5,86	68,3
Listavci	5,9	19,5	23,6	25,8	25,2	150,1	35,1	2,71	31,7
Skupaj	5,3	11,7	15,6	17,0	50,4	427,2	100,0	8,57	100,0

Razmerje drevesnih vrst

V lesni zalogi prevladuje jelka (43,3 %), veliko je tudi bukve (31,5 %) in smreke (21,3 %). Plemenitih listavcev je najmanj, le 3,9 %.

Preglednica 107/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 204

	Enota	Smreka	Jelka	Macesen	Bukev	Pl. list.	Meh. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	90,8	185,4	0,4	134,5	15,6	0,1
	%	21,3	43,3	0,1	31,5	3,6	0,0
Ciljno stanje	m ³ /ha	79,0	170,0	0,0	135,0	15,0	0,0
	%	20,3	43,7	0,0	32,1	3,9	0,0

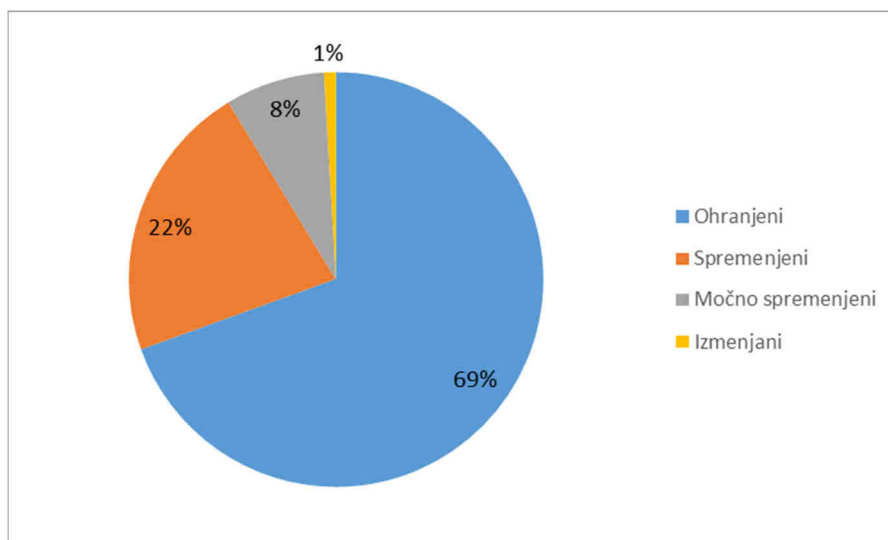
Pri ciljnem stanju načrtujemo ohranitev sedanjega razmerja drevesnih vrst.

Ohranjenost gozdov

V RGR 204 je najmanj ohranjenih gozdov, le 69 %. Tako stanje je posledica priključitve nekdanjega RGR 404, ki je zajemal smrekove kulture, ki so jih osnovali v preteklosti.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Grafikon 15: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 204

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 108/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 204

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m ³ /ha
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	54,58	5,4							0
Drogovnjak	169,03	16,6	6,92	4	88	12			376
Debeljak	452,65	44,4	22,55	6	81	14	5		555
Sestoj v obnovi	269,01	26,4	179,06	67	96	4			314
Raznomerno (ps-šp)	63,82	6,3	17,39	27	100				500
Raznomerno (sk-gn)	9,82	1,0	2,39	30	100				426
Skupaj	1.018,91	100,0	228,31	100					427

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V RGR 204 prevladujejo debeljaki (44,4 %) in sestoji v obnovi (26,4 %), nekoliko je tudi drogovnjakov (16,6 %), medtem ko je raznomernih sestojev nekaj več kot 7 %, mladovja pa manj (5,4 %). Podmladek se pojavlja na 228,31 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, manj pa povsod drugod. Najboljša zasnova podmladka je v raznomernih sestojih (100 % bogata) in sestojih v obnovi (100 % bogata), nekoliko slabša je v drogovnjakih (88 % bogata, 12 % dobra), najslabša pa je v debeljakih vendar še vedno zelo kvalitetna (81 % odlična). Lesna zaloga je 427 m³/ha, najvišja je v raznomernih sestojih (500 m³/ha) in debeljakih (555 m³/ha), potem je vedno nižja od drogovnjakov (376 m³/ha) ter nato sestojev v obnovi (314 m³/ha) in mladovij.

V sestavi podmladka močno prevladuje bukev (64 %), sledita ji smreka (23 %) in plemeniti listavci (9 %). Pozitiven je podatek, da se v podmladku pojavlja tudi jelka s 4 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 109/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 204

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)											
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4								
Mladovje	54,58	5,4	65,1	33,6	1,0	0,3	64,4	35,0	0,6	0,0	56,9	31,3	4,3	7,5								
Drogovnjak	169,03	16,6	40,3	37,1	22,6	0,0	97,0	1,9	1,1	0,0	46,7	47,0	6,3	0,0								
Debeljak	452,65	44,4					100,0	0,0	0,0	0,0	58,6	36,0	4,7	0,7								
Sestoj v obnovi	269,01	26,4					100,0	0,0	0,0	0,0												
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0												
Raznomerni (p-š)	63,82	6,3					100,0	0,0	0,0	0,0												
Raznomerni (s-g)	9,82	1,0					0,0	100,0	0,0	0,0												
Panjevec	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0												
Grmičav gozd	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0												
Pionir. g. z grm.	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0												
Skupaj	1.018,91	100,0																				

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

RGR 204 prevladujejo debeljaki, ki jih je 44,4 %, vsi so pravilno negovani (100 %), v skoraj 2 tretinah primerov imajo tesen sklep, preostalo pa je normalen in malo rahel.

Sestoji v obnovi pokrivajo slabo tretjino površine (26,4 %). To so negovani sestoji (100 %), peščica jih je negovanih pomanjkljivo (2 %).

Drogovnjaki zavzemajo šestino površine, 40 % jih ima bogato zasnovo, malo manj (37 %) je dobre in četrtna pomanjkljive zasnove. Večinoma so vsi ustrezno negovani (97 %). Sklep je polovično razporejen na tesen in normalen.

Raznomerni sestoji pokrivajo dobrih 7 % površine. Gre za ustrezno negovane sestojce.

Mladovja je za 5,4 % ali 54,58 ha površine. Prevladuje bogata zasnova (65,1 %), veliko je tudi dobre (33,6 %). Mladovje je ustrezno negovano v 2 tretinah površin, ostalo je pomanjkljivo negovan. Prevladuje tesen sklep (56,9 %), nekaj je tudi normalnega (31,3 %), malo rahlega (4,3 %), nenegovanih mladovij pa je 7,5 %.

Kakovost drevja

Več kot polovica vseh dreves je prav dobre kakovosti (54 %), veliko pa jih je tudi dobre kakovosti (36 %). Najboljšo kvaliteto imajo plemeniti listavci, bukev in jelka, ki dosegajo tudi odlično kakovost. V splošnem listavci dosegajo rahlo več odlične kakovosti kot iglavci. Zadovoljive in slabe kakovosti skoraj da ni (3 % vseh dreves).

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost v RGR 204 je 6,0 %. Velika večina je poškodb debla in koreninika (5,2) kar je posledica spravila lesa. Bistveno manj je poškodb vej (0,4 %) še manj osutosti (0,4 %).

9.2.4.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Gojitvena dela so izvedena v splošnem dobro, dela so bila opravljena nekje v okviru od 60 do 70 %. Najvišja je bila pri košnji travinj (95 %), najmanjša pri negi gošč (62 %).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 110/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 204

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	37,11	27,38	73,8
Priprava tal	ha			
Sadnja	ha			
Obžetev	ha			
Nega mladja	ha	34,31	23,54	68,6
Nega gošče	ha	122,20	76,65	62,7
Nega letvenjaka	ha	85,06	57,50	67,6
Nega drogovnjaka	ha	44,61	30,49	68,3
Zaščita s premazom	ha			
Vzdrževanje travinj	ha	146,00	139,27	95,4
Varstvo pred žuželkami	dni		36,22	
Zaščita z ograjo	kos		860,00	
Vzdrževanje vodnih površin	dni		36,50	

Preglednica 111/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 204

	Načrtovano	Posekano	% realizacije
Iglavci	67.402	66.973	99
Listavci	31.767	25.175	79
Skupaj	99.169	92.148	93

Posek je bil v preteklem obdobju v RGR 204 realiziran v manjšem obsegu kot je bil načrtovan. Pri iglavcih je dosegel skoraj 100 %, pri listavcih pa 21 % manj, torej 79 %.

9.2.4.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 204

9.2.4.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 204

Preglednica 112/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 204 v obdobju 1960 – 2020

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni realiziran posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1960-1969	1.006,39	239,4	69,1	308,5	6,76	2,22	8,98	-	-	-
1970-1979	1.006,39	276,0	75,2	351,2	6,40	2,57	8,97	6,89	1,91	8,80
1980-1989	1.024,72	232,1	70,2	302,3	4,62	2,56	7,18	6,23	1,16	7,39
1990-1999	1.023,17	212,8	103,2	316,0	2,41	3,49	5,90	4,05	0,91	4,96
2000-2009	1.022,06	215,0	123,4	338,4	2,88	4,16	7,04	3,41	2,27	5,68
2010-2019	1.018,49	271,6	161,9	433,5	6,02	3,69	9,71	6,57	2,47	9,04
2020-2029	1.018,91	277,1	150,1	427,2	5,86	2,71	8,57	7,26	3,21	10,47

Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 204 se je od leta 1960 najprej povečala za okoli 18 ha in se nato znižala za približno 6 ha, tako da je realno razlike za 12 ha površine. Taka nihanja so posledica načina zajemanja podatkov (enkrat so gozdne ceste del gozda, drugič ne ipd.). Zmanjšanje površine v ureditvenem obdobju (2010-2019) je posledica usklajevanja mej po digitalnem katastrskem načrtu in pa dejstva, da se je odsek 7e priključil odseku 7c in izpadel iz tega RGR in prav tako tudi odsek 16c, ki se je priključil odseku 16d. Na ta način se je površina zmanjšala za 1,88 ha, preostalo (1,69 ha) pa kot že omenjeno zaradi uskladitve po DKN. Lesna zaloga v grobem kaže tendenco rasti, ki pa ni konstantna. Trenutno znaša 427 m³/ha in je od prejšnjega ureditvenega obdobja manjša za 6 m³/ha. Povišanje tarif v prejšnjem obdobju je k temu prineslo polovico, druga polovica je posledica akumulacije. Tarife

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

so se pri iglavcih povišale za 11,8 %, pri listavcih za 17,5 %, oziroma skupaj za 13,8 %. Tudi letni prirastek nima neke izrazite krivulje rasti, vendar je trenutno manjši kot prejšnje obdobje in znaša 8,57 m³/ha.

Za to ureditveno obdobje smo predvideli posek v obsegu 10,47 m³/ha.

9.2.4.3.2 Drevesna sestava v RGR 204

Preglednica 113/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 – 2020

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr. tr. list
1960-1969	4,1	72,4	18,3	4,1	1,1
1970-1979	4,8	72,3	18,9	3,9	0,1
1980-1989	5,6	70,5	19,5	4,3	0,1
1990-1999	11,0	55,2	28,1	5,7	0,0
2000-2009	15,2	47,8	32,3	4,7	0,0
2010-2019	17,8	44,9	32,9	4,4	0,0
2020-2029	21,3	43,5	31,5	3,6	0,0

Delež jelke se je tudi v tem RGR zmanjšal, vendar k sreči še vedno ne prepolovil. Kot drugod, tudi tu jelko nadomeščata smreka, ki so jo svoj čas množično sadili in pa bukev, ki se v Dinaridih mnogo bolje pomlajuje od jelke. Plemenitih listavcev je okoli 4 % ter njihov delež se tako kot jelkin zmanjšuje.

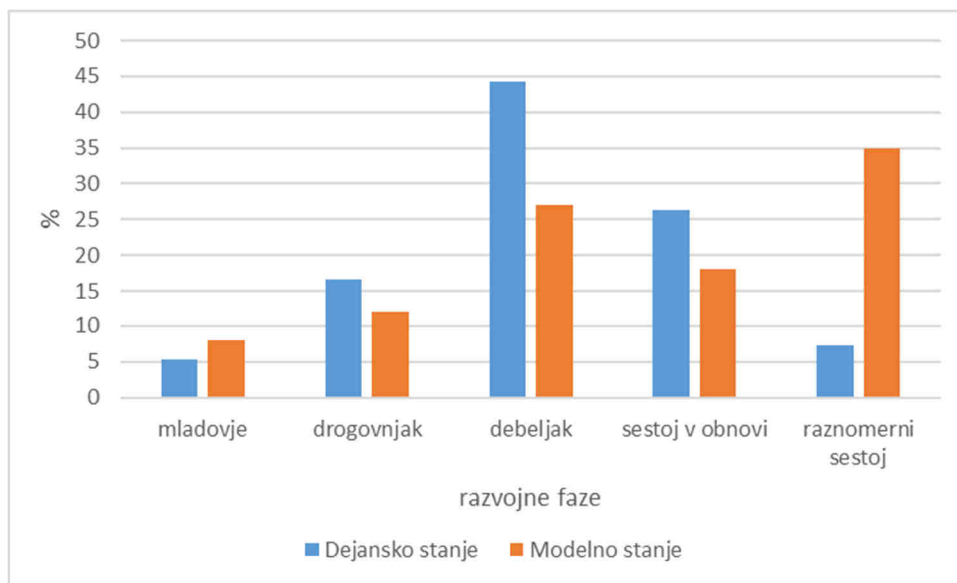
9.2.4.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 204

Preglednica 114/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 204 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	54,58	5,4	5,4	17	8	81,51	-2,6
Drogovnjak	169,03	16,6	16,6	25	12	122,27	+4,6
Debeljak	452,65	44,3	44,3	56	27	275,11	+17,3
Sestoj v obnovi	269,01	26,4	26,4	37	18	183,40	+8,4
Raznomerni	73,64	7,3	7,3		35	365,62	-27,7
Skupaj	1.018,91	100,0		135	100,0	1018,91	0,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Grafikon 16: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 204

Glede na modelno stanje je v RGR 204 bistveno preveč debeljakov ter nekoliko preveč tudi sestojev v obnovi, primanjkuje pa mladovij in raznomernih sestojev. Obseg drogovnjakov je relativno zadovoljiv glede na modelno stanje. Za približanje dejanskega stanja modelnemu je treba pri sestojih v obnovi čim prej zaključiti z obnovo, da pridobimo mlajše razvojne faze, ki jih primanjkuje. Starejšim drogovnjakom moramo z ustrežno nego pomagati, da čim prej dosežejo fazo debeljakov. Debeljakov, katerih je preveč, je potrebno uvajati v obnovo ter tako uravnotežiti razmerje ravnoinih faz. Raznomerne gozdove ohranjamo, kjer so že prisotni.

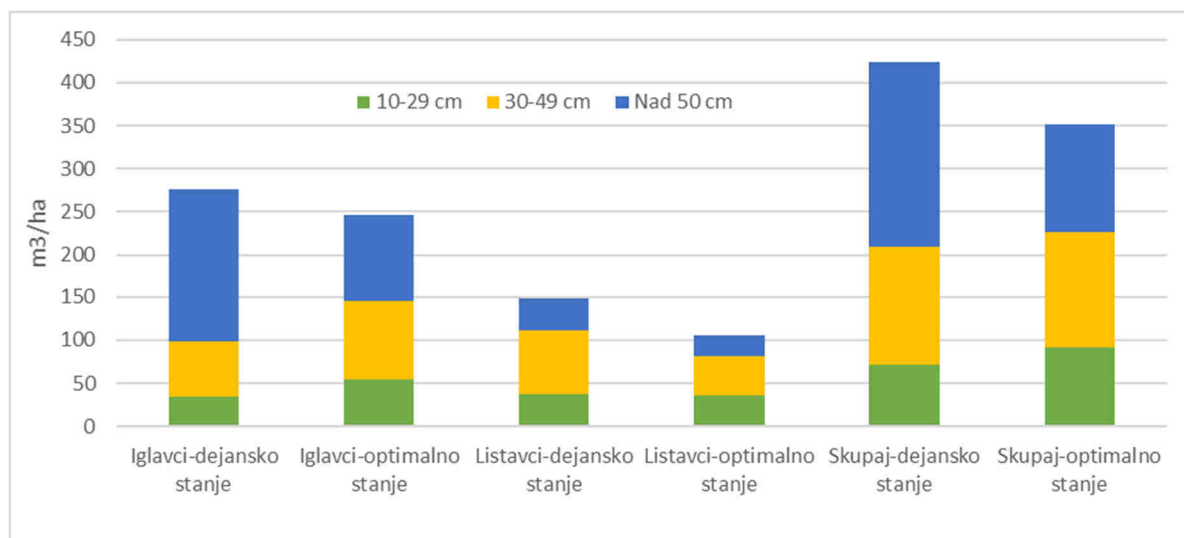
Preglednica 115: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne gozdove v RGR 204

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	34	12,3	55	22,4	38	25,7	36	34,3	72	17,0	91	25,9
30-49 cm	65	23,6	90	36,6	73	49,3	45	42,9	138	32,5	135	38,5
Nad 50 cm	177	64,1	101	41,1	37	25,0	24	22,9	214	50,5	125	35,6
Skupaj	276	100,0	246	100,0	148	100,0	105	100,0	424	100,0	351	100,0

Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture za raznomerne sestoje v RGR 204 kaže, da je dejanska lesna zaloga večja od optimalne, prevelik delež je najdebeljšega drevja, tanjšega in srednje debelega drevja pa je dovolj. Pri iglavcih primanjkuje tanjšega drevja ter srednje debelega drevja, debelejšega je preveč. Pri listavcih pa je preveč srednje debelega drevja.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Grafikon 17: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 204

9.2.4.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 204

9.2.4.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 204

Skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi: jelke (30 %), bukve (35 %) in smreke (30 %) s posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev (5 %). Ciljna lesna zaloga 342 m³/ha, končna lesna zaloga 630 m³/ha. Ciljni sortiment: iglavci ŽI, listavci F/L.

Obdobje, v katerem nameravamo doseči ciljno stanje, je 20 let.

Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb:

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi in raznomerni sestoji	Skupaj
%	8	12	27	18	35
m ³ /ha	100	220	450	350	351

9.2.4.4.2 Gozdnogojitveni cilj za raznomerne in prebiralne gozdove v ORGR 01

Posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi: jelke(40 %), bukve (25 %), smreke (30 %) in plemenitih listavcev (5 %). Optimalna lesna zaloga 351 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 85 cm, listavci 65 cm,. Ciljni sortiment: iglavci B (ŽI), listavci A1/A2 (F/L).

Obdobje, v katerem nameravamo doseči ciljno stanje, je 20 let.

RDR		A	B	C	Skupaj
Iglavci	m ³ /ha	55	90	101	246
	%	22	37	41	100
Listavci	m ³ /ha	36	45	24	105
	%	34	43	23	100
Skupaj	m ³ /ha	91	135	125	351
	%	26	38	36	100

9.2.4.4.3 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 204

Usmeritve so sledeče:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje. V prebiralnih gozdovih in raznomernih gozdovih, kjer želimo ohraniti prebiralno ali raznomerno zgradbo, prebiralno gospodarjenje.
- Pomladitvena doba 25 let, proizvodna doba 135 let.
- Obhodnjica 10 let.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova, pomladitveni cilj je: smreka maks. 30 %, jelka minimalno 20 %, bukev 40 % in pl. listavci minimalno 10 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih pa: smreka 30 %, jelka minimalno 40 %, bukev maksimalno 20 %, pl. listavci 10 %.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo smreke ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce v mladovjih, kjer prevladuje bukev pa tudi smreko. Na najboljših rastiščih se nega gošče in nega letvenjaka izvede dvakrat v desetletju.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom (60 % drogovnjakov) močno izbiralno redčenje z intenziteto 25 – 30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom (40 % drogovnjakov) zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15 – 20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- Pričeti z obnovo v debeljakih (30 % debeljakov), ki so preseгли končno zalogo in tudi debeljakih, ki ciljne zaloge niso dosegli je pa v obeh primerih povprečni premer nosilcev sestoja presegele premer 55 cm pri iglavcih in 45 cm pri listavcih. Intenziteta sečnje 30 % od LZ.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep (50 % debeljakov) šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10 – 15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je podmladek presegele 1 m višine (20 % pomlajencev) končni posek (intenziteta 100 % od LZ), v sestojih v obnovi dobro zasnovo (40 % pomlajencev) pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo (40 % pomlajencev) zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja (25 % teh gozdov) intenziteta sečnje 30 - 35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture (35 % teh gozdov) intenziteta sečnje 20 - 25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge (40 % teh gozdov) intenziteta sečnje 10 – 15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- V debeljakih, kjer v lesni zalogi prevladujejo iglavci (jelka) debelinska struktura pa je ugodna, tako da je dovolj iglavcev v RDR A in so le-ti vitalni, ter je tudi ugodna možnost obnove z iglavci (jelko), s premenilnimi redčenji oblikovati raznomerno zgradbo.
- Pri izbiri dreves za sečnjo pri jelki posebno pozornost posvečati vitalnosti, debelini in kvaliteti, in sicer prednost pri sečnji imajo nevitale jelke pred vitalnimi, debelejšje pred tanjšimi in nekalitetne pred kalitetnimi.

9.2.4.4.4 Ukrepi v RGR 204

S predvideno možno sečnjo 106.678 m³, intenziteto 24,5 % na lesno zalogo in intenziteto 122 % na prirastek, je možno doseči zastavljen gozdnogojitveni cilj.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 116/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 204

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	64,9	35,1	100,0
-ciljno (%)	64,0	36,0	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	277,1	150,1	427,2
-ciljna (m ³ /ha)	249,0	140,0	389,0
Letni prirastek (m ³ /ha)	5,86	2,71	8,57
Možni posek (m ³)	72,6	32,0	104,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	7,26	3,21	10,47
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	26,2	21,4	24,5
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	123,9	118,4	122,2
Izravnalna doba (let)	20		

Možni posek v RGR 204 znaša 106.578 m³. Iglavcev je v poseku za več kot dve tretjini. Pri iglavcih dobro polovico poseka predstavljajo redčenja ter približno 40 % pomladitvene sečnje, pri listavcih pa je ravno obratno, in sicer pomladitvenih sečenj je malo manj kot 60 %, ostalo predstavljajo redčenja.

Preglednica 117/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 204

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
		Redčenja	Pomladitev	Prebiralno						
Iglavci	m ³	38.808	28.418	6.110			609	73.989	26,2	124,0
	%	52	38	8			1			
Listavci	m ³	13.248	18.863	343			235	32.689	21,4	118,2
	%	41	58	1			1			
Skupaj	m³	52.056	47.281	6.453			844	106.678	24,5	122,2
	%	49	44	6			1			

Preglednica 118/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 204

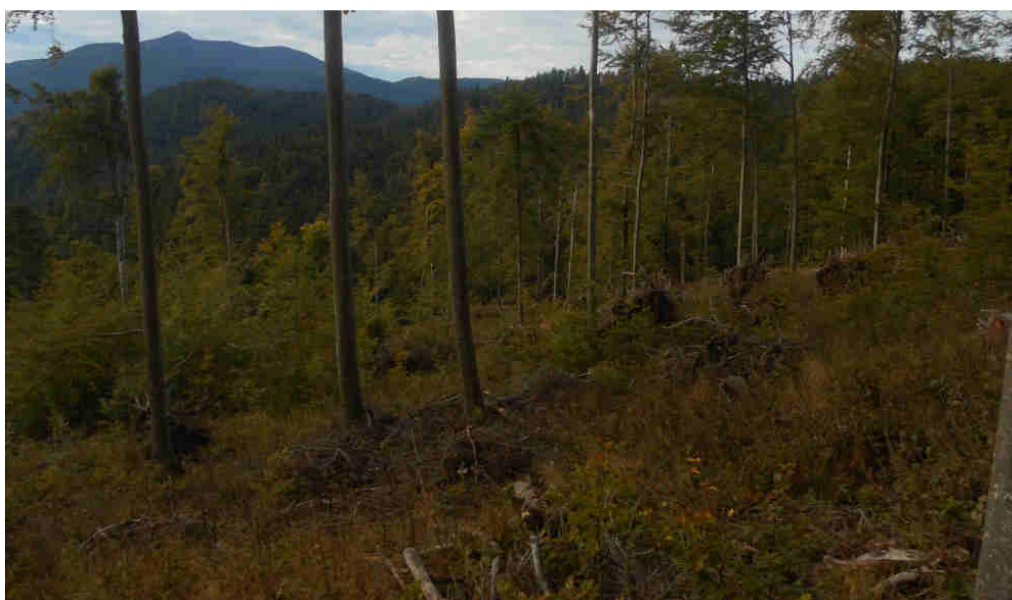
Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	33,55	33,55
Nega mladja	ha	5,24	5,24
Nega gošče	ha	51,48	51,48
Nega letenjaka	ha	74,94	74,94
Nega drogovnjaka	ha	40,71	40,71
Nega preb.gozda	Ha	13,10	13,10
Vzdrževanje travinj	ha	14,12	141,20
Spravilo sena	ha	14,12	141,20
Nar. razvoj biotopov	m ³	1,91	1,91

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5 Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum mercurialetosum* (307)

RGR 307 je velik 461,21 ha in obsega dobro petino površine GGE Jurjeva dolina. Ta RGR se od ureditvenega obdobja(2000-2009) ni dosti spremenil (izgubil je zgolj en odsek (28i), ki se je pridružil večjemu odseku (28h) in spremenil RGR). RGR 307 pokriva večino južnega dela enote, kjer je teren bolj strm, tla pa so revnejša.

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Višje in bolj strme lege imajo funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev poudarjeno na drugi stopnji. Na košenih površinah sta na prvi stopnji poudarjeni lovska funkcija ter funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, slednja je na prvi stopnji poudarjena tudi na območju kaluž (skupaj s hidrološko), na območju ekocelice in območjih divjega petelina, povsod drugod pa je druge stopnje zaradi zimovališč, območja Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Hidrološka je zaradi karbonatne matične podlage na celotni površini RGR 307 na drugi stopnji poudarjenosti. Funkcija varovanja naravnih vrednot je poudarjena na drugi stopnji na drevesni naravni vrednoti, ki se nahajata v tem RGR. Okoli pešpoti E6 so na prvi stopnji poudarjene rekreacijska, turistična in estetska funkcija. Ob prometnicah so postavljeni mnogi čebelnjaki, kjer je poudarjena funkcija pridobivanja drugih nelesnih dobrin.

Slika 10: Močno razgrajen sestoj po sanaciji vetroloma na južnem pobočju Bičke gore (17024A)

9.2.5.1 Stanje gozdov v RGR 307

9.2.5.1.1 Rastišče v RGR 307

Preglednica 119/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 307

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
68214	Ranunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum	7,04	1,5	5,28
64112	Omphalodo-Fagetum typicum	87,33	18,9	8,88
64113	Omphalodo-Fagetum mercurialetosum	312,75	67,8	6,62
64114	Omphalodo-Fagetum maianthemetosum	9,42	2,0	8,88
64116	Omphalodo-Fagetum homogynetosum	27,75	6,0	6,90
65100	Ulmo-Aceretum pseudoplatani	16,92	3,7	6,72
Skupaj		461,21	100,0	7,08

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V RGR 307 močno prevladuje gozdna združba jelovo bukovje (95 %) s štirimi različnimi subasociacijami: najboljšejejša je seveda s trpežnim golšcem (67,8 %), sledi ji s spomladansko torilnico (18,9 %), njej z gozdnim planinščkom (6,0 %), najmanjša pa je z dvolistno senčnico (2,0 %). Na slabih štirih odstotkih površine se pojavlja javorovje z brestom, najmanjši obseg pa ima gozdna združba bukovje s platanolistno zlatico (dober odstotek). Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 7,15 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 98 %, glede na PSR pa 92 %.

9.2.5.1.2 Stanje sestojev v RGR 307

Zgradba gozda

V RGR 307 je večina sestojev skupinsko raznodobna in razvrščena v razvojne faze, nekaj malega pa je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga v RGR 307 je 334,3 m³/ha. Iglavcev (46,1 %) je manj kot listavcev (53,9 %). Letni prirastek znaša 6,31 m³/ha, razporejen je še nekoliko bolj v prid listavcem (53,1 % proti 46,9 %). Razmerje po debelinskih razredih kaže da je večina lesne zaloge v četrtem in petem debelinskem razredu, pri iglavcih je največ lesne mase v petem razredu (kar 65,1 %), pri listavcih pa je lesna zaloga nekoliko bolj razporejena.

Preglednica 120/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 307

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	3,9	6,2	7,4	17,4	65,1	154,1	46,1	2,96	46,9
Listavci	4,3	13,8	27,4	27,9	26,6	180,2	53,9	3,35	53,1
Skupaj	4,1	10,3	18,2	23,0	44,4	334,3	100,0	6,31	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 121/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 307

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	D. t. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	43,5	110,7	153,0	27,0	0,2
	%	13,0	33,1	45,8	8,1	0,0
Ciljno stanje	m ³ /ha	45,5	107,4	158,4	28,4	0,0
	%	13,3	31,6	46,6	8,4	0,0

V lesni zalogi prevladuje bukev (45,5 %), manj je jelke (33,1 %), še nekoliko manj pa smreke (13,0 %). Z nekaj odstotki so prisotne še plemeniti listavci (8,4 %).

Pri ciljnem stanju načrtujemo ohranitev sedanjega razmerja drevesnih vrst.

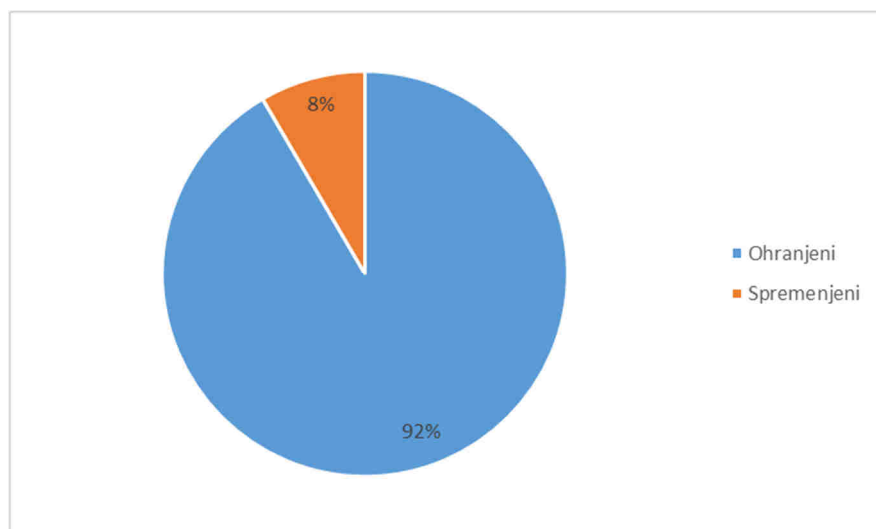
Ohranjenost gozdov

Gozdovi v RGR 307 so na večjem delu površine ohranjeni (92 %), nekaj je tudi spremenjenih (8 %).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Grafikon 18: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 307

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

V RGR 307 je največ sestojev v obnovi (46,4 %), za tretjino je debeljakov, raznomernih sestojev je desetina drogovnjakov je 8,3 %, najmanj je mladovij (2,1 %). Podmladek se pojavlja na 178,21 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, manj pa v raznomernih sestojih, debeljaki in drogovnjaki. Zasnova podmladka je najboljša v raznomernih sestojih (100 % bogata), malo slabša je v sestojih v obnovi (96 % bogata, ostalo prav dobra) in debeljaki (85 % bogata, ostalo prav dobra in dobra), najslabša je v drogovnjaki (73 % bogata, 20 % prav dobra). Lesna zaloga je 334 m³/ha, najvišja je v debeljaki (446 m³/ha), nekoliko nižja v raznomernih (396 m³/ha), potem pa je vedno nižja od drogovnjakov (322 m³/ha) do drogovnjakov (258 m³/ha) in mladovij.

Preglednica 122/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 307

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m ³ /ha
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	9,52	2,1							0
Drogovnjak	38,26	8,3	0,53	1	73	20	7		322
Debeljak	153,01	33,2	10,60	7	85	11	4		446
Sestoj v obnovi	213,78	46,4	153,96	72	96	4			258
Raznomerno (ps-šp)	46,64	10,1	13,12	28	100				396
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,0	0	0				0
Skupaj	461,21	100,0	178,21	100					334

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V sestavi podmladka prevladuje bukev (63 %), bistveno manj je smreke (25 %), še manj pa plemenitih (7 %), Zaskrbljujoče je dejstvo, da je jelke, graditeljice teh gozdov, v pomladku RGR 307 le 5 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 123/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 307

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)								
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4					
Mladovje	9,52	2,1	82,9	17,1	0,0	0,0	98,4	1,6	0,0	0,0	97,1	2,9	0,0	0,0					
Drogovnjak	38,26	8,3	82,7	12,4	4,9	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	82,6	8,2	5,6	3,6					
Debeljak	153,01	33,2					98,9	1,1	0,0	0,0	39,1	52,1	5,2	3,6					
Sestoj v obnovi	213,78	46,4					99,9	0,1	0,0	0,0									
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0									
Raznomerni (p-š)	46,64	10,1					97,3	2,7	0,0	0,0									
Raznomerni (s-g)	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0									
Panjevec	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0									
Grmičav gozd	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0									
Pionirski g. z grm.	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0									
Skupaj	461,21	100,0																	

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

Prevladujoča razvojna faza v RGR 307 je sestoj v obnovi, ki pokriva skoraj polovico vse površine. Ti sestoji so pravilno negovani.

Debeljaki pokrivajo slabo tretjino površine in so prav tako pravilno negovani. Tesnega sklepa je veliko (39 %), v preostali polovici pa je le-ta normalen, nekaj malega je tudi rahlega ter pretrganega sklepa.

8,3 % površine pokrivajo drogovnjaki. Njihova zasnova je večinoma bogata (82,7 %), nekaj pa je tudi prav dobre (12,4 %) in pomanjkljive zasnove (3,6 %). Vsi drogovnjaki so pravilno negovani, večina njih pa ima tesen sklep (82,6 %).

Raznomerni sestoji pokrivajo 10,1 % površine in so po večini ustrezno negovani (97,3 %).

Mladovja je malo (2,1 %), ima bogato zasnovo na večini površine (82,9 %), drugod pa prav dobro. Negovanost je povsod ustrezna, močno prevladujoč pa je tesen sklep (97,1 %).

Kakovost drevja

Večina drevja je prav dobre kakovosti (43 %), sledi ji dobra kakovost (43 %). Odlične kakovosti je 6 %, dosejajo jo vse pomembnejše drevesne vrste, v največjem obsegu (13 %) pa plemeniti listavci. Ravno jelka dosega v povprečju najboljšo kakovost (skoraj dve tretjini vseh dreves imajo oceno odlično ali prav dobro). Na drugi strani pa je najslabša kakovost predvsem pri smreki (67 % dreves v dobrem razredu).

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih dreves je v RGR 307 6,9 %, kar je največ v GGE. Večina je poškodb debla in korenčnika (5,9 %), manj je poškodb vej (0,8 %) ter osutosti (0,2 %).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 124/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 307

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	22,44	20,36	90,7
Priprava tal	ha			
Sadnja	ha			
Obžetev	ha			
Nega mladja	ha	23,86	20,68	86,7
Nega gošče	ha	66,89	60,25	90,1
Nega letvenjaka	ha	46,99	37,47	79,7
Nega drogovnjaka	ha	18,21	12,77	70,1
Vzdrževanje travinj	ha	5,70	4,60	80,7
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	1,13	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	Dni	0,00	0,50	0,0

Gojitvena dela so v splošnem izvedena dobro, saj se realizacija del giblje nad 80 % načrtovanih del. Največ, glede na delež načrtovanih del, se je izvedlo priprave sestoja (90,7 %), sledila je nega gošče prav tako z 90,1 % realiziranih del, nekaj manj se je naredilo nege mladja (86,7 %) ter nege letvenjakov (79,7 %).

Preglednica 125/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 307

	Načrtovano	Posekano	% realizacije
Iglavci	25.116	38.471	153
Listavci	16.867	14.276	85
Skupaj	41.983	52.747	126

Posek je bil v preteklem obdobju v RGR 307 realiziran v obsegu 126 % načrtovanega. Pri stopnja realizacije je prišlo do velikih razlik med iglavci in listavci, in sicer: Pri iglavcih kar 153 %, pri listavci (85 %)

9.2.5.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 307

9.2.5.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 307

Površina RGR 307 se je od leta 1960 povečala za okoli 4 ha. V preteklosti se je to spreminjalo zaradi načina zajemanja podatkov, sedaj pa je posledica usklajevanja mej po digitalnem katastrskem načrtu. Površina se je tako skupno nekoliko povišala, čeprav je prišlo do izgube površine v obsegu 1,37 ha, ker se je odsek 28i priključil odseku 28h in izpadel iz tega RGR. Lesna zaloga v grobem kaže tendenco rasti, ki pa ni konstantna. Trenutno znaša 334 m³/ha in je od prejšnjega ureditvenega obdobja večja za 8 m³/ha. Povišanje tarif v prejšnjem obdobju je k temu prineslo kar 58 m³/ha, saj so se tarife pri iglavcih povišale za 16,8 %, pri listavcih za 19,1 %, oziroma skupaj za 17,8 %, kar je največ v GGE Jurjeva dolina. Tudi letni prirastek nima neke izrazite krivulje rasti, vendar v zadnjih tridesetih letih raste in sedaj znaša 6,31 m³/ha. Realizacija poseka po obdobjih niha. Za to ureditveno obdobje smo predvideli posek v obsegu 6,01 m³/ha, kar je za polovico manj kot je bilo opravljenega v preteklem obdobju.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 126/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 307 v obdobju 1960 – 2029

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1960-1969	456,30	232,8	88,4	321,2	6,11	2,56	8,67	-	-	-
1970-1979	456,30	245,5	88,5	334,0	5,36	2,57	7,93	6,35	2,07	8,42
1980-1989	461,06	191,7	84,0	275,7	4,18	2,69	6,87	5,14	1,22	6,36
1990-1999	461,82	196,2	117,2	313,4	2,10	2,70	4,80	3,46	1,07	4,53
2000-2009	459,14	198,1	128,2	326,3	2,13	2,81	4,94	3,18	2,01	5,19
2010-2019	460,76	227,6	161,4	389,0	3,99	3,67	7,66	8,35	3,09	11,44
2020-2029	461,21	154,1	180,2	334,4	2,96	3,35	6,31	3,02	3,01	6,03

Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

9.2.5.3.2 Drevesna sestava v RGR 307

Preglednica 127/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1960 – 2020

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev.	Pl. List.	Dr. tr. List.
1960-1969	7,0	65,5	21,0	5,1	1,4
1970-1979	8,0	65,5	21,3	4,9	0,3
1980-1989	9,9	59,6	24,4	5,9	0,2
1990-1999	12,0	51,0	31,0	6,0	0,0
2000-2009	18,4	42,3	31,2	8,1	0,0
2010-2019	18,1	40,4	34,1	7,4	0,0
2020-2029	13,0	33,1	45,1	8,1	0,0

V lesni zalogi so se od leta 1968 odstotki smreke več kot podvojili, bukke narasli za več kot tretjino, jelke pa posledično močno zmanjšali. Plemeniti listavci so stalno prisotni z nekaj odstotki, podobno tudi bori, drugi trdi in mehki listavci pa so prisotni v sledih.

9.2.5.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 307

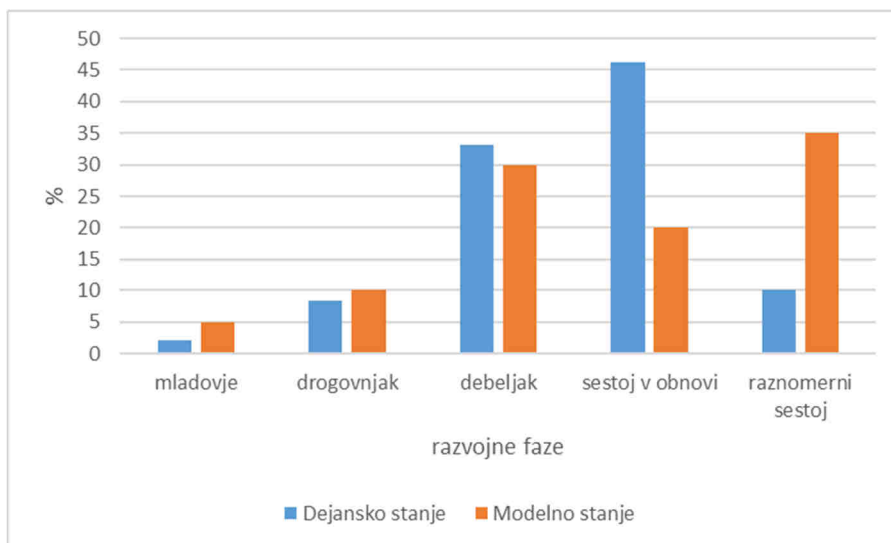
Preglednica 128/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 307 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	9,52	2,1	2,1	11	5	23,06	-2,9
Drogovnjak	38,26	8,3	8,3	22	10	46,12	-1,7
Debeljak	153,01	33,2	33,2	67	30	138,36	+3,2
Sestoj v obnovi	213,78	46,3	46,3	45	20	92,24	+26,3
Raznomerni	46,64	10,1	10,1		35	161,42	-24,9
Skupaj	461,21	100,0		145	100	461,21	0

Glede na modelno stanje je v RGR 307 preveč sestojev v obnovi, nekoliko tudi debeljakov, močno primanjkuje raznomernih sestojev, delno tudi mladovij. Za približanje dejanskega stanja modelnemu je treba pri sestojih v obnovi čim prej zaključiti z obnovo, da pridobimo mlajše razvojne faze, ki jih primanjkuje. Debeljakov ne uvajamo v obnovo, če ni nujno potrebno.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

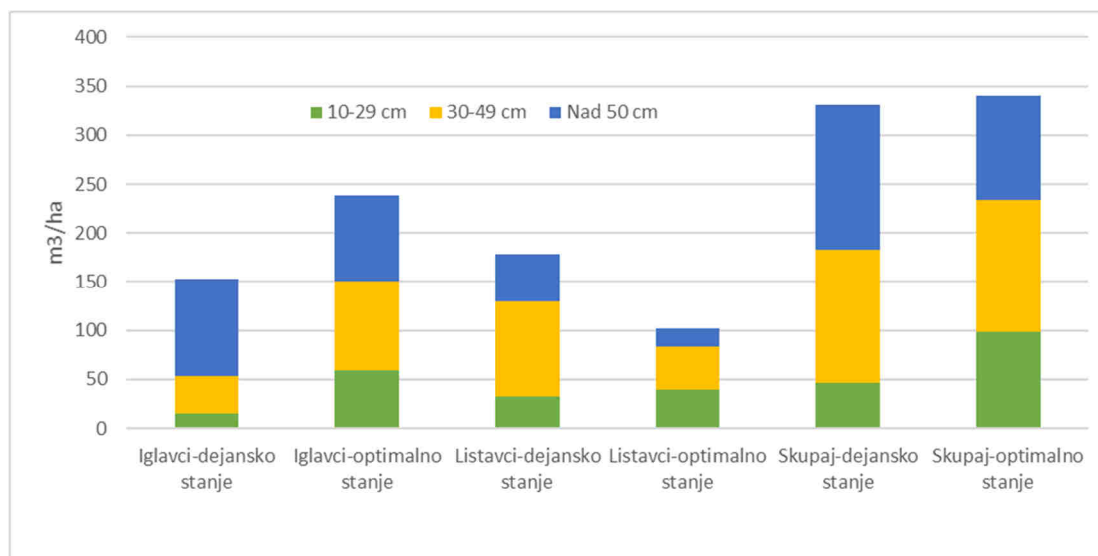
Grafikon 19: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 307

Preglednica 129: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 307

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	15	9,8	59	24,8	32	18,0	39	38,2	47	14,2	98	28,8
30-49 cm	38	24,8	91	38,2	98	55,1	45	44,1	136	41,1	136	40,0
nad 50 cm	100	65,4	88	37,0	48	27,0	18	17,6	148	44,7	106	31,2
Skupaj	153	100,0	238	100,0	178	100,0	102	100,0	331	100,0	340	100,0

Grafikon 20: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 307

Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture za raznomerne sestoje v RGR 307 kaže, da je dejanska lesna zaloga nekoliko nižja od optimalne, bistveno premalo je najtanjšega drevja, medtem ko je najdebeljšega preveč. Za iglavce velja, da je srednje debelega drevja dovolj, medtem ko je

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

najtanjšega drevja bistveno premalo, najdebeljšega pa bistveno preveč. Pri listavcih velja podobno, le da je srednje debelega drevja preveč ter premalo najdebelejšega drevja.

9.2.5.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 307

9.2.5.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 307

Skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi: jelke (40 %), bukke (36 %) in smreke (19 %) s posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev (5 %). Ciljna lesna zaloga 356 m³/ha, končna lesna zaloga 600 m³/ha. Ciljni sortiment: iglavci B (ŽI), listavci A1 (L).

Posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi: jelke(50 %), bukke (25 %), smreke (20 %) in plemenitih listavcev (5 %). Optimalna lesna zaloga 340 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 80 cm, listavci 60 cm. Ciljni sortiment: iglavci B (ŽI), listavci A1 (L).

Obdobje, v katerem nameravamo doseči ciljno stanje, je 20 let.

Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb:

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni sestoji	Skupaj
%	5	10	30	20	35	100
m ³ /ha	100	230	470	340	340	356

Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih:

		10-29 cm	30-49 cm	nad 50 cm	Skupaj
Iglavci	%	59	91	88	238
	m ³ /ha	25	38	37	100
Listavci	%	39	45	18	102
	m ³ /ha	38	44	18	100
Skupaj	%	98	136	106	340
	m ³ /ha	29	40	31	100

9.2.5.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 307

Usmeritve so sledeče:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje. V prebiralnih gozdovih in raznomernih gozdovih, kjer želimo ohraniti prebiralno ali raznomerno zgradbo, prebiralno gospodarjenje.
- Pomladitvena doba 30 let, proizvodna doba 145 let.
- Obhodnjica 10 let.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova, pomladitveni cilj je: smreka maksimalno 20 %, jelka minimalno 30 %, bukev 45 % in pl. listavci minimalno 5 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih pa: smreka 20 %, jelka minimalno 50 %, bukev maksimalno 20 %, pl. listavci 10 %.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih in boljših delih rastišč, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo smreke ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce v mladovjih, kjer prevladuje bukev pa tudi smreko. Na najboljših rastiščih se nega gošče in nega letvenjaka izvede dvakrat v desetletju.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom (40 % drogovnjakov) močno izbiralno redčenje z intenziteto 25 – 30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom (45 % drogovnjakov) zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15 – 20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- Pričeti z obnovo v debeljakih (40 % debeljakov), ki so presegli končno zalogo in tudi debeljakih, ki ciljne zaloge niso dosegli je pa v obeh primerih povprečni premer nosilcev

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

sestoja presegele premer 50 cm pri iglavcih in 40 cm pri listavcih, intenziteta sečnje 30 % od LZ.

- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep (50 % debeljakov) šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10 – 15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je podmladek presegele 1 m višine (15 % pomlajencev) končni posek (intenziteta 100 % od LZ), v sestojih v obnovi dobro zasnovo (30 % pomlajencev) pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo (55 % pomlajencev) zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja (10 % teh gozdov) intenziteta sečnje 30 - 35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture (60 % teh gozdov) intenziteta sečnje 20 - 25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge (40 % teh gozdov) intenziteta sečnje 10 – 15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev, večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrst teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- V debeljakih, kjer v lesni zalogi prevladujejo iglavci (jelka) debelinska struktura pa je ugodna, tako da je dovolj iglavcev v RDR A in so le-ti vitalni, ter je tudi ugodna možnost obnove z iglavci (jelko), s premenilnimi redčenji oblikovati raznomerno zgradbo.
- Pri izbiri drevov za sečnjo pri jelki posebno pozornost posvečati vitalnosti, debelini in kvaliteti, in sicer prednost pri sečnji imajo nevitale jelke pred vitalnimi, debelejšje pred tanjšimi in nekvalitetne pred kvalitetnimi.

9.2.5.4.3 Ukrepi v RGR 307

S predvideno možno sečnjo 27.790 m³, intenziteto 18 % na lesno zalogo in intenziteto 95,4 % na prirastek, je možno doseči zastavljen gozdnogojitveni cilj.

Preglednica 130/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 307

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	46,1	53,9	100,0
-ciljno (%)	45	55	100
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	154,1	180,2	334,3
-ciljna (m ³ /ha)	152,9	186,8	339,7
Letni prirastek (m ³ /ha)	2,96	3,35	6,31
Možni posek (m ³)	30,1	30,0	60,2
Možni posek (m ³ /ha/leto)	3,02	3,01	6,03
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	19,6	16,7	18,0
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	101,9	89,8	95,5
Izravnalna doba (let)	20		

Možni posek v RGR 307 znaša 27.790 m³, kateri je enakomerno razporejen po iglavcih in listavcih. Večji del poseka je predvidenega za pomladitveni (67 %) in redčenja (26 %), nekoliko manj za prebiralno sečnjo (6 %). Pri iglavcih je razporeditev med vrstami sečenj dokaj podobna (več prebiralnega poseka in manj pomladitvenega), pri listavcih pa prevladuje pomladitveni posek (68 %), prebiralnega je manj (2 %), nekoliko več pa je redčenj (30 %).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 131/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 307

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
		Redčenje	Pomladitev	Prebiralno						
Iglavci	m ³	3.006	9.169	1.555			184	13.914	19,6	101,8
	%	22	66	11			1			
Listavci	m ³	4.123	9.437	226			90	13.876	16,7	89,8
	%	30	68	2			1			
Skupaj	m³	7.129	18.606	1.781			274	27.790	18,0	95,4
	%	26	67	6			1			

Preglednica 132/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 307

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	22,84	22,84
Obžetev	ha	0,94	0,94
Nega mladja	ha	7,05	7,05
Nega gošče	ha	33,67	33,67
Nega letvenjaka	ha	64,54	64,54
Nega drogovnjaka	ha	9,22	9,22
Nega preb.gozda	ha	8,24	8,24
Naravni raz.biotopov	m ³	1,32	1,32
Vzdrževanje travinj	ha	0,34	3,40
Spravilo sena	ha	0,34	3,40
Vzdrž. vodnih virov	kos		

10 PROSTORSKI DEL NAČRTA

10.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Preglednica 133: Stanje gozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	2.054,86	99,9
Novo določene gozdne površine	2.055,82	100,0
Novo izločene gozdne površine	0,96	0,00
Izkrčene površine v preteklem obdobju	/	/
Skupna površina gozda novega načrta	2.055,82	100,0
Površine v zaraščanju	/	
Druga gozdna zemljišča	/	
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	18,97	

Gozdne površine iz preteklega načrta

V prejšnjem ureditvenem obdobju je bila površina gozda 2.054,82 ha. Opisi sestojev so bili izvedeni na osnovi posnetkov DOF, ki pa niso dosegali današnje natančnosti. Površina gozda se je v zadnjem obdobju zmanjšala. Razlike so nastale zaradi natančnejše določenega gozdnega roba, spremembah na gozdnih lazih (določene površine so bile na novo vzpostavljene) in usklajevanja mej po DKN (minimalno).

Novo določene gozdne površine

Preglednica 134: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

Površina	ha	%
GGE Jurjeva dolina	2.074,82	100,00
Gozd	2.055,85	99,1
Ostala gozdna zemljišča	0,00	0,00
daljnovodi	0,00	0,00
obore	0,00	0,00
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	18,97	0,90
senožeti in lazi v gozdu (ekstenzivna paša)	17,60	0,85
zaraščajoče površine	0,00	0,00
infrastrukturni objekti	0,00	0,00
ostale površine znotraj gozda	1,37	0,05
Skupaj gozdni prostor	2.074,82	100,00
zaraščajoče površine	0,00	0,00
drugo	0,00	0,00
Negozdni prostor	0,00	0,00

Za novo določene površine gozda smo vzeli površino, ki je razlika med novim in starim stanjem gozda in znaša 0,96 ha, ki je tudi razlika med novo določenimi in novo izločenimi površinami gozda skupaj s krčitvami.

Novo določeni gozdni prostor obsega 2.055,82 ha, kamor poleg gozda, ki po velikosti prevladuje, sodijo še ostala zemljišča v gozdnem prostoru (lazi v gozdu, zaraščajoče površine v gozdnem prostoru, infrastrukturni objekti in ostale površine znotraj gozda) ter ostala gozdna zemljišča (daljnovodi in obore).

Zemljišča v zaraščanju, ki se ne bodo določila kot gozd

Takih površin v GGE Jurjeva dolina ni.

Površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene

Takih površin v GGE Jurjeva dolina dejansko ni. Razlika, ki se je pojavila v prejšnjem načrtu, je razlika med prejšnjo površino gozda in tedanjo površino gozda, ki znaša 4 ha je predvsem rezultat uskladitve meje GGE z DKN.

Spreminjanje gozdnih površin je prikazano na karti *Stanje in razvoj gozdnih površin*.

10.2 Večfunkcionalna območja

Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje

Karta prikazuje območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije, ki so vsaj na drugi stopnji poudarjenosti ter okolju prijazne socialne funkcije prav tako vsaj na drugi stopnji poudarjenosti. Od okolju prijaznih funkcij imamo v večnamenskih gozdovih GGE Jurjeva dolina edino funkcijo varovanja naravnih vrednot zastopano površinsko.

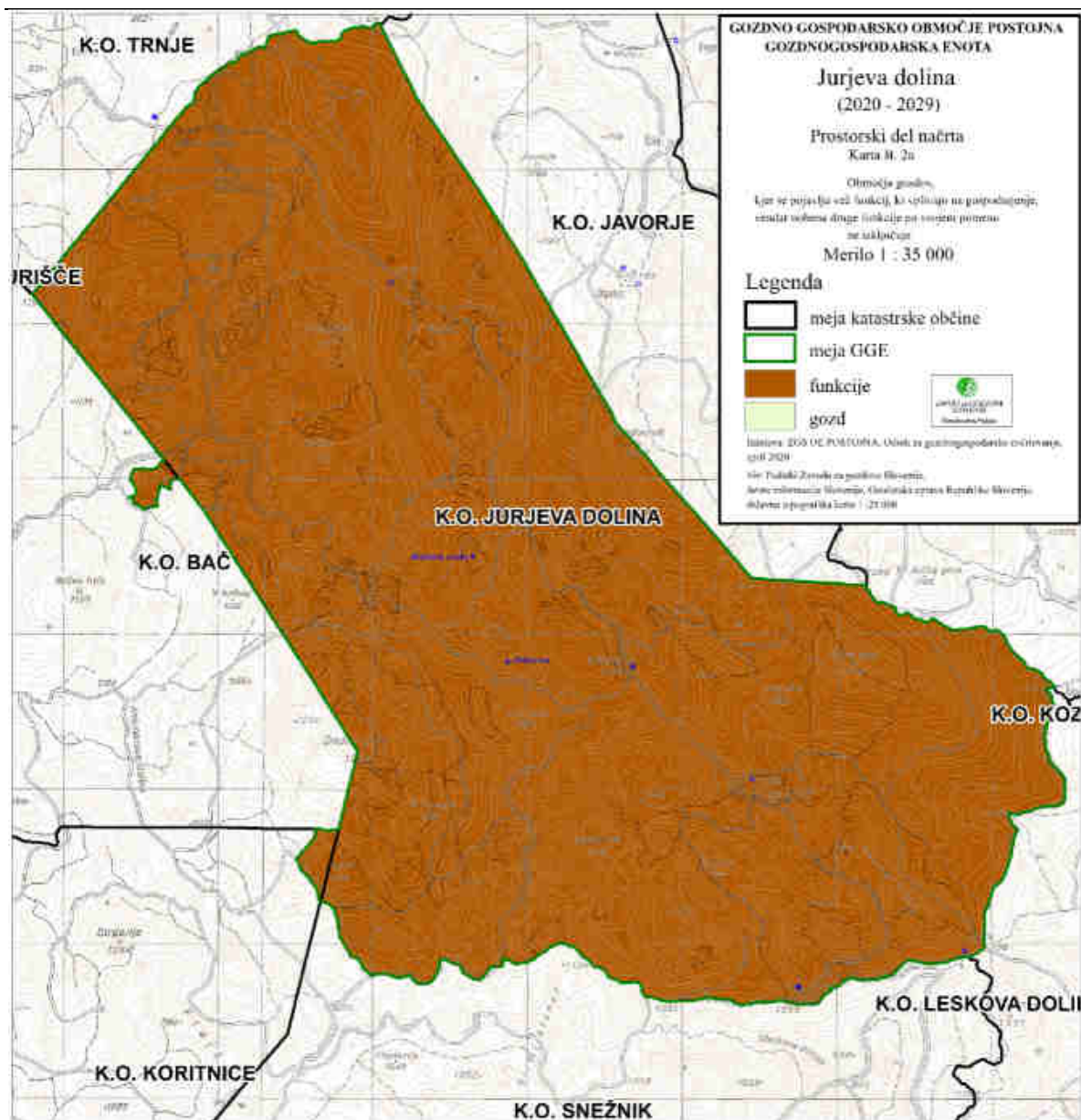
Od ekoloških funkcij imamo na celotni enoti prisotno hidrološko funkcijo, ki je zaradi karbonatne podlage povsod poudarjena na drugi stopnji, razen tam, kjer je zaradi lokalnih posebnosti poudarjena na prvi. Prav tako imamo na celotnem območju enote prisotno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, saj so območja EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri ter Natura 2000 vsa na drugi stopnji poudarjenosti te funkcije. Posamezne funkcijske enote imajo biotopsko funkcijo poudarjeno na prvi stopnji.

Na območju gozdnih rezervatov imamo raziskovalno funkcijo in funkcijo varovanja naravnih vrednot zastopano na prvi stopnji, vendar v rezervatih ni gospodarjenja, zato te funkcije na gospodarjenje ne morejo vplivati. Drugod imamo od okolju prijaznih socialnih funkcij le funkcijo varovanja naravnih vrednot poudarjeno na drugi stopnji in to na objektih naravnih vrednot, ki so prisotni le točkovno, razen nahajališča fosilov Jurjev dol, ki je zastopan površinsko.

Do prekrivanja teh dveh skupin funkcij prihaja tam, kjer so poudarjene okolju prijazne funkcije, vendar kljub prekrivanju nobena funkcija ni ogrožena. Takih površin gozdnega prostora je 1,19 ha.

Površina prekrivanja teh dveh območij je prikazana na karti Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta št. 4: - prostorski del GGN karta št. 2a - območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje

Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov

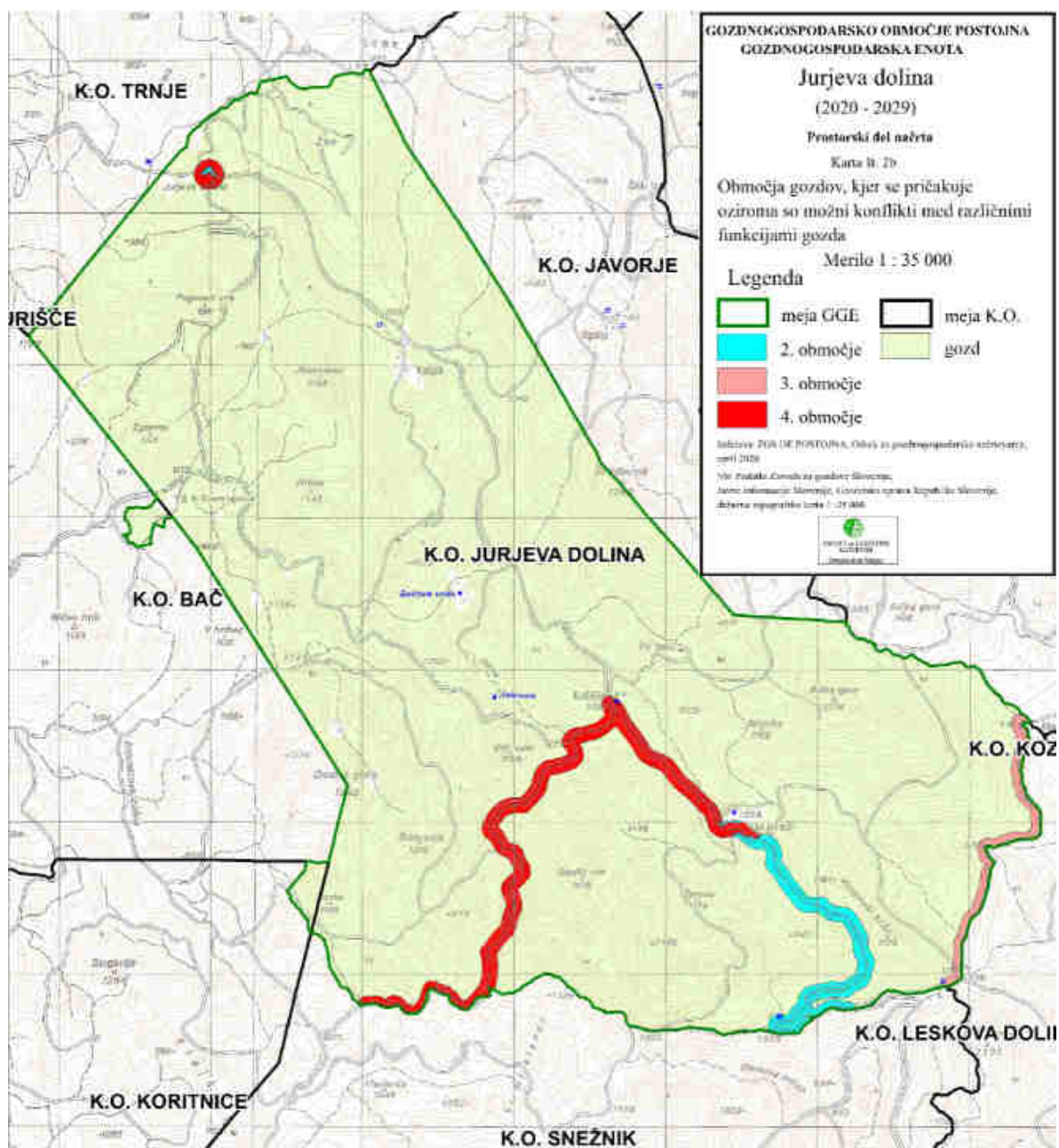
Karta prikazuje območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije, ki so vsaj na drugi stopnji poudarjenosti ter okolje obremenjujoče socialne funkcije prav tako vsaj drugi stopnji poudarjenosti.

Ekološke funkcije so na celotnem območju gozdnega prostora prisotne vsaj na drugi stopnji poudarjenosti. Okolje obremenjujoče funkcije v GGE Jurjeva dolina so prav tako prisotne na drugi stopnji poudarjenosti (rekreacijska, turistična in estetska funkcija na pešpoti E6), vendar le kot linijski objekt z vplivnim območjem, ki pa kot tako ne pokriva gozdnega prostora površinsko.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Obstajajo štiri kategorije območij, kjer se te funkcije prekrivajo:

1. območje – s 1. stopnjo poudarjenosti sta navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena okolje obremenjujoča socialna funkcija.
2. območje – z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.
3. območje – z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.
4. območje – z navzočo vsaj eno ekološko in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo na ravni 2. stopnje poudarjenosti.

Karta 5: prostorski del GGN karta št 2b - območja gozdov, kjer se pričakuje, oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Preglednica 135: Večfunkcionalna območja

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje	/	/
2. območje	24,24	1,18
3. območje	13,48	0,66
4. območje	47,11	2,28
Skupaj	84,83	4,06

10.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izraža povprečje letnega možnega in realiziranega poseka (oba v bruto m³/ha) ter povprečje dvakratnega obsega načrtovanih in realiziranih gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh/ha:

- zelo velika intenzivnost (vsota obeh števil presega število 9);
- velika intenzivnost (vsota števil je od 6 do vključno 9);
- srednja intenzivnost (vsota števil je od 3 do vključno 6);
- majhna intenzivnost (vsota števil je od 0 do vključno 3);
- gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 136: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

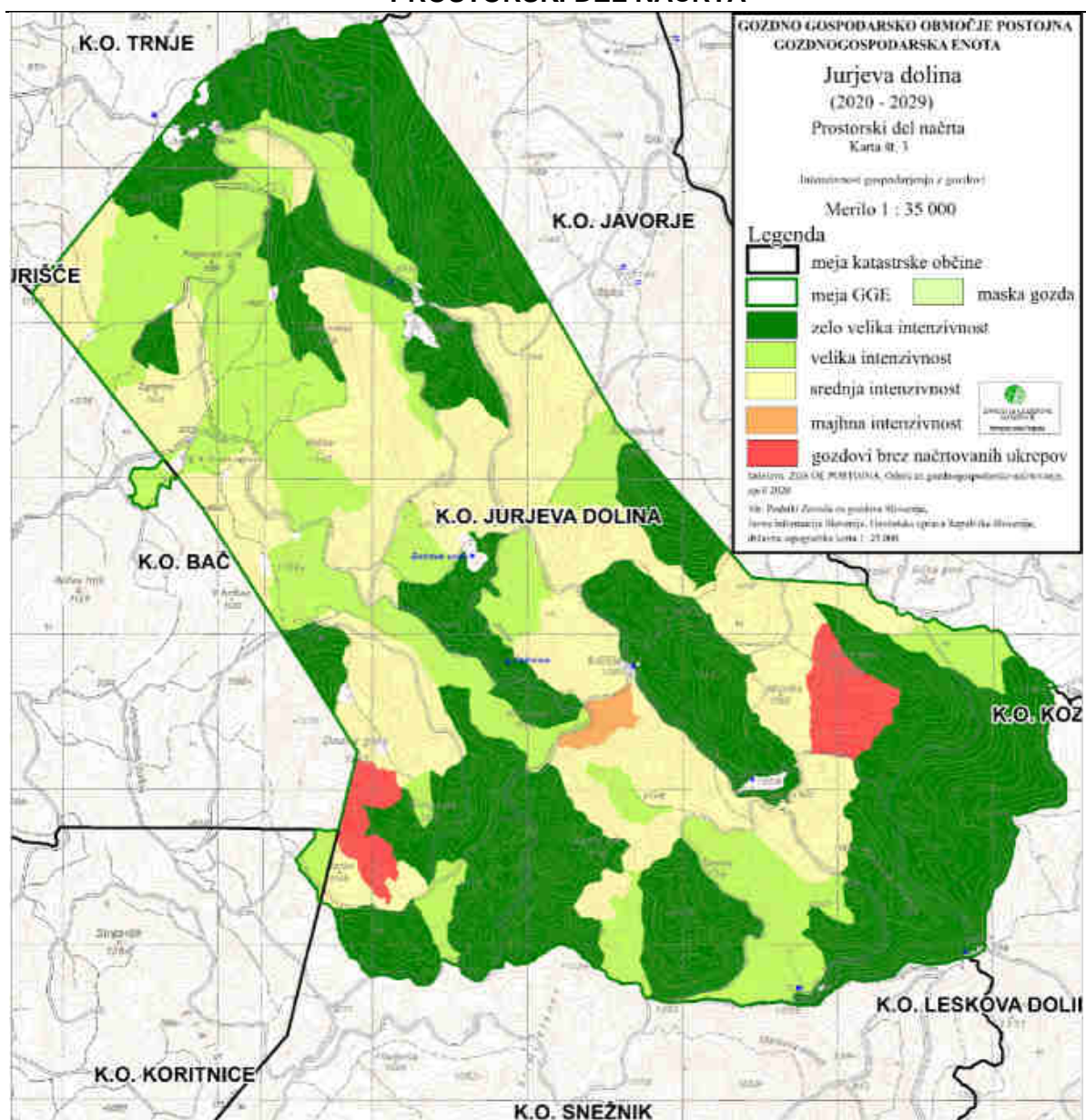
Intenzivnost	Površina (ha)	Delež (%)
Zelo velika intenzivnost	891,39	43,3
Velika intenzivnost	483,36	23,5
Srednja intenzivnost	618,34	30,1
Majhna intenzivnost	9,93	0,5
Gozdovi brez načrtovanih ukrepov	52,83	2,6
Skupaj	2.055,85	100,0

V GGE Jurjeva dolina prevladuje srednje velika intenzivnost, ki pokriva 70 % gozdov. Gozdovi brez načrtovanih ukrepov so gozdni rezervati (3 %). Imamo tudi nekaj gozdov z zelo veliko intenzivnostjo gospodarjenja (1 %). Na ostali površini je intenzivnost gospodarjenja velika (17 %) ali majhna (9 %).

Vsa območja so prikazana na karti [Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi](#).

PROSTORSKI DEL NAČRTA

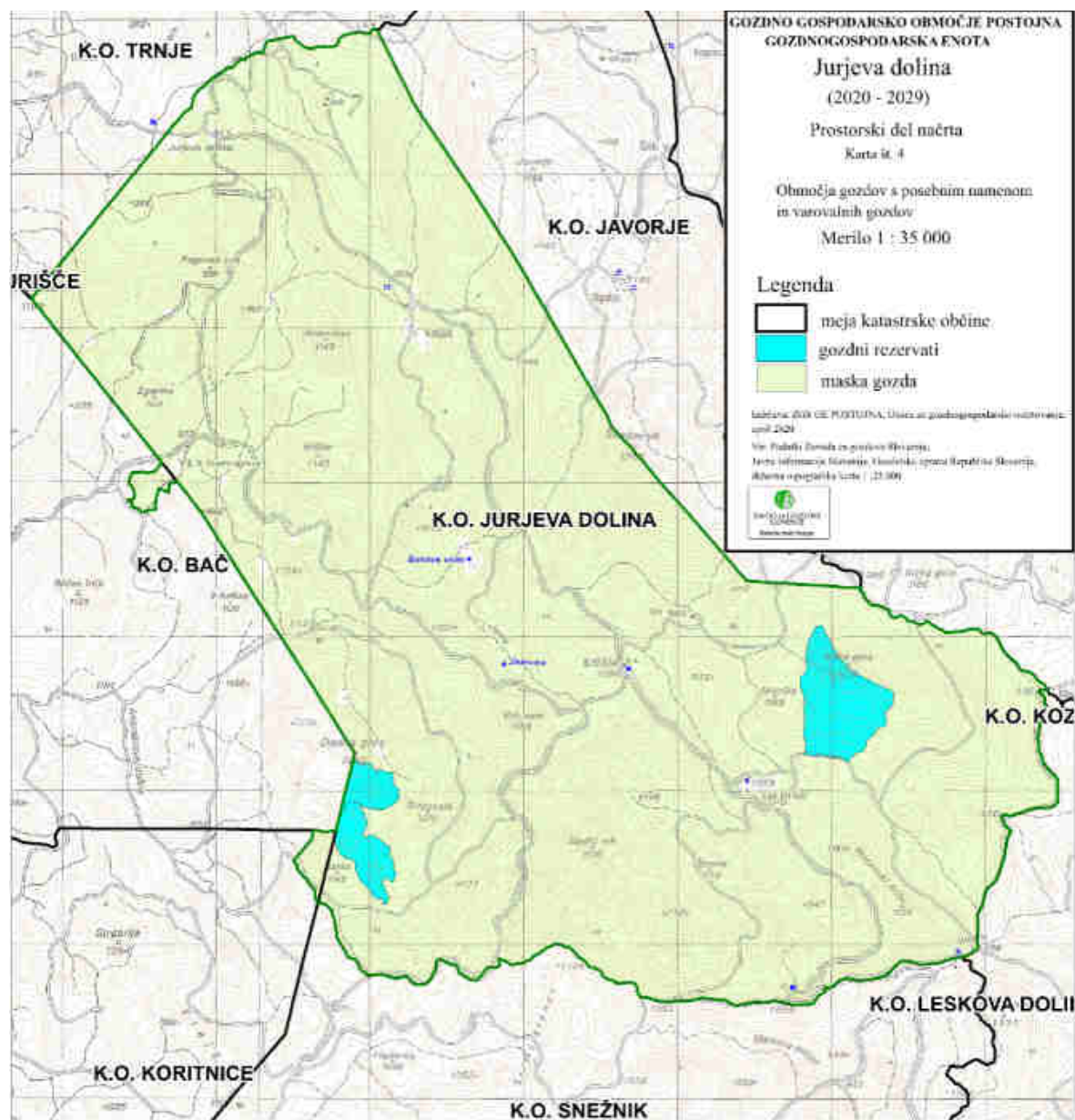

Karta 6: prostorski del GGN karta št. 3 - intenzivnost gospodarjenja z gozdom

10.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

V GGE Jurjeva dolina imamo dva gozdna rezervata: Dedna gora (21,08 ha) in Bička gora (31,75 ha). Skupaj zavzemata slabe tri odstotke površine GGE.

Gozdni rezervati so prikazani na karti Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi.

Karta 7: prostorski del GGN karta št. 4 - območja GPN in varovalnih gozdov

10.5 Gozdovi za sanacijo

Stanja gozdov po standardnih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja zaradi pomanjkanja meril ne prikazujemo.

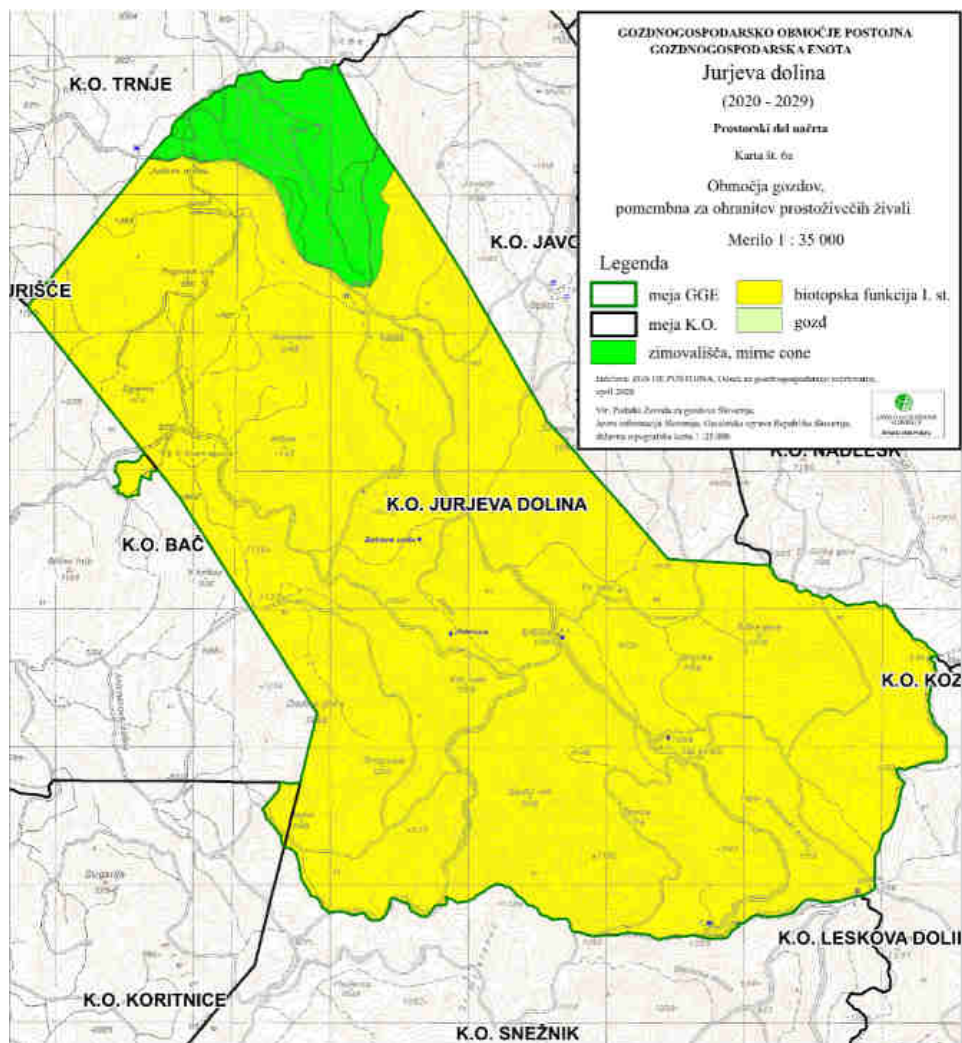
10.6 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali imajo funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjeno na prvi stopnji. V gozdu so to ekocelice, mirna cona za divjega petelina, triprstega in belohrbtega detla ter prehodi za prostoživeče živali, točkovno pa so to še jame, kaluže, izviri in brlogi. Na drugi stopnji poudarjenosti je zajeto preostalo območje gozdov, saj ga v celoti prekriva EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, večji del pa tudi območje Natura 2000. Poleg tega so v GGE Jurjeva dolina prisotna tudi zimovališča. Skupno območje gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali, predstavljajo celotno površino GGE Jurjeva dolina.

Preglednica 137: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. stopnja biotske funkcije	52,83	2,6
2. stopnja biotske funkcije	2.003,02	97,4
Skupaj	2.055,85	100,0

Obe območji sta prikazani na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Karta 8: prostorski del GGN karta št. 6a - območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

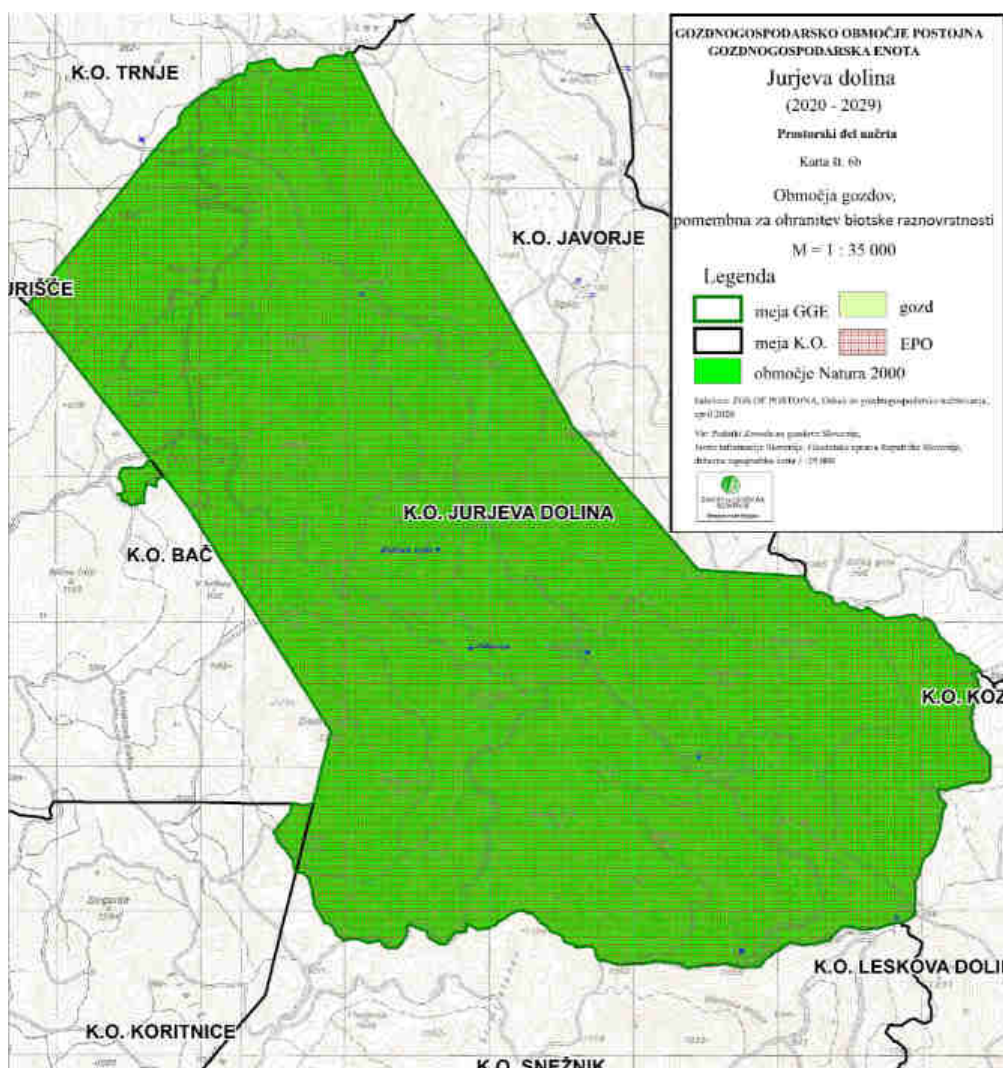
Preglednica 138: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Posebna varstvena območja (Natura 2000)	2.055,85	100,0
Ekološko pomembna območja	2.055,85	100,0

V posebna varstvena območja spada območje Natura 2000, ki zajema območje Javorniki-Snežnik in območje Snežnik-Pivka. V GGE Jurjeva dolina obsega območje Natura 2000 celotno površino gozdov.

Ekološko pomembni območji (EPO) v GGE Jurjeva dolina sta območje Snežnik-Pivka in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, ki pokrivata celotno območje gozdov GGE Jurjeva dolina.

Ker so območja gozdov, ki so pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti prisotna na celotnem območju GGE Jurjeva dolina, karte *Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti* ne izdelujemo.

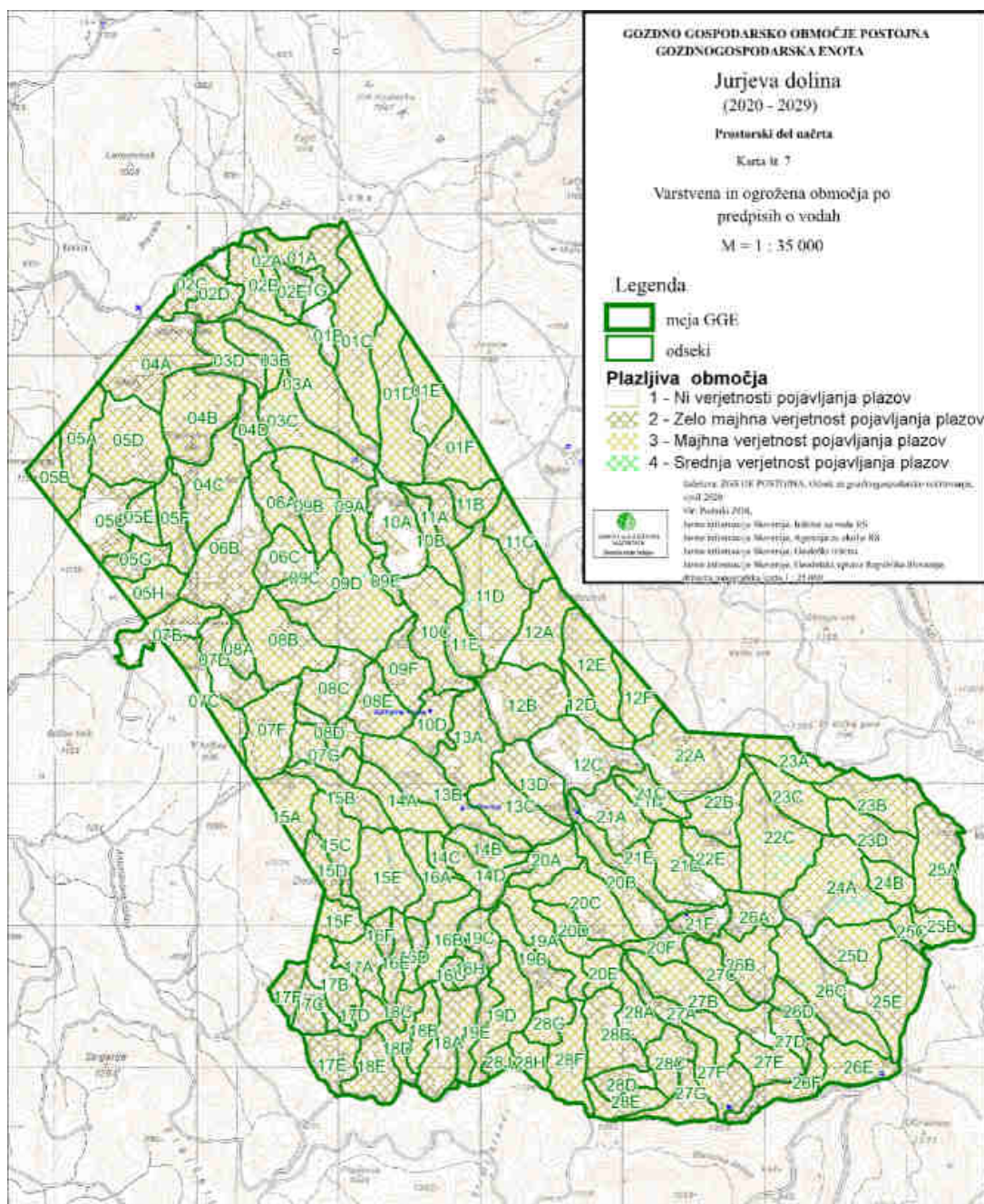

Karta 9: prostorski del GGN karta št. 6b - območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

10.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Pri upoštevanju posameznih usmeritev v praksi, se, zaradi nenatančnosti merila, uporabi inženirska logika za vsako posamezno mikrolokacijo.

Po podlagi plazljivih območij (zemljišča, kjer je ogrožena stabilnost zaradi pojava vode in geološke sestave tal (zemeljski plazovi)) je v GGE 10,9 % območij brez verjetnosti, 32,9 % območij z zelo majhno verjetnostjo, 55,3 % območij z majhno verjetnostjo, 0,9 % s srednjo verjetnostjo pojavljanja plazov. Območja so prikazana na karti Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah. Navedena ocena plazljivih območij v GGE Jurjeva dolina je narejena na podlagi Analize verjetnosti pojavljanja plazov v Sloveniji, ki jo je pripravil Geološki zavod Slovenije. Verjetnost pojavljanja zemeljskih plazov po tej Analizi je v GGE Jurjeva dolina močno precenjena, saj v zadnjem 130 letnem obdobju na območju GGE Jurjeva dolina ni bil evidentiran noben zemeljski plaz.

Karta 10: prostorski del GGN karta št št. 7 - varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

10.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno

Te površine so gozdni rezervati, varovalni gozdovi ter gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve. V GGE Jurjeva dolina imamo od vseh naštetih le gozdne rezervate (Dedna gora in Bička gora), ki pokrivajo 52,83 ha površine.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno

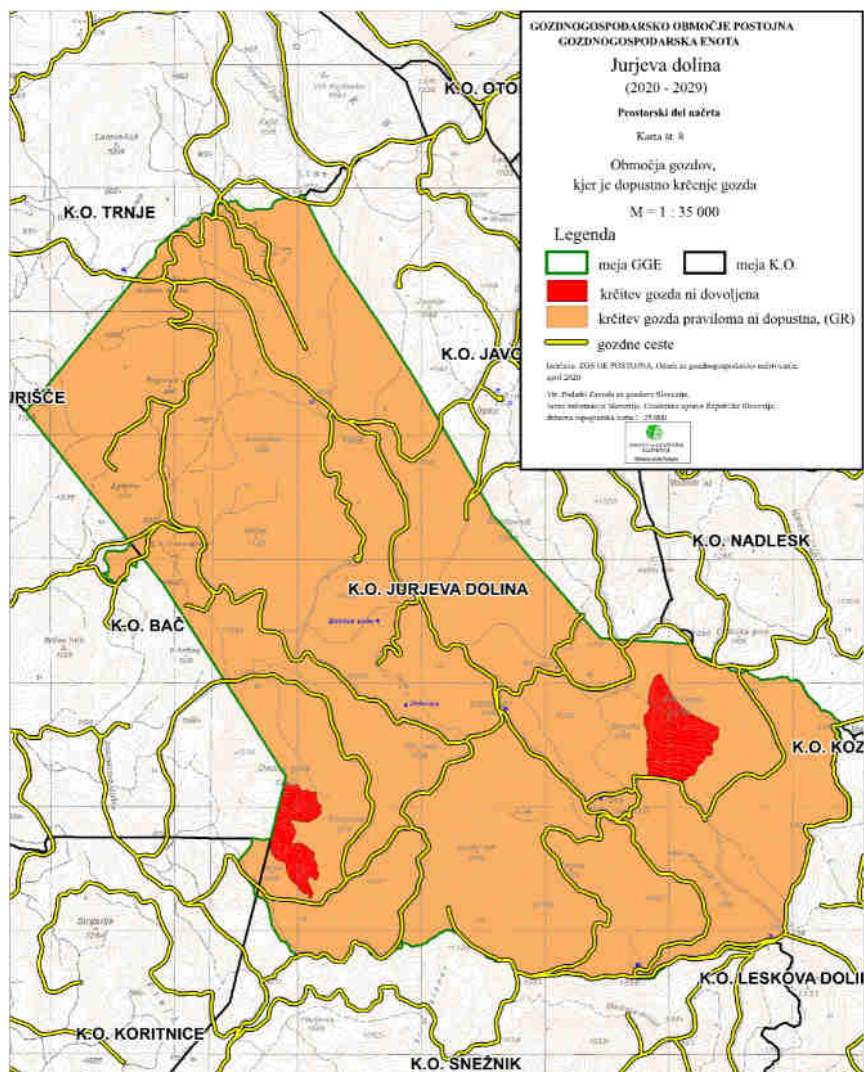
Za GGE Jurjeva dolina so površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dovoljeno naslednje:

- gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij,
- sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine,

Takih gozdov je v GGE Jurjeva dolina 2.003,02 ha.

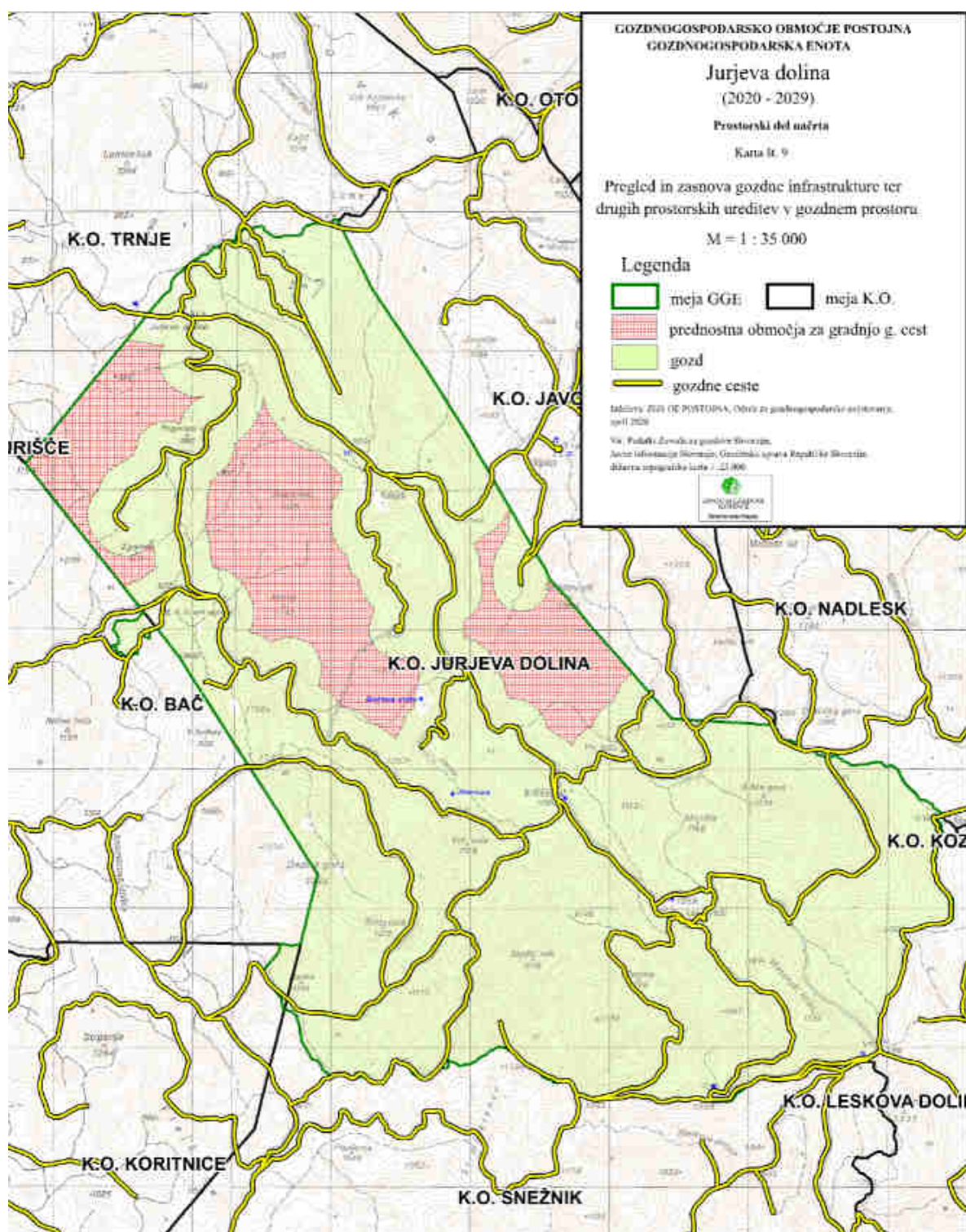
Poleg naštetih površin, se med površine, kjer krčenje praviloma ni dopustno štejejo še gozdovi na območju gozdnih učnih poti (v pasu 50 metrov), ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave in manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna, vendar takih površin v GGE Jurjeva dolina nimamo.

Obe območji sta prikazani na karti Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Karta 11: prostorski del GGN karta št. 8 - območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

10.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Karta 12: prostorski del GGN karta št. 9 - pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Odprtost gozdov s prometnicami

V GGE Jurjeva dolina imamo 43,95 km gozdnih cest, od tega so vse produktivne. Gostota gozdnih cest za celotno enoto znaša 21,19 m/ha.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest

Območja, ki so prednostna pri izgradnji gozdni cest, morajo ustrezati naslednjim pogojem:

- pravilna razdalja večja od 600 m,
- možni posek večji od 4 m³/ha/leto,
- intenzivnost gospodarjenja mora biti vsaj srednja.

Tem kriterijem ustrezajo odseki

- 3c,
- 4a, 4b, 4c, 4d,
- 5a, 5b, 5c, 5d, 5g,
- 6a, 6b, 6c,
- 8b, 8c, 8e,
- 9a, 9b, 9f,
- 11c, 11d,
- 12a, 12b, 12c, 12d, 12e, 12f, ki pokrivajo skupno 313,73 ha površine.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

Odseki, ki ustrezajo spodaj naštetim zahtevam so prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak:

- naklon manjši od 35 stopinj,
- delež odprtosti odseka manjši od 75 % in
- možni posek večji od 4 m³/ha/leto.

Tem kriterijem ne ustreza noben odsek.

Prednostna območja so prikazana na karti *Pregled in zasnova gozdne infrastrukture*.

11 LITERATURA

Biotska raznolikost gozdnate krajine, J.Papež, M.Perušek, I.Kos, ZGS, ZGDS, Ljubljana 1997

Gradivo za izračun proizvodne sposobnosti rastišč za območne načrte 2001 – 2010, Ž. Veselič, D. Matijašič, Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana 2001

Gozdnogospodarski načrt za GGE Jurjeva dolina od 1.1.1960 - 31.12.1969

Gozdnogospodarski načrt za GGE Jurjeva dolina od 1.1.1970 - 31.12.1979

Gozdnogospodarski načrt za GGE Jurjeva dolina od 1.1.1980 - 31.12.1989

Gozdnogospodarski načrt za GGE Jurjeva dolina od 1.1.1990 - 31.12.1999

Gozdnogospodarski načrt za GGE Jurjeva dolina od 1.1.2000 - 31.12.2009

Gozdnogospodarski načrt za GGE Jurjeva dolina od 1.1.2010 - 31.12.2019

Gozdnogospodarski načrt za Postojnsko gozdnogospodarsko območje 2001 - 2010

Kulturnovarstvene smernice za GGE Jurjeva dolina, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Nova Gorica, 2019

Naravovarstvene smernice za GGE Jurjeva dolina, Zavod RS za varstvo narave, OE Nova Gorica, 2019

Protipožarni načrt za KE Knežak, ZGS KE Knežak, Knežak 2000

Pregled gozdnih združb in rastiščnogojitvenih tipov na območju G.E. Loška dolina, Biro za gozdarsko načrtovanje, Ljubljana, 1964

Pravilnik o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih (Ur.l.RS 5/98)

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih (Ur.l.RS 70/06)

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih (Ur.l.RS 12/08)

Program razvoja gozdov v Sloveniji (Ur.l.RS 14/96 in Ur.l. RS 111/07).

Zakon o gozdovih, Ljubljana 1994

Zakon o gozdovih (Ur.l.RS 110/07)

12 NAČRT SO IZDELALI

Izmero na stalnih vzorčnih ploskvah so opravili:

Igor BIZJAK, univ. dipl. inž. gozd. s sodelavci
Danimir ŽUNIČ, dipl. inž. gozd. s sodelavci

Opise sestojev so opravili:

Suzana VRHOVEC, univ. dipl. inž. gozd.
Jurij REBEC, mag.inž.gozd.

Pri kabinetnih delih so sodelovali:

mag. Špela Elizabeta KOBLAR HABIČ, univ. dipl. inž. gozd.
Marko UDOVIČ, univ. dipl. inž. gozd.
Vinko STERŽAJ, univ. dipl. inž. rač.
Frenk PRELEC, univ. dipl. inž. gozd.
Peter KRMA, univ. dipl. inž. gozd.
Adolf TREBEC, univ. dipl. inž. gozd.
Danimir ŽUNIČ, dipl. inž. gozd.
Evgen OSTANEK, inž. gozd., vodja KE Stari trg
Ervin PORTA, inž. gozd., revirni gozdar

Postojna, 20. 04. 2020

Načrt sestavil:
Jurij REBEC, mag.inž.gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov
na OE Postojna
Marko UDOVIČ, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Postojna:
Anton SMREKAR, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor Zavoda za gozdove Slovenije
Damjan ORAŽEM, univ. dipl. inž. gozd.

13 PRILOGE

Priloga I

- Obrazec E1 (tabelarni pregled za GGE)
- Obrazec E2 (tabelarni pregled za RGR)
- Obrazec E3 (tabelarni pregled za lastniške kategorije)
- Ostale priloge
  - Seznam tarif po odsekih
  - Seznam prirastnih nizov po RGR
  - Preglednica F1

Priloga II

- Obrazec E4 (tabelarni pregled za odseke)

PRILOGA I

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah v GGE Jurjeva dolina (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,0	2055,85	0,0	2055,85
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica F2: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi skupinami funkcij v GGE Jurjeva dolina (v ha)

	E1S1	E1S2	E1S3	E2S1	E2S2	E2S3	E3S1	E3S2	E3S3	Skupaj
P1	0,00	357,42	0,00	0,00	1.664,44	0,00	0,00	0,00	0,00	2.021,86
P2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skupaj	0,00	357,42	0,00	0,00	1.664,44	0,00	0,00	0,00	0,00	2.021,85

Preglednica GF1: Gozdni fondi po kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih v GGE Jurjeva dolina

Kategorije gozdov in Gospodarski razred	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od LZ			% na
		Igl.	List.	Sk.	Igl.	List.	Sk.	Igl.	List.	Sk.	PR
112-Mešani gozdovi na rast. O-F hom.	318,29	252,2	154,4	406,7	4,90	2,93	7,83	19,8	19,2	19,6	101,6
124-Mešani gozdovi na rast. Ulmo-Ac.	204,61	104,9	199,8	304,7	2,80	3,25	6,04	26,1	14,7	18,6	94,0
204-Mešani gozdovi na ras. O-F tipy.	1.018,91	277,1	150,1	427,2	5,86	2,71	8,57	26,2	21,4	24,5	122,2
307-Mešani gozdovi na rast. O-F mer.	461,21	154,1	180,2	334,4	2,96	3,35	6,31	19,6	16,7	18,0	95,4
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	2.003,02	227,2	162,8	390,1	4,73	2,95	7,68	24,0	19,0	21,9	111,5
70-Gozdni rezervati v ostalih gozdovih	52,83	186,7	197,7	384,4	4,46	4,26	8,72	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI sk.	52,83	186,7	197,7	384,4	4,46	4,26	8,72	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	2.055,85	226,2	163,7	390,0	4,72	2,98	7,70	23,5	18,4	21,4	108,3

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v GGE Jurjeva dolina

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m ³ /ha	± E %	Srednji premer cm
	ha	%	Površina		Zasnova						
			ha	%	1	2	3	4			
Mladovje	74,25	3,61							0	0,0	0,0
Drogovnjak	285,32	13,88	8,51	3,0	87,2	10,3	2,5	0,0	360,0	15,4	22
Debeljak	800,39	38,93	48,13	6,0	85,0	11,1	3,9	0,0	515,6	6,9	29
Sestoj v obnovi	688,95	33,51	478,81	69,5	96,8	2,5	0,7	0,0	279,6	10,0	29
Dvoslojni sestoj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	191,04	9,29	53,82	28,2	99,0	0,0	1,0	0,0	454,7	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gn)	15,9	0,77	4,77	30,0	100,0	0,0	0,0	0,0	424,7	0,0	0,0
Panjevec	0,0	0,0							0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0,0	0,0							0,0	0,0	0,0
Pionirski g. z grmišči	0,0	0,0							0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.055,85	100,0	593,04	28,9					390,0		

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v GGE Jurjeva dolina

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	74,25	3,61	69,7	29,4	0,7	0,2	72,1	26,7	1,2	0,0	65,3	24,5	3,1	7,1
Drogovnjak	285,32	13,88	58,9	27,0	14,1	0,0	96,1	2,4	1,5	0,0	59,4	34,4	5,6	0,6
Debeljak	800,39	38,93					99,3	0,7	0,0	0,0	54,2	40,4	4,1	1,3
Sestoj v obnovi	688,95	33,51					97,7	2,3	0,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (p-š)	191,04	9,29					99,4	0,6	0,0	0,0				
Raznomerni (s-g)	15,90	0,77					38,2	61,8	0,0	0,0				
Panjevec	0,00													
Grmičav gozd	0,00													
Pionirski g. z grm.	0,00													
Skupaj	2.055,85	100,0												

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst v GGE Jurjeva dolina

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,6	11,3	16,1	14,7	51,4	21,2	82,8
Jelka	3,2	5,1	7,8	14,7	69,2	36,7	143,0
Bor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
Ostali iglavci	15,9	26,1	36,2	1,4	20,3	0,00	0,00
Bukev	6,1	18,2	25,5	26,9	23,3	36,4	142,1
Hrast	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
Pl. listavci	5,9	15,9	24,7	28,5	25	5,53	21,6
Dr. trdi listavci	10	16,6	26,3	25,8	21,3	0,01	0,00
Mehki listavci	7,8	23,2	25,4	23,3	20,4	0,01	0,1
Iglavci	4,5	7,38	10,9	14,6	62,6	58,0	226,2
Listavci	6,1	17,9	25,4	27,1	23,5	42,0	163,7
Skupaj	5,2	11,8	16,9	19,8	46,2	100,0	390,0

Preglednica LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi v GGE Jurjeva dolina

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,6	11,2	16,0	14,5	51,7	21,5	83,7
Jelka	3,2	4,9	7,6	14,3	70,0	36,8	143,2
Macesen	11,8	26,4	38,3	2,9	20,6	0,0	0,2
Ostali igl.	20,0	25,8	34,2	0,0	20,0	0,0	0,2
Bukev	5,9	18,1	25,7	27,1	23,2	36,2	141,4
Hrast	0,0	19,2	42,4	19,2	19,2	0,0	0,0
Pl. Ist.	5,5	15,7	24,9	28,9	25,0	5,5	21,3
Dr. tr. Ist.	10,0	16,6	26,3	25,8	21,3	0,0	0,0
Meh. Ist.	7,8	23,2	25,3	23,3	20,4	0,0	0,1
Iglavci	4,5	7,3	10,7	14,3	63,2	58,3	227,2
Listavci	5,8	17,8	25,6	27,4	23,4	41,7	162,8
Skupaj	5,0	11,7	16,9	19,8	46,6	100,0	390,0

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v GGE Jurjeva dolina

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,58	0,68	0,74	0,75	1,97	61,3	4,72
Listavci	0,40	0,77	0,80	0,65	0,36	38,7	2,98
Skupaj	0,98	1,45	1,54	1,40	2,33	100,0	7,70

Preglednica PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi v GGE Jurjeva dolina

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,59	0,69	0,76	0,77	2,02	61,3	4,84
Listavci	0,41	0,79	0,82	0,67	0,37	38,7	3,06
Skupaj	1,00	1,48	1,58	1,44	2,39	100,0	7,90

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v GGE Jurjeva dolina

	MP (m ³)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	109.396	23,5											
Listavci	62.026	18,4											
Skupaj	171.422	21,4											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v GGE Jurjeva dolina

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	76,86	76,86											
Obžetev	ha	0,94	0,94											
Nega mladja	ha	25,85	25,85											
Nega gošče	ha	120,46	120,46											
Nega letvenjaka	ha	195,83	195,83											
Nega drogovnjaka	ha	66,53	66,53											
Nega preb.gozda	ha	34,99	34,99											
Vzdrževanje travinj	m ³	17,48	174,80											
Spravilo sena	ha	17,48	174,80											
Naravn.raz.biotop	ha	234	234											
Ostalo varstvo	dnin	100	100											

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (70)

RGR: Gozdni rezervati v ostalih gozdovih (70)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 70 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,0	52,83	0,0	52,83
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 70

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	5,6	14,8	19,5	30,5	29,6	12,5	48,1
Jelka	5,0	10,2	17,5	29,1	38,2	36,0	138,6
Bukev	14,9	20,9	18,8	17,5	27,9	43,5	167,0
Pl. listavci	15,4	21,1	19,8	18,8	24,9	8,0	30,7
Iglavci	5,2	11,4	18,0	29,4	36,0	48,6	186,7
Listavci	14,9	21,0	19,0	17,7	27,4	51,4	197,7
Skupaj	10,2	16,3	18,5	23,4	31,6	100,0	384,4

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 70

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,57	0,86	0,96	1,18	0,90	51,2	4,46
Listavci	1,22	1,13	0,77	0,57	0,58	48,8	4,26
Skupaj	1,79	1,99	1,73	1,75	1,48	100,0	8,72

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
68214	<i>Rannunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum</i>	2,04	3,9	5,28
64112	<i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	6,44	11,4	8,88
64113	<i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	23,81	45,1	6,62
64114	<i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i>	4,17	7,9	8,88
66110	<i>Neckero-Abietetum</i>	10,33	19,6	6,70
65100	<i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	6,04	12,2	6,72
Skupaj		52,83	100,0	7,04

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (70)

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 70

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gozdni rezervati	52,83	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0
Skupaj	52,83	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 70

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m ³ /ha
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	0,00	0							0
Drogovnjak	5,70	10,8	0,04	1	100				232
Debeljak	19,31	36,6	0,76	4	100				427
Sestoj v obnovi	15,94	30,2	11,16	78	100				286
Raznomerno	11,88	22,5	2,39	17	100				520
Skupaj	52,83	100,0	14,35	100					384,4

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 70

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha		3,78	0,85		8,74	0,96		0,02
%		26	6		61	7		

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (70)

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 70

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 70

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	0,0	0,0	0,0
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Bukev	0,0	0,0	0,0
Hrast	0,0	0,0	0,0
Plemeniti listavci	0,0	0,0	0,0
Drugi trdi listavci	0,0	0,0	0,0
Mehki listavci	0,0	0,0	0,0
SKUPAJ iglavci	0,0	0,0	0,0
SKUPAJ listavci	0,0	0,0	0,0
Skupaj	100,0	0,0	0,0

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 70

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 70

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr. tr. list
1960-1969	10,5	58,1	25,3	5,6	0,5
1970-1979	9,8	59,5	25,3	5,3	0,1
1980-1989	1,1	68,2	26,1	4,6	0,1
1990-1999	-	-	-	-	-
2000-2009	16,8	47,3	31,1	4,8	0,0
2010-2019	21,8	44,0	29,9	4,3	0,0
2020-2029	12,5	36,0	43,5	8,0	0,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (112)

RGR: Mešani gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum homogynetosum* (apnenec) (112)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 112 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	318,29	0,00	318,29
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	0,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 112

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,3	6,7	13,4	20,0	56,6	35,2	143,1
Jelka	2,6	5,1	11,9	18,5	61,9	26,8	109,1
Bukev	7,5	22,5	32,4	29,7	7,9	33,4	135,9
Pl. listavci	7,8	21,2	31,1	31,0	8,9	4,6	18,6
Iglavci	3,0	6,0	12,8	19,3	58,9	62,0	252,2
Listavci	7,5	22,4	32,2	29,9	8,0	38,0	154,4
Skupaj	4,7	12,2	20,1	23,3	39,7	100,0	406,7

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 112

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,42	0,57	0,90	1,05	1,96	63	4,90
Listavci	0,40	0,88	0,93	0,62	0,10	37	2,93
Skupaj	0,83	1,45	1,83	1,67	2,05	100	7,83

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 112

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
64112	<i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	42,22	13,3	8,88
64113	<i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	44,69	14,0	6,62
64114	<i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i>	98,56	31,0	8,88
64116	<i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i>	101,45	31,9	6,90
66100	<i>Neckero-Abietetum</i>	0,77	0,2	6,70
65100	<i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	30,6	9,6	6,72
	Skupaj RGR 112	318,29	100,0	7,72

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (112)

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 112

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	310,29	97	8,00	3	0,00	0	0,00	0	318,29	100
Skupaj	310,29	97	8,00	3	0,00	0	0,00	0	318,29	100

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 112

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
A (10-29 cm)	5,15	1,82	6,97	3,03		3,03	8,18	1,82	10,00	3,95
B (30-49 cm)	0,30		0,30	0,30		0,30	0,61		0,61	1,08
C (nad 50 cm)										
Skupaj	5,45	1,82	7,27	3,33		3,33	8,79	1,82	10,61	5,02

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 112

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							Lesna zaloga m ³ /ha
			Površina		Zasnova					
	ha	%	ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	5,01	1,6								
Drogovnjak	45,59	14,3	0,71	1,6	100,0					211
Debeljak	123,26	38,7	7,25	5,9	91,6	8,4				517
Sestoj v obnovi	79,02	24,8	54,56	69,0	96,9	3,1				237
Raznomerno (ps-šp)	59,33	18,6	17,63	29,7	97,0		3,0			458
Raznomerno (sk-gn)	6,08	1,9	1,82	29,9	100,0					423
Skupaj	318,29	100,0	16,39	100,0						406

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 112

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	30,61	4,42		39,19	7,56		0,19
%	37	5		48	9		0,0

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 112

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	166	9,6	52,5	33,1	4,8	
Jelka	115	8,7	54,8	36,5		
Bukev	201	8,5	50,2	39,3	2,0	
Pl. listavci	38	15,8	44,8	36,8	2,6	
Skupaj iglavci	281	9,3	53,4	34,5	2,8	
Skupaj listavci	239	9,6	49,4	38,9	2,1	
Skupaj	520	9,4	51,6	36,5	2,5	

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (112)

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 112

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	3,6
Veje	0,9
Osutost krošnje	0,2
Skupaj	4,7

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 112

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	MP % realizacije
Iglavci	21.256	23.498	110,5	76,2
Listavci	9.600	9.540	99,4	30,9
Skupaj	30.856	33.039	107,1	107,1

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 112

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	22,1	16,9	5,3
Jelka	49,0	36,7	11,9
Bukev	25,0	19,5	6,0
Plemeniti listavci	3,9	19,0	1,0
SKUPAJ iglavci	71,1	26,9	17,2
SKUPAJ listavci	28,9	19,4	7,0
Skupaj	100,0	24,2	24,2

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 112

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	15,5	12,6	17,4	21,3	32,0	26,9	73,9
Listavci	23,4	18,6	10,8	18,8	48,1	19,4	30,0
Skupaj	21,3	16,6	13,1	20,2	33,3	24,2	103,9

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 112

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr.tr.list
1960-1969	10,7	62,7	19,9	5,7	1,0
1970-1979	13,0	61,9	20,1	4,9	0,1
1980-1989	15,9	56,1	22,4	5,5	0,1
1990-1999	23,3	43,6	27,0	6,1	0,0
2000-2009	33,2	33,6	27,6	5,6	0,0
2010-2019	31,6	32,4	31,0	5,0	0,0
2020-2029	35,2	26,8	33,4	4,6	0,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (112)

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 112

	MP (m ³)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	15.887	19,8											
Listavci	9.444	19,2											
Skupaj	25.331	19,6											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 112

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	12,05	12,05											
Nega mladja	ha	4,87	4,87											
Nega gošče	ha	16,07	16,07											
Nega letvenjaka	ha	22,66	22,66											
Nega drogovnjaka	ha	8,31	8,31											
Vzdrževanje travinj	ha	1,11	11,10											
Spravilo sena	ha	1,11	11,10											

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (124)**RGR: Mešani gozdovi na rastišču *Ulmo-Aceretum pseudoplatani* (124)**

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 124 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,0	204,61	0,0	204,61
Delež (%)	0,00	100,00	0,00	100,00

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 124

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,2	16,6	7,8	14,9	54,5	15,3	46,6
Jelka	5,1	13,1	6,0	11,2	64,6	19,1	58,3
Bukev	6,7	14,2	21,6	29,1	28,4	52,0	158,2
Pl. listavci	5,8	13,1	21,2	30,5	29,4	13,6	41,6
Iglavci	5,6	14,6	6,8	12,8	60,2	34,4	104,9
Listavci	6,5	14,0	21,5	29,4	28,6	65,6	199,8
Skupaj	6,2	14,2	16,5	23,7	39,4	100,0	304,7

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 124

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,45	0,77	0,26	0,36	0,96	46	2,80
Listavci	0,56	0,64	0,71	0,78	0,32	54	3,25
Skupaj	1,01	1,40	0,97	1,14	1,53	100	6,04

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 124

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
68214	<i>Ranunculo plataniifolii-Fagetum orvaletosum</i>	24,18	11,8	5,28
64112	<i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	15,41	7,5	8,88
64113	<i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	17,22	8,4	6,62
64114	<i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i>	1,03	0,5	8,88
64114	<i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i>	18,11	8,9	6,90
66110	<i>66110-Neckero-Abietetum</i>	0,53	0,3	6,70
65100	<i>65100-Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	128,13	62,6	6,72
Skupaj		204,61	100,0	6,73

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (124)

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 124

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	187,27	90,0	7,69	4,0	6,86	3,0	5,79	3	204,61	100,0
Skupaj	187,27	90,0	7,69	4,0	6,86	3,0	5,79	3	204,61	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 124

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
A (10-29 cm)	2,38	0,95	3,33	5,71	0,95	6,67	8,10	1,90	10,00	3,83
B (30-49 cm)	0,95	0,48	1,43		0,48	0,48	0,95	0,95	1,90	3,14
C (nad 50 cm)										
Skupaj	3,33	1,43	4,76		1,43	7,14	9,05	2,86	11,90	6,98

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 124

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							Lesna zaloga m ³ /ha
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	5,14	2,5								0
Drogovnjak	26,74	13,1	0,31	1,2	100,0					309
Debeljak	52,16	25,5	3,97	7,6	95,0		5,0			411
Sestoj v obnovi	111,20	54,3	80,07	72,0	98,1		1,9			266
Raznomerno	9,37	4,6	3,29	35,1	100,0					335
Skupaj	204,61	100,0	100							305

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 124

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha		19,01	4,20		60,65	3,74		0,19
%		22	5		69	9		0

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 124

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	23	4,3	21,7	69,7	4,3	
Jelka	29		55,2	44,8		
Bukev	136	11,0	44,1	39,0	5,9	
Pl. listavci	45	13,3	31,1	48,9	6,7	
Skupaj iglavci	52	1,9	40,4	55,8	1,9	
Skupaj listavci	181	11,6	40,9	41,4	6,1	
Skupaj	233	9,4	40,8	44,6	5,2	

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (124)

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 124

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	4,2
Veje	0,5
Osutost krošnje	0,4
Skupaj	5,1

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 124

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	MP % realizacije
Iglavci	6.100	6.117	100	41,1
Listavci	8.799	6.944	79	46,9
Skupaj	14.899	13.110	88	88,0

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 124

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	19,2	25,0	3,8
Jelka	27,5	26,5	5,4
Bukev	44,8	17,6	8,9
Plemeniti listavci	8,5	12,0	1,7
SKUPAJ iglavci	46,7	25,9	9,2
SKUPAJ listavci	53,3	16,4	10,5
Skupaj	100,0	19,8	19,8

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 124

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	18,9	15,4	37,8	28,7	26,6	25,9	29,9
Listavci	16,2	17,8	10,8	12,9	24,3	16,4	34,2
Skupaj	16,9	17,1	13,4	15,9	25,7	19,8	64,1

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 124

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list	Dr. tr. list
1960-1969	4,6	43,5	37,3	12,7	1,9
1970-1979	6,3	40,3	40,2	13,0	0,2
1980-1989	6,4	37,1	42,5	13,9	0,1
1990-1999	10,0	28,0	47,0	15,0	0,0
2000-2009	13,9	23,8	49,0	13,3	0,0
2010-2019	15,2	20,5	50,3	14,0	0,0
2020-2029	15,3	19,1	52,0	13,6	0,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (124)

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 124

	MP (m ³)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	5.606	26,1											
Listavci	6.017	14,7											
Skupaj	11.623	18,6											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 124

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	8,42	8,42											
Nega mladja	ha	8,69	8,69											
Nega gošče	ha	19,24	19,24											
Nega letvenjaka	ha	33,69	33,69											
Nega drogovnjaka	ha	8,29	8,29											
Nega v preb.gozdu	ha	1,87	1,87											
Vzdrževanje travinj	Ha	1,91	19,10											
Spravilo sena	ha	1,91	19,10											
Naravni raz. biotop	m ³	44	44											

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (204)

RGR: Mešani gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum typicum* (204)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 204 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	1.018,91	0,00	1.018,91
Delež (%)	0,00	100,00	0,00	100,00

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 204

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	8,6	13,8	20,0	10,9	46,7	21,3	90,8
Jelka	3,1	4,2	7,0	13,0	72,7	43,4	185,5
Macesen	11,8	26,4	38,3	2,9	20,6	0,1	0,4
Ostali iglavci	20,0	25,8	34,2		20,0	0,1	0,4
Bukev	6,0	19,8	23,6	25,5	25,1	31,5	134,5
Pl. listavci	5,4	17,3	23,6	27,3	26,4	3,6	15,6
Dr.trd.listavci		71,0	29,0				
Mehki listavci	8,0	23,8	25,4	22,9	19,9	0,0	0,1
Iglavci	4,9	7,4	11,3	12,3	64,1	64,9	277,1
Listavci	5,9	19,5	23,6	25,8	25,2	35,1	150,1
Skupaj	5,3	11,7	15,6	17,0	50,4	100,0	427,2

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 204

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,75	0,81	0,96	0,80	2,53	68,3	5,86
Listavci	0,36	0,78	0,68	0,57	0,32	31,7	2,71
Skupaj	1,12	1,59	1,64	1,37	2,86	100	8,57

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 204

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
64112	<i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	681,93	66,9	8,88
64113	<i>Omphalodo-Fagetum mercuriaetosum</i>	175,69	17,2	6,62
64114	<i>Omphalodo-Fagetum maianthemetosum</i>	46,42	4,6	8,88
64114	<i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i>	42,19	4,1	6,90
65100	<i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>	72,68	7,1	6,72
Skupaj		1.018,91	100,0	8,24

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (204)

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 204

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	708,13	69	224,24	22	79,14	8	9,40	1	1.018,91	100
Skupaj	708,13	69	224,24	22	79,14	8	9,40	1	1.018,91	100

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 204

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
A (10-29 cm)	6,60	1,86	8,45	1,65		1,65	8,25	1,86	10,10	4,10
B (30-49 cm)	0,62		0,62		0,21	0,21	0,62	0,82	0,82	1,58
C (nad 50 cm)					0,21	0,21		0,21	0,21	0,74
Skupaj	7,22	1,86	9,07		0,41	2,06	8,87	2,27	11,13	6,41

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 204

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							Lesna zaloga m ³ /ha
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	54,58	5,4								0
Drogovnjak	169,03	16,6	6,92	4,1	86,7	13,3				376
Debeljak	452,65	44,4	22,55	5,6	81,1	14,0	4,9			555
Sestoj v obnovi	269,01	26,4	179,06	66,6	96,1	3,6	0,3			314
Raznomerno (ps-šp)	63,82	6,3	17,39	27,2	100,0					500
Raznomerno (sk-gn)	9,82	1,0	2,39	30	100,0					426
Skupaj	1.018,91	100,0	228,31	100						427

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 204

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	52,71	9,70		147,80	20,64	0,01	1,01
%	23	4		64	9		

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 204

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	171	1,2	50,3	45,6	2,3	0,6
Jelka	228	9,2	62,3	28,5	0,0	0,0
Bukev	253	9,1	46,7	37,9	5,5	0,8
Pl. listavci	40	10,0	67,5	20,0	2,5	0,0
Skupaj iglavci	399	5,8	57,1	35,8	1,0	0,3
Skupaj listavci	293	9,2	49,5	35,5	5,1	0,7
Skupaj	692	7,2	54,0	35,7	2,7	0,4

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (204)

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 204

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	5,2
Veje	0,4
Osutost krošnje	0,3
Skupaj	6,0

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 204

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	MP % realizacije
Iglavci	67.402	66.973	99,4	67,5
Listavci	31.767	25.175	79,2	25,4
Skupaj	99.169	92.148	92,9	92,9

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 204

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	16,4	19,3	3,4
Jelka	56,3	26,2	11,7
Bukev	25,0	30,1	5,2
Plemeniti listavci	2,3	10,7	0,5
SKUPAJ iglavci	72,7	24,2	15,2
SKUPAJ listavci	27,3	15,3	5,7
Skupaj	100,0	20,9	20,9

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 204

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	37,7	14,6	15,7	19,2	27,2	24,2	65,8
Listavci	31,6	18,3	10,5	10,6	16,2	15,3	24,7
Skupaj	34,3	16,6	12,3	15,0	25,2	20,9	90,5

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 204

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list	Dr. tr. list
1960-1969	4,1	72,4	18,3	4,1	1,1
1970-1979	4,8	72,3	18,9	3,9	0,1
1980-1989	5,6	70,5	19,5	4,3	0,1
1990-1999	11,0	55,2	28,1	5,7	0,0
2000-2009	15,2	47,8	32,3	4,7	0,0
2010-2019	17,8	44,9	32,9	4,4	0,0
2020-2029	21,3	43,5	31,5	3,6	0,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (204)

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 204

	MP (m ³)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	73.989	26,2											
Listavci	32.689	21,4											
Skupaj	106.678	24,5											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 204

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	33,55	33,55											
Nega mladja	ha	5,24	5,24											
Nega gošče	ha	51,48	51,48											
Nega letvenjaka	ha	74,94	74,94											
Nega drogovnjaka	ha	40,71	40,71											
Nega preb.gozda	Ha	13,10	13,10											
Vzdrževanje travinj	ha	14,12	141,20											
Spravilo sena	ha	14,12	141,20											
Nar. razvoj biotopov	m ³	88	88											

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (307)

RGR: Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum mercurialetosum* (307)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 307 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	461,21	0,00	461,21
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 307

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,6	7,2	7,8	18,0	62,4	13,0	43,5
Jelka	3,6	5,8	7,2	17,1	66,3	33,1	110,7
Bukev	4,3	14,0	27,6	27,6	26,5	45,8	153,1
Pl. listavci	4,3	12,9	26,1	28,9	27,8	8,1	27,0
Dr. trdi listavci	10,4	14,3	26,2	26,9	22,2	0,0	0,2
Iglavci	3,9	6,2	7,4	17,4	65,1	46,1	154,1
Listavci	4,3	13,8	27,4	27,9	26,6	53,9	180,2
Skupaj	4,1	10,3	18,2	23,0	44,4	100,0	334,4

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 307

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,36	0,38	0,33	0,58	1,32	47	2,96
Listavci	0,32	0,68	1,02	0,81	0,51	53	3,35
Skupaj	0,68	1,07	1,35	1,39	1,83	100	6,31

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 307

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
68214	Ranunculo platanifolii-Fagetum orvaletosum	7,04	1,5	5,28
64112	Omphalodo-Fagetum typicum	87,33	18,9	8,88
64113	Omphalodo-Fagetum mercurialetosum	312,75	67,8	6,62
64114	Omphalodo-Fagetum maianthemetosum	9,42	2,0	8,88
64116	Omphalodo-Fagetum homogynetosum	27,75	6,0	6,90
65100	Ulmo-Aceretum pseudoplatani	16,92	3,7	6,72
Skupaj		461,21	100,0	7,08

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (307)

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 307

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	422,37	91,6	38,84	8,4	0,00	0,0	0,00	0,0	461,21	100,0
Skupaj	422,37	91,6	38,84	8,4	0,00	0,0	0,00	0,0	461,21	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 307

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
A (10-29 cm)	0,82	1,63	2,45	0,82		0,82	1,63	3,27	3,27	1,27
B (30-49 cm)		0,41	0,41		0,41	0,41		0,82	0,82	1,38
C (nad 50 cm)										
Skupaj	0,82	2,04	2,86	0,82	0,41	1,22	1,63	2,45	4,08	2,65

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 307

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							Lesna zaloga m ³ /ha
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	9,52	2,1								0
Drogovnjak	38,26	8,3	0,53	1,4	67,9	18,9	13,2			322
Debeljak	153,01	33,2	10,60	6,9	85,2	10,8	4,0			446
Sestoj v obnovi	213,78	46,4	153,96	72,0	96,5	2,6	0,9			258
Raznomerno (ps-šp)	46,64	10,1	13,12	28,1	100,0					396
Raznomerno (sk-gn)										0
Skupaj	461,21	100,0	178,21	100						334

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 307

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	45,12	8,63		111,55	12,68		0,23
%	25	5		63	7		0

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 307

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	36	2,8	30,6	66,6	0,0	0,0
Jelka	73	5,5	60,2	32,9	1,4	0,0
Bukev	173	5,8	39,3	44,5	8,1	2,3
Pl. listavci	30	13,3	40,1	33,3	10,0	3,3
Dr. trdi listavci	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	109	4,6	50,5	44,0	0,9	0,0
Skupaj listavci	204	6,9	39,2	43,1	8,3	2,5
Skupaj	313	6,1	43,1	43,4	5,8	1,6

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (307)

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 307

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	5,9
Veje	0,8
Osutost krošnje	0,2
Skupaj	6,9

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 307

	Načrtovano	Posekano	% realizacije
Iglavci	25.116	38.471	153
Listavci	16.867	14.276	85
Skupaj	41.983	52.747	126

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 307

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	20,8	33,8	6,1
Jelka	52,1	38,0	15,3
Bukev	24,3	20,9	7,1
Plemeniti listavci	2,8	11,0	0,8
SKUPAJ iglavci	72,9	36,7	21,5
SKUPAJ listavci	27,1	19,2	8,0
Skupaj	100,0	29,4	29,4

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 307

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	16,8	18,2	39,4	34,6	39,2	36,7	83,5
Listavci	22,9	20,3	12,4	17,1	26,6	19,2	31,0
Skupaj	21,2	19,6	20,0	25,6	36,6	29,4	114,5

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 307

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev.	Pl. List.	Dr. tr. List.
1960-1969	7,0	65,5	21,0	5,1	1,4
1970-1979	8,0	65,5	21,3	4,9	0,3
1980-1989	9,9	59,6	24,4	5,9	0,2
1990-1999	12,0	51,0	31,0	6,0	0,0
2000-2009	18,4	42,3	31,2	8,1	0,0
2010-2019	18,1	40,4	34,1	7,4	0,0
2020-2029	13,0	33,1	45,1	8,1	0,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (307)

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 307

	MP (m ³)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	13.914	19,6											
Listavci	13.876	16,7											
Skupaj	27.790	18,0											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 307

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	22,84	22,84											
Obžetev	ha	0,94	0,94											
Nega mladja	ha	7,05	7,05											
Nega gošče	ha	33,67	33,67											
Nega letvenjaka	ha	64,54	64,54											
Nega drogovnjaka	ha	9,22	9,22											
Nega preb.gozda	ha	8,24	8,24											
Naravni raz.biotopov	m ³	102	102											
Vzdrževanje travinj	ha	0,34	3,40											
Spravilo sena	ha	0,34	3,40											

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(državni gozdovi)**

Državni gozdovi

Preglednica KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov v državnih gozdovih

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
Večnamenski gozdovi	2.003,02	227	163	390	4,73	2,95	7,68	24,0	19,0	21,9	111,5
GPN brez načrtovanega poseka	52,83	187	198	385	4,46	4,26	8,72				
Skupaj vsi gozdovi	2.055,85	226	164	390	4,72	2,98	7,70	23,5	18,4	21,4	108,3

Preglednica RF2: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v državnih gozdovih

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	74,25	3,6
Drogovnjak	285,32	13,9
Debeljak	800,39	38,9
Sestoj v obnovi	688,95	33,5
Raznomerni	206,94	10,1
Skupaj	2.055,85	100,0

Preglednica DV: Drevesna sestava v državnih gozdovih

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	21,2
Jelka	36,7
Bukev	36,4
Plemeniti listavci	5,5
Skupaj iglavci	58,0
Skupaj listavci	42,0
Skupaj	100,0

Preglednica LZ2: Lesna zaloga in njena struktura v državnih gozdovih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,5	7,4	10,9	14,7	62,5	58,0	226,2
Listavci	6,1	17,9	25,4	27,1	23,5	42,0	163,7
Skupaj	5,2	11,8	17,0	19,9	46,1	100,0	389,9

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(državni gozdovi)**

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v državnih gozdovih

	MP (m ³)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	109.396	23,5											
Listavci	62.062	18,4											
Skupaj	171.422	21,4											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v državnih gozdovih

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	76,86	76,86											
Obžetev	ha	0,94	0,94											
Nega mladja	ha	25,85	25,85											
Nega gošče	ha	120,46	120,46											
Nega letvenjaka	ha	195,83	195,83											
Nega drogovnjaka	ha	66,53	66,53											
Nega preb.gozda	ha	34,99	34,99											
Vzdrževanje travinj	m ³	17,48	174,80											
Spravilo sena	ha	17,48	174,80											
Naravn.raz.biotop	ha	234	234											

PRILOGE – ostale priloge

Preglednica D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
17001A	36	36	36	34	34	34	34	34
17001B	35	35	35	32	32	32	32	32
17001C	35	35	35	34	34	34	34	34
17001D	35	35	35	34	34	34	34	34
17001E	34	34	34	33	33	33	33	33
17001F	32	32	32	32	32	32	32	32
17001G	33	33	33	32	32	32	32	32
17002A	35	35	35	32	32	32	32	32
17002B	35	35	35	32	32	32	32	32
17002C	36	36	36	31	31	31	31	31
17002D	34	34	34	32	32	32	32	32
17002E	33	33	33	32	32	32	32	32
17003A	35	35	35	36	36	36	36	36
17003B	34	34	34	32	32	32	32	32
17003C	34	34	34	33	33	33	33	33
17003D	35	35	35	32	32	32	32	32
17004A	36	36	36	33	33	33	33	33
17004B	35	35	35	31	31	31	31	31
17004C	35	35	35	35	35	35	35	35
17004D	36	36	36	35	35	35	35	35
17005A	33	33	33	31	31	31	31	31
17005B	33	33	33	31	31	31	31	31
17005C	34	34	34	34	34	34	34	34
17005D	35	35	35	35	35	35	35	35
17005E	33	33	33	32	32	32	32	32
17005F	33	33	33	32	32	32	32	32
17005G	32	32	32	32	32	32	32	32
17005H	33	33	33	33	33	33	33	33
17006A	33	33	33	32	32	32	32	32
17006B	33	33	33	34	34	34	34	34
17006C	34	34	34	34	34	34	34	34
17007B	33	33	33	31	31	31	31	31
17007C	33	33	33	30	30	30	30	30
17007D	33	33	33	34	34	34	34	34
17007F	34	34	34	33	33	33	33	33
17007G	33	33	33	33	33	33	33	33
17008A	35	35	35	34	34	34	34	34
17008B	33	33	33	33	33	33	33	33
17008C	33	33	33	35	35	35	35	35
17008D	34	34	34	34	34	34	34	34
17008E	34	34	34	35	35	35	35	35
17009A	35	35	35	34	34	34	34	34
17009B	33	33	33	34	34	34	34	34
17009C	34	34	34	34	34	34	34	34
17009D	35	35	35	35	35	35	35	35
17009E	33	33	33	32	32	32	32	32
17009F	33	33	33	33	33	33	33	33
17010A	35	35	35	34	34	34	34	34
17010B	35	35	35	34	34	34	34	34
17010C	34	34	34	35	35	35	35	35
17010D	35	35	35	33	33	33	33	33
17011A	34	34	34	34	34	34	34	34
17011B	33	33	33	34	34	34	34	34
17011C	33	33	33	33	33	33	33	33
17011D	34	34	34	34	34	34	34	34
17011E	32	32	32	32	32	32	32	32
17012A	34	34	34	35	35	35	35	35
17012B	34	34	34	35	35	35	35	35
17012C	33	33	33	35	35	35	35	35
17012D	34	34	34	33	33	33	33	33
17012E	31	31	31	32	32	32	32	32
17012F	33	33	33	32	32	32	32	32
17013A	34	34	34	33	33	33	33	33
17013B	33	33	33	32	32	32	32	32
17013C	33	33	33	33	33	33	33	33
17013D	33	33	33	33	33	33	33	33
17014A	32	32	32	32	32	32	32	32
17014B	33	33	33	34	34	34	34	34
17014C	34	34	34	34	34	34	34	34
17014D	33	33	33	33	33	33	33	33
17015A	33	33	33	33	33	33	33	33
17015B	32	32	32	33	33	33	33	33
17015C	31	31	31	32	32	32	32	32
17015D	29	29	29	30	30	30	30	30
17015E	31	31	31	33	33	33	33	33

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
17015F	26	26	26	26	26	26	26	26
17016A	32	32	32	33	33	33	33	33
17016B	32	32	32	32	32	32	32	32
17016D	31	31	31	33	33	33	33	33
17016E	31	31	31	32	32	32	32	32
17016F	31	31	31	33	33	33	33	33
17016G	34	34	34	34	34	34	34	34
17016H	33	33	33	32	32	32	32	32
17017A	32	32	32	31	31	31	31	31
17017B	28	28	28	28	28	28	28	28
17017C	33	33	33	34	34	34	34	34
17017D	33	33	33	33	33	33	33	33
17017E	33	33	33	34	34	34	34	34
17017F	32	32	32	32	32	32	32	32
17018A	33	33	33	34	34	34	34	34
17018B	33	33	33	33	33	33	33	33
17018C	32	32	32	33	33	33	33	33
17018D	32	32	32	32	32	32	32	32
17018E	33	33	33	34	34	34	34	34
17019A	33	33	33	33	33	33	33	33
17019B	34	34	34	33	33	33	33	33
17019C	33	33	33	33	33	33	33	33
17019D	34	34	34	33	33	33	33	33
17019E	33	33	33	33	33	33	33	33
17020A	35	35	35	33	33	33	33	33
17020B	35	35	35	32	32	32	32	32
17020C	33	33	33	33	33	33	33	33
17020D	33	33	33	33	33	33	33	33
17020E	33	33	33	33	33	33	33	33
17020F	35	35	35	37	37	37	37	37
17021A	33	33	33	33	33	33	33	33
17021B	32	32	32	33	33	33	33	33
17021C	32	32	32	34	34	34	34	34
17021D	33	33	33	33	33	33	33	33
17021E	32	32	32	32	32	32	32	32
17021F	34	34	34	32	32	32	32	32
17022A	34	34	34	34	34	34	34	34
17022B	32	32	32	33	33	33	33	33
17022C	30	30	30	29	29	29	29	29
17022E	34	34	34	33	33	33	33	33
17023A	35	35	35	35	35	35	35	35
17023B	33	33	33	35	35	35	35	35
17023C	32	32	32	31	31	31	31	31
17023D	32	32	32	33	33	33	33	33
17024A	33	33	33	33	33	33	33	33
17024B	34	34	34	34	34	34	34	34
17025A	35	35	35	35	35	35	35	35
17025B	34	34	34	33	33	33	33	33
17025C	34	34	34	35	35	35	35	35
17025D	35	35	35	33	33	33	33	33
17025E	34	34	34	35	35	35	35	35
17026A	34	34	34	34	34	34	34	34
17026B	32	32	32	34	34	34	34	34
17026C	35	35	35	35	35	35	35	35
17026D	33	33	33	33	33	33	33	33
17026E	31	31	31	30	30	30	30	30
17026F	33	33	33	31	31	31	31	31
17027A	35	35	35	33	33	33	33	33
17027B	34	34	34	36	36	36	36	36
17027C	33	33	33	34	34	34	34	34
17027D	32	32	32	32	32	32	32	32
17027E	31	31	31	31	31	31	31	31
17027F	34	34	34	32	32	32	32	32
17027G	32	32	32	31	31	31	31	31
17028A	33	33	33	34	34	34	34	34
17028B	34	34	34	34	34	34	34	34
17028C	33	33	33	32	32	32	32	32
17028D	33	33	33	34	34	34	34	34
17028E	32	32	32	32	32	32	32	32
17028F	32	32	32	33	33	33	33	33
17028G	33	33	33	33	33	33	33	33
17028H	34	34	34	33	33	33	33	33
17028J	33	33	33	34	34	34	34	34

PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva (državni gozdovi)

Šifre za tarife (tarife so lahko tudi vmesne n.pr.: V 2 – 3 = 25)

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Preglednica D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po RGR

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
00112	SM	111	0,0737	0,0561	0,0458	0,0385	0,0329	0,0282	0,0243	0,0209	0,0179	0,0153	0,0129	0,0106	0,0086	0,0067
	JE	211	0,0461	0,0371	0,0319	0,0281	0,0252	0,0229	0,0209	0,0192	0,0176	0,0163	0,0150	0,0139	0,0129	0,0119
	OI	211	0,0461	0,0371	0,0319	0,0281	0,0252	0,0229	0,0209	0,0192	0,0176	0,0163	0,0150	0,0139	0,0129	0,0119
	BU	411	0,0370	0,0325	0,0284	0,0246	0,0212	0,0181	0,0154	0,0130	0,0109	0,0092	0,0079	0,0069	0,0063	0,0060
	HR	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
	PL	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
	TL	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
	ML	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
00124	SM	112	0,1055	0,0784	0,0626	0,0514	0,0427	0,0356	0,0296	0,0244	0,0198	0,0157	0,0120	0,0086	0,0054	0,0025
	JE	212	0,0682	0,0539	0,0456	0,0397	0,0351	0,0314	0,0282	0,0255	0,0231	0,0209	0,0189	0,0171	0,0155	0,0140
	OI	212	0,0682	0,0539	0,0456	0,0397	0,0351	0,0314	0,0282	0,0255	0,0231	0,0209	0,0189	0,0171	0,0155	0,0140
	BU	412	0,0551	0,0347	0,0265	0,0219	0,0188	0,0167	0,0151	0,0138	0,0127	0,0119	0,0111	0,0105	0,0100	0,0095
	HR	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
	PL	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
	TL	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
	ML	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
00204	SM	113	0,0703	0,0543	0,0449	0,0383	0,0332	0,0290	0,0254	0,0223	0,0196	0,0172	0,0150	0,0130	0,0111	0,0094
	JE	213	0,0478	0,0433	0,0390	0,0351	0,0314	0,0279	0,0248	0,0219	0,0193	0,0169	0,0148	0,0130	0,0115	0,0102
	OI	213	0,0478	0,0433	0,0390	0,0351	0,0314	0,0279	0,0248	0,0219	0,0193	0,0169	0,0148	0,0130	0,0115	0,0102
	BU	413	0,0471	0,0362	0,0298	0,0252	0,0217	0,0188	0,0164	0,0143	0,0125	0,0108	0,0093	0,0079	0,0067	0,0055
	HR	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
	PL	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
	TL	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
	ML	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
00307	SM	114	0,0927	0,0741	0,0593	0,0475	0,0380	0,0304	0,0243	0,0195	0,0156	0,0125	0,0100	0,0080	0,0064	0,0051
	JE	214	0,0544	0,0430	0,0363	0,0316	0,0279	0,0249	0,0202	0,0224	0,0182	0,0165	0,0149	0,0135	0,0122	0,0110
	OI	214	0,0544	0,0430	0,0363	0,0316	0,0279	0,0249	0,0202	0,0224	0,0182	0,0165	0,0149	0,0135	0,0122	0,0110
	BU	414	0,0476	0,0373	0,0313	0,0270	0,0236	0,0209	0,0186	0,0166	0,0149	0,0133	0,0119	0,0106	0,0094	0,0083
	HR	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
	PL	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
	TL	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054
	ML	611	0,0439	0,0254	0,0184	0,0146	0,0123	0,0106	0,0094	0,0084	0,0077	0,0071	0,0066	0,0061	0,0057	0,0054

PRILOGE – ostale priloge

Preglednica F1: Seznam funkcijskih enot

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
17L0001		r*t*e*	Rd Tf Ep			Odstranitev seč. ostankov s poti.	1	E6. pot
17L0002		rte	Re Tf Ep			Odstranitev seč. ostankov s poti.	1	Kolesarska pot
17P0001		b*i*d*j*h	Lb Bc Dc Ic Jt			Upoštevanje NV smernic	1	Gozdni rezervat Dedna gora
17P0002		b*i*d*j*h	Lb Bc Dc Ic Jt			Upoštevanje NV smernic	1	Gozdni rezervat Bička gora
17P0003		b*i*d*j*vh	Lb Bc Dc Ic Jt			Upoštevanje NV smernic	1	Gozdni rezervat Dedna gora
17P0004		v*b*i*d*j*h	Lb Va Bc Dc Ic			Upoštevanje NV smernic	1	Gozdni rezervat Dedna gora
17P0005		b*j*hd	Bl La Ja Hc De	1		košnja Upoštevanje NV smernic	1	Zimovališče, mirna cona, triprsti detel, laz
17P0006		b*j*vhd	Bc Jt Va Hc De			Upoštevanje NV smernic	1	Ekocelica, belohrbti detel, mirna cona
17P0007		v*b*j*hd	Vd Bc Jt Hc De			Upoštevanje NV smernic	1	Kamnitost nad 70 %
17P0008		v*j*hbd	Vd La Jt Hc Bc			Upoštevanje NV smernic	1	Kamnitost nad 70 %
17P0009		j*hbd	La Jt Hc Bc De			Upoštevanje NV smernic	1	Krajinski park Pivška presihajoča jezera
17P0010		j*vhbd	La Jt Va Hc Bc			Upoštevanje NV smernic	1	Krajinski park Pivška presihajoča jezera
17T0001		re	Rk Ef			Vzdrževanje okolice objekta	1	Lovska kočja
17T0002		n*	Ne			Pospeševanje avtohtonih medonosnih vrst	1	Čebeljaki
17T0003		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE298 - bukev
17T0004		h*b*d	Hd Bc Db	1	0801	Upoštevanje naravovarstvenih smernic	1	NV 44271-Barka
17T0005		h*b*d	Hd Bc Db	1	0801	Upoštevanje naravovarstvenih smernic	1	NV 44217-Brezno v žlebu v Jurjevi dolini
17T0006		h*b*d	Hd Bc Db	1	0801	Upoštevanje naravovarstvenih smernic	1	NV 44274-Brezno 3 pri Barki
17T0007		h*b*d	Hd Bc Db	1	0801	Upoštevanje naravovarstvenih smernic	1	NV 44268-Brezno 2 pri Barki
17T0008		h*b*d	Hd Bc Db	1	0801	Upoštevanje naravovarstvenih smernic	1	NV 44272-Brezno 1 pri Barki
17T0009		h*b*d	Hd Bc Db	1	0801	Upoštevanje naravovarstvenih smernic	1	NV 44293-Brezno v oddelku 18/b RJD
17T0010		h*b*d	Hd Bc Db	1	0801	Upoštevanje naravovarstvenih smernic	1	NV 44269-Brezno 3 v oddelku 13/b RJD
17T0011		h*b*d	Hd Bc Db	1	0801	Upoštevanje naravovarstvenih smernic	1	NV 44270-Brezno 4 v oddelku 13/b RJD
17T0012		h*b*d	Hd Bc Db	1	0801	Upoštevanje naravovarstvenih smernic	1	NV 44268-Brezno 2 v oddelku 13/b RJD
17T0013		h*b*d	Hd Bc Db	1	0801	Upoštevanje naravovarstvenih smernic	1	NV 44267-Brezno 1 v oddelku 13/b RJD
17T0014		h*b*d	Hd Bc Db	1	0801	Upoštevanje naravovarstvenih smernic	1	NV 44275-Brezno 5 v oddelku 10/e RJD
17T0015		h*b*d	Hd Bc Db	1	0801	Upoštevanje naravovarstvenih smernic	1	NV 43641-Pri jami
17T0016		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	NV 2395 - Jelka na Jesenovcu
17T0017		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE17 - Kobjak Jelke 1
17T0018		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE18 - Kobjak Jelke 2
17T0019		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE19 - Kobjak jelke 3
17T0020		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE20 - Kobjak jelke 4
17T0021		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE294 - bodika pri Kobjaku
17T0022		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE299 - Jelka
17T0023		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE300 - Jelka
17T0024		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE377 - mokovec na Obramcu
17T0025		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE210 - lipa pod Pogorelim vrhom
17T0026		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE295 - drobnica pri Kobjaku
17T0027		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE296 - cer pri Cesti v Žleb
17T0028		d*e*	Dd Ee			Upoštevanje usmeritev za izjemno drevo	1	OE297 - brest pri križišču pri kasarnah Obramec

PRILOGA II